

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

ทศพล ลมออน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษานครพนม

วิทยานิพนธ์

ของ

ทศพล ลมออน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

KNOWLEDGE MANAGEMENT IN THE 21ST CENTURY AFFECTING
LEARNING MANAGEMENT EFFECTIVENESS IN SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA
OFFICE NAKHON PHANOM

BY

TOSPON LOM-ON

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree of Educational Administration
Sakon Nakhon Rajabhat University

February 2026

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ ทศพล ลมออน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี)

กรรมการสอบและ
ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพใหญ่) แต่งตั้งเพิ่มเติม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์)

กรรมการสอบและ
กรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์

.....กรรมการสอบ
(ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลลา) ผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรรับรองแล้ว

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร)
ประธานหลักสูตร
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

เมื่อวันที่ 3 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างยิ่งจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่าย

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี ประธานที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งในการให้ความรู้คำแนะนำ ตรวจสอบ และดูแลปรับปรุง
แก้ข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้ผู้วิจัยมีแนวทางในการแก้ปัญหา ตลอดจนการดำเนินการวิจัย

กราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบ
เครื่องมือ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัย ขอบพระคุณ คณาจารย์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยตลอด
ระยะเวลาที่ได้ศึกษาตลอดหลักสูตร ขอขอบพระคุณผู้บริหารผู้โรงเรียนทุกแห่งที่ให้ความ
ร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี

กราบขอบคุณครอบครัวที่คอยให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและให้กำลังใจที่มี
คุณค่ามาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ที่ร่วมกันเรียนรู้ ตลอดจนให้กำลังใจห่วงใยกันตลอดเวลาที่ศึกษาร่วมกัน

คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่ บิดา มารดา ครูอาจารย์
ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้กับผู้วิจัย ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ทศพล ลมออน

ชื่อเรื่อง	การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม
ผู้วิจัย	ทศพล ลมออน
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา เปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาอำนาจพยากรณ์ และหาแนวทางยกระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประจำปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น 318 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ด้านการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.734 – 0.901 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.985 และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.250–0.929 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.941 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สถิติ t – test แบบ Independent Samples การวิเคราะห์ One – Way ANOVA ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก

3. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. อานาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ 1) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 2) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 3) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีดังนี้ 1) โรงเรียนกำหนดมาตรฐานร่วม นิยาม ตัวชี้วัด เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปрик/ชิ้นงาน เพื่อให้ครูสอน ประเมินในแนวเดียวกัน 2) โรงเรียนควรพัฒนาทักษะสืบค้น และคัดกรองแหล่งข้อมูลอย่างมีวิจารณญาณ 3) โรงเรียนควรมีธรรมชาติของข้อมูลสิทธิ์ความปลอดภัยสำรองข้อมูล และระบบสนับสนุนการทำงานร่วมกันให้ยั่งยืน 4) โรงเรียนควรมีระบบสนับสนุนการใช้ AI อย่างยั่งยืน เช่น สักตบทเรียน ผู้ดูแล ความปลอดภัยอบรมครู เป็นต้น และ 5) โรงเรียนควรแปลงองค์ความรู้ให้เป็นแนวปฏิบัติหรือเครื่องมือ เช่น คู่มือการปฏิบัติงาน หรือแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เพื่อเอื้อให้ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันทีและมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การจัดการความรู้ ศตวรรษที่ 21 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้

TITLE	Knowledge Management in the 21 st Century Affecting Learning Management Effectiveness in Schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom
AUTHOR	Tospon Lom – on
ADVISORS	Asst. Prof. Dr. Pataradron Junwandee Asst. Prof. Dr. Sawat Photivat
DEGREE	M.Ed. (Education Administration)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2026

ABSTRACT

The purposes of this research were to investigate, compare, determine the relationship, identify the predictive power, and establish guidelines for elevating the 21st-century knowledge management that affected the learning management effectiveness in schools under the Nakhon Phanom Secondary Educational Service Area Office. The research sample consisted of 318 participants, including school directors, deputy directors of academic affairs, and teachers under the Nakhon Phanom Secondary Educational Service Area Office during the 2025 academic year. The sample was obtained using a stratified random sampling. The instrument used for data collection was a 5-level rating scale questionnaire. For the 21st-century knowledge management aspect, the discriminative power ranged from 0.734 to 0.901, with the reliability coefficient of 0.985. For the learning management effectiveness aspect, the discriminative power ranged from 0.250 to 0.929, with the reliability coefficient of 0.941. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation. Hypothesis testing and further analysis were conducted using the Independent Samples t – test, One-Way ANOVA, Pearson's product-moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows.

1. The 21st-century knowledge management, as perceived by participants, was overall at a high level.

2. The learning management effectiveness, as perceived by participants, was overall at a high level.

3. The 21st-century knowledge management in schools, as perceived by participants, when classified by positions, showed differences overall at the 0.05 level of significance. When classified by work experience and school sizes, the results showed no significant differences overall or in any dimension.

4. The learning management effectiveness in schools, as perceived by participants, when classified by positions, work experience, and school sizes, showed no significant differences overall or in any aspect.

5. The relationship between the 21st-century knowledge management and the learning management effectiveness in schools was overall at a high level, with the 0.01 level of significance.

6. Regarding the predictive power of the 21st-century knowledge management in schools, five aspects were examined. The results indicated that four aspects significantly predicted the overall learning management effectiveness at the 0.01 level of significance. These variables were: 1) applying knowledge in work practices in the 21st century, 2) organizing the 21st century knowledge, and 3) defining new knowledge in the 21st century. Knowledge sharing among personnel through AI was also a significant predictor at the 0.05 level of significance.

7. The guidelines for developing the 21st-century knowledge management that enhances the learning management effectiveness in schools under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom are as follows:

1) Schools should establish shared standards, including definitions, indicators, and rubrics/work products, so that teachers can teach and assess consistently in the same direction. 2) Schools should develop teachers' information searching and critical source-evaluation skills. 3) Schools should strengthen data governance, including access rights, data security, data backup, and sustainable collaboration-support systems. 4) Schools should provide a sustainable AI support system, such as lesson extraction, designated AI coordinators, safety measures, and teacher training. and 5) Schools should translate knowledge into practical guidelines or tools, such as user manuals and checklists for immediate teacher use.

Keywords: Knowledge Management, 21st Century, Knowledge Management Effectiveness

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามของการวิจัย	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ความสำคัญของการวิจัย	8
ขอบเขตของการวิจัย	9
กรอบแนวคิดของการวิจัย	12
นิยามศัพท์เฉพาะ	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ศตวรรษที่ 21	20
ความหมายของศตวรรษที่ 21	21
ความสำคัญของศตวรรษที่ 21	22
แนวคิดเกี่ยวกับศตวรรษที่ 21	24
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	25
ความหมายของการจัดการความรู้	25
ความสำคัญของการจัดการความรู้	27
แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้	28
ลักษณะของการจัดการความรู้	31
องค์ประกอบของการจัดการความรู้	33
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	61
ความหมายของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	61
ความสำคัญของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	62
องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	87
ความหมายของประสิทธิผล	87
ความสำคัญของประสิทธิผล	88
ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	89
ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	91
ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	92
องค์ประกอบของประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	96
บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ...	124
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	128
งานวิจัยในประเทศ	128
งานวิจัยต่างประเทศ	145
3 วิธีดำเนินการวิจัย	149
ตอนที่ 1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	150
ประชากร	150
กลุ่มตัวอย่าง	150
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	156
การเก็บรวบรวมข้อมูล	161
การวิเคราะห์ข้อมูล	162
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	164

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	165
คุณสมบัติและรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	165
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	167
การวิเคราะห์ข้อมูล	167
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	169
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	169
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	171
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	172
ตอนที่ 1 การศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล	172
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	230
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	253
ความมุ่งหมายของการวิจัย	253
สมมติฐานของการวิจัย	254
วิธีการดำเนินการวิจัย	255
สรุปผลการวิจัย	257
อภิปรายผลการวิจัย	263
ข้อเสนอแนะ	292

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	295
ภาคผนวก	319
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	321
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	325
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	347
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	365
ภาคผนวก จ ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	389
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	395
ภาคผนวก ช ภาพประกอบการวิจัย	407
ประวัติย่อของผู้วิจัย	415

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้	36
2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	66
3 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์	69
4 การสังเคราะห์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	104
5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน	152
6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน	152
7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน	153
8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน	155
9 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 6 โรงเรียน	156
10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ขนาดสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	173
11 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวม	174
12 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนมตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการกำหนดองค์ความรู้ ใหม่ในศตวรรษที่ 21	176
13 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการค้นหา และสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21	177

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21	179
15 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรผ่าน AI	181
16 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21	183
17 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวม	185
18 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	186
19 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการ โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	188

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้	189
21 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการใช้สื่อดิจิทัล	191
22 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวัด และประเมินผล	192
23 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้	194
24 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง	196
25 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	197

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
26 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน	199
27 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง	200
28 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	201
29 ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน	203
30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จากตัวแปรทั้งหมด	205
31 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวม (Y_1)	207
32 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1)	208

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
33 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคล (Y ₂)	209
34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการออกแบบการจัดการ เรียนรู้ (Y ₃)	211
35 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y ₄)	212
36 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวัดและประเมินผล (Y ₅)	213
37 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y ₆)	214
38 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวม (Y ₁)	216
39 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพ ผู้เรียน (Y ₁)	218

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
40 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคล (Y_2)	220
41 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการออกแบบการจัดการ เรียนรู้ (Y_3)	222
42 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4)	223
43 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5)	225
44 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y_6)	227
45 สรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม	229
46 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (x_1)	234
47 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (x_3)	238

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
48 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	242
49 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการประยุกต์ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	246
50 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	250
51 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ การจัดการความรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	367
52 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	391
53 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม	393

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	12
2 องค์ประกอบของการจัดการความรู้	38
3 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร วันที่ 22 มกราคม 2569	409
4 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร วันที่ 22 มกราคม 2569	409
5 สัมภาษณ์ นายฉัตรชัย ไชยมงค์ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม วันที่ 23 มกราคม 2569	410
6 สัมภาษณ์ นายชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร ศิษยานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม วันที่ 23 มกราคม 2569	410
7 สัมภาษณ์ นายบัณฑิต นามพลแสน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมพัชรกิตติยาภา ๑ อำเภอบลาปาก จังหวัดนครพนม วันที่ 24 มกราคม 2569	411
8 สัมภาษณ์ นายไชยันต์ ศรีสุขะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมหาชัยวิทยาคม อำเภอบลาปาก จังหวัดนครพนม วันที่ 24 มกราคม 2569	411
9 สัมภาษณ์ นายเฉลิมเกียรติ คำไผ่ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนธรรมโฆสิตวิทยา อำเภอบลาปาก จังหวัดนครพนม วันที่ 24 มกราคม 2569	412

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
10 สัมภาษณ์ นางสาวสาวิตรี มาตขาว ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม วันที่ 23 มกราคม 2569	412
11 สัมภาษณ์ นายประยุทธ์ สุดสูง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลาปากวิทยา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม วันที่ 25 มกราคม 2569	413
12 สัมภาษณ์ นางนิตยา คำสาว ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม วันที่ 25 มกราคม 2569	413

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อองค์กรต่าง ๆ อย่างมาก ซึ่งเห็นได้จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้กล่าวถึง การพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัย ที่ผ่านมามีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทั้งการยกระดับมาตรฐานการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียน รวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษา ทำให้โรงเรียนมีความเป็นอิสระควบคู่กับมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อม ทางครอบครัว ชุมชน และสังคมให้มั่นคง และเอื้อต่อการพัฒนาคนให้สอดคล้องกับบริบท การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต และโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ในรูปแบบที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, หน้า 30 – 32)

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ซึ่งถูกจุดประกายจากการตระหนักว่าหากพนักงานลาออกหรือเกษียณ องค์กรมักสูญเสีย “ทุนความรู้” จำนวนมาก (Bloomfire, 2023, Online) จึงเกิดคำถามตามมาว่า “จะอย่างไรให้องค์กรเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง” ผลก็คือ KM ถูกเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับแนวคิด องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ที่เน้นการเรียนรู้ต่อเนื่องทั้งระดับบุคคลและองค์กร (Chinowsky & Carrillo, 2007, pp. 122 – 130) อย่างไรก็ตาม KM มีความซับซ้อนกว่า “การฝึกอบรมบุคลากร” เพราะต้องสร้างกลไกให้ ผู้รู้ยินดีถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ พร้อมจัดเก็บความรู้อย่างเป็นระบบเพื่อดึงกลับมาใช้ได้จริง (APQC, 2013, Online) อุปสรรคสำคัญที่มักพบคือ “พฤติกรรมหวงความรู้” และ “วัฒนธรรมการไม่ยอมรับผู้อื่น” ซึ่งยังคงเป็นโจทย์ใหญ่ขององค์กรทั่วโลก (Helpjuice, 2024, Online) ในสหรัฐอเมริกา บริษัทชั้นนำหลายแห่งกำลังแข่งขันค้นหาแนวทาง KM ที่เหมาะสมกับตนเพื่อรักษาความได้เปรียบในการแข่งขัน

(Bloomfire, 2023, Online) ส่วนในประเทศไทย การปฏิรูประบบราชการ ตามมาด้วย พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ซึ่ง มาตรา 11 กำหนดชัดให้ส่วนราชการ “พัฒนาความรู้ของตนให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ” (สำนักงาน ก.พ.ร., 2546, หน้า 11) สะท้อนว่า KM กับองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นเรื่องเดียวกัน ในเชิงนโยบายของภาครัฐไทย

โลกยุคศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านข้อมูล เทคโนโลยี และโครงสร้างของตลาดแรงงาน ทำให้ระบบการศึกษาในโรงเรียนต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนให้ทันต่อความท้าทายที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความสามารถในการแข่งขัน การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิผลจึงมุ่งเน้นการสร้าง “การเรียนรู้เป็นศูนย์กลางของผู้เรียน” (student – centered learning) ผ่านกลวิธีครูเป็นผู้อำนวยการความ สะดวก (facilitator) ที่ออกแบบกิจกรรมหลากหลายเพื่อเสริมสร้างทักษะความคิด เชิงวิเคราะห์การแก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริง (Prachagool & Nuangchalerm, 2021, p. 434) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัชชัย อาจิวีเชียร, กุลชลี จงเจริญ และอาจารย์ คุวิธนไพศาล, 2567, หน้า 249) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัย การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก 2) ระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ มาก 3) ปัจจัยการบริหารที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูกับสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครู มีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการ เรียนรู้ของครู โดยสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 23.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 งานวิจัยบางชิ้นได้ระบุว่าการออกแบบโมเดลหรือแพลตฟอร์มเชิงนโยบายสายกลาง เช่น วิธีการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ (action learning) แบบผสมผสาน (blended) ช่วยพัฒนาครู ให้สามารถแลกเปลี่ยนและจัดเก็บความรู้ร่วมกับผู้เรียนอย่างเป็นระบบส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ (แสงเพชร คุณประเสริฐ, บุญรัตน์ แผลงศร และสุติเทพ ศิริพิพัฒนกุล, 2567, หน้า 67) ในประเทศไทย การพัฒนาครูด้วยโมเดล เช่น Visible Learning ได้ถูกนำมาใช้ในโรงเรียนตัวอย่างภายใต้โครงการ “Thai Teachers for Students in the 21st Century” โดยพบว่าวิธีนี้ช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างครูและชุมชน การเรียนรู้ของครู (teacher learning communities) ส่งผลให้ครูพัฒนาทักษะในการจัดการ เรียนรู้การออกแบบกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน และการประเมินผลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

(ณัชชา มหปญญานนท์, วิภาพรรณ พินลา, วิภาดา พินลา, ธราเดช มหปญญานนท์, ชนิษฐา จิระรัตน์, 2568, หน้า 32 – 34) จากงานวิจัยเหล่านี้ชี้ให้เห็นว่า การนำ KM มาประยุกต์ใช้ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนา ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับภารกิจของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ที่ต้องการจัดตั้งกลไกส่งเสริมคุณภาพการเรียนรู้ ระบบการแลกเปลี่ยนและเก็บรักษาความรู้ในบริบทท้องถิ่น งานวิจัยในระดับพื้นที่เช่นนี้ ยังช่วยให้เกิดองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทเฉพาะของผู้เรียนและครูในเขตนครพนม ซึ่งแตกต่างจากบริบทในภาคกลางหรือตัวอย่างภาคอื่น

การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อโลกเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยี ที่หลากหลายทำให้รูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากครู สู่ผู้เรียนเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกต่อไป การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทเป็น “ศูนย์กลาง” ของการเรียนรู้ โดยครูทำหน้าที่เป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” ที่ออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และบริบทของผู้เรียนแต่ละคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2564, หน้า 2) ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ จึงขึ้นอยู่กับความสามารถของครูในการออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย มีการบูรณาการ ทักษะการคิด การลงมือปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริงซึ่งเป็นกระบวนการ สำคัญที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (สุภัทรา แก้วมูล, 2566, หน้า 122)

ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนเป็นตัวชี้สำคัญของคุณภาพการศึกษา เพราะไม่ได้สะท้อนเพียงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังครอบคลุม ถึงความสามารถของโรงเรียนในการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย พัฒนาทักษะการคิด การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างสอดคล้อง กับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยรายงานของ UNESCO ชี้ว่า ภาวะผู้นำทาง การศึกษาเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ และโรงเรียนที่มีผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและการปฏิบัติการสอนของครูอย่างมี นัยสำคัญ (UNESCO, 2024, p. 1) ขณะเดียวกัน สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เสนอว่า การพัฒนาระบบการเรียนรู้ใหม่จำเป็นต้องให้ครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้ถ่ายทอด เนื้อหาไปสู่การเป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” ที่ทำหน้าที่สนับสนุน

กระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจ และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567, หน้า 19) นอกจากนี้ การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมที่หลากหลาย และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของตนเอง ยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2567, หน้า 74 – 75)

บริบทของสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดนครพนม โดยเฉพาะโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีความหลากหลายทั้งด้านพื้นฐานของผู้เรียน ทรัพยากรด้านบุคลากร และสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามความถนัดแต่ละบุคคลอย่างเต็มที่ การวิจัยหรือพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในบริบทดังกล่าวจึงถือเป็นภารกิจสำคัญที่สอดคล้องกับนโยบายพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ นอกจากนี้ องค์การยูเนสโกยังได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของ “สัญญาทางสังคมใหม่ด้านการศึกษา” ที่จะต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นธรรมชาติ และเอื้อต่อการใช้ชีวิตในโลกยุคใหม่ (UNESCO Bangkok, 2021, pp. 2 – 3) ดังนั้น การศึกษาแนวทางหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ จึงเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทุกระดับ และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านการศึกษาในระดับสากล

จากปัญหาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เนื่องจากในการจัดการศึกษายุคปัจจุบัน ไม่เพียงแต่เน้นที่การถ่ายทอดองค์ความรู้จากครูสู่ผู้เรียนเท่านั้น หากแต่ต้องมุ่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง สามารถคิดวิเคราะห์ และประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการจัดการความรู้ในระดับองค์กร โดยเฉพาะในโรงเรียนจึงกลายเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างระบบการเรียนรู้ที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง การศึกษาครั้งนี้จะมีประโยชน์ต่อหลายภาคส่วน ทั้งในระดับสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู และผู้กำหนดนโยบายด้านการศึกษา สำหรับสถานศึกษา งานวิจัยนี้จะช่วยเปิดมุมมองในการพัฒนาโรงเรียนให้มีระบบจัดการความรู้ที่เป็นระบบ

และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในจังหวัดนครพนม ซึ่งมีความหลากหลายในด้านภูมิศาสตร์ สังคม และวัฒนธรรม อันส่งผลต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง ในด้านของครูและผู้บริหาร จะสามารถนำผลการวิจัยไปใช้วางแผนพัฒนา และออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาศัยหลักการของการจัดการความรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้เชิงรุก การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ภายในองค์กร อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาทักษะวิชาชีพของตนอย่างต่อเนื่องได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ในเชิงวิชาการ งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นแหล่งข้อมูลที่ช่วยเติมเต็มองค์ความรู้เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างการจัดการความรู้กับประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาที่อยู่นอกเขตเมือง ซึ่งยังขาดการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบมากนัก และสุดท้าย ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประกอบการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการส่งเสริมการจัดการความรู้ในสถานศึกษา และระดับเขตพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนอยู่ในระดับใด
2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับใด
3. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

5. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร

6. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านใดบ้างที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน

7. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน

2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน

3. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สมมติฐานของการวิจัย

1. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

3. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

4. ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

5. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ได้สารสนเทศสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในการนำไปประกอบกระบวนการจัดการศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยเป็นสารสนเทศพื้นฐานสำหรับ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อประกอบการพิจารณาให้การสนับสนุน ส่งเสริมปัจจัยการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาต่อไป

3. ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการนำการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

4. เป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่ง การเรียนรู้ของโรงเรียนและประสิทธิผลในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

1.1 ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

โดยใช้หลักการและแนวคิดของนักวิชาการ และได้สังเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ประสิทธิ์ พงศ์วานานกร (2561, หน้า 45); สุธรรม สิกขารักษ์ และคณะ (2562, หน้า 19 – 20); ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2563, หน้า 56 – 57); จิตติยาภรณ์ เขาวรากุล (2564, หน้า 110 – 111); บุญรัตน์ แผลงศรี และคณะ (2565, หน้า 285 – 302); แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 67 – 68) 7); Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, pp. 1 – 17) 8); Wiig, K. M. (2022, pp. 59 – 60); Dalkir, K. (2023, pp. 64 – 66); และ Cui, J. (2025, pp. 1 – 42) การวิจัยในครั้งนี้ซึ่งประกอบด้วยการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 4 ด้าน ประกอบด้วย

1.1.1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

1.1.2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

1.1.3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

1.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

1.1.5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

1.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา

และสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 126 – 127); กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 12); สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 24); สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553,

หน้า 10); สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 77 – 78); หยาดทิพย์ ชีซง (2564, หน้า 165 – 175); Hough & Duncan (1970, pp. 21 – 57); และ 10) Hoy and Miskel (2001, หน้า 291) ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน ดังนี้

- 1.2.1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน
- 1.2.2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 1.2.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้
- 1.2.4 การใช้สื่อดิจิทัล
- 1.2.5 การวัดและประเมินผล
- 1.2.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,692 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 71 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,570 คน จากทั้งหมด 51 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม, 2568)

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 51 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน จากโรงเรียน 51 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.1.1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

3.1.1.3 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดโรงเรียน

3.1.2.1 ขนาดเล็ก และขนาดกลาง

3.1.2.2 ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

3.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1.3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.3.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี

3.1.3.3 มากกว่า 20 ปี

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

3.2.1.1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

3.2.1.2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

3.2.1.3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

3.2.1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

3.2.1.5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน

ในศตวรรษที่ 21

3.2.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

3.2.2.1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

3.2.2.2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

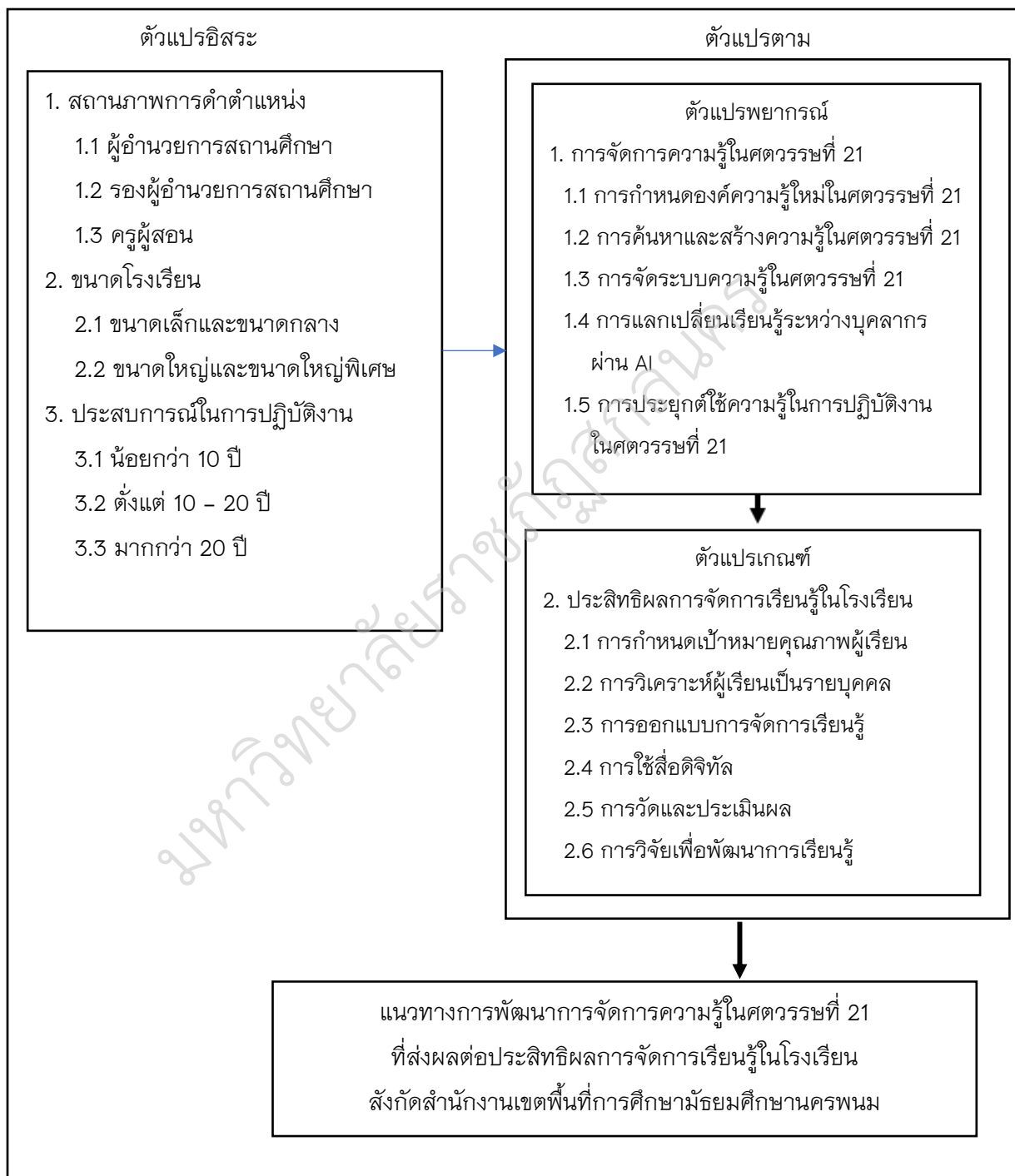
3.2.2.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

3.2.2.4 การใช้สื่อดิจิทัล

3.2.2.5 การวัดและประเมินผล

3.2.2.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เพื่อให้มีความเข้าใจและชัดเจนมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

หมายถึง กระบวนการรวบรวม พัฒนา แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ ข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ที่มีอยู่ ทั้งในระดับบุคคลและองค์กร เพื่อสร้างคุณค่า และนวัตกรรมใหม่ ๆ ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล โดยเน้นการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ การทำงานร่วมกัน การคิดเชิงวิพากษ์ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนและผู้ปฏิบัติงานจึงไม่เพียงเป็นผู้รับความรู้ แต่ยังเป็นผู้สร้างและแบ่งปันองค์ความรู้ เพื่อยกระดับศักยภาพของตนเองและสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1.1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครูหรือบุคลากรในองค์กรดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ และระบุประเภทของความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร การประเมินความรู้ที่จำเป็นต้องใช้การระบุแหล่งที่มาของความรู้ การจัดลำดับความสำคัญของความรู้ รวมถึงการจัดหมวดหมู่ความรู้อย่างเป็นระบบ

1.2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครูหรือบุคลากรในสถานศึกษาในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ รวบรวม คัดกรอง จัดระเบียบ และจัดเก็บองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย มีโครงสร้างชัดเจน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดเก็บ ค้นคืน และเผยแพร่ความรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาองค์การ และการสร้างนวัตกรรมในบริบทของโลกยุคดิจิทัล

1.3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครูหรือบุคลากรในสถานศึกษาในกระบวนการรวบรวม คัดกรอง วิเคราะห์ แบ่งหมวดหมู่ และเชื่อมโยงองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลชัดแจ้ง (explicit) และความรู้ที่ฝังลึก (tacit) โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศร่วมกับทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อจัด

ระเบียบความรู้ให้สามารถเข้าถึง เรียนรู้ และนำไปใช้พัฒนาตนเอง องค์การ และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของศตวรรษที่ 21

1.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียน คิดอย่างมีขั้นตอน เชื่อมโยงงานได้อย่างเป็นระบบ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีการศึกษาหาข้อมูลในการทำงานก่อนลงมือปฏิบัติจริง มีความสามารถในการวางแผนการทำงาน กระบวนการแบ่งปันข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ระหว่างบุคลากรในองค์กร โดยมีเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนในการจัดเก็บ วิเคราะห์ คัดเลือก และแนะนำองค์ความรู้ที่เหมาะสมให้ตรงกับความ ต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคล ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และความแตกต่างทางประสบการณ์ พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลในโลกยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

1.5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการคิดที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาโรงเรียน ร่วมกัน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ค่านิยม ปรัชญา ความคิด และความเชื่อที่คล้ายคลึงกัน สนับสนุนสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สามารถมองเห็นภาพและมีความต้องการที่จะมุ่งไปในทิศทางเดียวกัน และการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง โดยต้องอาศัยบริบทที่เหมาะสม เครื่องมือที่ทันสมัย และวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สร้างคุณค่าและพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดความเป็นการจัดการความรู้ได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่

2.1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการกำหนดและเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรโรงเรียน

2.2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดทำสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิเคราะห์ผู้เรียนมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสำเร็จในกระบวนการวางแผน กำหนดขั้นตอน และสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยหลักการทางการศึกษา จิตวิทยาการเรียนรู้ และทฤษฎีการสอน นำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง สมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และสามารถนำความรู้ไปและพัฒนาตนเองได้

2.4 การใช้สื่อดิจิทัล หมายถึง ความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีและเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เช่น คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต อินเทอร์เน็ต โปรแกรมมัลติมีเดีย สื่อโซเชียลมีเดีย และแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ มาใช้เพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร และการสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาการหรือสังคม กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว หลากหลาย และทันสมัย รวมถึงสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.5 การวัดและประเมินผล หมายถึง ความสำเร็จในกระบวนการตรวจสอบและสะท้อนความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ โดยอาศัยหลักการวัดและประเมินผลการศึกษา 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผล การเรียน ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดที่หลากหลาย ครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยใช้วิธีการวัดและประเมินผลหลายรูปแบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้าน นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ด้วยวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยหรือพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ ผลจาก

การวิจัยในชั้นเรียนแสดงถึงการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้ มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน รวมทั้งพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการวัดประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

หมายถึง ตำแหน่งของข้าราชการครูและ บุคลากรทางการศึกษาที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง ได้แก่

3.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2568

3.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการหมายถึง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ที่รับผิดชอบงาน ด้านวิชาการทั้งหมดของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2568

3.3 ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หลักด้านการจัด การเรียนการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2568

4. ขนาดสถานศึกษา

หมายถึง ลักษณะของโรงเรียนโดยจำแนกตามจำนวน นักเรียน โดย โรงเรียนที่อยู่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น แบ่งออกเป็น 2 ขนาด ดังนี้

4.1 ขนาดเล็กและขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1 – 719 คน

4.2 ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง สถานศึกษาที่มีจำนวน นักเรียน ตั้งแต่ 720 คนขึ้นไป

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

หมายถึง ระยะเวลาการปฏิบัติงานที่อยู่ในช่วงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูผู้สอนจนถึงเวลาปัจจุบันโดยนับเป็นปีดังนี้

5.1 น้อยกว่า 10 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่น้อยกว่า 10 ปี

5.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ 10 – 20 ปี

5.3 มากกว่า 20 ปี หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่มากกว่า 20 ปี

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

หมายถึง หน่วยงานราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ทำหน้าที่กำกับ ดูแล และสนับสนุนการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดนครพนม ประกอบไปด้วยโรงเรียน จำนวน 51 โรงเรียน

7. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

หมายถึง วิธีปฏิบัติหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อสร้าง ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถเข้าถึงระบบ แลกเปลี่ยน และประยุกต์ใช้ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ที่โดยผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาร่างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนา โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน และให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสนอเป็นแนวทางที่เหมาะสมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยได้ศึกษากรอบแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเสนอตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. ศตวรรษที่ 21

- 1.1 ความหมายของศตวรรษที่ 21
- 1.2 ความสำคัญของศตวรรษที่ 21
- 1.3 แนวคิดการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

2. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

- 2.1 ความหมายของการจัดการความรู้
- 2.2 ความสำคัญของการจัดการความรู้
- 2.3 องค์ประกอบของการจัดการความรู้
- 2.4 ความหมายของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2.5 ความสำคัญของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
- 2.6 องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

3. ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

- 3.1 ความหมายของประสิทธิผล
- 3.2 ความสำคัญของประสิทธิผล
- 3.3 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
- 3.4 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
- 3.5 ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
- 3.6 องค์ประกอบของประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

4. บริบทของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

- 4.1 สภาพทั่วไป

4.2 ข้อมูลทางการศึกษา

4.3 ขอบข่ายและภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นครพนม

4.4 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ค่านิยม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม

4.5 จุดเน้น

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ศตวรรษที่ 21

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรม และข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ซึ่งส่งผลให้ทุกภาคส่วนต้องปรับตัวอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านการศึกษา เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลได้หมายถึงเพียงการนำอุปกรณ์หรือแพลตฟอร์มมาใช้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงการปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ วิธีสอน และระบบนิเวศทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (OECD, 2023, p. 4) อีกทั้งในยุคของการเปลี่ยนผ่านทางดิจิทัลและการมาถึงของ Big Data ทักษะด้านดิจิทัล และการรู้ข้อมูล (data literacy) ได้กลายเป็นสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเพื่อดำรงชีวิตและทำงานในอนาคต (OECD, 2023, p. 4) ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและดิจิทัลได้เกิดขึ้นรวดเร็วกว่าการปรับตัวของนโยบายการศึกษาและการพัฒนาทักษะในหลายประเทศ จึงยิ่งสะท้อนถึงความจำเป็นที่ระบบการศึกษาและสถานศึกษาต้องเร่งพัฒนาให้ทันต่อความต้องการใหม่ของสังคมและตลาดแรงงาน (OECD, 2023, p. 4) ด้วยเหตุนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณลักษณะของการเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง มีวิสัยทัศน์ และสามารถขับเคลื่อนโรงเรียนให้ตอบสนองต่อทักษะแห่งอนาคตได้อย่างเหมาะสม เพราะผู้นำทางการศึกษาไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้จัดการองค์กรเท่านั้น แต่ยังเป็น “ตัวแทนการเปลี่ยนแปลง” ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับ

บริบทโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (UNESCO, 2024, p. 1) ผู้วิจัยจึงขอนำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับศตวรรษที่ 21 ดังต่อไปนี้

1. ความหมายของศตวรรษที่ 21

มีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับศตวรรษที่ 21 ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ธนาภรณ์ วัฒนา (2562, หน้า 67 – 80) ได้ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่า ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการศึกษาที่เน้นการพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ ๆ ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 ในแง่ของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา โดยเน้นการปรับตัวให้เข้ากับทิศทางที่โลกกำลังก้าวไป ซึ่งเป็นยุคที่เน้นความรู้และทักษะใหม่ ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ปริญญา สายมณี (2563, หน้า 23 – 37) ได้ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่า การพัฒนาและปรับใช้เทคโนโลยีในการศึกษาที่เน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในโลกดิจิทัล ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 ในแง่ของการศึกษาผ่านเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสอนและการเรียนรู้ โดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) ในการพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้เหมาะสมกับโลกยุคใหม่

ชัยยศ ชินวรรณ (2564, หน้า 45 – 59) ได้ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่า การเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาและการเรียนรู้ที่เกิดจากเทคโนโลยี และการสื่อสารระหว่างประเทศ มองว่าศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่การศึกษาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ โดยเฉพาะจากเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา และปรับเปลี่ยนกระบวนการศึกษา ซึ่งสามารถนำมาซึ่งการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และการปรับตัวของผู้เรียนในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สุมิตร เจริญสุข (2565, หน้า 112 – 125) ได้ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่า การพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคเทคโนโลยี มองว่าศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีและสังคม ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และองค์กรต่าง ๆ ต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงนี้ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องตอบสนองกับความต้องการใหม่ ๆ

Daniel Bell (2020, pp. 88 – 92) ได้ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่า ยุคของการเปลี่ยนแปลงจากสังคมอุตสาหกรรมไปสู่วัฒนธรรมแห่งความรู้ และข้อมูลศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญจากสังคมอุตสาหกรรมไปสู่สังคม

หลังอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นยุคที่การศึกษาและทักษะที่เกี่ยวข้องกับการประมวลผลข้อมูล และการคิดเชิงวิเคราะห์มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น

Manuel Castells (2021, pp. 125 – 130) ได้ให้ความหมายของศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่า ยุคของเครือข่ายสังคมที่เกิดจากการเติบโตของเทคโนโลยีและการเชื่อมต่อทางดิจิทัล มองศตวรรษที่ 21 ว่าเป็นยุคของ “เครือข่ายสังคม” หรือ “Network Society” ซึ่งเป็นผลจากการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน และการสื่อสารระหว่างผู้คนทั่วโลก

กล่าวโดยสรุป ศตวรรษที่ 21 หมายถึง ยุคที่เน้นการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านของชีวิต การพัฒนาทักษะที่จำเป็นจะช่วยให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมปัจจุบัน

2. ความสำคัญของศตวรรษที่ 21

ศตวรรษที่ 21 เป็นช่วงเวลาที่เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี สังคม และเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การศึกษา การทำงาน และการใช้ชีวิตต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับบริบทใหม่ นักวิชาการและนักวิจัยหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของศตวรรษที่ 21 ในหลากหลายแง่มุม ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

ธนาภรณ์ วัฒนา (2562, หน้า 67 – 80) ได้วิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางของการศึกษาของประเทศไทยในศตวรรษที่ 21 โดยระบุว่า ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานโยบายการศึกษาที่เหมาะสมสามารถช่วยลดความเหลื่อมล้ำได้ นอกจากนี้ ธนาภรณ์ยังกล่าวถึงบทบาทของภาครัฐและภาคเอกชนในการสนับสนุนการพัฒนาทักษะของแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคดิจิทัล

ปริญญ์ สายมณี (2563, หน้า 23 – 37) กล่าวเสริมว่าบทบาทของเทคโนโลยีในการศึกษามีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะการใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และการเรียนรู้ออนไลน์ (e – Learning) สิ่งเหล่านี้ช่วยให้เกิดการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล (Personalized Learning) ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะตามความต้องการของตนเองได้ นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงการใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น MOOCs (Massive Open Online Courses) ที่ช่วยขยายโอกาสทางการศึกษาให้เข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง

ชัยยศ ชินวรรณ (2564, หน้า 45 – 59) ได้กล่าวถึง บทบาทของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนไปสู่การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะสำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) และการสื่อสาร (Communication) หรือที่เรียกว่า 4Cs เทคโนโลยีดิจิทัลกลายเป็นเครื่องมือหลักในการเรียนรู้ ส่งผลให้การศึกษาไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแคในห้องเรียน แต่สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและทุกที่ทุกเวลา

สุมิตร เจริญสุข (2565, หน้า 112 – 125) ได้กล่าวถึง ผลกระทบของศตวรรษที่ 21 ที่ไม่ได้ส่งผลเฉพาะด้านการศึกษาเท่านั้น แต่ยังมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร องค์กรต่าง ๆ ต้องให้ความสำคัญกับทักษะใหม่ที่จำเป็นในยุคดิจิทัล เช่น ความสามารถในการปรับตัว (Resilience) ความรู้ด้านดิจิทัล (Digital Literacy) และภาวะผู้นำแบบยืดหยุ่น (Adaptive Leadership) นอกจากนี้ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และระบบเครือข่ายออนไลน์ยังทำให้เกิดรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป องค์กรต้องให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันผ่านเครือข่าย (Network Collaboration) เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

Bell (2020, pp. 88 – 92) ได้กล่าวถึง แนวคิดสังคมหลังอุตสาหกรรม (Post – Industrial Society) ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของศตวรรษที่ 21 Bell อธิบายว่า ความรู้ (Knowledge) และนวัตกรรม (Innovation) เป็นทรัพยากรที่มีมูลค่ามากกว่าทรัพยากรทางกายภาพหรือแรงงานในอดีต การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างเศรษฐกิจทำให้ การศึกษาและการพัฒนาทักษะของแรงงานต้องมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สอดคล้องกับโลกที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี

Castells (2021, pp. 125 – 130) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ The Network Society หรือ “สังคมเครือข่าย” โดยอธิบายว่า อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายดิจิทัล ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคที่ข้อมูลและการสื่อสารสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างรวดเร็วผ่านระบบดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT – Information and Communication Technology) มีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน การพัฒนาของปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีอัตโนมัติจะเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดทิศทางของโลกในอนาคต

กล่าวโดยสรุป ความสำคัญของศตวรรษที่ 21 คือเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่มีผลกระทบต่อหลายด้าน ตั้งแต่การศึกษาที่ต้องปรับตัวให้เข้า

กับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ไปจนถึงการพัฒนาองค์กรและทรัพยากรมนุษย์ ให้พร้อมรับกับโลกดิจิทัล ขณะเดียวกันเทคโนโลยีสารสนเทศและสังคมเครือข่าย ก็มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจและสังคม และท้ายที่สุดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในยุคหลังอุตสาหกรรมทำให้ความรู้และนวัตกรรม เป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนโลก ดังนั้น การเตรียมพร้อมรับมือกับศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง และการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้สามารถแข่งขันและปรับตัวได้ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้

3. แนวคิดเกี่ยวกับศตวรรษที่ 21

มีนักการศึกษา นักวิจัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ในสถานศึกษาให้แนวคิดเกี่ยวกับศตวรรษที่ 21 ไว้แตกต่างกัน ดังนี้

พัชรี มงคลชัย (2563, หน้า 55 – 70) ได้วิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางของการศึกษาของประเทศไทยในศตวรรษที่ 21 โดยกล่าวว่าความท้าทายสำคัญ คือ การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผ่านการใช้เทคโนโลยีและนโยบายที่เหมาะสม ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับตลาดงาน ในยุคดิจิทัล

นลินี จันทร์เพ็ญ (2564, หน้า 34 – 50) เสริมว่าการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ต้องเน้นการใช้ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และการเรียนรู้ออนไลน์ (e – Learning) เพื่อสนับสนุนการศึกษาแบบ Personalized Learning ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับแต่งการศึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง อีกทั้งยังกล่าวถึงการ ใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น MOOCs (Massive Open Online Courses) ในการส่งเสริม การเรียนรู้ที่ไร้พรมแดน

ไกรสิทธิ์ ศรีสุวรรณ (2565, หน้า 78 – 90) ได้กล่าวถึง บทบาทของการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่สำคัญ เช่น การคิดเชิงวิเคราะห์ (Critical Thinking) ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) และการสื่อสาร (Communication) หรือที่เรียกว่า 4Cs โดยเทคโนโลยีดิจิทัลจะเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้แบบดิจิทัล ซึ่งช่วยให้สามารถเข้าถึงความรู้ ได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

สุรเดช วัฒนวงศ์ (2566, หน้า 101 – 115) ได้กล่าวถึง ผลกระทบของศตวรรษที่ 21 ต่อองค์กร โดยระบุว่าองค์กรต้องมุ่งเน้นพัฒนาทักษะใหม่ที่สำคัญ เช่น ความสามารถในการปรับตัว (Resilience) ความรู้ด้านดิจิทัล (Digital Literacy) และภาวะ

ผู้นำที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ (Adaptive Leadership) การทำงานในอนาคตจะเน้นการทำงานผ่านเครือข่าย (Network Collaboration) และการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในการบริหารจัดการองค์กร

Friedman (2021, pp. 95 – 105) ได้กล่าวถึง แนวคิดเศรษฐกิจยุคใหม่ (New Economy) ซึ่งเป็นหนึ่งในลักษณะสำคัญของศตวรรษที่ 21 โดยเน้นว่าทรัพยากรที่มีมูลค่าสูงสุดในยุคปัจจุบัน คือ ข้อมูล (Data) และนวัตกรรม (Innovation) ทำให้แรงงานต้องพัฒนาทักษะที่สามารถนำไปใช้ในงานที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการปรับตัว

Castells (2022, pp. 140 – 150) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับ The Network Society หรือ “สังคมเครือข่าย” โดยกล่าวว่า อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายดิจิทัลได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของโลก เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT – Information and Communication Technology) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและการทำงาน โดยปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีอัตโนมัติจะมีบทบาทสำคัญในอนาคต

กล่าวโดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับศตวรรษที่ 21 จะเห็นได้ว่าศตวรรษที่ 21 4 เป็นยุคที่เทคโนโลยีและนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญ ทุกภาคส่วนต้องปรับตัวผ่านการศึกษา การพัฒนาองค์กร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

1. ความหมายของการจัดการความรู้

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของการจัดการความรู้อย่างหลากหลาย ดังนี้

สุชาติ สุรงค์กุล (2563, หน้า 16) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้นั้น เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุดโดยสิ่งที่คล้ายกันและเป็นหัวใจสำคัญ คือ การทำงานโดยใช้ความรู้

การรวบรวมจัดทำเป็นคลังความรู้และเผยแพร่ / กระจายความรู้เพื่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปอย่างไม่สิ้นสุด

สุธรรม ลิกษากาจารย์, ทศนีย์ ช่อเทียนทิพย์, วิรัตน์ มณีพุกภัย, ทศพล อัครพงษ์ไพบุลย์ และจำรัส แจ่มจันทร์ (2562, หน้า 16) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้ หมายความว่า กระบวนการเก็บรวบรวมความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคลทั้งที่ได้ เผยแพร่ออกมาแล้วและที่ยังฝังติดอยู่กับบุคคล เพื่อจัดเก็บให้เป็นระบบพร้อมที่จะนำมาใช้งาน เพื่อพัฒนา องค์การได้ตลอดเวลา ซึ่งรวมถึงการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเรียกใช้งาน เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไป

พริธิตา วิเชียรปัญญา (2547, หน้า 156) ให้ความหมายว่า การจัดการความรู้เป็นแนวคิดของการจัดการข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ และความรู้ซึ่งมีหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่อยู่ในตัวบุคคล ในสื่อ และตามช่องทางความรู้ด้านต่าง ๆ

วิจารณ์ พานิช (2547, หน้า 5) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า KM คือ เครื่องมือ เพื่อใช้ในการบรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 4 ประการไปพร้อม ๆ กัน ได้แก่ บรรลุเป้าหมายของงาน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กร แห่งการเรียนรู้ บรรลุความเป็นชุมชนเป็นหมู่คณะ มีความเอื้ออาทรระหว่างกันในที่ทำงาน ดังนั้นการ จัดการความรู้ ในความหมายนี้จึงเป็นกิจกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ไม่ใช่กิจกรรมของนักทฤษฎีแต่ นักวิชาการ หรือนักทฤษฎีอาจเป็นประโยชน์ในฐานะแหล่งความรู้ (Resource Person) การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่เป็นวงจรต่อเนื่องเกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ เป้าหมาย คือ การพัฒนางานและพัฒนาคนโดยมีความรู้เป็นเครื่องมือ “การจัดการความรู้ เป็นเครื่องมือ (Tools) ไม่ใช่เป้าหมาย (Goal)”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2548, หน้า 6) ให้ความหมายของการจัดการความรู้ว่าหมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้รวมทั้ง ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด

Davenport and Prusak (1998, p. 5) ให้คำจำกัดความว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการค้นหา คัดเลือก จัดการและเผยแพร่สารสนเทศ เพื่อพัฒนาความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้ได้มุมมองในองค์กรที่มากขึ้น

Sultan Kermally (2002, p. 2) กล่าวว่า การจัดการความรู้คือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าตื่นตาตื่นใจในองค์กร ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความคิดของมนุษย์และการถ่ายโอนความรู้ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบทางวัฒนธรรม และเกี่ยวกับความผันของความเป็นผู้นำ แรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ ลูกค้ายี่ห้อผู้ซื้อสัตย์ ระบบและกระบวนการที่อำนวยความสะดวกให้กับสิ่งเหล่านี้

สรุปได้ว่า การจัดการความรู้ (KM) คือ กระบวนการหรือเครื่องมือ ที่มุ่งเน้นการรวบรวม จัดระบบ พัฒนา และเผยแพร่ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร ทั้งที่อยู่ในตัวบุคคล เอกสาร หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้เหล่านั้น นำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรให้มีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยเน้นความต่อเนื่อง ความร่วมมือ และการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร

2. ความสำคัญของการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ (Knowledge Management) มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กรและการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการความรู้ดังนี้

วิจารณ์ พานิช (2547, หน้า 12 – 15) เป็นนักวิชาการที่มีบทบาทสำคัญในการนำเสนอแนวคิดการจัดการความรู้ในบริบทขององค์กรไทย ท่านอธิบายว่าการจัดการความรู้ไม่ใช่เพียงแค่การรวบรวมข้อมูล แต่เป็นกระบวนการเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยให้องค์กรสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นว่าความรู้คือพลังสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถปรับตัวและแข่งขันได้ในยุคปัจจุบัน ท่านมองว่ากระบวนการจัดการความรู้ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และการเรียนรู้

ประพนธ์ ผาสุกยี่ด (2549, หน้า 45 – 47) มุ่งเน้นในมุมมองของการจัดการความรู้เชิงปฏิบัติ โดยกล่าวถึง ความสำคัญของการจัดการความรู้ว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กรสามารถรวบรวม จัดระบบ และถ่ายโอนความรู้ที่สำคัญภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ท่านเสนอแนวทางการสร้างคลังความรู้ขององค์กร การจัดทำคลังความรู้อิเล็กทรอนิกส์ และการสร้างวัฒนธรรมการแบ่งปันความรู้ระหว่างบุคลากร

เกียรตินันต์ ล้วนแก้ว (2550, หน้า 78 – 80) ให้ความสำคัญกับมิติของนวัตกรรมในการจัดการความรู้ ระบุว่าจัดการความรู้เป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสร้างนวัตกรรมให้กับองค์กร ท่านเน้นถึงความจำเป็นในการสร้างระบบนิเวศแห่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้บุคลากรสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแลกเปลี่ยนความรู้อย่างต่อเนื่อง

สมชาย น้อยฉนวน (2552, หน้า 30 – 33) มีมุมมองเชิงลึกเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในฐานะเครื่องมือการเรียนรู้ขององค์กร อธิบายว่าการจัดการความรู้ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและการสร้างคลังความรู้ที่มีคุณค่าให้กับองค์กร ท่านเน้นถึงความสำคัญของการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ การพัฒนาระบบพี่เลี้ยง และการถอดบทเรียนจากประสบการณ์การทำงาน

นงลักษณ์ วิรัชชัย (2551, หน้า 56 – 59) นำเสนอมุมมองเชิงกลยุทธ์โดยชี้ให้เห็นความสำคัญของการจัดการความรู้ในการสร้างความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน โดยเฉพาะในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ ท่านอธิบายถึงความเชื่อมโยงระหว่างการจัดการความรู้กับการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร การสร้างนวัตกรรม และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการความรู้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กร สร้างนวัตกรรม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมองว่าการจัดการความรู้ไม่ใช่เพียงแค่กระบวนการทางเทคนิค แต่เป็นกลยุทธ์เชิงบูรณาการที่ครอบคลุมตั้งแต่การสร้าง การจัดเก็บ การแบ่งปัน และการใช้ประโยชน์จากความรู้อย่างเป็นระบบ

3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้

Polanyi and Nonaka (1991, pp. 8 – 9) ได้กำหนดรูปแบบความรู้ด้วยการเปรียบเทียบกับภูเขา น้ำแข็ง จำแนกความรู้เป็น 2 ประเภท คือ Explicit Knowledge และ Tacit Knowledge

1. Explicit Knowledge เป็นความรู้ที่เปิดเผย ชัดแจ้ง เด่นชัดเป็นความรู้ที่อยู่ในรูปแบบที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถรวบรวมถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เอกสารหรือวิชาการ อยู่ในตำรา คู่มือปฏิบัติงานหนังสือ รายงานต่าง ๆ ฯลฯ ซึ่งทำให้คนสามารถเข้าถึงได้ง่าย แต่ก็ยังมีความรู้ Explicit Knowledge บางส่วนที่อธิบายได้แต่ยังไม่ได้ถูกบันทึก

2. Tacit Knowledge เป็นความรู้ที่ฝังลึกแฝงอยู่ในตัวของแต่ละบุคคล เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้เป็นภูมิปัญญา หรือพรสวรรค์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นความรู้ที่สื่อสารหรือถ่ายทอดด้วยลายลักษณ์อักษรได้ยาก แต่สามารถแบ่งปันกันได้จากภาษา น้ำแข็งจะเห็นได้ว่าส่วนยอดของภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่เหนือน้ำ เปรียบได้กับ Explicit Knowledge ที่ เป็นความรู้ชัดแจ้ง มีสัดส่วนน้อยกว่า ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ คือ Tacit Knowledge ที่ เป็นความรู้ฝังลึกในตัวคนที่เกิดจากประสบการณ์เป็น ภูมิปัญญาที่มีอยู่ถึง 80%

Edgar Dale (1969, pp. 108 – 109) นักศึกษาศาสตร์ชาวอเมริกัน เชื่อว่า ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม จะทำให้เกิดการเรียนรู้แตกต่างจากประสบการณ์ที่เป็นนามธรรม ดังนั้น จึงจำแนกสื่อการสอนโดยยึดประสบการณ์เป็นหลัก เรียงตามลำดับจากประสบการณ์ที่ง่ายไปยาก 10 ขั้น เรียกว่า กรวย ประสบการณ์ (Cone of Experience) ได้แก่

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์ตรง (Direct Purposeful Experience)

เป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น เล่นกีฬา ทำอาหาร ปลูกพืชผัก หรือเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ประสบการณ์จำลอง (Contrived Simulation Experience)

เป็นกรณีที่ประสบการณ์หรือของจริงมีข้อจำกัดจำเป็นต้องจำลองสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นมาศึกษาแทน เช่น หุ่นจำลองของตัวอย่าง การแสดงเหตุการณ์จำลองทางดาราศาสตร์ เป็นต้น

ขั้นที่ 3 ประสบการณ์นาฏการ (Dramatized Experience)

เป็นประสบการณ์ที่จัดขึ้นแทน ประสบการณ์ตรงหรือเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในอดีตหรืออาจเป็นความคิด ความฝัน สามารถเรียนรู้ด้วยประสบการณ์ ตรงหรือประสบการณ์จำลองได้ เช่น การแสดงละคร บทบาทสมมุติ เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การสาธิต (Demonstration) เป็นการอธิบายข้อเท็จจริงลำดับ

ความคิดหรือ กระบวนการเหมาะสมกับเนื้อหาที่ต้องการความเข้าใจ ความชำนาญหรือทักษะ เช่น การสาธิต การฉายปอด การสาธิตการเล่นของครุพละ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) เป็นประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้

จากแหล่งความรู้ ภายนอกห้องเรียนในสภาพจริง เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนรู้หลายด้าน ได้แก่ การศึกษาความรู้จากสถานที่สำคัญ เช่น โบราณสถาน โรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น

ขั้นที่ 6 นิทรรศการ (Exhibition) เป็นการจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รับด้วยการดูเป็นส่วนใหญ่อาจจัดแสดงสิ่งต่าง ๆ เช่น ของจริง หุ่นจำลอง วัสดุสถิติ แผนภูมิ ภาพยนตร์ เป็นต้น

ขั้นที่ 7 ภาพยนตร์ / โทรทัศน์ (Motion Picture / Television) เป็นประสบการณ์ที่ให้ทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงประกอบ แต่โทรทัศน์มีความเป็นรูปธรรมมากกว่าภาพยนตร์ เนื่องจากโทรทัศน์สามารถนำเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในขณะนั้นมาให้ชมได้ในเวลาเดียวกันที่เรียกว่า “การถ่ายทอดสด” ในขณะที่ภาพยนตร์เป็นการบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและต้องผ่านกระบวนการล้าง และตัดต่อฟิล์มก่อนจึงจะนำมาฉายให้ชมได้

ขั้นที่ 8 ภาพนิ่ง / การบันทึกเสียง (Picture / Recording) เป็นประสบการณ์ที่รับรู้ได้ทางใดทางหนึ่งระหว่างการฟังและการพูด ซึ่งนับเป็นนามธรรมมากขึ้น ได้แก่ เทปบันทึกเสียง แผ่นเสียง ซึ่งต้องอาศัยเรื่องการขยายเสียง ส่วนภาพนิ่ง ได้แก่ รูปภาพทั้งชนิดโปร่งแสงที่ใช้กับเครื่องฉายภาพข้าม ศีรษะ สไลด์ภาพนิ่งจากคอมพิวเตอร์ และภาพบันทึกเสียงที่ใช้กับเครื่องฉายภาพทึบแสง เป็นต้น

ขั้นที่ 9 ทศณสัญลักษณ์ (Visual Symbol) เป็นสัญลักษณ์ที่สามารถรับรู้ได้ด้วยระบบประสาทสัมผัสทางตา มีความเป็นนามธรรมมากขึ้น จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงประสบการณ์ของผู้เรียน เป็นพื้นฐาน คือ แผนภูมิ ภาพโฆษณา การ์ตูน แผนที่และสัญลักษณ์ต่าง ๆ

ขั้นที่ 10 วจนสัญลักษณ์ (Verbal Symbol) เป็นสัญลักษณ์ทางภาษา เป็นประสบการณ์ขั้นสุดท้าย ซึ่งเป็นนามธรรมมากที่สุด ได้แก่ การใช้ตัวหนังสือแทนคำพูด ได้แก่ คำพูด คำอธิบาย หนังสือ เอกสาร แผ่นปลิว แผ่นพับ ที่ใช้ตัวอักษร ตัวเลข แทนความหมายของสิ่งต่าง ๆ นับเป็นประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมมากที่สุด

O'Dell, Grayson and Essaides (1998, pp. 6 – 8) ได้เสนอกรอบความคิดที่ใช้ในการจัดการความรู้ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 อย่าง ได้แก่ การกำหนดสิ่งสำคัญ ที่องค์กรต้องทำให้สำเร็จ ปัจจัยที่ทำให้สามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และกระบวนการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดสิ่งสำคัญที่ทำให้องค์กรต้องทำให้สำเร็จ ขั้นตอนนี้มีมีความสำคัญที่สุด ทั้งนี้ เพราะจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ ดังนี้

1.1 การทำให้ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการเกิดความประทับใจ

1.2 การลดระยะเวลาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือบริการใหม่ ๆ

1.3 ความเป็นเลิศในการทำงานหรือปฏิบัติการ

2. ปัจจัยที่ทำให้องค์กรสามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรต้องสร้างปัจจัย หลัก 4 ด้าน ที่ช่วยให้การจัดการความรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ดังนี้

2.1 วัฒนธรรมองค์กร ซึ่งการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง ในการเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างบรรยากาศที่ทำให้บุคคลกล้าคิดกล้าทำ เปิดเผยต่อกัน มี การทำงานเป็นทีม และทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรเป็นส่วนหนึ่งของระบบ การประเมินผลและพัฒนาบุคลากร

2.2 โครงสร้างขององค์กร ที่เอื้อต่อการจัดการความรู้ เช่น การกำหนดบุคคลหรือทีม รับผิดชอบในการจัดการความรู้ และกำหนดเครือข่าย การแลกเปลี่ยนความรู้ที่ชัดเจน เป็นต้น

2.3 เทคโนโลยี ที่ช่วยทำให้การจัดการความรู้ทำได้รวดเร็วขึ้น เช่น อินเทอร์เน็ต และอินทราเน็ต เป็นต้น

2.4 การวัดผล ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะเป็นหลักฐานที่จะบอก ถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้น จากการจัดการความรู้

3. กระบวนการเปลี่ยนแปลง เมื่อได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการ ความรู้ และมีปัจจัย ดังกล่าวข้างต้นครบถ้วน องค์กรต้องใช้กระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อ ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ ซึ่งกระบวนการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

3.1 วางแผน ทำการประเมินตนเองว่าอยู่ที่ไหน เมื่อเทียบกับสิ่งที่ อยากเป็น

3.2 ออกแบบ กำหนดหน้าที่ บทบาทของผู้ที่มีส่วนร่วม เทคโนโลยี ที่จะใช้กำหนดการวัด ผลลัพธ์ที่ต้องการ การจัดทำแผนงาน

3.3 ปฏิบัติ จัดทำโครงการนำร่อง และดำเนินการตามแผน

3.4 ขยายผล นำความสำเร็จจากโครงการนำร่องไปใช้ขยายผลให้ทั่ว ทั่วทั้งองค์กร

4. ลักษณะของการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ (Knowledge Management – KM) เป็นกระบวนการ สำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถรวบรวม จัดระเบียบ และเผยแพร่ความรู้ภายในองค์กร

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและสร้างความสามารถในการแข่งขัน นักวิชาการหลายท่านได้อธิบายลักษณะของการจัดการความรู้ไว้ดังนี้

สุชาติ สุรงค์กุล (2563, หน้า 16) อธิบายลักษณะของการจัดการความรู้ไว้ว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสร้างให้องค์กรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ตอบสนองต่อการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

Davenport and Prusak (1998, p. 5) ให้คำจำกัดความว่าการจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการค้นหา คัดเลือก จัดการ และเผยแพร่สารสนเทศ เพื่อพัฒนาความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้ได้มุมมองในองค์กรที่มากขึ้น

Sultan Kermally (2002, p. 2) กล่าวว่า การจัดการความรู้คือสิ่งที่เกี่ยวกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่น่าตื่นตาตื่นใจภายในองค์กร ที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนการสร้างความคิดของมนุษย์และการถ่ายโอนความรู้ เป็นสิ่งที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงส่วนประกอบทางวัฒนธรรม และเกี่ยวกับความฝันของความเป็นผู้นำ แรงจูงใจของเจ้าหน้าที่ ลูกค้ายี่ห้อผู้ซื้อ ผลิตภัณฑ์ ระบบและกระบวนการที่อำนวยความสะดวกให้กับสิ่งเหล่านี้

สรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของการจัดการความรู้ ได้แก่

1. การรวบรวมและจัดระเบียบความรู้ การนำความรู้ที่กระจัดกระจายอยู่ในองค์กร ทั้งในรูปแบบที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) และที่ซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) มารวบรวมและจัดระบบ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงและใช้งาน
2. การแบ่งปันและเผยแพร่ความรู้ การสร้างวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างบุคลากร เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง
3. การประยุกต์ใช้ความรู้ การนำความรู้ที่มีไปใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร
4. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการเรียนรู้ การคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เพื่อให้บุคลากรมีแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองและองค์กร

5. การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ: การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดเก็บจัดการ และเผยแพร่ความรู้ เพื่อเพิ่มความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการเข้าถึงข้อมูล

5. องค์ประกอบของการจัดการความรู้

จากการศึกษาแนวคิดและงานวิจัยของนักวิชาการได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการจัดการความรู้ไว้ ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 219) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. ด้านกำหนดความรู้
2. การแสวงหาความรู้
3. การสร้างความรู้
4. การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่
5. การแลกเปลี่ยนความรู้
6. การจัดเก็บความรู้
7. การถ่ายทอดความรู้
8. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

สุวรรณา บัวทอง (2565, หน้า 35 – 36) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. การบ่งชี้ความรู้
2. การจัดเก็บความรู้
3. การถ่ายทอดความรู้
4. การประยุกต์ใช้ความรู้

ปริญญ์ อ้นกักดี, พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ และพิมพ์พร จารุจิตร (2566, หน้า 88) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. การบ่งชี้ความรู้
2. การสร้างและแสวงหาความรู้
3. การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ
4. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้
5. การนำความรู้ไปใช้

สมชาย สร้อยทอง (2566, หน้า 42) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. การสร้างและแสวงหาความรู้
2. การแบ่งปันความรู้
3. การประเมินและปรับปรุงความรู้

แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567, หน้า 68) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. การบ่งชี้ความรู้
2. การสร้างความรู้
3. การจัดระบบความรู้
4. การเข้าถึงความรู้
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
6. การนำความรู้ไปใช้

ลักษณ์ ศิริวรรณ (2567, หน้า 340) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. การสร้าง
2. การจัดเก็บ
3. การแลกเปลี่ยน
4. การประยุกต์ใช้

Giraldo, Ramirez & Rojas (2020, pp. 85 – 86) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. การกำหนดเป้าหมายความรู้
2. การได้มาซึ่งความรู้
3. การจัดระบบ
4. การเผยแพร่

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, pp. 4 – 6) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. การสร้างความรู้
2. การแบ่งปัน

3. การใช้

4. การดำรงไว้

Felani, Santosa & Idris (2024, p.7944) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. สร้างความรู้

2. แบ่งปัน

3. ใช้

4. บูรณาการเทคโนโลยี

5. วัฒนธรรมองค์กร

Zepeda Mendoza et al. (2024, pp. 2 – 3) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ประกอบด้วย

1. กำหนดขอบเขต

2. รวบรวม

3. จัดการ

4. แบ่งปัน

5. วัดผล

6. พัฒนา

โดยจากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้ ดังตาราง 1

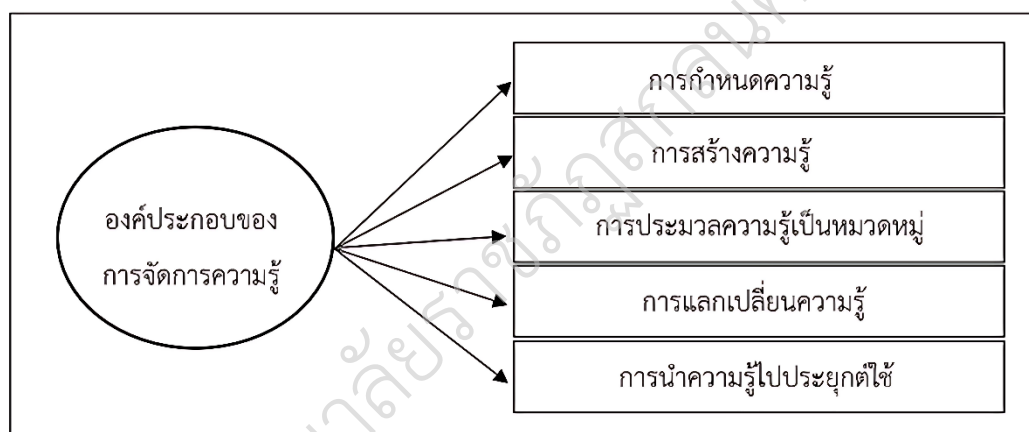
ตาราง 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้

องค์ประกอบ การจัดการความรู้	นักการศึกษา										ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่คัดสรร
	1. จิตยาภรณ์ เชาวรากุล (2564)	2. สุวรรณา บัวทอง (2565)	3. ปริญญา อ้นภักดีและคณะ(2566)	4. สมชาย สร้อยทอง (2566)	5. แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567)	6. ลักษณา ศิริวรรณ (2567)	7. Giraldo, Ramirez & Rojas (2020)	8. Carlucci, Schiuma & Bontis (2021)	9. Felani, Santosa & Idris (2024)	10. Zepeda Mendoza et al. (2024)			
	1. การกำหนดความรู้ การบ่งชี้ความรู้	✓	✓	✓		✓	✓	✓		✓	7	70	✓
	2. การแสวงหาความรู้	✓									1	10	-
	3. การสร้างความรู้	✓				✓		✓	✓		5	50	✓
	4. การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่รวบรวม	✓		✓		✓	✓	✓		✓	6	60	✓
	5. การแลกเปลี่ยนความรู้ การแบ่งปันความรู้	✓		✓	✓	✓	✓		✓	✓	8	80	✓
	6. การจัดเก็บความรู้การจัดการ	✓	✓			✓				✓	4	40	-
	7. การถ่ายทอดความรู้ การเผยแพร่ การแบ่งปัน	✓	✓					✓			3	30	-
	8. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	✓	✓	✓		✓	✓		✓	✓	7	70	✓

ตาราง 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ การจัดการความรู้	นักการศึกษา										ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่ตัดสร
	1. จิตวิทยากรณ เชวารากุล (2564)	2. สุวรรณนา บัวทอง (2565)	3. ปริญญา อ้นนักดีและคณะ(2566)	4. สมชาย สร้อยทอง (2566)	5. แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567)	6. ลักษณา ศิริวรรณ (2567)	7. Giraldo, Ramirez & Rojas (2020)	8. Carlucci, Schiuma & Bontis (2021)	9. Felani, Santosa & Idris (2024)	10. Zepeda Mendoza et al. (2024)			
9. การสร้างและแสวงหาความรู้			✓	✓						✓	2	20	-
10. การประเมินและปรับปรุงความรู้การวัดผล				✓						✓	2	20	-
11. การเข้าร้งไว้								✓			1	10	-
12. บุรณาการเทศฯ									✓		1	10	-
13. วัฒนธรรมองค์กร									✓		1	10	-
14. พัฒนา										✓	1	10	-
รวม	8	4	5	3	6	4	4	4	5	6	-	-	-

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการความรู้ จะเห็นว่าองค์ประกอบของการจัดการความรู้ที่เป็นกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) มีจำนวนทั้งหมด 14 องค์ประกอบ แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์คัดสรรองค์ประกอบที่มีความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป ได้องค์ประกอบของการจัดการความรู้เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย (Conceptual Framework) ในครั้งนี้ จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดความรู้ 2) การสร้างความรู้ 3) การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ และ 5) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ซึ่งแสดงเป็นองค์ประกอบของการจัดการความรู้ ได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของการจัดการความรู้

จากภาพประกอบ 2 องค์ประกอบของการจัดการความรู้ ที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและงานวิจัยของนักการศึกษาและนักวิชาการต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย 1) การกำหนดความรู้ 2) การสร้างความรู้ 3) การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ และ 5) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยมีรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบที่จะนำไปสู่การสังเคราะห์เพื่อกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดความรู้

1.1 ความหมายของการกำหนดความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดความรู้ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สุวรรณ บัวทอง (2565, หน้า 35) กล่าวว่า การกำหนดความรู้ หมายถึง การวิเคราะห์เพื่อระบุความรู้ประเภทใดที่องค์กรจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน และมีอยู่แล้วหรือยังไม่มีในระบบงาน เพื่อให้สามารถวางแผนจัดการได้อย่างเหมาะสม

ศิริวรรณ ลาภอุดม (2567, หน้า 341) กล่าวว่า การกำหนดความรู้ หมายถึง ขั้นตอนเบื้องต้นที่ต้องพิจารณาว่าหน่วยงานมีความรู้สำคัญอยู่ตรงไหน และจะต้องมีเพิ่มเติมหรือปรับปรุงอย่างไร เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ

Probst, G., Raub, S., & Romhardt, K. (2000, pp. 26 – 27) กล่าวว่า การกำหนดความรู้ หมายถึง การระบุความรู้ที่มีอยู่และความรู้ที่จำเป็นสำหรับองค์กร การวิเคราะห์ประเภทของความรู้ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อวางแผนให้เหมาะสมกับภารกิจขององค์กร

Carlucci, D., Schiuma, G., & Bontis, N. (2021, p. 5) กล่าวว่า การกำหนดความรู้ หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ช่องว่างขององค์ความรู้ (knowledge gaps) การค้นหาผู้ที่ครอบครองความรู้สำคัญ และการจัดแนวองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายขององค์กร

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดความรู้ หมายถึง การที่บุคลากรในสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ ตรวจสอบ และระบุประเภทขององค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน โดยครอบคลุมถึงการประเมินว่าความรู้ใดมีอยู่แล้วในองค์กร ความรู้ใดที่ขาดหายไป และใครคือผู้ครอบครองความรู้ที่สำคัญ

1.2 ความสำคัญของการกำหนดความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการกำหนดความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สุวรรณ บัวทอง (2565, หน้า 39) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดความรู้ คือ กระบวนการที่บุคลากรหรือองค์กรพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านการสังเคราะห์ การทดลอง การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการเรียนรู้จากปัญหาเพื่อพัฒนางานหรือสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบท

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2566, หน้า 7) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดความรู้ คือ การสร้างความรู้คือการเปลี่ยน

จากความรู้ฝังลึกในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) ให้กลายเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เพื่อให้สามารถถ่ายทอดและนำไปใช้ร่วมกันได้

ศิริวรรณ ลาภอุดม (2567, หน้า 344) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดความรู้ คือ การพัฒนาความรู้ใหม่จากความรู้เดิมหรือข้อมูลใหม่ที่ได้รับ โดยผ่านกระบวนการสะท้อนคิด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการร่วมกันของบุคลากรในองค์กร

Carlucci, D., Schiuma, G., & Bontis, N. (2021, p. 8) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดความรู้ คือ การพัฒนาคุณค่าใหม่ให้แก่องค์กรผ่านการเรียนรู้ การทดลอง และนวัตกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ขององค์กร

González – Illescas, M., & Zaragoza – Sáez, P. (2023, pp. 2 – 3) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดความรู้ คือ ระบบที่ออกแบบมาเพื่อผลิตความรู้ใหม่และเผยแพร่ไปยังพนักงานทุกคนเพื่อเปลี่ยนเป็นคุณค่าในผลิตภัณฑ์ บริการและกระบวนการ นอกจากนี้ยังช่วยเสริมให้เกิดความยืดหยุ่นขององค์กร (dynamic capabilities) ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพตลาด

Alaoraj, S. et al. (2024, p. 3) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดความรู้ คือ การสร้างความรู้ต้องดำเนินควบคู่กับกระบวนการจับ แบ่งปัน และนำไปใช้จริง เพื่อปรับปรุงคุณภาพทั้งในระดับนวัตกรรมและปฏิบัติการ

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดความรู้มีความสำคัญต่อการจัดการความรู้ในองค์กร เนื่องจากเป็นขั้นตอนเบื้องต้นที่ช่วยให้องค์กรสามารถระบุได้ว่าองค์ความรู้ประเภทใดมีอยู่แล้ว ความรู้ใดที่จำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มเติม และแหล่งของความรู้ที่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้การกำหนดความรู้ที่ชัดเจนจะช่วยสนับสนุนการวางแผนกลยุทธ์ การพัฒนาบุคลากร และการปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจขององค์กรอย่างเป็นระบบ

1.3 องค์ประกอบของการกำหนดความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล (2564, หน้า 220) กล่าวว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ประกอบด้วย 3 ประการ ได้แก่ การวิเคราะห์ความรู้ที่มีอยู่

(Existing Knowledge Analysis) หมายถึง การตรวจสอบว่าในองค์กรมีองค์ความรู้อะไรอยู่แล้ว ทั้งในรูปแบบความรู้ชัดแจ้ง (Explicit) และความรู้ฝังลึก (Tacit) การระบุความรู้ที่จำเป็น (Knowledge Needs Identification) คือ การพิจารณาว่าองค์กรยังขาดความรู้ด้านใดบ้างที่จำเป็นต่อการดำเนินงานหรือการพัฒนา การกำหนดแหล่งความรู้ (Knowledge Source Identification) หมายถึง การระบุแหล่งที่มาของความรู้ ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรภายในองค์กร เอกสาร งานวิจัย หรือแหล่งภายนอกอื่น ๆ ที่สามารถเข้าถึงและนำมาใช้ประโยชน์ได้

สุวรรณ บัวทอง (2565, หน้า 37) กล่าวว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ประกอบด้วย 3 ด้านสำคัญ ได้แก่ การระบุความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร หมายถึง การตรวจสอบและวิเคราะห์ว่าองค์กรมีองค์ความรู้ด้านใดอยู่แล้ว ซึ่งอาจอยู่ในรูปของเอกสาร กระบวนการหรืออยู่ในตัวบุคลากร การวิเคราะห์ความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ หมายถึง การพิจารณาว่าองค์กรต้องการความรู้ประเภทใดเพื่อใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือพันธกิจ การจัดลำดับความสำคัญของความรู้ เป็นการกำหนดว่าความรู้ประเภทใดมีความสำคัญเร่งด่วนหรือจำเป็นต้องได้รับการพัฒนามาก่อน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและการตัดสินใจขององค์กร

ปริญญา อ้นภักดี พชรินทร์ ชมภูวิเศษ และพิมพ์พร จารุจิตร (2566, หน้า 89) กล่าวว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ประกอบด้วย 3 ประการ ได้แก่ 1) การกำหนดความรู้หลัก (Core Knowledge Identification) คือ การระบุประเภทของความรู้ที่เป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนพันธกิจหรือยุทธศาสตร์ขององค์กร 2) การวิเคราะห์ช่องว่างของความรู้ (Knowledge Gap Analysis) คือ การพิจารณาว่าองค์ความรู้ใดที่ยังขาด หรือไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การประเมินความพร้อมของแหล่งความรู้ (Source Readiness Evaluation) เป็นการตรวจสอบว่าองค์กรมีแหล่งความรู้จากภายในหรือภายนอกที่สามารถนำมาใช้ได้หรือไม่ 4) การกำหนดลำดับความสำคัญของความรู้ (Knowledge Prioritization) คือ การจัดระดับความสำคัญของความรู้ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน เพื่อใช้สนับสนุนการวางแผนกลยุทธ์

แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567, หน้า 70) กล่าวว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ประกอบด้วย 3 ประการ ได้แก่ 1) การตรวจสอบความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร (Existing Knowledge Audit) หมายถึง การสำรวจและวิเคราะห์

องค์ความรู้เดิมที่มีอยู่ในองค์กร ทั้งที่เป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) และความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) 2) การระบุความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาองค์กร (Knowledge Needs Assessment) คือ การวิเคราะห์ว่าความรู้ประเภทใดบ้างที่องค์กรยังขาดและจำเป็นต้องมีเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรและระบบงาน และ 3) การจัดโครงสร้างหรือหมวดหมู่ของความรู้ (Knowledge Categorization) เป็นการจำแนกประเภทหรือกลุ่มของความรู้เพื่อให้สามารถนำไปจัดเก็บ ค้นหา และนำมาใช้ได้อย่างเป็นระบบ เช่น การจัดหมวดความรู้ด้านวิชาการ ความรู้ด้านปฏิบัติการ หรือความรู้ด้านนโยบาย

ลักษณะ ศิริวรรณ (2567, หน้า 340) กล่าวว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ประกอบด้วย 4 ประการ ได้แก่ 1) การกำหนดประเภทของความรู้ (Knowledge Type Identification) คือ การจำแนกประเภทของความรู้ในองค์กร เช่น ความรู้ด้านวิชาการ ความรู้จากประสบการณ์หรือความรู้ที่เป็นทางการ เพื่อให้สามารถวางแผนจัดการได้อย่างเหมาะสม 2) การระบุแหล่งที่มาของความรู้ (Knowledge Source Identification) เป็นการวิเคราะห์ว่าแหล่งความรู้นั้นมาจากใครหรือที่ใด เช่น บุคลากรภายใน เอกสาร คู่มือ หรือแหล่งภายนอก เช่น วิทยากร นักวิชาการ หรือหน่วยงานภายนอก 3) การประเมินความรู้ที่มีอยู่ (Knowledge Audit) คือ การตรวจสอบว่าความรู้ที่มีอยู่นั้นเพียงพอ ครอบคลุม และเป็นปัจจุบันหรือไม่ เพื่อเตรียมการจัดการและพัฒนา และ 4) การวางแผนจัดการความรู้ที่ขาด (Knowledge Gap Planning) เป็นการวางแผนจัดหา พัฒนาหรือแลกเปลี่ยนความรู้ที่องค์กรยังไม่มี เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายหรือยุทธศาสตร์ขององค์กร

Giraldo, Ramirez & Rojas (2020, p. 87) กล่าวว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ 1) การกำหนดขอบเขตความรู้ (Knowledge Scope Definition) หมายถึง การกำหนดกรอบหรือประเด็นขององค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมายหรือภารกิจขององค์กร เพื่อให้การจัดการความรู้มีทิศทางที่ชัดเจน 2) การวิเคราะห์ความต้องการความรู้ (Knowledge Needs Analysis) คือ การตรวจสอบและพิจารณาว่าองค์กรหรือบุคลากรต้องการความรู้ด้านใดเพิ่มเติม เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงาน 3) การระบุแหล่งความรู้ (Knowledge Source Identification) เป็นการกำหนดว่าแหล่งความรู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ที่ใด ทั้งจากภายในองค์กร เช่น ผู้เชี่ยวชาญ และจากภายนอก เช่น ฐานข้อมูล งานวิจัย หรือเครือข่ายความร่วมมือ

4) การประเมินความรู้ที่มีอยู่ (Existing Knowledge Assessment) เป็นการตรวจสอบว่าความรู้ที่มีอยู่ในปัจจุบันเพียงพอหรือจำเป็นต้องพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนใด และ 5) การวางแผนจัดการช่องว่างความรู้ (Knowledge Gap Planning) คือ การวางแผนทางในการเติมเต็มความรู้ที่ยังขาด โดยอาจใช้การฝึกอบรม การวิจัย หรือการเชื่อมโยงกับแหล่งภายนอก

Zepeda Mendoza et al. (2024, p. 4) กล่าวว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ ประกอบด้วย 6 ประการ ได้แก่ 1) การกำหนดขอบเขตของความรู้ (Defining the Knowledge Domain) คือ การระบุหัวข้อหรือขอบเขตของความรู้ที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจขององค์กร เช่น ด้านวิชาการ การปฏิบัติงาน หรือการบริการ 2) การรวบรวมข้อมูลความรู้ (Collecting Knowledge) หมายถึง การค้นหาและรวบรวมข้อมูลหรือองค์ความรู้ที่มีอยู่ ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร เช่น เอกสาร รายงาน หรือประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ 3) การจัดระเบียบความรู้ (Organizing Knowledge) คือ การจำแนกประเภทและจัดระบบความรู้ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงและใช้งานได้สะดวก 4) การเข้าถึงและแบ่งปันความรู้ (Sharing and Accessing Knowledge) เป็นการกำหนดวิธีการและช่องทางในการเข้าถึงความรู้ และการส่งต่อความรู้ระหว่างบุคลากรในองค์กร 5) การวัดผลและประเมินค่าความรู้ (Measuring Knowledge Value) หมายถึง การประเมินว่าองค์ความรู้ที่มีอยู่นั้นมีประโยชน์หรือสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรมากน้อยเพียงใด และ 6) การพัฒนาและปรับปรุงความรู้ (Knowledge Refinement) คือ การปรับปรุงหรือเพิ่มเติมน้องความรู้ให้ทันสมัย และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงหรือปัญหาใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการกำหนดความรู้ คือ กระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการความรู้ในองค์กร เพราะช่วยให้สามารถระบุความรู้ที่จำเป็น วางแผนการพัฒนา และบริหารจัดการความรู้ได้อย่างเป็นระบบและตรงเป้าหมาย ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนานวัตกรรม การเรียนรู้ของบุคลากรและการขับเคลื่อนองค์กรอย่างยั่งยืน

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการกำหนดความรู้ สรุปได้ว่า การกำหนดความรู้ หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารหรือบุคลากรในองค์กร ดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ และระบุประเภทของความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร การประเมินความรู้

ที่จำเป็นต้องใช้การระบุแหล่งที่มาของความรู้ การจัดลำดับความสำคัญของความรู้ รวมถึงการจัดหมวดหมู่ความรู้อย่างเป็นระบบ

2. การสร้างความรู้

2.1 ความหมายของการสร้างความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความรู้ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สุวรรณ บัวทอง (2565, หน้า 39) ให้ความหมายของการสร้างความรู้ หมายถึง กระบวนการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านการสังเคราะห์ แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ การเรียนรู้จากการปฏิบัติ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมนวัตกรรมในองค์กร

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (สคส.) (2566, หน้า 7) ให้ความหมายของการสร้างความรู้ หมายถึง กระบวนการเปลี่ยน “ความรู้ฝังลึก” (Tacit Knowledge) ให้เป็น “ความรู้ชัดแจ้ง” (Explicit Knowledge) เพื่อให้สามารถแบ่งปันและนำไปใช้ได้อย่างกว้างขวาง

ศิริวรรณ ลาภอุดม (2567, หน้า 344) ให้ความหมายของ การสร้างความรู้ หมายถึง การเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากรภายในองค์กร โดยอาศัยการสะท้อนคิด การวิเคราะห์ และการวิจัยอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 6) ให้ความหมายของการสร้างความรู้ หมายถึง การสร้างความรู้มุ่งเน้นไปที่การสร้างคุณค่าผ่านการเรียนรู้ การทดลอง และนวัตกรรม เพื่อยกระดับผลลัพธ์ขององค์กร

González – Illescas & Zaragoza – Sáez (2023, p. 87) ให้ความหมายของการสร้างความรู้ หมายถึง การจัดการความรู้เป็นระบบที่ส่งเสริมการสร้างความรู้ใหม่ และนำไปใช้เพิ่มคุณค่าในผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการขององค์กร

Alaaraj et al. (2024, p. 2) ให้ความหมายของ การสร้างความรู้ หมายถึง การสร้างความรู้ควบคู่กับการจับ แบ่งปัน และประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพองค์กร ทั้งด้านนวัตกรรมและการดำเนินงาน

จากความหมายและแนวคิดข้างต้น ให้ความหมายของ การสร้างความรู้ หมายถึง กระบวนการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน

ประสบการณ์ การสะท้อนคิด และการทดลองภายในบริบทขององค์กร โดยมุ่งเป้าไปที่การเปลี่ยนความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) ให้กลายเป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) รวมถึงการประสานความรู้เดิมกับข้อมูลใหม่ เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ทั้งในด้านการพัฒนางาน การตัดสินใจ การแก้ปัญหา และการสร้างนวัตกรรม ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มคุณค่าและประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร

2.2 ความสำคัญของการสร้างความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สุวรรณา บัวทอง (2565, หน้า 39) กล่าวว่า การสร้างความรู้มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรในศตวรรษที่ 21 เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ การคิดเชิงนวัตกรรม และการปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม (2566, หน้า 7) กล่าวว่า การสร้างความรู้ช่วยให้เกิดการถ่ายทอดประสบการณ์ภายในองค์กร และก่อให้เกิดคลังความรู้ที่สามารถนำไปใช้พัฒนางานและเพิ่มคุณค่าทางสังคมได้อย่างต่อเนื่อง

ศิริวรรณ ลาภอุดม (2567, หน้า 344) กล่าวว่า การสร้างความรู้เป็นฐานรากของการจัดการเรียนรู้ขององค์กร ซึ่งช่วยส่งเสริมให้บุคลากรมีศักยภาพในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 6) กล่าวว่า การสร้างความรู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างมูลค่าให้กับองค์กร ผ่านการเรียนรู้ การทดลอง และนวัตกรรม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาผลลัพธ์ทางการบริหารและการปฏิบัติงาน

Alaaraj et al. (2024, p. 5) กล่าวว่า การสร้างความรู้อย่างเป็นระบบมีผลต่อคุณภาพการบริหารจัดการ และช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพองค์กรโดยรวมทั้งในด้านการตัดสินใจ นวัตกรรม และการบริการ

จากความสำคัญและแนวคิดข้างต้น ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญของการสร้างความรู้ คือ การสร้างความรู้เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้องค์กรหรือสถานศึกษาสามารถพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทของตนเอง ผ่านการเรียนรู้ การสะท้อนคิด การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการทดลองอย่างต่อเนื่อง โดยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการตัดสินใจ การปรับปรุงกระบวนการทำงาน

และการพัฒนานวัตกรรม เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันในยุคที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 องค์ประกอบของการสร้างความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการสร้างความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล (2564) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า การสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ แนวคิด และบทเรียนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานจริง เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกัน 2) การสะท้อนคิด (Reflection) คือ การคิดทบทวน วิเคราะห์ผลของการกระทำหรือการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและต่อยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่ 3) การสังเคราะห์ความรู้ (Knowledge Synthesis) เป็นกระบวนการรวบรวมและเชื่อมโยงข้อมูลหรือความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ให้เป็นระบบ เพื่อใช้ในการสร้างแนวทางหรือแนวคิดใหม่ และ 4) การถ่ายทอดและประยุกต์ใช้ (Knowledge Transfer and Application) คือ การนำความรู้ที่ได้สร้างขึ้นไปใช้จริงในการพัฒนางาน พร้อมทั้งถ่ายทอดให้ผู้อื่นสามารถนำไปปรับใช้ได้ในปีบริบทที่เหมาะสม

แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567, หน้า 72) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า การสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) การรวบรวมข้อมูลและประสบการณ์ (Knowledge Gathering) หมายถึง การรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงของบุคลากร เพื่อเป็นฐานในการเรียนรู้ 2) การวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ (Knowledge Analysis and Synthesis) เป็นกระบวนการคิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และสรุปสาระสำคัญของข้อมูลหรือประสบการณ์ที่ได้รับ เพื่อนำไปพัฒนาความรู้ใหม่ 3) การจัดระบบความรู้ (Knowledge Structuring) คือ การจัดระเบียบความรู้ที่ได้ให้เป็นหมวดหมู่ หัวข้อ หรือแนวคิดอย่างชัดเจน เพื่อให้ง่ายต่อการถ่ายทอดและนำไปใช้ 4) การสร้างแนวทางหรือรูปแบบใหม่ (Knowledge Innovation) เป็นการนำความรู้ที่ได้พัฒนา มาสร้างเป็นแนวทาง รูปแบบ หรือวิธีปฏิบัติใหม่ที่สามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานหรือองค์กรอย่างยั่งยืน

Giraldo, Ramirez & Rojas (2020, p. 87) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า การสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) Socialization – การแลกเปลี่ยนความรู้แบบไม่เป็นทางการ (Tacit – to – Tacit) ผ่านการสนทนา การสังเกต การปฏิบัติร่วม

และการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม เช่น การโค้ช หรือการทำงานร่วมกัน 2) Externalization – การถ่ายทอดความรู้จากนัย (Tacit) สู่แจ้ง (Explicit) โดยการแปลงความเข้าใจที่อยู่ภายในบุคคลให้อธิบายได้ผ่านภาษา สัญลักษณ์ แผนภาพ หรือเอกสาร 3) Combination – การรวมรวมและจัดระบบความรู้ที่ชัดเจน (Explicit – to – Explicit) จากแหล่งต่าง ๆ ให้เป็นชุดความรู้ใหม่ที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น เช่น การวิเคราะห์เอกสาร งานวิจัย หรือฐานข้อมูล และ 4) Internalization – การนำความรู้ชัดเจนกลับไปสู่บุคลากรผ่านการฝึกอบรมหรือปฏิบัติจริง (Explicit – to – Tacit) จนเกิดเป็นความรู้ฝังลึกที่สามารถนำไปใช้พัฒนางาน หรือสร้างนวัตกรรมได้

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 6) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า การสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) Learning Activities หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับบุคคลและองค์กร เช่น การอบรม การทดลอง การทำงานร่วมกัน ซึ่งช่วยให้เกิดการรับรู้และตีความข้อมูลใหม่ ๆ 2) Knowledge Sharing เป็นกระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความคิด และประสบการณ์ระหว่างบุคลากร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายขอบเขตความรู้และกระตุ้นการเรียนรู้ร่วมกัน 3) Organizational Culture and Values วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเปิดกว้าง การยอมรับความล้มเหลว การคิดเชิงนวัตกรรม และการเรียนรู้ต่อเนื่อง มีผลต่อการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างความรู้ใหม่ และ 4) Technology Infrastructure เทคโนโลยีที่สนับสนุนการจัดเก็บ ประมวลผล และกระจายความรู้ เช่น ระบบฐานข้อมูล เครื่องมือดิจิทัลหรือแพลตฟอร์มความรู้ถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยเร่งการสร้างและแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กร

Felani, Santosa & Idris (2024, p. 92) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า การสร้างความรู้ ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) Knowledge Exploration หมายถึง การค้นหาและเรียนรู้จากแหล่งความรู้ใหม่ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เช่น การวิจัย การสังเกต การเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ หรือการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) Knowledge Combination เป็นการรวมรวมและเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ให้เกิดเป็นความรู้ที่มีความสมบูรณ์และมีบริบทชัดเจน เช่น การจัดประชุม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการทำเวิร์กช็อปร่วมกัน 3) Knowledge Internalization กระบวนการที่บุคลากรซึมซับความรู้จากการเรียนรู้หรือฝึกฝน และแปลงความรู้นั้นให้กลายเป็นทักษะหรือแนวทางในการทำงานที่เหมาะสมกับบริบทของตนเอง และ 4) Knowledge Innovation คือ การนำ

ความรู้ที่ได้รับมาสร้างสรรค์แนวทางใหม่ วิธีการใหม่ หรือนวัตกรรมที่สามารถเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรหรืองานที่รับผิดชอบได้

จากองค์ประกอบและแนวคิดข้างต้น กล่าวถึงองค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการสร้างความรู้ คือ กระบวนการที่ส่งเสริมให้บุคลากรหรือสมาชิกในองค์กรสามารถพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ผ่านขั้นตอนที่เป็นระบบ โดยเริ่มต้นจากการสำรวจและรวบรวมข้อมูล ความคิด หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความรู้ใหม่ ต่อมาคือการวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ ซึ่งช่วยให้ข้อมูลที่กระจัดกระจายสามารถจัดระเบียบ เชื่อมโยง และกลายเป็นองค์ความรู้ที่มีความหมายและคุณค่า

นอกจากนี้ การแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ก็เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นช่องทางที่ส่งเสริมให้บุคลากรสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ ความคิด และแนวปฏิบัติที่ดีให้แก่กันผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม เช่น การสนทนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือการทำงานเป็นทีม ซึ่งช่วยขยายขอบเขตขององค์ความรู้ และสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ร่วมกัน

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการสร้างความรู้ สรุปได้ว่า การสร้างความรู้ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู หรือบุคลากรในสถานศึกษาในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งภายในและภายนอก การคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการพัฒนางานและนวัตกรรม โดยมีบริบทขององค์กร เช่น วัฒนธรรม เทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐาน เป็นปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญ

3. การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่

3.1 ความหมายของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล (2564, หน้า 221) ได้กล่าวว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ หมายถึง กระบวนการจัดระเบียบ จัดลำดับ และจำแนกความรู้ที่ได้จากการรวบรวมและวิเคราะห์ให้มีความเป็นระบบ โดยแบ่งออกเป็นหมวดหมู่หรือกลุ่ม

สาระที่สัมพันธ์กันอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่าย นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสนับสนุนการถ่ายทอดหรือการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ในบริบทของสถานศึกษา

แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567, หน้า 74) ได้กล่าวว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ หมายถึง กระบวนการจัดเรียงและกลั่นกรองความรู้ให้เป็นหมวดหมู่ตามลักษณะเนื้อหา ความสัมพันธ์ และวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ความรู้ที่ได้รับการรวบรวมสามารถจัดระเบียบอย่างเป็นระบบ สะดวกต่อการค้นหา การเรียนรู้ และการถ่ายทอดสู่ผู้เรียนหรือผู้ใช้งานอื่น ๆ ในบริบทของสถานศึกษาและองค์กรที่เน้นการจัดการความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 7) ได้กล่าวว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ หมายถึง กระบวนการจัดระบบความรู้ภายในองค์กรโดยการจำแนก แยกแยะ และจัดกลุ่มข้อมูลหรือองค์ความรู้ตามหมวดหมู่ที่มีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย สนับสนุนการถ่ายโอนความรู้ระหว่างบุคลากร และส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในองค์กรที่มีฐานความรู้ขนาดใหญ่ หรือมีข้อมูลจำนวนมาก การจัดโครงสร้างเชิงหมวดหมู่จะช่วยลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มคุณภาพของการบริหารจัดการความรู้โดยรวม

Salatino, Aggarwal, Mannocci, Osborne & Motta (2024, p. 67) ได้กล่าวว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ หมายถึง กระบวนการจัดระเบียบความรู้เชิงวิชาการโดยใช้ระบบโครงสร้างองค์ความรู้ (Knowledge Organization Systems: KOSs) เช่น thesaurus, taxonomy และ ontology เพื่อจัดกลุ่มแนวคิดให้สัมพันธ์กันอย่างมีระบบ ช่วยให้สามารถเข้าถึง วิเคราะห์ และประมวลผลความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในสาขาวิชาที่มีข้อมูลจำนวนมากและซับซ้อน การจัดความรู้ในรูปแบบหมวดหมู่จะส่งเสริมการสืบค้นความรู้ การเรียนรู้เชิงลึก และการพัฒนานวัตกรรมทางวิชาการได้ดียิ่งขึ้น

Sen, A. (2024, p. 316) ได้กล่าวว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ หมายถึง การจัดเรียงความรู้ในลักษณะที่สามารถไหลเวียน (knowledge flow) ได้อย่างเป็นระบบ โดยแบ่งประเภทหรือจัดกลุ่มองค์ความรู้ตามลักษณะหน้าที่ เนื้อหา หรือเป้าหมายของการใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึง การเรียนรู้ และการจัดการภายในองค์กร โดยเฉพาะในระบบที่มีความซับซ้อนหรือมีฐานความรู้ขนาดใหญ่ การจัดความรู้

เป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจนจะช่วยให้สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เกี่ยวข้องกันได้ดีขึ้นและสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายและแนวคิดข้างต้น ให้ความหมายของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ หมายถึง กระบวนการรวบรวม จัดระเบียบ และจัดระบบข้อมูลหรือสารสนเทศที่มีอยู่ให้เป็นหมวดหมู่หรือกลุ่มอย่างมีระบบ โดยอ้างอิงตามหลักเกณฑ์หรือเกณฑ์จำแนกที่ชัดเจน เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ การวิเคราะห์ และการนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในด้านต่าง ๆ ทั้งในเชิงวิชาการ การเรียนรู้ และการจัดการความรู้ในองค์กรหรือสถานศึกษา

3.2 ความสำคัญของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล (2564, หน้า 221) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญของการประมวลความรู้ไว้ว่า เป็นหมวดหมู่ช่วยให้เกิดความเป็นระบบในการจัดการความรู้ ช่วยลดความซ้ำซ้อน และทำให้สามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว และตรงประเด็น ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการพัฒนาองค์ความรู้ต่อไป

แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567, หน้า 74) ให้ความสำคัญไว้ว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ไว้ว่า เป็นกระบวนการสำคัญในการบริหารจัดการความรู้ในองค์กร ซึ่งช่วยในการรวบรวมและเชื่อมโยงความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ให้สามารถนำไปใช้ในการวางแผน การตัดสินใจ และการถ่ายทอดสู่บุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 7) ให้ความสำคัญไว้ว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ (knowledge categorization) มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ที่สามารถสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ในองค์กร

Salatino, Aggarwal, Mannocci, Osborne & Motta (2024, p. 67) ให้ความสำคัญไว้ว่า การจัดความรู้ให้เป็นระบบหมวดหมู่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในโครงสร้างของความรู้ ทำให้สามารถติดตามพัฒนาการขององค์ความรู้ในสาขาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบและแม่นยำ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิจัยและพัฒนาต่อเนื่อง

3.3 องค์ประกอบของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 221) กล่าวว่า องค์ประกอบของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ ประกอบด้วย การรวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ การวิเคราะห์และจำแนกประเภทของความรู้การจัดหมวดหมู่ความรู้ตามลักษณะหรือประเภทการจัดเก็บและเข้าถึงความรู้อย่างมีระบบ

แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ (2567, หน้า 74) ได้เสนอว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้ แหล่งความรู้ (Knowledge Sources) เครื่องมือในการจัดหมวดหมู่ (Classification Tools) กระบวนการวิเคราะห์และคัดกรอง (Analysis and Filtering) ระบบจัดเก็บและเผยแพร่ (Storage and Dissemination)

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 7) กล่าวถึง องค์ประกอบของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ ดังนี้ 1) การระบุชนิดของความรู้ (Identification) 2) การเชื่อมโยงความรู้ (Linkage) 3) การจัดเรียงตามลำดับความสำคัญ (Prioritization) 4) การเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึง (Accessibility)

Salatino, Aggarwal, Mannocci, Osborne & Motta (2024, p. 74) กล่าวถึงองค์ประกอบของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ ดังนี้ 1) การจำแนกหมวดหมู่โดยใช้โครงสร้าง (Ontology – based Categorization) 2) การใช้เทคโนโลยีในการวิเคราะห์ความรู้ (AI – supported Knowledge Analysis) 3) การจัดระบบแบบไดนามิก (Dynamic Knowledge Structuring) 4) การพัฒนาแผนผังความรู้ (Knowledge Mapping)

Sen, A. (2024, p. 319) กล่าวถึง องค์ประกอบของการประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ ดังนี้ 1) การสกัด (Extraction) 2) การตีความ (Interpretation) 3) การจัดประเภท (Classification) 4) การบูรณาการเข้ากับคลังความรู้ (Integration)

จากองค์ประกอบและแนวคิดข้างต้น กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้เป็นหมวดหมู่ คือ กระบวนการที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การรวบรวม วิเคราะห์ จัดประเภท จัดเก็บ ไปจนถึงการนำไปใช้ เพื่อให้การบริหารความรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) ในยุคข้อมูลข่าวสารอีกด้วย

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการประมวลความรู้ เป็นหมวดหมู่ สรุปได้ว่า การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่ หมายถึง กระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ ช่วยให้การบริหารความรู้เป็นไปอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืนในทุกบริบทของการจัดการศึกษาและพัฒนาองค์กร

4. การแลกเปลี่ยนความรู้

4.1 ความหมายของการแลกเปลี่ยนความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วาสนา อิมเอ็ม (2567, หน้า 45 – 46) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง การแลกเปลี่ยนความรู้ในองค์กรเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัย “เวทีสื่อสารเปิด” และ “บรรยากาศแห่งความไว้วางใจ” ซึ่งช่วยกระตุ้นให้บุคลากรสามารถแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

ปิยะมิตร ศรีธรา (2568) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นข้ามสาขาวิชาชีพ เป็นกลไกสำคัญที่นำไปสู่ “นวัตกรรมบริการสุขภาพ” โดยเฉพาะเมื่อมีการประชุมเชิงปฏิบัติการที่เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้อภิปรายร่วม

ศุทธิดา ชวนวัน (2568, หน้า 28 – 29) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลระดับท้องถิ่น พบว่า การใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล ร่วมกับ “เวทีเสวนาท้องถิ่น” ช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและคุณภาพของการแลกเปลี่ยนความรู้ในระดับชุมชน

Argote (2024, p. 405) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง การแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กรเป็นกลไกสำคัญที่ช่วย ถ่ายทอด กลั่นกรอง และรักษาความรู้ที่สำคัญโดยกรอบแนวคิดเน้นที่กลไกการกระตุ้นและปัจจัยที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยน

Asiamah Yeboah (2023, p. 1) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง กระบวนการแบ่งปันความรู้ ข้อมูล และประสบการณ์ของบุคคล ซึ่งมีความเข้มข้นในแง่ของการปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน (mutual exchange) โดยมีเป้าหมายไม่เพียงแต่ช่วยแก้ไขปัญหและทำงานร่วมกันประจำวัน แต่ยังสร้างองค์ความรู้ใหม่ร่วมกันอีกด้วย

จากความหมายและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลแบ่งปันข้อมูล ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ หรือแนวทางปฏิบัติระหว่างกันทั้งในเชิงทางการและไม่เป็นทางการ โดยมีเป้าหมาย เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การแก้ปัญหา การพัฒนานวัตกรรม และการยกระดับ ประสิทธิภาพขององค์กรหรือชุมชน

4.2 ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วาสนา อิมเอม (2567, หน้า 45 – 46) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ มีบทบาทในการยกระดับคุณภาพของการทำงานร่วมกันภายในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษา ซึ่งการมีเวทีสื่อสารที่เปิดกว้างและวัฒนธรรมแห่งความไว้วางใจ จะส่งเสริมให้บุคลากรกล้าแบ่งปันข้อมูลและแนวปฏิบัติที่ดี ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและการพัฒนาศักยภาพทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร

ศุทธิตา ชวนวัน (2568, หน้า 28 – 29) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ว่าเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ในระดับชุมชน โดยพบว่าการใช้เครื่องมือดิจิทัลร่วมกับเวทีเสวนาท้องถิ่นช่วยกระตุ้นให้สมาชิกในชุมชนสามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและแก้ปัญหาร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนให้เห็นว่าการแลกเปลี่ยนความรู้มิใช่เพียงกระบวนการเชิงเทคนิค แต่ยังเป็นกลไกสำคัญในการสร้างพลเมืองเรียนรู้

Asiamah Yeboah (2023, p. 12) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ช่วยสร้างการเรียนรู้เชิงร่วม หรือ collaborative learning ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรภายในองค์กร โดยเฉพาะในยุคที่การทำงานข้ามทีมเป็นเรื่องปกติ

Argote (2024, p. 407) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ เป็นการให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนความรู้ในฐานะ “เครื่องมือเชิงกลยุทธ์” ที่ช่วยรักษาความรู้สำคัญขององค์กรเอาไว้ได้ แม้บุคลากรบางคนจะออกจากรางวัลไปแล้ว และยังเป็นพื้นฐานในการพัฒนานวัตกรรมและความได้เปรียบเชิงการแข่งขัน

จากความสำคัญและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนความรู้ มีบทบาทสำคัญในการบริหารองค์กรและการศึกษา การแลกเปลี่ยนความรู้เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน พัฒนาทักษะและศักยภาพของบุคลากรในทุกระดับ รวมถึงเป็นพื้นฐานของการสร้างนวัตกรรม การทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ในองค์กรหรือชุมชน

4.3 องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วาสนา อิมเอม (2567, หน้า 46) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้ ประกอบด้วย ปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

- 1) ความไว้วางใจ (Trust) เป็นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้บุคลากรกล้าเปิดเผยข้อมูล ประสพการณ์ และความคิดเห็นของตนเองอย่างจริงจัง
- 2) เวทีสื่อสารที่เปิดกว้าง (Open Communication Platform) เป็นช่องทางที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนอย่างเสรี เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ เวทีเสวนา หรือระบบออนไลน์
- 3) ผู้นำที่สนับสนุน (Supportive Leadership) ผู้นำที่เปิดรับฟังความคิดเห็นและส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความรู้จะช่วยลดความตึงเครียดและเพิ่มแรงจูงใจให้แก่บุคลากร
- 4) วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ร่วมกัน (Collaborative Culture) เป็นบรรยากาศที่ทำให้สมาชิกองค์กรเห็นคุณค่าของการเรียนรู้จากกันและกัน ไม่เน้นการแข่งขันหรือการปิดบังข้อมูล

ศุทธิดา ชนวนวัน (2568, หน้า 29) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้ ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

- 1) ช่องทางและเครื่องมือในการแลกเปลี่ยน (Communication Tools and Channels) การมีเครื่องมือหรือแพลตฟอร์มที่หลากหลาย เช่น เวทีเสวนา แพลตฟอร์มดิจิทัล หรือกลุ่มสนทนาในชุมชน ช่วยให้การแลกเปลี่ยนความรู้เกิดขึ้นอย่างสะดวก รวดเร็ว และต่อเนื่อง

2) การมีส่วนร่วมของสมาชิก (Member Participation) สมาชิกในกลุ่มหรือองค์กรต้องมีความตระหนักรู้ถึงคุณค่าของความรู้ และกล้าที่จะแบ่งปันข้อมูลหรือประสบการณ์ของตนเอง โดยไม่กลัวการวิพากษ์หรือลดคุณค่า

3) การสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (Learning Environment) บรรยากาศที่เป็นมิตร ปลอดภัย และเปิดกว้างต่อความเห็นที่แตกต่าง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการสื่อสารอย่างจริงใจและเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

4) การสนับสนุนจากผู้นำและเครือข่าย (Leadership and Network Support) ผู้นำหรือหน่วยงานที่สนับสนุนให้เกิดพื้นที่หรือกิจกรรมในการแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงการสร้างเครือข่ายที่แข็งแรง ช่วยส่งเสริมให้กระบวนการแลกเปลี่ยนเป็นระบบและยั่งยืน

Argote, L. (2024, p. 407) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1) ผู้ส่งและผู้รับความรู้ (Knowledge Source and Recipient) การแลกเปลี่ยนความรู้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีผู้ที่มีความรู้และเต็มใจจะแบ่งปัน (ผู้ส่ง) และมีผู้ที่เปิดรับ เรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ (ผู้รับ) โดยทั้งสองฝ่ายต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2) ลักษณะของความรู้ (Nature of Knowledge) ความรู้ที่แลกเปลี่ยนกันอาจเป็นแบบชัดแจ้ง (explicit knowledge) เช่น เอกสาร ขั้นตอน คู่มือ หรืออาจเป็นแบบฝังลึก (tacit knowledge) ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ เช่น ทักษะ เทคนิคส่วนตัวหรือแนวคิดเชิงปฏิบัติ

3) บริบทขององค์กร (Organizational Context) บริบทหรือสภาพแวดล้อมขององค์กรมีผลโดยตรงต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ เช่น วัฒนธรรมองค์กร ระบบการจูงใจ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และความสามารถในการเข้าถึงแหล่งความรู้

4) ช่องทางและโครงสร้างสนับสนุน (Channels and Structures) การมีโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบ IT ระบบจัดเก็บข้อมูล แพลตฟอร์มความรู้ หรือการประชุมที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ช่วยสนับสนุนให้ความรู้ถูกถ่ายทอดและเข้าถึงได้ง่าย

5) แรงจูงใจและความตั้งใจของบุคลากร (Motivation and Intention)

การแลกเปลี่ยนความรู้จะเกิดขึ้นได้จริงเมื่อบุคลากรมีแรงจูงใจ ไม่ว่าจะมาจากรางวัล การยอมรับ หรือความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น รวมถึงมีความตั้งใจที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในระยะยาว

จากองค์ประกอบและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้ ประกอบด้วย ผู้ส่งและผู้รับความรู้ ช่องทางและเครื่องมือในการแลกเปลี่ยน บรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการแบ่งปัน ลักษณะของความรู้ และแรงจูงใจและความตั้งใจของบุคลากร กล่าวโดยสรุป องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างโดดเดี่ยว แต่เป็นผลของหลายปัจจัยที่เกี่ยวพันซึ่งกันและกัน ทั้งในระดับบุคคล องค์กร และเทคโนโลยี ซึ่งหากสามารถบริหารจัดการองค์ประกอบเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสม ก็จะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเรียนรู้ที่แท้จริงและยั่งยืน

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนความรู้ สรุปได้ว่า การแลกเปลี่ยนความรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลแบ่งปัน ข้อมูล ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน ผ่านช่องทางหรือกิจกรรมที่หลากหลาย โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน พัฒนาทักษะในการทำงาน เสริมสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร และก่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่อย่างยั่งยืน การแลกเปลี่ยนความรู้มิใช่เพียงการถ่ายทอดจากผู้รู้ไปสู่ผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นกระบวนการของการสื่อสารสองทางที่อาศัยองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความไว้วางใจ ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม วัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการแบ่งปัน และแรงจูงใจภายในหรือภายนอก ทั้งนี้ หากองค์กรสามารถจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ก็จะสามารถยกระดับศักยภาพของบุคลากร เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

5. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

5.1 ความหมายของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วาสนา อิมเอม (2567, หน้า 51) กล่าวว่า การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลหรือหน่วยงานเลือกใช้ความรู้ที่มีอยู่ให้เหมาะสม

กับบริบทของตนเอง โดยอาจเป็นการนำความรู้เดิมไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์ ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หรือใช้เป็นพื้นฐานในการสร้างแนวทางหรือวิธีการใหม่”

ศุทธิดา ชวนวัน (2568, หน้า 34) กล่าวว่า การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ หมายถึง การปรับใช้ความรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนหรือกลุ่มเป้าหมาย โดยคำนึงถึงปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และความพร้อมของผู้ใช้ความรู้นั้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง

Argote (2024, p. 411) กล่าวว่า การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ หมายถึง กระบวนการที่องค์ความรู้ซึ่งได้ถูกเรียนรู้และแลกเปลี่ยนแล้ว ถูกนำไปผนวกรวมเข้ากับกระบวนการทำงานและการตัดสินใจขององค์กรอย่างเป็นระบบ”

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคล กลุ่ม หรือองค์กร นำความรู้ที่ได้รับผ่านการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยน หรือการสังเคราะห์ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบท สภาพแวดล้อม และความต้องการของตนเอง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น การแก้ปัญหา การพัฒนาวัตกรรม หรือการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้คือขั้นตอนที่ทำให้ “ความรู้เกิดคุณค่า” อย่างแท้จริง โดยต้องอาศัยทั้งทักษะทางวิชาชีพ วิจารณ์ญาณ และความสามารถในการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับการปฏิบัติ ซึ่งล้วนเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในทุกระดับ

5.2 ความสำคัญของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วาสนา อิ่มเอม (2567, หน้า 52) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ช่วยให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง โดยเฉพาะเมื่อครูและผู้บริหารสามารถนำองค์ความรู้จากการอบรม การเรียนรู้ร่วมกัน หรือการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มาปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้หรือการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ศุทธิดา ชวนวัน (2568, หน้า 35) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้ในระดับชุมชนจะส่งผลโดยตรงต่อ

ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะพื้นที่ โดยต้องอาศัยความเข้าใจบริบทท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้การใช้ความรู้นำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

Dalkir, K. (2023) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้องค์กรสามารถเปลี่ยนแปลง ปรับตัว และพัฒนาได้อย่าง ต่อเนื่องโดยเน้นว่า การนำความรู้ที่ได้จากการจัดเก็บและแลกเปลี่ยนไปใช้จริงในบริบท การทำงาน จะช่วยให้องค์กรสามารถ เปลี่ยนจากการ “รู้” ไปสู่การ “ปฏิบัติ” (From knowing to doing) ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการ ขับเคลื่อนการตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา และการสร้างนวัตกรรม

Argote (2024, p. 411) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ ความรู้ ว่าเป็นความรู้ที่ไม่ถูกนำไปใช้ย่อมเสื่อมคุณค่าและไร้ประสิทธิผล การนำความรู้ ไปผนวกรวมไว้ในกระบวนการทำงานและการตัดสินใจขององค์กร จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อ ความยั่งยืนและความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรในระยะยาว

จากความสำคัญ และแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำคัญของการ ประยุกต์ใช้ความรู้ เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ การ แลกเปลี่ยน หรือการจัดเก็บ ถูกนำไปใช้จริงในบริบทของการปฏิบัติงาน ช่วยให้เกิดการ เปลี่ยนแปลง การแก้ปัญหา การพัฒนานวัตกรรม และการเพิ่มประสิทธิภาพในระดับ บุคคล องค์กร และชุมชน ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้อยู่ที่การทำให้ “ความรู้ เกิดคุณค่า” โดยไม่ปล่อยให้ความรู้ถูกเก็บไว้โดยไม่ถูกใช้งาน ทั้งนี้ องค์กรที่สามารถ ส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างต่อเนื่องจะสามารถปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงได้ดี มีความสามารถในการแข่งขันสูง และสามารถสร้างนวัตกรรมที่ตอบ โจทย์ความต้องการของบริบทต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน

5.3 องค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญ เกี่ยวกับองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วาสนา อิมเอม (2567, หน้า 51 – 52) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบ ของการประยุกต์ใช้ความรู้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

- 1) การเข้าใจบริบทของผู้ใช้ความรู้ ผู้ใช้ความรู้ต้องสามารถ วิเคราะห์และเข้าใจบริบทของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นบริบทของสถานศึกษา องค์กร หรือชุมชน เพื่อเลือกใช้ความรู้ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ

2) การเลือกและปรับใช้ความรู้ให้เหมาะสมการนำความรู้ไปใช้ต้องผ่านการพิจารณาอย่างมีวิจารณญาณ ไม่ใช่นำไปใช้แบบตายตัว แต่ต้องมีการดัดแปลงหรือประยุกต์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เฉพาะหน้า

3) การสนับสนุนจากผู้นำหรือระบบภายในองค์กรผู้นำหรือโครงสร้างการบริหารต้องเอื้อต่อการนำความรู้ไปใช้จริง เช่น การเปิดโอกาสให้ทดลอง การส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน หรือการจัดทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการประยุกต์ใช้

4) การสะท้อนผลจากการประยุกต์ใช้ (Reflection and Feedback) หลังจากการนำความรู้ไปใช้แล้ว ควรมีการสะท้อนผล เรียนรู้จากข้อผิดพลาดและปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การใช้ความรู้เกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง

วาสนา อิมเอม (2567, หน้า 51 – 52) ได้กล่าว องค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1) การเข้าใจบริบทของผู้ใช้ความรู้ คือ ความสามารถของผู้ใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์ สภาพแวดล้อม และปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเลือกใช้ความรู้ให้เหมาะสมกับบริบทเฉพาะของตนเอง

2) การเลือกและปรับใช้ความรู้ให้เหมาะสม คือ การใช้วิจารณญาณในการคัดเลือกความรู้ที่ตรงกับปัญหา และสามารถดัดแปลงหรือประยุกต์ความรู้ที่มีอยู่ให้สอดคล้องกับสภาพจริง ไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม

3) การสนับสนุนจากผู้นำหรือระบบภายในองค์กร คือ องค์กรควรมีผู้นำที่เปิดโอกาสให้เกิดการนำความรู้ไปใช้จริง และมีโครงสร้างหรือระบบที่เอื้อต่อการประยุกต์ใช้ เช่น การจัดสรรทรัพยากร การให้โอกาสทดลองหรือสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

4) การสะท้อนผลและการเรียนรู้จากการประยุกต์ใช้เมื่อมีการนำความรู้ไปใช้แล้ว ต้องมีการประเมินผล และสะท้อนกลับ (Reflection) เพื่อเรียนรู้จากผลลัพธ์ทั้งที่สำเร็จและไม่สำเร็จ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการประยุกต์ใช้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

Argote, L. (2024, p. 408) ได้กล่าวองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความเหมาะสมของความรู้ (Appropriateness of Knowledge)
ความรู้ที่ถูกนำไปใช้ต้องมีความเหมาะสมกับปัญหาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หากความรู้

ไม่สอดคล้องกับบริบทหรือไม่สามารถตอบโจทย์ของการใช้งานจริง ก็จะไม่เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

2. บริบทของการใช้งาน (Application Context) การประยุกต์ใช้ความรู้ ต้องพิจารณาบริบทแวดล้อม เช่น วัฒนธรรมองค์กร ทรัพยากรที่มีอยู่ระบบสนับสนุน หรือข้อจำกัดในเชิงเวลาและบุคลากร เพราะบริบทเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของการนำความรู้ไปใช้

3. การผนวกความรู้เข้าสู่กระบวนการทำงาน (Integration into Work Processes) องค์กรต้องสามารถฝังความรู้ลงในกระบวนการปฏิบัติงานได้จริง ไม่ใช่แค่การเรียนรู้แบบแยกส่วน การประยุกต์ใช้ที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้กลายเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจและการดำเนินงานประจำวัน

4. ความสามารถในการเรียนรู้จากการใช้ความรู้ (Learning from Application) การนำความรู้ไปใช้ไม่ควรเป็นเพียงการปฏิบัติตาม แต่ต้องมีการติดตามผล ประเมิน และเรียนรู้จากผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงกระบวนการในอนาคตให้ดียิ่งขึ้น

จากองค์ประกอบและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ คือ กระบวนการนำความรู้ที่มีอยู่ ไม่ว่าจะได้มาจากการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนหรือการจัดเก็บ ไปปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบท สถานการณ์ หรือปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ โดยมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม เช่น การแก้ปัญหา การปรับปรุงการทำงาน หรือการพัฒนานวัตกรรม

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ หมายถึง กระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากร นำความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนหรือการจัดเก็บไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับ บริบท สถานการณ์ หรือปัญหาที่เผชิญอยู่ โดยมุ่งหวังให้เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ เช่น การแก้ไขปัญหา การพัฒนานวัตกรรม การปรับปรุงงาน และการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ อย่างยั่งยืน

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 โลกได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่ส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ และการทำงานของผู้คนทั่วโลก องค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนต่างเผชิญกับความท้าทายในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและความสามารถในการแข่งขัน ความรู้จึงกลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและทรงพลังมากที่สุดในการขับเคลื่อนองค์กรและสังคมการจัดการความรู้ (Knowledge Management) จึงกลายเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ใช้ในการรวบรวม จัดระบบ พัฒนา และเผยแพร่ความรู้ภายในองค์กร เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องการบุคลากรที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทำงานเป็นทีม และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างชาญฉลาด การจัดการความรู้จึงมิได้เป็นเพียงการบริหารข้อมูลเท่านั้น แต่ยังเป็นการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรม นอกจากนี้การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ยังเชื่อมโยงกับแนวคิด “องค์กรแห่งการเรียนรู้” (Learning Organization) ซึ่งมุ่งเน้นให้บุคลากรทุกระดับเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปรับตัวและเติบโตไปพร้อมกับ การเปลี่ยนแปลงของโลก ด้วยเหตุนี้ การศึกษาเกี่ยวกับลักษณะ แนวทาง และความสำคัญของการจัดการความรู้ในบริบทของศตวรรษที่ 21 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กร การศึกษา และบุคลากรให้สามารถก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

1. ความหมายของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, หน้า 37) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการสร้าง รวบรวม ประมวลผล แลกเปลี่ยน และใช้ความรู้ อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากร และองค์กรให้สามารถปรับตัว รองรับ การเปลี่ยนแปลง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในโลกยุคดิจิทัล

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 18) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการรวบรวม จัดระบบ สร้าง พัฒนา และแลกเปลี่ยนความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นให้ความรู้สามารถนำไปใช้ได้จริงในกระบวนการทำงานขององค์กรหรือสถานศึกษา และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและสังคม

Dalkir (2023, p. 11) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้ใน ศตวรรษที่ 21 หมายถึง การออกแบบและดำเนินการกระบวนการที่เชื่อมโยงบุคคล เทคโนโลยี และกระบวนการทำงานเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถรวบรวม แบ่งปัน ใช้ และพัฒนาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว

Argote, L. (2024, p. 408) ได้กล่าวว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการที่องค์กรพัฒนาและใช้ความสามารถในการสร้างรวบรวม แบ่งปัน และประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน การตัดสินใจ และการสร้างนวัตกรรมภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในโลกยุคดิจิทัล

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง สภาพของโรงเรียนที่เอื้อให้บุคลากรทุกคนมีโอกาสได้พัฒนาตนเองและผู้อื่นอยู่ตลอดเวลาโดยใช้แนวทางการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องและรูปแบบของการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีการเรียนรู้ร่วมกันตลอดจนมีความคิด ความเข้าใจเชิงระบบที่จะประสานกันเพื่อให้เกิดเป็นความได้เปรียบที่ยั่งยืนต่อการแข่งขัน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน

2. ความสำคัญของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมองว่าการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาองค์กร การสร้างนวัตกรรม และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีข้อคิดเห็นที่สำคัญ ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 221) กล่าวว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันการณ์

บุญรัตน์ แผลงศร และคณะ (2565, หน้า 105) กล่าวว่า การจัดการความรู้ควรเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคลากรในองค์กร เพื่อยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพการทำงานในบริบทของสังคมดิจิทัล

ณัฐชยา ชนะกุล (2566, หน้า 52) กล่าวว่า โรงเรียนควรส่งเสริมการจัดการความรู้เป็นวัฒนธรรมองค์กร เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาครู นักเรียน และระบบการเรียนรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 18) กล่าวว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ กระบวนการสร้าง พัฒนา แลกเปลี่ยน และใช้ความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และการเรียนรู้ในองค์กร

Dalkir (2023, p. 11) กล่าวว่า การจัดการความรู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมนวัตกรรม คงไว้ซึ่งความได้เปรียบในการแข่งขัน และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว

Argote (2024, p. 408) กล่าวว่า การจัดการความรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ขององค์กร และช่วยให้องค์กรสามารถรักษาทุนทางปัญญาไว้ได้ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาในระยะยาวภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

สรุปได้ว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาองค์กรและบุคลากร ทั้งในมิติของการสร้างองค์ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกยุคใหม่

3. องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักวิชาการ ดังนี้

ประสิทธิ์ พงศ์ธนากร (2561, หน้า 45) ระบุว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาองค์กรในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

1. การค้นหาองค์ความรู้ใหม่
2. การจัดระบบฐานความรู้
3. การนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติ
4. การติดตามและประเมินผลของการใช้ความรู้

ปิตินพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (2562, หน้า 66) เสนอว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดความรู้สำคัญ
2. การพัฒนาแหล่งความรู้
3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร
4. การจัดเก็บความรู้ในรูปแบบดิจิทัล

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2563, หน้า 92) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบหลัก 4 ด้าน ดังนี้

1. การรวบรวมและจัดเก็บความรู้
2. การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความรู้
3. การแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้
4. การพัฒนาความรู้ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 221) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. การรวบรวมความรู้จากแหล่งต่าง ๆ
2. การจัดระบบข้อมูลและความรู้
3. การถ่ายทอดความรู้ระหว่างบุคลากร
4. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน

บุญรัตน์ แผลงศรี และคณะ (2565, หน้า 105) ได้นำเสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. การแสวงหาและรวบรวมองค์ความรู้
2. การสร้างพื้นที่และวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้
3. การจัดเก็บและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย
4. การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาองค์กรและนวัตกรรมทางการศึกษา

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 74) ได้เสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ 5 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างความรู้
2. การเข้าถึงและแลกเปลี่ยนความรู้
3. การประยุกต์ใช้ความรู้

4. การถ่ายทอดความรู้

5. การประเมินและพัฒนาความรู้

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 7) ได้เสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. ทักษะการจัดการความรู้ (เช่น บุคลากร ฐานข้อมูล)
2. กระบวนการสร้าง แบ่งปัน และประยุกต์ใช้
3. เงื่อนไขสนับสนุน เช่น โครงสร้าง วัฒนธรรม และเทคโนโลยี

Wiig, K. M. (2022, p. 103) ได้เสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาความรู้
2. การรวบรวมและจัดระเบียบความรู้ร่วมกัน
3. การใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในองค์กร

Dalkir, K. (2023, p. 11) ได้เสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ 3 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างความรู้ใหม่
2. การแบ่งปันความรู้
3. การนำความรู้ไปใช้

Cui, J. (2025, pp. 3 – 10) ได้เสนอองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้ 4 ด้าน ดังนี้

1. การสนับสนุนเชิงระบบ
2. การแบ่งปันความรู้ผ่าน AI
3. การเรียนรู้ในระดับองค์กร
4. ความสามารถในการจัดการความรู้แบบพลวัต

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้ ดังตาราง 2

ตาราง 2 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

องค์ประกอบจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	นักวิชาการ											
	ประสิทธิ์ พงศ์ธนากร (2561)	ปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (2562)	ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2563)	จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล (2564)	บุญรัตน์ แผลงศรี และคณะ (2565)	แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567)	Carlucci, Schiuma & Bontis (2021)	Wieg, K. M. (2022)	Dalkir, K. (2023)	Cui, J. (2025)	รวม	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. การค้นหาองค์ความรู้ใหม่ / การกำหนดความรู้สำคัญ / การรวบรวมและจัดเก็บความรู้ / ทรัพยากรความรู้ / การสร้างและพัฒนาความรู้ / การสนับสนุนเชิงระบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	10	100.00
2. การจัดระบบฐานความรู้ / การพัฒนาแหล่งความรู้ / การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความรู้ / การสร้างพื้นที่และวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ / การเรียนรู้ในระดับองค์กร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	9	90.00

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	นักวิชาการ											
	ประสิทธิ์ พงศ์ธนากร (2561)	ปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (2562)	ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2563)	จิตติยาภรณ์ เขารากุล (2564)	บุญรัตน์ แผลงศรี และคณะ (2565)	แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567)	Carlucci, Schiuma & Bontis (2021)	Wiig, K. M. (2022)	Dalkir, K. (2023)	Cui, J. (2025)	รวม	ร้อยละ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100	
3. การนำความรู้ไปสู่อการปฏิบัติ / การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากร / การถ่ายทอดความรู้ระหว่างบุคลากร / การจัดเก็บและเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย / การแบ่งปันความรู้ผ่าน AI	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	9	90.00
4. การติดตามและประเมินผลของการใช้ความรู้ / การประเมินและพัฒนาความรู้	✓					✓				✓	3	30.00

ตาราง 2 (ต่อ)

องค์ประกอบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	นักวิชาการ											
	ประสิทธิ์ พงศ์ธนากร (2561)	ปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา (2562)	ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2563)	จิตติยาภรณ์ เขารากุล (2564)	บุญรัตน์ แผลงศรี และคณะ (2565)	แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567)	Carlucci, Schiuma & Bontis (2021)	Wiig, K. M. (2022)	Dalkir, K. (2023)	Cui, J. (2025)	รวม	ร้อยละ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100	
5. การจัดเก็บความรู้ในรูปแบบดิจิทัล / การพัฒนาความรู้ให้ทันสมัย อยู่เสมอ / การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน / การนำความรู้ไปใช้ เพื่อพัฒนาองค์กรและนวัตกรรมทางการศึกษา / เกื้อหนุนสนับสนุน เช่น โครงสร้าง วัฒนธรรม และเทคโนโลยี / ความสามารถในการจัดการ ความรู้แบบพลวัต		✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	8	80.00

จากตาราง 2 จากแนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้ศึกษาองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาองค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้เกณฑ์ความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป (ร้อยละ 50) ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น ได้องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ใช้เป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัย จำนวน 4 องค์ประกอบ โดยในแต่ละด้านผู้วิจัยได้จัดกลุ่มลักษณะของตัวแปรที่มีความหมายคล้ายกัน กำหนดเป็นองค์ประกอบใหม่ ดังนี้

ตาราง 3 การกำหนดชื่อตัวแปรใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์

การจัดการความรู้	การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ชื่อองค์ประกอบใหม่
1) การกำหนดความรู้	1) การค้นหาองค์ความรู้ใหม่	1) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21
2) การสร้างความรู้	2) การจัดระบบฐานความรู้	2) การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21
3) การประมวลความรู้เป็นหมวดหมู่	3) การจัดระบบความรู้	3) การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21
4) การแลกเปลี่ยนความรู้ความสามารถในการจัดการความรู้แบบพลวัต	4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI	4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI
5) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	5) การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้	5) การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

จากตาราง 3 การสังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ 5 องค์ประกอบ แสดงในตาราง 3 คือ 1) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 2) การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 3) การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI 5) การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

1.1 ความหมายของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล (2564, หน้า 221) ได้กล่าวว่า การค้นหาองค์ความรู้ใหม่ต้องอาศัยการเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการวิจัยเพื่อให้เกิดความรู้ที่สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 74) ได้กล่าวว่า การค้นหาองค์ความรู้ใหม่คือกระบวนการรวบรวม วิเคราะห์ และกลั่นกรองข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ให้เกิดความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของศตวรรษที่ 21

Wiig (2022, p. 103) ได้กล่าวว่า การค้นหาองค์ความรู้ใหม่ หมายถึง การก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ นวัตกรรม และแนวปฏิบัติที่ได้รับการพัฒนา ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ในบริบทที่เหมาะสม

Dalkir (2023, p. 11) ได้กล่าวว่า การค้นหาองค์ความรู้ใหม่ หมายถึง การก่อให้เกิดแนวคิดใหม่ ๆ นวัตกรรม และแนวปฏิบัติที่ได้รับการพัฒนา ซึ่งเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ร่วมกันและการประยุกต์ใช้ในบริบทที่เหมาะสม

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารหรือบุคลากรในองค์กร ดำเนินการตรวจสอบ วิเคราะห์ และระบุประเภทของความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงาน โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การวิเคราะห์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กร การประเมินความรู้ที่จำเป็นต้องใช้การระบุแหล่งที่มาของความรู้ การจัดลำดับความสำคัญของความรู้ รวมถึงการจัดหมวดหมู่ความรู้อย่างเป็นระบบ

1.2 ความสำคัญของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยรรยง พวงราช (2562, หน้า 91) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถในการแสวงหาองค์ความรู้ใหม่เป็นสิ่งสำคัญของระบบราชการไทยยุคใหม่ ที่ต้องขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพการบริการสาธารณะ

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 222) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 คือ การค้นหาองค์ความรู้ใหม่เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้บุคลากรในองค์กรสามารถพัฒนาทักษะ การคิดวิเคราะห์และ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจำเป็นต่อการอยู่รอดและเติบโตขององค์กรในศตวรรษที่ 21

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 75) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 คือ การค้นหาองค์ความรู้ใหม่เป็นฐานของการพัฒนาเชิงนวัตกรรม ซึ่งช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัว รับมือกับการเปลี่ยนแปลง และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันในยุคดิจิทัล

Wiig (2022, p. 104) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถในการสร้างความรู้ใหม่เป็นตัวขับเคลื่อนหลักของการสร้างมูลค่าและความได้เปรียบอย่างยั่งยืนในระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge – based Economy)

Dalkir (2023, p. 12) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 คือ องค์กรที่ไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้จะเผชิญกับภาวะหยุดชะงักและถดถอย ในขณะที่การสร้างความรู้ใหม่ช่วยผลักดันให้เกิดนวัตกรรม และการเรียนรู้เชิงกลยุทธ์

จากการศึกษาความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรและบุคลากรในทุกระดับ ช่วยส่งเสริมการสร้างนวัตกรรม การเรียนรู้ตลอดชีวิต และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล ทั้งยังเป็นรากฐานของสังคมฐานความรู้ที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูลและความคิดสร้างสรรค์ องค์ความรู้ใหม่จึงเป็นพลังสำคัญในการสร้างความได้เปรียบอย่างยั่งยืนในอนาคต

1.3 องค์ประกอบของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 221) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร
2. การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างบุคลากร

3. การตั้งสมมติฐานและการวิจัย

4. การสะท้อนผลและประยุกต์ความรู้สู่การปฏิบัติ

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 74) ได้ศึกษาองค์ประกอบของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การสังเกตและตั้งคำถามจากสถานการณ์จริง
2. การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งหลากหลาย
3. การกลั่นกรอง วิเคราะห์ และสังเคราะห์ความรู้
4. การสรุปความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบท

ของยุคดิจิทัล

Wiig (2022, p. 103) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการค้นหาองค์ความรู้ใหม่ ในยุคปัจจุบัน มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การค้นพบองค์ความรู้
2. การสร้างองค์ความรู้
3. การทดสอบและยืนยันความรู้
4. การแบ่งปันและใช้ประโยชน์จากความรู้อย่างต่อเนื่อง

Dalkir (2023, p. 11) เสนอองค์ประกอบของกระบวนการ Knowledge Creation มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การรับรู้ปัญหาและโอกาสใหม่
2. การเชื่อมโยงความรู้จากบริบทต่าง ๆ
3. การออกแบบแนวคิดหรือนวัตกรรม
4. การทดสอบและตรวจสอบแนวคิด

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 คือ กระบวนการที่บุคคลหรือองค์กรแสวงหา สร้างและพัฒนาองค์ความรู้จากประสบการณ์เดิม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการวิจัย เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ที่มีคุณค่า สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเน้นการมีส่วนร่วม การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างนวัตกรรมและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของบุคลากรและองค์กรในศตวรรษที่ 21 อย่างยั่งยืน ผู้วิจัยจึงทำการสรุปองค์ประกอบ ได้ทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบ คือ 1) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 2) การค้นหาและสร้างความรู้

ในศตวรรษที่ 21 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI 4) การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการแสวงหา สร้างสรรค์ และพัฒนาองค์ความรู้ที่มีคุณค่าใหม่ ๆ จากการเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การวิจัย และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ เพื่อนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและการพัฒนานวัตกรรมในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับศักยภาพของบุคลากร องค์กร และสังคมให้สามารถปรับตัวและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21

2. การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1 ความหมายของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการค้นหา และสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เซาวรากุล (2564, หน้า 223) ให้ความหมายของการ ค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง การจัดระบบฐานความรู้ควรเชื่อมโยง องค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อย่างมีโครงสร้าง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการ จัดเก็บ แบ่งหมวดหมู่ และอัปเดตข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 76) ให้ความหมายของ การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง การรวบรวมความรู้ทั้งในรูปแบบ เอกสาร ประสบการณ์ และข้อมูลดิจิทัล แล้วนำมาจัดระเบียบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถค้นหา แลกเปลี่ยนและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 8) ให้ความหมายของ การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง ความสามารถแปลงความรู้ ปัจจุบัน ไปสู่ “ความรู้ร่วม” ที่สามารถถ่ายทอดและนำไปใช้ซ้ำได้ ซึ่งช่วยลดการสูญเสีย องค์ความรู้และสร้างความต่อเนื่องในการพัฒนา

Wiig (2022, p. 121) ให้ความหมายของการค้นหาและสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง กระบวนการของการทำให้ความรู้ที่กระจัดกระจายถูกจัดเก็บ อย่างเป็นระบบ โดยเน้นการใช้โครงสร้างเมทาดาตา (Metadata) แท็ก (Tags) และหมวดหมู่ (Categories) เพื่อเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงและใช้งาน

Dalkir (2023, p. 55) ให้ความหมายของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง การจัดระบบฐานความรู้ที่ดีต้องอาศัย 3 ปัจจัยหลัก คือ โครงสร้างความรู้ที่ชัดเจน เครื่องมือเทคโนโลยีที่เหมาะสม และนโยบายองค์กรที่สนับสนุนการจัดการความรู้ในระยะยาว

จากความหมายและแนวคิดข้างต้น ให้ความหมายของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู หรือบุคลากรในสถานศึกษา ในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่อย่างเป็นระบบ รวบรวม คัดกรอง จัดระเบียบ และจัดเก็บองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย มีโครงสร้างชัดเจน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดเก็บ ค้นคืน และเผยแพร่ความรู้ เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาองค์การ และการสร้างนวัตกรรมในบริบทของโลกยุคดิจิทัล

2.2 ความสำคัญของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สุชาติ สุธาบุญ (2563, หน้า 5 – 6) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ช่วยให้สามารถจัดเก็บข้อมูลในคลังความรู้ (Data Warehouse) ที่ผ่านการวิเคราะห์และคัดกรองเป็นระบบ (Data Mining) เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่สามารถเรียกใช้ได้สะดวกและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง นำไปสู่กระบวนการเรียนรู้แบบวนลูป (Learning Cycle) ที่สร้างคุณค่าต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 223) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดระบบฐานความรู้ที่ดี จะช่วยให้การเรียนรู้ของบุคลากรเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง เข้าถึงง่าย และสามารถนำไปใช้ได้ทันทีในการปฏิบัติงาน

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 76)) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดระบบฐานความรู้ช่วยให้การถ่ายโอนความรู้ระหว่างบุคลากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสูญเสียความรู้ที่สำคัญขององค์กร และสนับสนุนการตัดสินใจอย่างมีข้อมูลรองรับ

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 9) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจักระบบความรู้ คือ กลไกสำคัญในการเชื่อมโยงความรู้ส่วนบุคคลสู่ความรู้ขององค์กร (Individual to Organizational Knowledge) ซึ่งช่วยสร้างทุนความรู้ (Knowledge Capital) ให้เติบโตต่อเนื่อง

Wiig (2022, p. 122) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 จะทำให้เกิดความรู้ที่ชัดเจนในองค์กรจะทำให้เกิด “Knowledge Loss” ซึ่งนำไปสู่ประสิทธิภาพที่ลดลงและสูญเสียโอกาสในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Dalkir (2023, p. 56) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจักระบบฐานความรู้ คือการทำให้ข้อมูลที่ซับซ้อนสามารถใช้งานได้จริง สนับสนุนการทำงานเป็นทีม และช่วยขับเคลื่อนนวัตกรรมในองค์กร

จากความสำคัญและแนวคิดข้างต้น ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 คือการรักษาองค์ความรู้ในองค์กร การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การถ่ายทอดความรู้ระหว่างรุ่น และการยกระดับศักยภาพขององค์กรในการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ การจักระบบฐานความรู้ที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นรากฐานของการพัฒนาอย่างยั่งยืนในสังคมฐานความรู้

2.3 องค์ประกอบของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สุชาติ สุรงค์กุล (2563, หน้า 5 – 6) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. การสร้างคลังความรู้ (Data Warehouse)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบ Data Mining
3. การออกแบบระบบให้สามารถเรียนรู้และประมวลผลได้อย่าง

เป็นวงจร (Learning Cycle)

จิตติยาภรณ์ เขาวรากุล (2564, หน้า 223) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. โครงสร้างการจัดหมวดหมู่ความรู้

2. ระบบจัดเก็บข้อมูลแบบดิจิทัล
3. การเข้าถึงและใช้ความรู้ร่วมกัน
4. การอัปเดตและดูแลรักษาข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 76) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ
2. การจัดหมวดหมู่ความรู้
3. การจัดเก็บในรูปแบบที่เข้าถึงได้ง่าย
4. การเชื่อมโยงความรู้ระหว่างหน่วยงาน
5. การมีระบบค้นหาที่มีประสิทธิภาพ

Wiig (2022, p. 123) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. โครงสร้างความรู้
2. ระบบการจัดหมวดหมู่
3. กลไกการเข้าถึง

Dalkir (2023, p. 55) กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการจัดระบบฐานความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. เพื่อการค้นหา
2. คลังความรู้กลาง
3. นโยบายที่กำกับและสนับสนุน

จากองค์ประกอบและแนวคิดข้างต้น กล่าวถึง องค์ประกอบไว้ว่า องค์ประกอบของการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ กระบวนการที่ประกอบด้วยการรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การจัดหมวดหมู่และจัดโครงสร้างความรู้ให้เป็นระบบ การจัดเก็บในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงและใช้งานได้ง่าย การเชื่อมโยงข้อมูลให้สอดคล้องกัน และการจัดให้มีระบบค้นหาที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งต้องมีการอัปเดตและดูแลฐานความรู้อย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบายองค์กรที่ส่งเสริมการใช้ความรู้อย่างแท้จริง เพื่อรองรับการเรียนรู้และพัฒนานวัตกรรมในโลกยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการค้นหา และสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการรวบรวม จัดระเบียบ จัดเก็บ และเชื่อมโยงองค์ความรู้จาก แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบเอกสาร ประสพการณ์ และดิจิทัล ให้อยู่ในระบบที่สามารถ เข้าถึง ค้นคืน และนำไปใช้ได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยเทคโนโลยี สารสนเทศ ระบบจัดหมวดหมู่ และนโยบายการจัดการความรู้ที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนการ เรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาองค์การ และการสร้างนวัตกรรมที่ยั่งยืนในบริบทของโลก ยุคดิจิทัล

3. การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

3.1 ความหมายของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติมา วรณศรี (2564, หน้า 926) ให้ความหมายของการจัดระบบ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง การสร้างโครงสร้างความรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจน ตั้งแต่ การกำหนดเป้าหมายและหมวดหมู่ข้อมูล ไปจนถึงการจัดเก็บและการแปรรูปใช้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดศตวรรษที่ 21 ที่เน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการคิดวิเคราะห์ เพื่อสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืน

ศรีฐา อ่อนกระโทก (2566, หน้า 15) ให้ความหมายของการ จัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง การกำหนดขั้นตอนและเครื่องมือ เช่น ฐานข้อมูล ประมวลผล และแบ่งหมวดหมู่สารสนเทศภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการทำงานของบุคลากร

ณัฐพงศ์ แก้วบุญมา (2567, หน้า 18) ให้ความหมายของการ จัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง การจัดระบบความรู้คือกระบวนการออกแบบ และพัฒนาระบบเชิงโครงสร้าง เพื่อจัดเก็บ ประมวล และเข้าถึงองค์ความรู้ได้อย่างเป็น ระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อรองรับปริมาณข้อมูลองค์ความรู้ที่เพิ่มขึ้นในยุคปัจจุบัน และอนาคต

Salatino et al. (2024, pp. 5 – 7) ให้ความหมายของการจัดระบบ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึง การรวบรวมระบบจัดการองค์ความรู้ (KOSs) เช่น thesauri, taxonomies, ontologies เพื่อจัดหมวดหมู่และบริหารจัดการบทความ งานวิจัย

และองค์ความรู้ด้านวิชาการ ส่งผลให้ AI และระบบวิเคราะห์สามารถดึงค้น ช่วยทำนาย แนวโน้มการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายและแนวคิดข้างต้น ให้ความหมายของการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหาร ครู หรือบุคลากรในสถานศึกษา ในกระบวนการรวบรวม คัดกรอง วิเคราะห์ แบ่งหมวดหมู่ และเชื่อมโยงองค์ความรู้จาก แหล่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อมูลชัดแจ้ง (explicit) และความรู้ที่ฝังลึก (tacit) โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศร่วมกับทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อจัดระเบียบความรู้ให้สามารถเข้าถึง เรียนรู้ และนำไปใช้พัฒนาตนเอง องค์กร และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่เปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็วของศตวรรษที่ 21

3.2 ความสำคัญของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการและหน่วยงานได้ให้ความสำคัญของการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 44) ให้ความสำคัญ ไว้ว่า ความสำคัญการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดระบบความรู้เป็นกลไก สำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระเบียบข้อมูลที่หลากหลาย นำไปสู่การคิดวิเคราะห์ และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งเป็น เป้าหมายสำคัญของการศึกษาในศตวรรษที่ 21

จิตติมา วรรณศรี (2564, หน้า 928) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญ การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดระบบความรู้เป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครู สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะการส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งเป็นหนึ่งในทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ณัฐพงศ์ แก้วบุญมา (2567, หน้า 25) ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดระบบความรู้มีความสำคัญ ต่อการบริหารจัดการฐานข้อมูลจำนวนมากในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะในภาคการศึกษา หน่วยงาน และองค์กร ซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือเทคโนโลยีช่วยในการจัดระเบียบ วิเคราะห์ และเผยแพร่ความรู้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

จากความสำคัญและแนวคิดข้างต้น ให้ความสำคัญไว้ว่า ความสำคัญ ของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการเรียนรู้ การพัฒนา และการดำรงอยู่ ของผู้เรียนและผู้ปฏิบัติงานในโลกยุคดิจิทัล เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สามารถ

วิเคราะห์ คัดกรอง แยกแยะ และเชื่อมโยงข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ให้กลายเป็นองค์ความรู้ที่มีโครงสร้าง ชัดเจน และนำไปใช้ได้จริง โดยเฉพาะในบริบทของการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.3 องค์ประกอบของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560, หน้า 46) ได้เสนอองค์ประกอบของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. การรู้สารสนเทศ
2. การเข้าถึงและจัดระบบความรู้
3. การใช้ความรู้เพื่อการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์

จิตติมา วรณศรี (2564, หน้า 930) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายความรู้
2. การรวบรวมและแลกเปลี่ยนความรู้
3. การจัดเก็บและเรียบเรียงความรู้
4. การประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

จิณัฐพงศ์ แก้วบุญมา (2567, หน้า 28) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. การรวบรวมความรู้
2. การจัดหมวดหมู่และประมวลผล
3. การจัดเก็บความรู้ในระบบที่เข้าถึงได้
4. การนำความรู้ไปใช้เพื่อการตัดสินใจและเรียนรู้

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการรวบรวม คัดกรอง วิเคราะห์ แบ่งหมวดหมู่ จัดเก็บและเชื่อมโยงองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยอาศัยเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ และการสร้างนวัตกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

4.1 ความหมายของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ฉัญญา ผลชีวิน (2565, หน้า 41) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง การใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของบุคลากร โดยลดข้อจำกัดเรื่องเวลา สถานที่และความแตกต่างของประสบการณ์ เป็นการสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในยุคดิจิทัล

ณัฐวุฒิ พรหมสุวรรณ (2566, หน้า 58) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง การใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เป็นเครื่องมือกลางที่ช่วยรวบรวม วิเคราะห์ และแนะนำองค์ความรู้ที่เหมาะสมแก่บุคลากรในองค์กร ส่งเสริมการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล (Personalized Learning) และลดช่องว่างระหว่างรุ่น

Wiig (2022, p. 97) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง การประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ช่วยให้สามารถดึงความรู้ที่ซ่อนอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) ออกมาและแปลงเป็นรูปแบบความรู้ที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้งานได้ ผ่านการจำลองบทสนทนาและการสร้างเนื้อหาโดยอัตโนมัติ AI สามารถเปลี่ยนความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) ให้เป็นความรู้ที่ชัดเจน และสามารถนำไปใช้ได้ (Explicit Knowledge)

Dalkir (2023, p. 143) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) สามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนในชุมชนการปฏิบัติ (Communities of Practice) โดยช่วยในการจับ รวบรวม ดึงคืน และแบ่งปันความรู้ได้แบบเรียลไทม์ กล่าวคือ AI มีบทบาทในการจับ เก็บ และแบ่งปันองค์ความรู้ภายในกลุ่มปฏิบัติการเรียนรู้ในลักษณะทันเวลา

Cui (2025, p. 6) ได้กล่าวว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง การใช้ระบบอัจฉริยะช่วยส่งเสริมและปรับแต่งการแลกเปลี่ยนความรู้ให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของแต่ละบุคลากร

จากความหมายและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียน คิดอย่างมีขั้นตอน เชื่อมโยงงานได้อย่างเป็นระบบ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีการศึกษา หาข้อมูลในการทำงานก่อน

ลงมือปฏิบัติจริง มีความสามารถในการวางแผนการทำงาน กระบวนการแบ่งปันข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ระหว่างบุคลากรในองค์กร โดยมีเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ทำหน้าที่เป็นกลไกสนับสนุนในการจัดเก็บ วิเคราะห์ คัดเลือก และแนะนำองค์ความรู้ที่เหมาะสมให้ตรงกับความต้องการเฉพาะของแต่ละบุคคล ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และความแตกต่างทางประสบการณ์ พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลในโลกยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน

4.2 ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

มีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ธัญญา ผลชีวิน (2565, หน้า 41) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI นั้นมีความสำคัญในการใช้ AI ส่งเสริมให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้ทุกที่ทุกเวลา ลดข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา รวมถึงความแตกต่างทางวุฒิภาวะหรือประสบการณ์ ซึ่งช่วยเพิ่มโอกาสการพัฒนาตนเองของบุคลากรในองค์กร

ณัฐวุฒิ พรหมสุวรรณ (2566, หน้า 58) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI เป็นสิ่งช่วยเชื่อมโยงองค์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และจัดสรรความรู้ให้ตรงกับความต้องการของแต่ละคน (Personalized Learning) ซึ่งช่วยลดช่องว่างระหว่างรุ่นและส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แบบมีเป้าหมายที่ชัดเจน

Wiig (2022, p. 97) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI สามารถทำให้ความรู้ที่อยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) ถูกเปิดเผยและถ่ายทอดได้ในรูปแบบที่นำไปใช้ได้จริง ซึ่งช่วยให้การแลกเปลี่ยนความรู้เกิดขึ้นได้แม้ระหว่างบุคลากรที่มีความต่างด้านประสบการณ์หรือระดับความเชี่ยวชาญ

Dalkir (2023, p. 143) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ช่วยให้การแลกเปลี่ยนความรู้ในชุมชนแห่งการปฏิบัติ (Communities of Practice) มีความรวดเร็วและแม่นยำยิ่งขึ้น โดยสามารถจับ จัดเก็บ และแบ่งปันข้อมูลได้แบบเรียลไทม์ ซึ่งเอื้อต่อการพัฒนาองค์ความรู้ภายในองค์กร

Cui (2025, p. 6) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีบทบาทในการสนับสนุนและปรับแต่งการแลกเปลี่ยนความรู้

ภายในองค์กร โดยช่วยแนะนำเนื้อหาความรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของแต่ละบุคลากร ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ร่วมและลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล จากความสำคัญและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีความสำคัญในการยกระดับการเรียนรู้ภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยช่วยให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และตรงตามความต้องการ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ลดอุปสรรคทางการสื่อสาร และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมในโลกยุคดิจิทัล

4.3 องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ ธัญญา พลชีวิน (2565, หน้า 45) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. ระบบสนับสนุนการเรียนรู้ร่วม (Collaborative AI Tools)
2. การจัดการฐานข้อมูลความรู้ (Knowledge Base Management)
3. การลดข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ (Flexible Learning

Access)

ณัฐฤติ พรหมสุวรรณ (2566, หน้า 60) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน (Learning Needs

Analysis)

2. การออกแบบเนื้อหาแบบเฉพาะบุคคล (Personalized

Knowledge Design)

3. ระบบติดตามและประเมินผลการใช้ความรู้ (AI – based

Evaluation)

Wiig (2022, p. 97) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. ระบบจำลองบทสนทนา (Conversation Simulation)
2. ระบบสร้างเนื้อหาอัตโนมัติ (Content Generation)
3. การเรียนรู้จากผู้ใช้งาน (User Feedback Loop)

Dalkir (2023, p. 145) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. การจับและเก็บความรู้จากบุคลากร (Knowledge Capture)
2. การเรียกคืนความรู้ในเวลาที่ต้องการ (Knowledge Retrieval)
3. การแบ่งปันความรู้ทันทีในสถานการณ์ที่ต้องใช้ (Real – time

Sharing)

Cui (2025, p. 8) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI มีองค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. การแนะนำองค์ความรู้ที่เหมาะสม (Intelligent

Recommendation)

2. การปรับให้เหมาะกับบริบทเฉพาะของแต่ละบุคคล (Contextual

Personalization)

3. การไหลเวียนของความรู้แบบโต้ตอบได้ (Interactive

Knowledge Flow)

จากองค์ประกอบและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ประกอบด้วย การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ การปรับเนื้อหาให้ตรงกับบริบทและความต้องการเฉพาะบุคคล การนำเสนอความรู้ในรูปแบบโต้ตอบหรืออัตโนมัติ และการติดตามประเมินผลการนำความรู้ไปใช้ โดยมี AI เป็นตัวกลางที่สนับสนุนการไหลเวียนของความรู้ในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สรุปได้ว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI หมายถึง กระบวนการแบ่งปันข้อมูล ความรู้ และประสบการณ์ระหว่างบุคลากร โดยมีเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการรวบรวม วิเคราะห์ แนะนำ และส่งต่อองค์ความรู้ที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการเฉพาะบุคคล ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และช่องว่างระหว่างรุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร และพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล

5. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

5.1 ความหมายของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 224) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กรต้องอยู่บนพื้นฐานของการเข้าใจบริบท การตัดสินใจที่ยืดหยุ่น และการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 77) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานคือการแปลงข้อมูลและประสบการณ์ให้กลายเป็นแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาต่อยอดได้อย่างต่อเนื่อง

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 9) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การประยุกต์ใช้ความรู้ควรเกิดขึ้นในบริบทที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน มีระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Systems) มีเครื่องมือที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีวัฒนธรรมองค์กรที่สนับสนุนการนำความรู้ไปใช้จริง

Wiig (2022, p. 132) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การใช้ความรู้คือขั้นตอนสุดท้ายและสำคัญที่สุดในวงจรการจัดการความรู้ ซึ่งเป็นจุดที่องค์กรสามารถสร้างคุณค่าได้จริง

Dalkir (2023, p. 128) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถในการนำความรู้มาใช้ในการตัดสินใจ การปฏิบัติงาน และกระบวนการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร

จากการศึกษาแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 หมายถึง กระบวนการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง โดยต้องอาศัยบริบทที่เหมาะสม เครื่องมือที่ทันสมัย และวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่สร้างคุณค่าและพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

5.2 ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 224) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งที่องค์กรในยุคปัจจุบันต้องเน้นการสร้างกลไกและบรรยากาศที่เอื้อต่อการนำความรู้ไปใช้ได้จริง มิฉะนั้นความรู้นั้นจะกลายเป็นทรัพยากรที่ไม่มีมูลค่า

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 77) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นมีความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ อยู่ที่ว่าเปลี่ยนแนวคิดให้กลายเป็นผลลัพธ์ที่พัฒนาองค์กรได้จริง ไม่ใช่เพียงแค่เก็บสะสมความรู้ไว้นั้น

Wiig (2022, p. 132) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 เป็นการนำความรู้คือการเปลี่ยนศักยภาพให้กลายเป็นผลลัพธ์ที่จับต้องได้ ซึ่งเป็นการสร้างคุณค่าที่แท้จริงในองค์กร

Dalkir (2023, p. 129) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 เป็นสิ่งสำคัญและคุณค่าของความรู้จะปรากฏก็ต่อเมื่อมันส่งผลต่อการตัดสินใจและการกระทำ

จากความสำคัญ และแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า ความสำคัญของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 มีความสำคัญอย่างยิ่งในการแปลงความรู้ให้กลายเป็นการปฏิบัติจริงที่นำไปสู่ผลลัพธ์ที่พัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ลดความสูญเสียทางองค์ความรู้ และขับเคลื่อนองค์กรให้สามารถปรับตัวและเติบโตอย่างยั่งยืนในโลกยุคดิจิทัล

5.3 องค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายและเสนอแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จิตติยาภรณ์ เชาวรากุล (2564, หน้า 224) ได้กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. การประมวลและตีความความรู้ (Interpretation)
2. การเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง (Experiential Integration)
3. การสะท้อนผลและปรับปรุง (Reflection and Improvement)

สุภาวดี โพธิ์ศรี (2565, หน้า 93) ได้กล่าวองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินความพร้อมของบุคลากร (Readiness Assessment)
2. การจัดระบบฐานข้อมูลความรู้ (Knowledge Systemization)
3. การนำไปใช้ในกระบวนการทำงานจริง (Operational Implementation)

แสงเพชร คุณประเสริฐ (2567, หน้า 78) ได้กล่าวองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. การกำกับการใช้ความรู้ (Knowledge Governance)
2. การสนับสนุนเชิงระบบ (System Support)
3. การประเมินผลเชิงพัฒนา (Development – Oriented Evaluation)

Carlucci, Schiuma & Bontis (2021, p. 10) ได้กล่าวองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Systems)
2. วัฒนธรรมการใช้ความรู้ในองค์กร (Knowledge Use Culture)
3. การฝึกปฏิบัติจริงเพื่อนำความรู้ไปใช้ (Learning by Doing)

Dalkir (2023, pp. 129 – 130) ได้กล่าวองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้

1. การปรับให้เหมาะกับบริบทของผู้ใช้ (Contextualization)
2. การฝังความรู้ไว้ในกระบวนการทำงาน (Embedding)
3. ความสามารถในการนำไปใช้จริงในสถานการณ์เฉพาะ (Actionability)

จากองค์ประกอบและแนวคิดข้างต้น สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 คือ ปัจจัยที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงานของบุคลากร โดยประกอบด้วย (1) การเข้าถึงและจัดระบบความรู้ เช่น การสรรหาและการออกแบบงาน (2) การบูรณาการความรู้กับการปฏิบัติงานจริง (3) การส่งเสริมวัฒนธรรมการใช้ความรู้ (4) การสนับสนุนด้วยระบบและเทคโนโลยี และ (5) การประเมินผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

จากความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ความรู้ในองค์กรยุคใหม่ หมายถึง กระบวนการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ ทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร มาปรับใช้กับการปฏิบัติงานจริงอย่างเหมาะสม โดยเชื่อมโยงกับบริบท หน้าที่ และเป้าหมายขององค์กร ผ่านการสนับสนุนของระบบเทคโนโลยี วัฒนธรรมองค์กร และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

1. ความหมายของประสิทธิผล

คำว่า “ประสิทธิผล” (Effectiveness) ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2545, หน้า 218) หมายถึง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้น ส่วนประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง ความสามารถในการเกิดผลในการทำงานและประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นสิ่งสำคัญที่ชี้วัดผลสำเร็จของการดำเนินงานและแสดงว่าการดำเนินงานนั้นประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้ว มีนักวิชาการให้ทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิผลไว้ดังนี้

เรณู บุญเสริม (2561, หน้า 81) กล่าวว่า วัฏว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลผลิตของการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่คาดหวังไว้ ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะ มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และเป็นคนมีความสุข

หยาดทิพย์ ซีซอง (2564, หน้า 47) กล่าวว่า วัฏว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การที่กำหนดไว้ สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาเพื่อให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และสิ่งแวดล้อมที่แท้จริงที่บูรณาการผสมผสานคงสภาพขององค์การให้เกิดความพึงพอใจและผลสำเร็จของการทำงานให้องค์การหรือหน่วยงาน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยพิจารณาจากความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และสามารถพัฒนานักเรียน ให้มีทัศนคติทางบวก ตลอดจนสามารถปรับตัว

เข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอก และรวมทั้งสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียนจนทำให้เกิดความพอใจในการทำงาน ซึ่งเป็นการมองประสิทธิผลในภาพรวมทั้งระบบ

Mott (1977, p. 188) ให้ความหมาย ประสิทธิภาพขององค์กรในแง่ของความสามารถในการผลิต ความสามารถในการปรับตัว และความสามารถในการยืดหยุ่น

Hoy and Miskel (2001, p. 373) ได้รวบรวมความคิดของนักวิชาการที่ให้ความหมาย ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการหรือความพึงพอใจในการทำงานของครูหรือขวัญสมาชิกในโรงเรียนอยู่ในระดับดี

จากความหมายของประสิทธิภาพที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพหมายถึง ความสำเร็จของการปฏิบัติงานที่บรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรที่กำหนดไว้ สามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร ให้มีการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ และสามารถบูรณาการผสมผสานให้องค์กรเกิดความพึงพอใจและผลสำเร็จของการทำงานให้องค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

2. ความสำคัญของประสิทธิภาพ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญของประสิทธิภาพไว้ต่าง ๆ ดังนี้
 ธงชัย สันติวงษ์ (2550, หน้า 202 – 213) กล่าวว่า ประสิทธิภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งในศาสตร์ทางการบริหารและองค์กร นับว่าเป็นการตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการบริหารองค์กรให้ประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใด องค์กรจะอยู่รอดและมีความมั่นคงขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพขององค์กร ดังนั้นประสิทธิภาพขององค์กรจึงมีความสำคัญต่อองค์กรดังนี้

1. ช่วยตรวจสอบวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน เพื่อดำเนินงานให้เป็นไปตามความต้องการ
2. ประเมินผลการดำเนินงานกับแผนงานที่กำหนด การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมย่อมต้องมีการวางแผน การกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารงานและการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของงาน
3. ประเมินผลสำเร็จกับวัตถุประสงค์ เปรียบเทียบผลงานที่ดำเนินการได้ตามแผนงานกับวัตถุประสงค์ขององค์กรที่คาดหวัง ถ้าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และความคาดหวังขององค์กรนับว่ามีประสิทธิภาพ

Gibson, Ivancevich & Donnelly (1991, p. 20) กล่าวว่า การประเมินผลโดยใช้ทฤษฎีระบบนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะจะสามารถอธิบายถึงพฤติกรรมขององค์กรทั้งภายในและภายนอก การวิเคราะห์ภายในองค์กรจะช่วยให้เข้าใจว่าคนในองค์กรปฏิบัติงานส่วนบุคคลและส่วนรวมอย่างไร ส่วนการวิเคราะห์ภายนอกองค์กรก็จะช่วยให้เข้าใจการกระทำขององค์กรซึ่งสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและองค์กรอื่น ๆ

Hoy & Miskel (1991, p. 437) กล่าวว่า การประเมินประสิทธิผลของโรงเรียน เป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียน การประเมินความสำเร็จเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้า สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน และเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพมาตรฐาน สิ่งที่สำคัญในการประเมินการพัฒนาองค์กรย่อมขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จในองค์กร

จากความสำคัญของประสิทธิผลที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน มีความสำคัญเนื่องจากเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในการบริหารงานโรงเรียน เป็นสิ่งช่วยตรวจสอบการบริหารงานโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ตามแผนงานที่กำหนด และประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

3. ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

การจัดการเรียนรู้นั้นมีคำที่เกี่ยวข้องกันหลายคำ เช่น การเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งคำเหล่านี้ แล้วแต่ใครจะนำมาใช้ในลักษณะใด มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2548, หน้า 6 – 10) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้นี้ การเรียนรู้ หมายถึง การปรับเปลี่ยนทัศนคติ แนวคิด และพฤติกรรมอันเนื่องมาจากการได้รับประสบการณ์ ซึ่งควรเป็นการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้า

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 71) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมหรือสร้างประสานขั้นตอนวิธีการในการจัดให้เกิดการศึกษาเรียนรู้ของบุคคลทั้งในระดับปัจเจกและพหุชน ตลอดจนจนการสร้างวัตถุประสงค์สิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

Hough & Duncan (1970, p. 144) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมของบุคคล ซึ่งมีหลักและเหตุผลเป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่ต่าง ๆ 4 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้
4. ด้านการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ (Evaluating) หมายถึง ความสามารถในการประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดได้

Good (1975, p. 588) ได้อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ การกระทำอันเป็นการอบรมสั่งสอนผู้เรียนในสถาบันการศึกษา

Hill (1982, p. 266) ให้คำจำกัดความของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการให้การศึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งต้องอาศัยปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

Moore (1992, p. 4) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ คือ พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่พยายามช่วยให้บุคคลอื่นได้เกิดการพัฒนาด้านในทุกด้านอย่างเต็มศักยภาพ

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างเต็มที่ มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนก่อให้เกิดขึ้นตามขีดความสามารถที่มีบรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนสำคัญที่สุด มีการบวนการ มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้วิธีสอน เทคนิคการสอน สื่อ /

อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนมีการพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

4. ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความสำคัญ ดังนี้

กุลิสรา จิตรขญาวนิช (2562, หน้า 11) ได้ให้ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ไว้ว่า

1. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีงาม ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้งโดยทั่วไป ผู้สอนจะกำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้เอาไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ที่ดีขึ้น หรือต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา

2. การจัดการเรียนรู้ช่วยให้จุดมุ่งหมายการจัดการศึกษابรรลุผลตามเป้าหมาย ทั้งนี้การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาไว้ในหลักสูตรแต่ละระดับการศึกษาของสังคมไทยอาจจะมีทั้งความเหมือนกันและต่างกัน แต่ไม่ว่าจุดมุ่งหมายของการศึกษาในแต่ละระดับจะกำหนดไว้อย่างไรสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้จุดมุ่งหมายของการศึกษาบรรลุผลก็คือ การจัดการเรียนรู้ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่ดีมีประสิทธิภาพจะส่งผลทำให้การศึกษามีคุณภาพ

3. การจัดการเรียนรู้ช่วยเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้ผู้เรียนสามารถที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ซึ่งทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่สถานศึกษาควรจัดให้กับผู้เรียนมีหลายทักษะด้วยกัน เช่น ทักษะกระบวนการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะทางสังคม ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางวิทยาศาสตร์ ทักษะการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

4. การจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ผู้เรียนเป็นคนที่สามารถแยกแยะถูกผิดออกอย่างมีเหตุผล มีหลักยึดปฏิบัติในการใช้ชีวิตอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม และทำให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์

5. การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนรู้จักเอาตัวรอด เนื่องจากการเรียนรู้เป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้พัฒนาให้ผู้เรียนมีสติปัญญาที่ชาญฉลาด รวมทั้งพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน และยังสามารถช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายให้ผู้เรียนนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำรงชีวิตให้มีความสุขในสังคม ดังนั้น เมื่อผู้เรียนได้รับทั้งความรู้ ประสบการณ์และทักษะต่าง ๆ จากการศึกษาและการจัดการเรียนรู้จะทำให้ผู้เรียนสามารถนำสิ่งดังกล่าวมาใช้ให้เป็นประโยชน์และรู้จักที่จะเอาตัวรอดอยู่ในสังคมได้อย่างรู้เท่าทัน

6. การจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

7. การจัดการเรียนรู้สามารถนำไปสู่การสร้างเสริมอาชีพหรือรายได้ให้กับผู้เรียน

8. การจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้นำองค์ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้พัฒนาตนเอง สังคม และประเทศชาติให้มีความก้าวหน้าได้จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้านไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นสำคัญ หากผู้สอนเลือกใช้วิธีการการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน ย่อมส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน

5. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

การจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอย่างถ่องแท้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผน การออกแบบและจัดการเรียนรู้ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553, หน้า 17 อ้างถึงใน หยาดทิพย์ ชองสี, 2563, หน้า 49 – 56) ซึ่งได้แบ่งทฤษฎีการเรียนรู้ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) ทฤษฎีกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) 2) ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) 3) ทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) และ 4) ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism) นักทฤษฎีที่มีแนวคิดจัดอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น เพียเจต์ (Piaget) บรุนเนอร์ (Bruner) ออซูเบล (Ausabel) ซึ่งขอกล่าวรายละเอียด ดังนี้

1.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ เพียเจต์เชื่อว่าสติปัญญาของบุคคลมีการพัฒนาเป็นลำดับขั้นตามวัย ดังนี้

1.1.1 ขั้นการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัส (Sensori – motor period) เป็นขั้นพัฒนาการในวัย 0 – 2 ปี เด็กในวัยนี้มีความคิดตามการรับรู้และการกระทำ

1.1.2 ขั้นก่อนปฏิบัติการคิด (Pre – operational period) เป็นขั้นพัฒนาการในวัย 2 – 7 ปี ความคิดของเด็กยังขึ้นอยู่กับการรับรู้และการกระทำเป็นส่วนใหญ่แต่เริ่มเรียนรู้สัญลักษณ์และการใช้เหตุผลได้บ้าง

1.1.3 ขั้นการคิดแบบรูปธรรม (Concrete operational period) เป็นขั้นพัฒนาการในวัย 7 – 11 ปี เด็กสามารถสร้างภาพในใจ คิดย้อนกลับ และเข้าใจความสัมพันธ์ของตัวเลขและสิ่งต่าง ๆ ได้มากขึ้น

1.1.4 ขั้นการคิดแบบนามธรรม (Formal operational period) เป็นขั้นพัฒนา การในช่วง 11 – 15 ปี เด็กสามารถคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมและคิดตั้งสมมติฐานได้นอกจากนี้ เพียเจต์ ยังได้อธิบายกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็น กระบวนการทางสติปัญญาไว้ว่า บุคคลเกิดการเรียนรู้จากกระบวนการซึมซับหรือดูดซึม (Ass million) ข้อมูลและประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าไปเชื่อมโยงกับโครงสร้างทางสติปัญญาเดิมของตน เป็นเหตุให้โครงสร้างเดิมเปลี่ยนไป แต่หากบุคคลไม่สามารถปรับประสบการณ์กับประสบการณ์เดิมให้เข้ากันได้ก็จะเกิดภาวะไม่สมดุล ซึ่งบุคคลต้องใช้กระบวนการปรับสภาวะ (Accommodation) เข้าไปช่วย

1.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของบรุนเนอร์ บรุนเนอร์ เชื่อว่ามนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจและกระบวนการเรียนรู้เกิดจากกระบวนการค้นพบด้วยตนเอง (discovery leaning) เขากล่าวว่ามนุษย์มีขั้นการเรียนรู้จากภาพแทนของจริง (Enactive stage) และขั้นการเรียนรู้จากช่องจริง (Iconic stage) และขั้นการเรียนรู้สัญลักษณ์และนามธรรม (Symbolic stage) เข้าเชื่อว่าการเรียนรู้ที่ได้ผลดีที่สุด คือ การให้ผู้เรียนค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้เกิดขึ้นได้จากการที่คนเราสามารถสร้างความคิดรวบยอด และเกิดการคิดแบบหยั่งรู้ (Intuition) ขึ้น โดยแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้

1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Theory of Meaningful Verbal Learning) เดวิด ออซุเบล (David Ausubel) อธิบายว่า การเรียนรู้ที่ดี คือ การเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งจะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้ใหม่กับสิ่งเดิมที่มีอยู่

2. ทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism) นักจิตวิทยาที่มีแนวคิดจัดอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น ธอร์นไดค์ (Thorndike) พาฟลอฟ (Pavlov) สกินเนอร์ (Skinner) (Hul) มีความเชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง ซึ่งสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์จะเป็นเงื่อนไข เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดง พฤติกรรมอันเนื่องมาจากการเรียนรู้ และการเรียนรู้จะมีความถี่มากขึ้นหาก ได้รับการเสริมแรง ซึ่งหลักการเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้ได้แก่

2.1 การเรียนรู้เกิดจากการกระทำและการสังเกตจากผู้อื่น ซึ่งมีผลก่อให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้แบบใหม่ ๆ

2.2 การเสริมแรงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้น และการเสริมแรงทางบวกดีกว่าการเสริมแรงทางลบ

2.3 การปฏิบัติพร้อมการให้ข้อมูลย้อนกลับ จะช่วยปรับปรุง การเรียนรู้และความคงทนของความจำ

2.4 การเรียนรู้เริ่มจากสิ่งที่ยากไปหาสิ่งที่มีความสลับซับซ้อน และการเรียนรู้จากส่วนย่อยไปหาส่วนใหญ่

2.5 การเรียนรู้ควรเริ่มจากการสะสมเล็กน้อยและเป็น ตามลำดับขั้นตอน

2.6 การปฏิบัติตามความต้องการหรือผลที่ได้รับจากการ เรียนรู้ ควรมีการบอกกล่าวไว้ล่วงหน้า เช่น การกำหนดไว้เป็นจุดประสงค์

2.7 การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้เป็นของจากความสัมพันธ์ระหว่าง สิ่งเร้าและการตอบสนอง เช่น เมื่อผู้สอนแสดงบัตรคำแล้วให้ผู้เรียนอ่านบัตรคำนั้นทันที

2.8 การฝึกหัด หมายถึง การทำพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้า ใดสิ่งเร้าหนึ่งซ้ำ เพื่อให้จำได้อย่างคงทน ซึ่งถือว่าเป็นเรื่องจำเป็นในการเรียนทักษะต่าง ๆ

2.9 สภาพของแรงขับ (Drive) มีความสำคัญในการเรียนรู้ การจูงใจ ทั้งทางกาย และจิตใจที่มีผลต่อการเรียนรู้

2.10 ความขัดแย้งและความคับข้องใจจะเกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนประสบกับปัญหา อาจเป็นได้ทั้งอุปสรรคและแรงจูงใจ

2.11 ผลของการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้ หรือวัดได้

3. ทฤษฎีกลุ่มมนุษยนิยม (Humanism) นักทฤษฎีที่มีแนวคิดจัดอยู่ในกลุ่มนี้ เช่น มาสโลว์ (Maslow) รอกเจอร์ส (Rogers) โนลส์ (Knowles) ซึ่งขอกล่าวรายละเอียด ดังนี้

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ (Maslow) มาสโลว์ กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น ได้แก่ ขั้นความต้องการทางร่างกาย (Physical need) ขั้นความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety need) ขั้นความต้องการการยอมรับและการยกย่องจากสังคม (Belonging need) และขั้นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ (Self – esteem) และความต้องการที่จะรู้จักตนเองและพัฒนานตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (Self – actualization)

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของรอกเจอร์ส (Rogers) รอกเจอร์ส อธิบายว่ามนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ดี หากอยู่ในสภาพที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ บรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี

3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ของโนลส์ (Knowles) โนลส์ กล่าวว่า การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นกระบวนการภายในที่อยู่ในความควบคุมของแต่ละคน ซึ่งคนจะ เรียนรู้ได้ดีเมื่อมีอิสระที่จะเรียนในสิ่งที่ตนต้องการด้วยวิธีการที่ตนพอใจ แต่ละคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตนซึ่งควรได้รับการส่งเสริมและควรได้รับเสรีภาพที่จะตัดสินใจกระทำการต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยที่จะต้องมีความรับผิดชอบในผลของการตัดสินใจของตน

4. ทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) การ์ดเนอร์ (Gardner) กล่าวว่า เซวน์ปัญญา (Intelligence) ของบุคคลมิได้มีเพียงความสามารถทางด้านภาษาและคณิตศาสตร์ดังที่เคยเชื่อกันมาแต่อดีต บุคคลแต่ละคนมีเซวน์ปัญญาอยู่อย่างหลากหลายถึง 8 ด้านด้วยกัน เพียงแต่มีความสามารถแต่ละด้านไม่เท่ากัน ความสามารถที่จะผสมผสานกันออกมา ทำให้บุคคลแต่ละคนมีแบบแผน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตน หากบุคคลได้รับการส่งเสริมที่เหมาะสม จะสามารถพัฒนาความสามารถที่ตนมีอยู่ให้เต็มศักยภาพได้ เซวน์ปัญญา 8 ประการ ดังกล่าว ได้แก่

- 1) ด้านภาษา 2) ด้านคณิตศาสตร์หรือการใช้เหตุผลเชิงตรรกะ 3) ด้านมิติสัมพันธ์
- 4) ด้านดนตรี 5) ด้านการเคลื่อนไหวร่างกายและกล้ามเนื้อ 6) ด้านการสัมพันธ์กับผู้อื่น
- 7) ด้านการเข้าใจตนเอง และ 8) ด้านการเข้าใจธรรมชาติ เซวน์ปัญญาแต่ละด้านไม่ได้

ทำงานแยกจากกันแต่ก็จะทำงานในลักษณะผสมผสานกันไป เซาวันปัญญาทุกด้านได้รับการถ่ายทอดทางพันธุกรรมส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากบริบททางสังคมอันได้แก่ วัฒนธรรมและการศึกษาการ์ดเนอร์ (Gardner) อธิบายว่า เซาวันปัญญาของบุคคลจะแสดงออกทางความสามารถ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความสามารถในการแก้ปัญหาในสภาพการณ์ที่เป็นไปตามธรรมชาติและตามบริบททางวัฒนธรรมของบุคคลนั้น 2) ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีประสิทธิภาพและสัมพันธ์กับบริบททางวัฒนธรรม และ 3) ความสามารถในการแสวงหาหรือตั้งปัญหาเพื่อหาคำตอบและเพิ่มพูนความรู้

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มพุทธินิยม พฤติกรรมนิยม มนุษย์นิยม และพหุปัญญา ถึงแม้ว่าจะมีที่มาและแนวคิดที่แตกต่างกัน แต่หลักการที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้นั้นมีเป้าหมายที่คล้ายคลึงกัน นั่นคือ การคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ และแนวทางจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พร้อมทั้งเป็นไปเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. องค์ประกอบของประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

การจัดการเรียนรู้เป็นหน้าที่หลักของครูผู้สอน ในการนำแนวทางการจัดการเรียนรู้มาใช้นั้นมีอยู่มากมายหลายวิธีขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้เรียน เนื้อหาสาระของกลุ่มการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ครูยังต้องมีความรู้ในเรื่องของจิตวิทยาการเรียนรู้ จึงจะทำให้การสอนของตนดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ และได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หลังจากสอนแล้วก็ต้องมีการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับใด โดยการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นการวัดผลและสุดท้ายก็มีการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อตัดสินระดับความสารถและพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ซึ่งได้มีนักวิชาการให้ทัศนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า 9)

ได้พัฒนาแนวทางการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติไว้ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ได้มีการระบุตัวบ่งชี้ไว้ในมาตรฐานที่ 6 ที่ว่า “การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนให้มาเป็นผู้ชี้แนะความรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม” ซึ่งมีตัวบ่งชี้ดังนี้

1. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย เหมาะสมกับ
ธรรมชาติของผู้เรียน
2. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนฝึกค้นคว้าสังเกต
รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ คิดอย่างหลากหลาย สร้างสรรค์ และสามารถสร้างองค์ความรู้
ด้วยตนเอง
3. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จัก
ศึกษาหาความรู้และแสวงหาคำตอบด้วยตนเอง
4. มีการนำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสม
มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
5. มีการจัดกิจกรรมเพื่อฝึกและส่งเสริมคุณภาพและจริยธรรม
ของผู้เรียน
6. มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้รับการ
พัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งด้านดนตรี ศิลปะและกีฬา
7. ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
และการมีความรับผิดชอบต่อกลุ่ม
8. มีการประเมินพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย
และต่อเนื่อง
9. ผู้เรียนรักโรงเรียนของตนและมีความกระตือรือร้นในการ
ไปโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, หน้า 24) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้
เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ในการ
พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายหลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการ
เรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนผ่านสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ
อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย โดยกำหนดบทบาทของครูผู้สอนในการ
จัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร ทั้งผู้สอนและผู้เรียน
ควรมีบทบาท ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

2. กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านความรู้ และทักษะกระบวนการ ที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการ และความสัมพันธ์ รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

3. ออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เพื่อนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย

4. จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้

5. จัดเตรียมและเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

6. ประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและระดับพัฒนาการของผู้เรียน

7. วิเคราะห์ผลการประเมินมาใช้ในการซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียนรวมทั้งปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553, หน้า 78) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุด ที่ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ครูมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

1. ครูต้องศึกษาทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ครูต้องจัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นทักษะความรู้ กระบวนการตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตร ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์

3. ครูต้องศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล พร้อมกับนำข้อมูลในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนความแตกต่างของผู้เรียน พัฒนาการทางสมอง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

4. ครูต้องจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พร้อมทั้งช่วยเหลือให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองท่ามกลางบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นมิตรไมตรี

5. ครูต้องจัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. ครูต้องประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ นอกจากนี้ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้ปกครองตลอดจนสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา และพัฒนาการของผู้เรียน

7. ครูต้องนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ

8. ครูต้องใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 8) ได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูผู้สอน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการสังเคราะห์สามารถสรุปได้ว่าสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน โดยสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ อยู่ในสมรรถนะประจำสายงานของครู มีตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

1.1 สร้าง / พัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น

1.2 ประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

2. ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

2.1 กำหนดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ ริเริ่มเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ ความแตกต่างและธรรมชาติของผู้เรียนเป็นรายบุคคล

2.2 ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างหลากหลายเหมาะสม
สอดคล้องกับวัย และความต้องการ

2.3 เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบการเรียนรู้
การจัดกิจกรรมและการประเมินผลการเรียนรู้

2.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการ
อย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน

2.5 มีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการ
เรียนรู้และปรับใช้ตามสถานการณ์อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง

2.6 ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุง
พัฒนา

3. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดทำฐานข้อมูลเพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญ

3.2 ใช้รูปแบบ / เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย
เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

3.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง / ส่งเสริมคุณลักษณะอัน
พึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน

3.4 ใช้หลักจิตวิทยาในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการ
เรียนรู้อย่างมีความสุข และพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

3.5 ใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนในการ
จัดการเรียนรู้

4. การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้

4.1 ใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
อย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้

4.2 สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนา
การจัดการเรียนรู้

4.3 ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการผลิตสื่อ / นวัตกรรม
ที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

- 5.1 ออกแบบวิธีการวัดและประเมินผลอย่างหลากหลาย
เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และผู้เรียน
- 5.2 สร้างและนำเครื่องมือวัดและประเมินผลไปใช้อย่างถูกต้อง
เหมาะสม
- 5.3 วัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง
- 5.4 นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการ
จัดการเรียนรู้

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554, หน้า 68 – 75) ได้กำหนด
แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประเมินคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษา โดยระบุในมาตรฐานที่ 7 ว่าครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมี
ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลได้นั้น ครูต้องปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐาน ด้วยความ
มุ่งมั่นทุ่มเทการสอนอย่างเต็มเวลา และเต็มความสามารถเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร โดยการวิเคราะห์หลักสูตรอย่างรอบด้าน กำหนดเป้าหมาย
ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่ชัดเจน ศึกษาและวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล นำข้อมูล
สารสนเทศจากผลการวิเคราะห์มาออกแบบ วางแผน และจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนอง
ความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่
เหมาะสม และนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และประเมินผล
ที่มุ่งเน้นพัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย ให้คำแนะนำ คำปรึกษาและแก้ไข
ปัญหาผู้เรียนอย่างทั่วถึงตลอดจนพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนโดยใช้
กระบวนการวิจัยอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดทั้งหมด 9 ตัวบ่งชี้ดังนี้

1. ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ
กระบวนการสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
2. ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูล
ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน
3. ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่าง
ระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสติปัญญา
4. ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ผสานกับการนำบริบท
และภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

5. ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

6. ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน ทั้งด้านการเรียนและคุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

7. ครูมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการสอน

8. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

9. ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาเต็มความสามารถ

หยาดทิพย์ ชีซอง (2564, หน้า 60) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหรือทฤษฎีที่ศึกษามานั้นมีประสิทธิผล ทั้งหมด 7 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน
2. การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. การออกแบบและจัดการเรียนรู้
4. การใช้สื่อดิจิทัล
5. การวัดและประเมินผล
6. การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียน
7. การศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

อรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566, หน้า 55) ได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมาย ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน
2. การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้
4. การใช้สื่อและเทคโนโลยี
5. การวัดและประเมินผล
6. การศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

กฤติน ไชยคุณ (2567, หน้า 67) ได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมาย ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของในโรงเรียน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน
2. การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้
4. การใช้สื่อและเทคโนโลยี
5. การวัดและประเมินผล
6. การศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

Hough & Duncan (1970, p. 144) อธิบายความหมายของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุก ดังนั้น การจัดการเรียนรู้จึงเป็นกิจกรรมในแง่มุมต่าง ๆ 3 ด้าน คือ

1. ด้านหลักสูตร (Curriculum) หมายถึง การศึกษาจุดมุ่งหมายของการศึกษาความเข้าใจในจุดประสงค์รายวิชาและการตั้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน ตลอดจนการเลือกเนื้อหาได้เหมาะสมสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. ด้านการจัดการเรียนรู้ (Instruction) หมายถึง การเลือกวิธีสอนและเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วางไว้
3. ด้านการวัดผล (Measuring) หมายถึง การเลือกวิธีการวัดผลที่เหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ผลได้

Hoy and Miskel (2001, p. 373) ได้รวบรวมความคิดของนักการศึกษาที่ให้ความหมาย ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการหรือความพึงพอใจในการทำงานของครูหรือขบวนการในโรงเรียนอยู่ในระดับดีและได้สรุปว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน พิจารณาได้จากตัวบ่งชี้ 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก
3. ความสามารถในการปรับตัวและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม

ตาราง 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

[illegible]

ตาราง 4 (ต่อ)

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน	1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	2. กระทรวงศึกษาธิการ (2551)	3. สำนักงานคณะกรรมการและมาตรฐานการศึกษา (2553)	4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	5. สำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2554)	6. หอสมุดแห่งชาติ (2564)	7. วรรณคดี (2566)	8. กฤตติ์ ไชยคุณ (2567)	9. Hough & Duncan (1970)	10. Hoy and Miskel (2001)	ความถี่	ร้อยละ
9. สืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ตเพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนรู้	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	1	10
10. นำเสนอภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมา ประยุกต์ใช้การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอน	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	2	20
11. ใช้สื่อการสอนแก้ปัญหา	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	3	30
12. การจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	2	20
13. ประพฤติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	-	-	-	✓	✓	-	-	-	-	✓	3	30

จากตาราง 4 สรุปได้ว่า การสังเคราะห์องค์ประกอบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้วิจัยได้เลือกความถี่ตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป (ร้อยละ 70 ขึ้นไป) ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน 2) การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) การออกแบบการจัดการเรียนรู้ 4) การใช้สื่อดิจิทัล 5) การวัดและประเมินผล และ 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยแต่ละด้านมีรายละเอียดที่จะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

1.1 ความหมายของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2566, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ว่าหมายถึง การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การวางเป้าหมายหรือผลลัพธ์ที่คาดหวังจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ มีคุณธรรม และมีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หยาดทิพย์ ชีซอง (2564, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ว่าหมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา

กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุ่น (2560, หน้า 32) ได้ให้ความหมายของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ว่าหมายถึง การกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม ในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น ประกอบด้วยคุณภาพผู้เรียน ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณภาพการบริหารจัดการการศึกษา ดำเนินการโดยกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

สรุปได้ว่า การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการกำหนดและเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2566, หน้า 12) ได้ให้ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ว่าเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาการศึกษา

โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคต

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2566, หน้า 27) ได้ให้ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ว่า การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ชัดเจน เพื่อกำกับการบริหารจัดการการพัฒนาวิชาการที่เน้น คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรและทุกกลุ่มเป้าหมายการสร้างระบบ ประกันคุณภาพและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน (2560, หน้า 32) ได้ให้ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ว่าเป็นการกำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น ประกอบด้วย คุณภาพผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ คุณภาพการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คุณภาพการบริหาร

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษามีทิศทางในการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน โดยเน้นผลลัพธ์ที่ผู้เรียนควรมีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ยุทธศาสตร์การศึกษา และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน เป้าหมายเหล่านี้ยังช่วยพัฒนาระบบประเมินผลการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้ครูสามารถวางแผนการสอนและออกแบบกิจกรรมให้ตรงตามจุดหมาย และยังเป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียน ครู ผู้บริหาร และผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

1.3 องค์ประกอบของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566, หน้า 27) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. พัฒนาสมรรถนะศตวรรษที่ 21 เป็นการมุ่งสร้างผู้เรียนให้มีทักษะสำคัญ เช่น การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2. พัฒนาศักยภาพเต็มตามบุคลิกภาพ เพื่อรองรับการเรียนรู้ตามพหุปัญญา (Multiple Intelligences) เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตัว

3. ปรับหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้อง เป็นการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการสอน การวัดและประเมินให้ตอบโจทย์คุณภาพผู้เรียนในทุกระดับและทุกกลุ่ม

4. สร้างสภาพแวดล้อมและทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ส่งเสริมเป็นการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น เทคโนโลยี ดิจิทัล โครงสร้างพื้นฐาน และเครือข่ายความร่วมมือ

5. ติดตาม ประเมิน และรายงานผลอย่างต่อเนื่อง เป็นการติดตามประเมินผล และรายงานผลที่ทันสมัย ครอบคลุมการดำเนินงานตามเป้าหมายอย่างเป็นระบบ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 18) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. ทักษะศตวรรษที่ 21 เป็นการสร้างนักเรียนให้มีความรู้ และทักษะยุคใหม่
2. พหุปัญญา เป็นการพัฒนาเต็มตามบุคลิกภาพ
3. หลักสูตร & กระบวนการเรียนรู้ เป็นปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายคุณภาพ
4. สภาพแวดล้อมและทรัพยากร เป็นการสร้างบรรยากาศ + ทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้
5. ระบบติดตามประเมิน เป็นการวัดผล – ตรวจสอบ – ปรับปรุงเป้าหมายได้อย่างต่อเนื่อง

Day & Sammons (2023, p. 46) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม และทิศทางที่ชัดเจน คือ ผู้บริหารต้องวางวิสัยทัศน์ร่วมและค่านิยมของสถานศึกษาเพื่อสร้างทิศทางการพัฒนาอย่างชัดเจน
2. การปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน คือ การพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพและองค์ประกอบสนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

3. การปรับโครงสร้างองค์กรและบทบาทหน้าที่ คือ การจัดสรรบทบาทความรับผิดชอบและส่งเสริมการกระจายอำนาจเชิงสร้างสรรค์อย่างเหมาะสม
4. การส่งเสริมการสอนและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ คือ การสนับสนุนครูในการทดลองนวัตกรรมการสอน รวมถึงการประเมินและพัฒนาคุณภาพการสอนอย่างเป็นระบบ
5. การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรให้ก้าวหน้า คือ การปรับหลักสูตรให้กว้างขึ้นหรือเข้มข้นขึ้นตามความเหมาะสม เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการค้นคว้าอย่างลึกซึ้งของผู้เรียน
6. การยกระดับและพัฒนาคุณภาพของครู คือ การส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา พร้อมวางแผนสืบทอดการเป็นผู้นำทางการศึกษา
7. การสร้างความสัมพันธ์ภายใน – ภายนอกชุมชนโรงเรียน คือ การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชนและพันธมิตรภายนอกในการสนับสนุนผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
8. การส่งเสริมสวัสดิภาพและผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ การมุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการ พฤติกรรม การมีส่วนร่วม และสุขภาวะโดยรวมของผู้เรียน

2. การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้

2.1 ความหมายของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2565, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไว้ว่าหมายถึง การนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของผู้เรียน

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2566, หน้า 68 – 75) กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือ 1) วิเคราะห์ผู้เรียน

เป็นรายบุคคล และจัดทำสารสนเทศอย่างเป็นระบบ 2) นำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้ โดยมีกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกัน และ 3) การส่งต่อข้อมูลสารสนเทศผู้เรียนให้ระดับชั้นที่สูงขึ้น

ภคพร เลิกนอก (2564, หน้า 44 – 45) ได้ให้ความหมายของการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไว้ว่าหมายถึง การวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลจึงมีความจำเป็นและสำคัญมาก ผู้สอนจึงได้จัดทำแบบวิเคราะห์ผู้เรียนเล่มนี้ขึ้น การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลนั้นมีประโยชน์ในการนำข้อมูลไปช่วยเหลือแก้ไข ส่งเสริม และสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการพัฒนาได้อย่างเหมาะสม เต็มศักยภาพของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล จัดทำสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศจากผลการวิเคราะห์ผู้เรียนมาใช้ในการวางแผนจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.2 ความสำคัญของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2566, หน้า 9) ให้ความสำคัญของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือ การเน้นการพัฒนาองค์รวมทั้งด้านความรู้ ทักษะชีวิต และคุณธรรม เพื่อสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพในศตวรรษที่ 21

ภคพร เลิกนอก (2564, หน้า 44 – 45) ให้ความสำคัญของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือ การสนับสนุนการเรียนรู้เฉพาะบุคคลการกำหนดเป้าหมายที่แตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ช่วยให้เกิดการพัฒนาอย่างเหมาะสม

Day & Sammons (2023, p. 46) ให้ความสำคัญของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นกลไกหลักในการพัฒนาโรงเรียนอย่างยั่งยืนความสำเร็จของผู้เรียนคือดัชนีวัดความสำเร็จของระบบทั้งหมด ซึ่งรวมถึงการบริหารจัดการ ทรัพยากร และบุคลากร

สรุปได้ว่า ให้ความสำคัญของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน

มุ่งเน้นผลลัพธ์ที่ผู้เรียนพึงมีทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและนโยบายของประเทศ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการประเมินและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดผลที่มีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง รวมถึงเป็นกลไกในการยกระดับคุณภาพโรงเรียน

2.3 องค์ประกอบของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้

กศพร เลิกนอก (2564, หน้า 44 – 45) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้

1. ด้านความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์
2. ความพร้อมด้านสติปัญญา
3. ความพร้อมด้านพฤติกรรม
4. ความพร้อมด้านร่างกาย
5. ความพร้อมด้านสังคม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2563, หน้า 12) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง คือ การจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และลงมือทำด้วยตนเอง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
2. ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย คือ การสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยอุปกรณ์ สื่อดิจิทัล และแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น
3. บริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก คือ ครูดูแลให้เกิดปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ส่งเสริมบรรยากาศที่นักเรียน “รักที่จะเรียน” และ “เรียนร่วมกันอย่างมีความสุข”
4. ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ คือ ใช้เครื่องมือประเมินหลากหลาย เพื่อติดตามพัฒนาการและใช้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ต่อไป

5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) คือ การถ่ายทอดผลการวิเคราะห์กลับไปยังผู้เรียน ครู และผู้ปกครอง เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาตนเอง

สรุปได้ว่า ความสำคัญขององค์ประกอบของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล คือการพิจารณาลักษณะเฉพาะของผู้เรียนรายบุคคลอย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ สติปัญญา พฤติกรรม ร่างกาย และสังคม ตลอดจนการออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทผู้เรียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การบริหารชั้นเรียนเชิงบวก การประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้หน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

3.1 ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้หน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2566, หน้า 25) ได้ให้ความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ไว้ว่าหมายถึง การวางแผนโครงสร้างเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต ที่เหมาะสมกับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้คิดค้นคว้าหาความรู้ และลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอน จนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ครูผู้สอนจึงต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนจากการสอนที่เน้นความรู้ด้านเนื้อหาวิชาต่าง ๆ เพียงอย่างเดียว ปรับเปลี่ยนเป็นการสอนที่ผสมผสานการให้ความรู้กับการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการหาความรู้

สาวิตรี มาตรขาว (2560, หน้า 53) ได้ให้ความหมาย การออกแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนโครงสร้างกำหนดองค์ประกอบ ขั้นตอน รายละเอียดการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การทำให้เป็นระบบการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

Hough & Duncan (1970, p. 144) อธิบายความหมายของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ว่า หมายถึง กิจกรรมของบุคคลซึ่งมีหลักและเหตุผล เป็นกิจกรรมที่บุคคลได้ใช้ความรู้ของตนเองอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสนับสนุนให้ผู้อื่นเกิดการเรียนรู้และความผาสุกดังนั้นการจัดการเรียนรู้

สรุปได้ว่า การออกแบบการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนโครงการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำมาออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยเลือกใช้วิธีสอนเทคนิค การสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางด้านสติปัญญา จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อว่าทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

3.2 ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้หน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2566, หน้า 25) ให้ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การออกแบบช่วยให้ครูสามารถกำหนดจุดประสงค์ วิธีการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผลได้อย่างเป็นขั้นตอน สอดคล้องกับเป้าหมายทางการศึกษา

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2562, หน้า 24) ให้ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะช่วยให้ผู้สอนสามารถออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองเป้าหมายเชิงพฤติกรรมของผู้เรียนได้ชัดเจน

Day & Sammons (2023, p. 47) ให้ความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดเมื่อลำดับกิจกรรมอย่างมีเหตุผล มีการเลือกใช้สื่อและเทคนิคที่เหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งและสามารถนำไปใช้ได้จริง

สรุปความสำคัญของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับ เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ครูหรือผู้สอนสามารถวางแผนการเรียนรู้ได้อย่างมีระบบ สอดคล้อง

กับมาตรฐานการเรียนรู้และเป้าหมายที่ต้องการ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงผ่านการคิดวิเคราะห์ การลงมือปฏิบัติ และการแก้ปัญหา อีกทั้งยังช่วยให้การเลือกใช้สื่อ เทคนิคการสอน และการประเมินผลเป็นไปอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพได้เต็มที่มีประสิทธิภาพและยั่งยืน

3.3 องค์ประกอบของการออกแบบการจัดการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้หน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญขององค์ประกอบของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

ภคพร เลิกนอก (2564, หน้า 48) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน
2. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
4. การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
6. การสะท้อนผลและปรับปรุงแผน

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2562, หน้า 48) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ผู้เรียน
2. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
3. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
4. การเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
6. การสะท้อนผลและปรับปรุงแผน

Parama Khaewphuang and Prasart Nuangchaleram (2025, p. 38) พบว่า การออกแบบการเรียนรู้แบ่งเป็น 3 มิติหลัก และ 6 องค์ประกอบย่อย ดังนี้

มิติที่ 1: ความรู้ด้านการออกแบบ (Knowledge)

1. การวิเคราะห์หลักสูตร (Curriculum Analysis) คือ เข้าใจโครงสร้างหลักสูตรและแนวทางที่สอดคล้องกับเป้าหมาย

2. การวิเคราะห์ผู้เรียน (Learner Analysis) คือ ศึกษาลักษณะพื้นฐาน และบริบทของผู้เรียน

3. การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ (Learning Objectives) คือ ระบุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน สอดคล้องกับตัวชี้วัด

มิติที่ 2: ความสามารถในการออกแบบ (Ability)

1. การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ (Design of Learning Activities) คือ สร้างกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมาย พร้อมใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ

2. การเลือกสื่อและทรัพยากร (Media & Resources Selection) เลือกใช้สื่อ เครื่องมือ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม

3. การวัดและประเมินผล (Measurement & Evaluation of Learning Outcomes) พัฒนาเครื่องมือประเมินผลที่สะท้อนเป้าหมายจริง

มิติที่ 3: คุณลักษณะส่วนบุคคล (Personal Attributes) เช่น ความอยากรู้ ความพร้อมพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม คิดเป็นระบบ และสร้างสรรค์

สรุปความสำคัญขององค์ประกอบของการออกแบบการจัดการเรียนรู้ คือ กระบวนการวางแผนและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ โดยครอบคลุมองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การเลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ และการสะท้อนผลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผน รวมถึงการพิจารณาความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอนในการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้เรียน และบริบทของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การใช้สื่อดิจิทัล

การใช้สื่อดิจิทัล มีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียน นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลไว้ดังนี้

4.1 ความหมายของการใช้สื่อดิจิทัล

ความหมายของการใช้สื่อดิจิทัล มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการใช้สื่อดิจิทัล ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการใช้สื่อดิจิทัล ว่าหมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างมีประสิทธิภาพ

ธนาพงษ์ ศรีสุวรรณ (2564, หน้า 33) ได้ให้ความหมายของการใช้สื่อดิจิทัล ว่าหมายถึง การใช้สื่อดิจิทัลคือการบูรณาการเทคโนโลยีเพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างปฏิสัมพันธ์ในการเรียนรู้

หยาดทิพย์ ชีซอง (2564, หน้า 60) กล่าวว่า การใช้สื่อดิจิทัล หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาหลักการใช้สื่อ เลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างของผู้เรียน โดยจัดหาจัดทำ พัฒนาหรือปรับปรุงสื่อด้วยการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของสื่ออย่างต่อเนื่อง

จันทร์จิรา เชื้อคำฮุด (2563, หน้า 27) ได้ให้ความหมายของการใช้สื่อดิจิทัล ว่าหมายถึง การใช้สื่อดิจิทัลในการจัดการเรียนการสอนคือการเลือกใช้สื่อที่อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างเหมาะสมต่อวัยและพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย

สรุปได้ว่า การใช้สื่อดิจิทัล หมายถึง การศึกษาหลักการใช้สื่อ เลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ เข้าใจความแตกต่างของผู้เรียน โดยจัดทำ พัฒนาหรือปรับปรุงสื่อด้วยการศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีต่าง ๆ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ

4.2 ความสำคัญของการใช้สื่อดิจิทัล มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญของการใช้สื่อดิจิทัล ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้สื่อดิจิทัลช่วยเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา สร้างความเสมอภาคทางการศึกษา และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ธนาพงษ์ ศรีสุวรรณ (2564, หน้า 42) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้สื่อดิจิทัลทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น กระตุ้นความสนใจ และช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในศตวรรษที่ 21

จันทร์จิรา เชื้อคำสัด (2563, หน้า 29) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการใช้สื่อดิจิทัลช่วยให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น หลากหลาย และเหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล

สรุปความสำคัญของการใช้สื่อดิจิทัล มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ยุคใหม่ โดยช่วยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งเสริมการเรียนรู้แบบ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (learner – centered) ช่วยให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างยืดหยุ่นและหลากหลาย เหมาะสมกับความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งยังช่วย กระตุ้นความสนใจ พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสารและความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ สื่อดิจิทัลยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และสร้างระบบการเรียนรู้ที่ทั่วถึงและยั่งยืน

4.3 องค์ประกอบของการใช้สื่อดิจิทัล

มีหน่วยงานและนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการใช้สื่อดิจิทัล ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 19) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการใช้สื่อดิจิทัล ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การใช้งาน (Purpose of Use) คือ การใช้สื่อดิจิทัลต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน เช่น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจ หรือพัฒนาทักษะเฉพาะ

2. ความเหมาะสมของเนื้อหาและสื่อ (Content and Media Appropriateness) คือ สื่อดิจิทัลต้องมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับวัย ความสามารถ และบริบทของผู้เรียน

3. เทคนิคการนำเสนอ (Presentation Techniques) คือ การนำเสนอที่น่าสนใจ เช่น ภาพเคลื่อนไหว อินโฟกราฟิก เกมการศึกษา มีผลต่อความสนใจ และการจดจำของผู้เรียน

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสื่อ (Learner – Media Interaction) คือ สื่อที่ดีควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ เช่น คลิก เลือก ตอบสนอง หรือทดลองทำเอง

5. เทคโนโลยีและเครื่องมือสนับสนุน (Technology & Tools Support) คือ ต้องมีเทคโนโลยีรองรับการใช้งาน เช่น อินเทอร์เน็ต ความเร็วสูง อุปกรณ์ใช้งานง่าย และมีความปลอดภัย

ธนาพงษ์ ศรีสุวรรณ (2564, หน้า 37) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการใช้สื่อดิจิทัล ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์
2. เนื้อหา
3. เทคนิคการนำเสนอ
4. ปฏิสัมพันธ์
5. สมรรถนะทางเทคโนโลยี
6. การประเมินผล

สรุปความสำคัญขององค์ประกอบของการใช้สื่อดิจิทัล เป็นปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการนำสื่อดิจิทัลมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยประกอบด้วยการกำหนด วัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของใช้งาน การเลือกเนื้อหาและสื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน เทคนิคการนำเสนอที่น่าสนใจ การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสื่อ การสนับสนุนด้วยเทคโนโลยีและเครื่องมือที่เหมาะสม ตลอดจนการประเมินผลการใช้สื่อเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การวัดและประเมินผล

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้

5.1 ความหมายของการวัดและประเมินผล

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย ของการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการวัดและประเมินผล ว่าหมายถึง กระบวนการที่ใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์

ในการสะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินผลการศึกษาอย่างเหมาะสม

ธนาพงษ์ ศรีสุวรรณ (2564, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของการ วัดและประเมินผล ว่าหมายถึง การกำหนดตัวชี้วัดหรือเกณฑ์ในการวัดพฤติกรรมของ ผู้เรียน ส่วนการประเมินผลคือการตัดสินคุณค่าของผลที่ได้จากการวัด เพื่อพัฒนาและ วางแผนการเรียนรู้

จันทร์จิรา เชื้อคำฮุด (2563, หน้า 21) ได้ให้ความหมาย ของการ วัดและประเมินผล ว่าหมายถึง การวัดและประเมินผลในศตวรรษที่ 21 ต้องครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย และเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการ เรียนรู้เกี่ยวกับการศึกษาหลักการวัดและประเมินผล จุดมุ่งหมายของการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งอยู่บนหลักพื้นฐาน 2 ประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และเพื่อตัดสินผลการเรียน โดยผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ ที่แสดงถึงพัฒนาการความก้าวหน้าและความสำเร็จทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

5.2 ความสำคัญของการวัดและประเมินผล

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวัด และประเมินผล ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 24) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการวัดและประเมินผลว่า เป็นกระบวนการที่ช่วยสะท้อนคุณภาพการ จัดการเรียนรู้ และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตรและบุคลากร

ธนาพงษ์ ศรีสุวรรณ (2564, หน้า 21) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ การวัดและประเมินผลว่า การวัดและประเมินผลมิใช่เพียงการตัดเกรดหรือสรุปคะแนน เท่านั้น แต่เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน และช่วยให้ครูวางแผน การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จันทร์จิรา เชื้อคำสด (2563, หน้า 25) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวัดและประเมินผลว่า ความสำคัญของการประเมินผลอยู่ที่การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สะท้อนการเรียนรู้ของตนเอง และพัฒนาแนวทางการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยสะท้อนความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ไม่เพียงใช้ตัดสินผลการเรียนเท่านั้น แต่ยังเป็น เครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาแผนการสอน และสนับสนุนการตัดสินใจทางการศึกษา ทั้งในระดับห้องเรียนและระดับนโยบาย นอกจากนี้ การประเมินผลยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถ รู้จักตนเอง เข้าใจจุดแข็ง – จุดอ่อนของตนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งทั้งหมดนี้ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยรวมในระยะยาว

5.3 องค์ประกอบของการวัดและประเมินผล

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 26) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล (Assessment Objectives)
2. ตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การประเมิน (Indicators and Criteria)
3. เครื่องมือในการวัดและประเมินผล (Assessment Tools)
4. กระบวนการเก็บข้อมูล (Data Collection Process)
5. การวิเคราะห์และแปลผล (Data Analysis and Interpretation)
6. การนำผลประเมินไปใช้ (Use of Assessment Results)

ธนาพงษ์ ศรีสุวรรณ (2564, หน้า 22) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล (Assessment Objectives)
2. เครื่องมือในการวัดและประเมินผล (Assessment Tools)
3. กระบวนการเก็บข้อมูล (Data Collection Process)
4. การวิเคราะห์และแปลผล (Data Analysis and Interpretation)

5. การนำผลประเมินไปใช้ (Use of Assessment Results)

Nitko & Brookhart (2019, p. 11) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล (Assessment Objectives)
2. ตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การประเมิน (Indicators and Criteria)
3. เครื่องมือในการวัดและประเมินผล (Assessment Tools)
4. กระบวนการเก็บข้อมูล (Data Collection Process)
5. การวิเคราะห์และแปลผล (Data Analysis and Interpretation)
6. การนำผลประเมินไปใช้ (Use of Assessment Results)

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการวัดและประเมินผล เป็นกระบวนการที่มุ่งประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดและประเมินผล การกำหนดตัวชี้วัดหรือเกณฑ์การประเมิน การเลือกและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผล การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล และการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมาย ความสำคัญ และองค์ประกอบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ไว้ดังนี้

6.1 ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 30) ได้ให้ความหมาย ของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ว่าหมายถึง การดำเนินงานวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาแนวทาง วิธีการ หรือรูปแบบการเรียนรู้ให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีขึ้นในบริบทจริงของห้องเรียน โดยครูมีบทบาทเป็นนักวิจัยในชั้นเรียน

หยาดทิพย์ ชีซง (2564, หน้า 60) ได้ให้ความหมาย ของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ว่าหมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้มีความรู้ในการวิจัย

หรือพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนแสดงถึงการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนและได้รับการยอมรับ มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2562, หน้า 45) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ว่าหมายถึง การนำกระบวนการวิจัยมาปรับใช้กับบริบทของการเรียนรู้จริง เพื่อศึกษาปัญหาและนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในทางบวกของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ หมายถึง ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยหรือพัฒนาผู้เรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนแสดงถึงการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้ มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย มีการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน รวมทั้งพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

6.2 ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 31) ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ว่ามีบทบาทสำคัญในการปรับปรุงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างมีระบบ ช่วยให้ครูสามารถเข้าใจปัญหาในห้องเรียนและออกแบบแนวทางพัฒนาที่ตรงจุด

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2563, หน้า 54) ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ คือ ครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต และใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง

สุคนธ์ สิ้นธพานนท์ (2562, หน้า 46) ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ คือ การวิจัยในชั้นเรียนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์จริง คิดเชิงวิจารณ์ และกล้าเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในระดับชั้นเรียน เพราะช่วยให้ครูสามารถตรวจสอบและพัฒนาแนวทางการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนในบริบทจริง ส่งเสริมความเป็นมืออาชีพของครู และสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและมีระบบ

6.3 องค์ประกอบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

มีนักวิชาการหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565, หน้า 32) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาในบริบทของผู้เรียน (Identifying Classroom – Based Problems)

2. การตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย (Defining Research Objectives)

3. การวางแผนการดำเนินงานวิจัย (Planning for Implementation)

4. การเก็บข้อมูลและการสะท้อนผล (Data Collection & Reflection)

5. การปรับปรุงการสอนจากผลวิจัย (Improving Practice)

สุคนธ์ สิ้นรพานนท์ (2562, หน้า 48) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การกำหนดปัญหาในบริบทของผู้เรียน (Identifying Classroom– Based Problems)

2. การตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย (Defining Research Objectives)

3. การวางแผนการดำเนินงานวิจัย (Planning for Implementation)

4. การเก็บข้อมูลและการสะท้อนผล (Data Collection & Reflection)

5. การสรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย (Conclusion and Discussion)

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เป็นกระบวนการวิจัยที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ได้แก่ การกำหนดปัญหาในบริบทของผู้เรียน การตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย การวางแผนการดำเนินงานวิจัย การเก็บข้อมูลและสะท้อนผล รวมถึงการนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้หรือสรุปและอภิปรายผล เพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมมีบริบททั่วไป ดังนี้

1. โครงสร้างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย 6 กลุ่ม
1 หน่วย ดังนี้

- 1.1 กลุ่มอำนวยการ
- 1.2 กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
- 1.3 กลุ่มบริหารงานบุคคล
- 1.4 กลุ่มนโยบายและแผน
- 1.5 กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
- 1.6 กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
- 1.7 หน่วยตรวจสอบภายใน

2. อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จัดการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครพนม มีโรงเรียนในจังหวัดนครพนม จำนวน 51
โรงเรียน

- 2.1 ข้อมูลโรงเรียนจำแนกตามขนาด
 - 2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (1 – 119 คน) จำนวน 2 โรงเรียน
 - 2.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง (120 – 719 คน) จำนวน 37 โรงเรียน
 - 2.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (720 – 1,679 คน) จำนวน 6 โรงเรียน
 - 2.1.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (1,680 คนขึ้นไป) จำนวน 6

โรงเรียน รวม 51 โรงเรียน

3. ทิศทางการพัฒนาการศึกษา

วิสัยทัศน์ (Vision)

สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่สังคมอนาคตที่ยั่งยืน

พันธกิจ (Mission)

1. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. จัดการศึกษาให้ผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ได้รับความปลอดภัยจากภัยพิบัติ ภัยคุกคามทุกรูปแบบ เพื่อรองรับวิถีชีวิตใหม่
3. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
4. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและมีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
5. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
6. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ มีสมรรถนะด้านภาษาและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
7. จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
8. พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับ และจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology)
9. พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและตอบสนองต่อบริบทของโลกยุคดิจิทัล ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตและการทำงานในศตวรรษที่ 21

ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategy Issues)

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ให้มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกความเป็นพลเมืองที่ดี
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพสูงสุด

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ผู้เรียนมีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และสามารถแข่งขันได้ในระดับชาติและนานาชาติ
2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
3. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
4. บุคลากรทางการศึกษามีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. การบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา

ค่านิยม (Values)

1. ซื่อสัตย์ สุจริต ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม
2. มุ่งมั่นพัฒนาตนเองและองค์กรสู่ความเป็นเลิศ
3. ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์
4. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต
5. มีจิตสาธารณะ และรับผิดชอบต่อสังคม

บริบทการพัฒนาการจัดการความรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษานครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนมได้ให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาครูและคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน โดยจัดตั้งกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่รวบรวม แลกเปลี่ยน และเผยแพร่ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง อีกทั้งมีการใช้แผนปฏิบัติการประจำปีเป็นกรอบในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ จากโรงเรียนในพื้นที่ ส่งเสริมให้ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อศึกษาปัญหาและแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยนครพนมในการอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังจัดเวทีประกวดนวัตกรรมและผลงานดีเด่นเพื่อขยายผลการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ แนวทางดังกล่าวสะท้อนถึงความพยายามของเขตพื้นที่ในการพัฒนาองค์ความรู้จากฐานปฏิบัติจริงสู่การเรียนรู้

ร่วมกันในวงกว้าง เพื่อยกระดับคุณภาพครู ผู้เรียน และโรงเรียนอย่างเป็นระบบ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2568, ออนไลน์)

บริบทการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมให้ความสำคัญกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนผ่านนโยบาย “โรงเรียนคุณภาพ 3 ริ” ได้แก่ วิชาการ วิชาชีพ และวิถีชีวิต โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมและมีความสุขในการเรียนรู้ ทั้งนี้ยังสนับสนุนให้ครูในพื้นที่เป็นนักวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ตามบริบทจริง เช่น การพัฒนาโมเดล SIM – AE ที่ใช้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นร่วมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะด้านการออกแบบการเรียนรู้ การสร้างสื่อ การใช้นวัตกรรม และการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างสมรรถนะใหม่ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน บริบทพัฒนาดังกล่าวสะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการยกระดับคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่อย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงทั้งคุณภาพการสอนและการพัฒนาผู้เรียนในระยะยาว (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม 2568, ออนไลน์)

สรุปได้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมมีโครงสร้างองค์กรที่ประกอบด้วย 6 กลุ่มงานและ 1 หน่วยตรวจสอบภายใน ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาทั้งจังหวัด โดยกำกับดูแลโรงเรียนรวม 51 แห่ง ซึ่งมีทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ นโยบายการพัฒนาของเขตพื้นที่มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพทุนมนุษย์ตามวิสัยทัศน์ “สร้างคุณภาพทุนมนุษย์ สู่วัฒนธรรมาภรณ์ที่ยั่งยืน” พันธกิจครอบคลุมทั้งการสร้างความมั่นคงของชาติ การพัฒนาศักยภาพผู้เรียน การสร้างโอกาสที่เท่าเทียม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมกำหนดยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่ การยกระดับคุณภาพผู้เรียน การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และการพัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษา สำนักงานยังให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ โดยสนับสนุนการพัฒนาครูผ่านชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เชิงปฏิบัติ และความร่วมมือกับ

สถาบันอุดมศึกษา เพื่อยกระดับทักษะด้านเทคโนโลยี สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนา
ผู้เรียน ครู และโรงเรียนอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับความท้าทายในศตวรรษที่ 21

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สำหรับงานวิจัยในประเทศ ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน
ดังต่อไปนี้

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

สุพัตรา โคตะวงศ์และนิมิต มั่งมีทรัพย์ (2562, บทคัดย่อ) ศึกษา
การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้
ในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การบ่งชี้
ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้
การเข้าถึงความรู้ การประมวลกลั่นกรองความรู้ และการจัดความรู้ให้เป็นระบบ
2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ
ค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น
สาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวางแผนเชิงวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของ
สถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ
ภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านดำเนินการเทียบโอนผล
การเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี
ทางการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการ
แนะแนว ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการนิเทศศึกษา
ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการ
พัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็ง
ทางวิชาการ 3) อิทธิพลของการเรียนรู้การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การประมวล
และกลั่นกรองความรู้ การบ่งชี้ความรู้ และการเข้าถึงความรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลการ
บริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 และสามารถ
ร่วมกันทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร้อยละ 60.5

ธนาพล บัวคำโคตร และ ไพบุลย์ลัมมณี (2563, หน้า 89 – 90)

ได้วิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครู สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันของการ พัฒนาครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อย ที่สุด ดังนี้ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การใช้ข้อมูลย้อนกลับในการจัดการเรียนรู้การวิเคราะห์ ผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ และการกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามลำดับ

นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และ อุดลย์ วังศรีคุณ (2565, หน้า 124)

ได้ทำการศึกษา เปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลวิจัยพบว่า 1. การจัดการความรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแสวงหาความรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดเก็บความรู้ 2. การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดความรู้และการสร้างความรู้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1 ตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พระครูนวกาวิมล (สง่า สิริธโร), สมศักดิ์ บุญปู และพีรวัฒน์ ชัยสุข (2565, หน้า 26) ศึกษาสภาพและปัญหาของการจัดการความรู้ตามหลักพุทธธรรม ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพของการจัดการความรู้ตามหลักพุทธธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งภาพรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน คือ การกำหนดความรู้ การแสวงหาความรู้การ แลกเปลี่ยนความรู้ การจัดเก็บความรู้ การเรียนรู้ และปัญหาการจัดการความรู้ตามหลัก พุทธธรรม คือ ขาดการถ่ายทอดความรู้มีการจัดเก็บไว้หลากหลายแห่งกระจาย

การไม่นำ ความรู้มาสร้างความสามารถในการแข่งขัน ไม่มีการสะสมความรู้ที่มีอยู่เดิม
 อย่างเป็นระบบ การไม่นำความรู้ภายนอกมาปรับใช้และความรู้ในสถานศึกษา

ศศิณีภา ชัยสุข, พระครูโสภาสนนทกิตติ (ศักดิ์ดา โสภาโส)

และพระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฺฒโน (2565, หน้า 267) ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการ
 ความรู้ตามหลักพุทธธรรมโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย
 พบว่า 1) การจัดการความรู้ตามหลักพุทธธรรมโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัด
 ปทุมธานี พบว่า การจัดการความรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การจัดเก็บ
 ความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และการกำหนดความรู้
 2) แนวทางการจัดการความรู้ตามหลักพุทธธรรมโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง
 จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย การรับฟังองค์ความรู้จากกัลยาณมิตรอย่างสม่ำเสมอ
 การไตร่ตรองพิจารณาองค์ความรู้ที่ได้รับอย่างแยบคาย การมีวัฒนธรรมที่เหมาะสม
 การส่งเสริมต่อยอดการเรียนรู้ให้บุคลากรพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ การนำความรู้ที่ได้จาก
 การแลกเปลี่ยนไปปฏิบัติในการทำงาน การค้นหาเสนาผู้รู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
 การสร้างเครือข่ายการจัดเก็บความรู้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ การนำความรู้ที่ได้มา
 พิจารณาปรับใช้ให้เหมาะสมกับตน การจัดเก็บความรู้มาใช้แก้ปัญหาของการปฏิบัติงาน
 และปฏิบัติตามเครื่องมือช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ
 ในโรงเรียน

สมยศ สุภาชี, จินตนา จันทระเจริญ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (2565, หน้า
 55) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 สถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหาร
 สถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
 และพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบทบาท ความเป็นนัก
 ประสานงาน ด้านบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา และด้านบทบาทและภารกิจ
 ของผู้บริหาร ตามลำดับ 2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัด
 เทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณา
 รายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการด้านการสนับสนุน
 งบประมาณ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านผู้เรียน
 และด้านครูผู้สอน 3) บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา
 สังกัดเทศบาลนครเชียงราย คือ ด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร (X1)

และดำนบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา (X3) ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$Y_{tot} = 1.145 + 0.376X1 + 0.339X3$$

ปริญญา อ้นภักดี, พชรินทร์ ชมภูวิเศษ และพิมพ์ร จารุจิตร (2566, หน้า 85) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบในการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) การบ่งชี้ความรู้ 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ 3) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 4) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ และ 5) การนำความรู้ไปใช้ ค่าเฉลี่ยความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. การออกแบบและประเมินแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา ยุค New Normal ด้านความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมาก

มงกุฏ วงศ์สาคร (2566, หน้า 133 – 134) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของจำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) สมรรถนะประจำสายงานของครูกับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.758$) 4) สมรรถนะประจำสายงานของครู จำนวน 3 ด้าน 1) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ 2) การบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ และ 3) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียนที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ ร้อยละ 64.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .22624$ 5) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู จำนวน 3 ข้อ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครู คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

2) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) การวิเคราะห์สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนานักเรียน

อะธิดา แสงอรุณ (2566, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการ ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนก ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ส่วนจำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

สอนนารินทร์ ปัทม (2561, หน้า 203) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการ บริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลวิจัยพบว่า ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อาทิตยา คงเมือง (2566, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร เทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร เทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คุณาพร โฉมจิตร, ณรงค์ สมพงษ์ และกฤษฎาวัจน์ โคตรชัย (2567, หน้า 264 – 264) ได้ทำการศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริม การทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางกรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาทของผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางกรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. ครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาท

ของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอบางกรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยรวม
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จิราภรณ์ จันทร์เขียน และ วิชชุดา อ้วนศรีเมือง (2567, หน้า 1200 – 1204) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผลศึกษาและพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.52) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก - มากที่สุด โดยด้านที่ 1 การวางแผนนำรูปแบบ PLC ไปใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.53) ด้านที่ 2 การวางแผนและการออกแบบการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.76) ด้านที่ 3 การดำเนินการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.64) ด้านที่ 4 บุคลิกภาพความเป็นครู มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.38) และด้านที่ 5 การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.22) ซึ่งผลการประเมินสมรรถนะ สอดคล้องกับผลการสังเกตและมีส่วนร่วมของผู้วิจัยที่สังเกตได้จากการร่วมกิจกรรม

พิทักษ์ หاربัวคำ, วันเพ็ญ นันทะศรี และวัลนิภา ฉลากบาง (2567, หน้า 731) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ของครู ประกอบด้วย (1) การกำหนดความรู้ (2) การแสวงหา และสร้างความรู้ (3) การจัดระบบความรู้ (4) การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้และ (5) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 2) การจัดการความรู้ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) การจัดการความรู้ของครู มีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง 4) การจัดการความรู้ของครู ด้านการกำหนด ความรู้มีอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการ ประมวลผลและกลั่นกรองความรู้มีอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยรวมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 43.10 5) แนวทางในการ

พัฒนาการจัดการความรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมี 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดความรู้และ 2) ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้

วิภาพร บึงสี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง (2567, หน้า 560) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็ก และขนาดกลางอยู่ในระดับมาก ขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน ขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ มีค่าการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้ของสถานศึกษาแตกต่างกัน

กรกต วัดเข้าหลาม และลักขณา สิริวัฒน์ (2568, หน้า 145 – 146) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการนำความรู้สู่การปฏิบัติ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ด้านการบ่งชี้ความรู้ และด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ (2) แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

จักรกริช สันซัง และคณะ (2568, หน้า 297 – 298) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม

ชญาดา ฝายไทย (2568, หน้า 274) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล เช่น (1) งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (2) งานพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ และ (3) งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาขอสรุปจากการวิจัย มีดังนี้ (1) งานพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรจัดให้มีพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล (2) งานพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (3) งานพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรส่งเสริมสื่อที่มีความเหมาะสมกับแนวทางการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (4) งานวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนควรนำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (5) งานนิเทศการศึกษา ควรสร้างแนวทางการนิเทศแบบชี้แนะและเป็นพี่เลี้ยง (6) งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูใช้การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และต่อยอดให้มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และ (7) งานประกันคุณภาพการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล

ธดา สิทธิธาดา (2568) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้ทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบและองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความรู้ทางการบริหาร การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้าง องค์ความรู้ 2) การจัดเก็บ

ความรู้ 3) การแลกเปลี่ยนความรู้ 4) การประยุกต์ใช้ความรู้ 5) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ 6) การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

กฤติน ไชยคุณ (2567, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์ อำนาจพยากรณ์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 345 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 80 คน และครูผู้สอน จำนวน 265 คน ในปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.922 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t - test ชนิด Independent Samples) การวิเคราะห์ทดสอบค่าเอฟ (F - test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product - Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

- 1) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 2) ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน
- 4) ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขนาดโรงเรียน

และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน 5) ความสัมพันธ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.341$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 12.0 7. การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การมีแบบแผนความคิด การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการคิดอย่างเป็นระบบ

ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์ (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยภาวะผู้นำครูและผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ 2) ปัจจัยภาวะผู้นำครูและผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) อำนาจพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำครูที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวม จำนวน 5 ด้าน พบว่า 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ปัจจัยภาวะผู้นำครูโดยมีภาพรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ และด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง โดยมีค่าอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 72.20 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 24085 และ 5) แนวทางการพัฒนาปัจจัยภาวะผู้นำครู ที่ส่งผลต่อผลสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ที่นำเสนอเพื่อพัฒนามี ทั้งหมด 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ ด้านการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง และด้านการมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน

สาวิตรี มาตขาว (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เลือกมาศึกษาทุกปัจจัย มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านโดยมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก และมีความสัมพันธ์ทางบวก .740 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการ และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน มี 5 ปัจจัย เรียงตามลำดับการมีอำนาจพยากรณ์สูงสุดลงไปตามลำดับ คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน รองลงมาคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนานักเรียน และด้านความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน โดยรวมได้ร้อยละ 54.40 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ พยากรณ์ ± 25.85 แนวทางการพัฒนาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความสอดคล้องกับข้อค้นพบเชิงปริมาณและให้มีการดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนาวิชาชีพของบุคลากร การพัฒนานักเรียน ความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ปัทมา บัวมี (2560, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมและด้านนักเรียนอยู่ในอันดับต่ำสุด 2) ประสิทธิผลการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน การเรียนรู้สภาพแวดล้อมที่มีขีดจำกัดน้อยที่สุดอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการ ได้รับการบริการตามกฎหมายกระทรวงและด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ระยะยาวอยู่ในอันดับต่ำสุด และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรวมกับ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในอันดับสูงมากและมีทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านเครื่องมือมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรวมอยู่ในอันดับสูงสุด และด้านนักเรียนมีความสัมพันธ์อยู่ในอันดับต่ำสุด จากผลการวิจัย การบริหารสถานศึกษาด้านเครื่องมือมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรวมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อยู่อันดับ สูงสุด ดังนั้น สถานศึกษาต้องเร่งปรับปรุงด้านเครื่องมือให้มากขึ้น และควรเร่งพัฒนา ด้านนักเรียนให้มากยิ่งขึ้นด้วย เพื่อให้การจัดการเรียนรวมของสถานศึกษามีประสิทธิผล มากยิ่งขึ้น

ปวีณา คำชมพู (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ผลสำเร็จ ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสภาพการดำรง ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียนโดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ส่วนจำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสภาพการดำรง ตำแหน่งและขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์เชิง บวกกับผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปร ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหารด้านครู และด้านผู้เรียน ที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการ บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 47.80 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 3.38738 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ที่ควรได้รับการพัฒนาจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครู และด้านผู้เรียน

ประยงค์ ศรีโทมิ (2561, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับรายด้าน พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ปัจจัยทางการบริหาร โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 5) ประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม พบว่า ปัจจัยทางการบริหารโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .773

ส่วนปัจจัยทางการบริหารของโรงเรียนทั้ง 10 ด้าน และประสิทธิผลการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หยาดทิพย์ ชีซอง (2564, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัย
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้
ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย
พบว่า 1) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และ
ครูผู้สอน โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
อยู่ในระดับมาก 2) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผล
การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนก
ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นมากกว่าครูผู้สอน 3) ปัจจัยภาวะผู้นำ
ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็น
ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 5) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาและประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 6) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร
การพัฒนาผู้เรียน และการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และการประเมินคุณภาพ
การศึกษาของสถานศึกษา มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการ
จัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ร้อยละ 79.20 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการ

พยากรณ์ ±.22792 และ 7) ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนา มีจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร การพัฒนาผู้เรียนเรียนการจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ และการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

กรณีฐิติ ฐิตาการพงศ์สถิต, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และวัชรวิ แสงบุญเรือง (2565, หน้า 12) ได้ทำการศึกษา สภาพความต้องการการจำเป็นและแนวทางพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันทักษะดิจิทัลของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก

สมยศ สุภาชี, จินตนา จันทระเจริญ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (2565, หน้า 55) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบทบาท ความเป็นนักประสานงาน ด้านบทบาทความเป็นนักปฏิบัติการศึกษา และด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร ตามลำดับ 2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านผู้เรียน และด้านครูผู้สอน

อรรถพล ประเสริฐสังข์ (2566, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์หาอำนาจพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 1 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 340 คน โดยใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – Stage Random Sampling) จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน และครูผู้สอน จำนวน 270 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.891 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.315 – 0.857 ด้านที่ 2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มีความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.821 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.324 – 0.892 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การวิเคราะห์ t – test, One – Way ANOVA, ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก 2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 4 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร (X_3) การบริหารหลักสูตรและการสอน (X_4) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน (X_1) และการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ (X_2) โดยมีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ร้อยละ 66.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์ เท่ากับ 0.33664 5. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน จำนวน 4 ด้าน ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากร การบริหารหลักสูตรและการสอนการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน และการสร้างบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้

วรรณรัฐ ลิ้มละมัย (2567, หน้า 535) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมทักษะดังกล่าวโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการใช้ ด้านการ สร้าง ด้านการเข้าถึง และด้านความเข้าใจ ตามลำดับ นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรส่วนบุคคล พบว่า เพศและวุฒิการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันส่วนประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน และเมื่อจำแนกตามตำแหน่ง พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่ด้านการสร้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดวงดาว มงคลสวัสดิ์, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์, และจารุวรรณ เขียวน้ำชุม (2568 หน้า 438) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (2) การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับค่อนข้างสูง (4) ตัวแปรภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ร่วมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยรวมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 70 ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ ได้สารสนเทศเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นข้อมูลในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ต้นตระกูล ทวีทรัพย์กิติ และธีระวัฒน์ มอนโธสง (2568, หน้า 266) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ของครู เพื่อยกระดับผลการทดสอบ Pisa ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพสมรรถนะการบริหาร หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ลือฤทธิ์ คำกระเด็น, ธนียา เยาดำ และเมธี ดิษฐ์สวัสดิ์ (2568, หน้า 204) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นของครูด้านการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน: กรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนการประเมินในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิด สมรรถนะครูด้านการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนมี 7 องค์ประกอบ 16 ตัวบ่งชี้ 39 รายการ

พฤติกรรม ดังนี้ 1.1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 1.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมิน 1.3) การเก็บรวบรวมข้อมูลการเรียนรู้ 1.4) การประเมินผลจากหลักฐานการเรียนรู้ 1.5) การสะท้อนผลการเรียนรู้ 1.6) การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ 1.7) การสรุปผลการเรียนรู้

พัทธนันท์ ชนาศึก และจรรยา อินทนิล (2568, หน้า 341) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพพื้นที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ วิชาการ และบุคคล 2) ปัญหาหลักของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ สื่อดิจิทัลไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน งบประมาณจำกัด อุปกรณ์ไม่เพียงพอ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่พร้อม ครูมีความเชี่ยวชาญด้าน เทคโนโลยีไม่เท่ากัน

2. งานวิจัยต่างประเทศ

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ ผู้วิจัยขอเสนองานวิจัยของนักวิชาการหลายท่าน ดังต่อไปนี้

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้

Chen, E. (2024, Abstract) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของ AI ในการเพิ่มประสิทธิภาพระบบจัดการความรู้ ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาครั้งนี้มุ่งสำรวจศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการยกระดับระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยเฉพาะในยุคที่ต้องเผชิญกับความท้าทายจากการสะสมข้อมูลจำนวนมาก และการกระจายตัวขององค์ความรู้ที่ไม่เป็นระบบ ซึ่งระบบการจัดการแบบดั้งเดิมไม่สามารถจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้เน้นให้เห็นว่ากระบวนการดึงข้อมูล จัดเก็บ และสังเคราะห์ความรู้สามารถทำให้เป็นระบบอัตโนมัติได้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้ งานวิจัยมีเป้าหมายเพื่อปลดล็อกศักยภาพของ AI ในการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่อนาคต ที่ซึ่งการจัดการความรู้มีประสิทธิภาพ เป็นระบบร่วมมือโดยธรรมชาติ และมีข้อมูลที่ชาญฉลาดรองรับ นับเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในพลวัตขององค์กรในยุคดิจิทัล

Jun, C. (2025, Abstract) ได้ศึกษาการสำรวจสมรรถนะการจัดการความรู้แบบพลวัต การแลกเปลี่ยนความรู้ที่ขับเคลื่อนด้วย AI การสนับสนุนขององค์กร บนฐานความรู้ และการเรียนรู้ในระดับองค์กร ผลการวิจัยพบว่า (1) การสนับสนุนของ

องค์กรบนฐานความรู้ (KOS), การแลกเปลี่ยนความรู้ที่ขับเคลื่อนด้วย AI (KS with AI), สมรรถนะการจัดการความรู้แบบพลวัต (KMDC) และการเรียนรู้ในระดับองค์กร (OL) ล้วนมีอิทธิพลทางบวกโดยตรงต่อผลลัพธ์ขององค์กร (OP) ซึ่งตอกย้ำบทบาทสำคัญของแต่ละปัจจัยในการส่งเสริมความสำเร็จขององค์กร (2) ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ระดับการศึกษา, ทักษะของบุคลากร, และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยี มีบทบาทในการส่งเสริมและปรับความสัมพันธ์ระหว่าง KOS, KS with AI, KMDC, OL กับ OP ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยแสดงถึงอิทธิพลเสริมที่ทำให้ผลกระทบของปัจจัยเหล่านี้ยิ่งชัดเจนและทรงพลังมากขึ้น

Silva & Fain (2024, Abstract) ศึกษาการปฏิบัติด้านการจัดการความรู้กับผลการดำเนินงานขององค์กรในบริบทของโรงเรียนนานาชาติ ผลการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) และผลการดำเนินงานขององค์กร (Organizational Performance) โดยเน้นที่โรงเรียนนานาชาติ ซึ่งมักมีบริบทการบริหารจัดการที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายทางวัฒนธรรม พบว่าการบริหารจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน

Amas, Ahmad & Fajarianto (2023, Abstract) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลของระบบการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษารายวิชาสังคมศาสตร์” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของการใช้ระบบ LMS (Learning Management System) ในบริบทของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาสังคมศาสตร์ เช่น การมีปฏิสัมพันธ์ การเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา

Hoy และ Miskel (2013, Abstract) ได้ศึกษาการบริหารการศึกษาในมิติต่าง ๆ โดยมีแนวคิดสำคัญคือ การมองโรงเรียนในฐานะระบบสังคมแบบเปิด (Open Social System) ซึ่งมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างองค์ประกอบภายใน ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้นำทางการศึกษา กับปัจจัยภายนอก ได้แก่ ชุมชน ผู้ปกครอง และนโยบายจากภาครัฐ ระบบนี้มีลักษณะของการรับข้อมูล (input) การดำเนินกระบวนการ (process) การส่งผลลัพธ์ (output) และการป้อนกลับ (feedback) เพื่อการปรับตัวและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวคิดดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นกรอบวิเคราะห์ “ประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้” ได้อย่างครอบคลุม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจะต้องสามารถตอบสนองต่อ input ที่หลากหลาย มีระบบการเรียนการสอนที่ยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้เกิด

การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

Hough และ Duncan (1970, pp. 1 – 7, 57) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์การจัดการเรียนรู้ผ่านหนังสือ Teaching: Description and Analysis ซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการศึกษาพฤติกรรมการสอนอย่างเป็นระบบ แนวคิดนี้เน้นให้ครูสามารถ “สะท้อนผล” และ “วิเคราะห์พฤติกรรมของตนเอง” ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเชื่อว่าพฤติกรรมของครูในห้องเรียนมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับคุณภาพของการเรียนรู้ของผู้เรียนแนวคิดดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือสังเกตพฤติกรรมของครู (Instructional Behavior Observation Tools) ที่สามารถใช้วิเคราะห์รูปแบบการสื่อสารในห้องเรียน เช่น การอธิบาย การถาม – ตอบ การให้ตัวอย่าง หรือการให้กำลังใจ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ Hough และ Duncan ยังชี้ให้เห็นว่าการมีระบบสะท้อนผลการสอน (Reflective Teaching) และการให้ feedback ที่มีคุณภาพ สามารถกระตุ้นให้ครูพัฒนาตนเองและส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ “องค์กรแห่งการเรียนรู้” ที่โรงเรียนทั้งระบบควรเรียนรู้และเติบโตไปพร้อมกัน

Rabeh & Elmotri (2024, Abstract) ได้ศึกษาการประเมินประสิทธิผลของระบบการจัดการเรียนรู้ในการสอบทางไกลช่วงสถานการณ์โควิด – 19 ผลการวิจัยพบว่า การประเมินว่าระบบ LMS (Learning Management Systems) มีประสิทธิภาพเพียงใดในการรองรับการสอบหรือประเมินผลการเรียนของผู้เรียนในรูปแบบทางไกล (ออนไลน์) ซึ่งจำเป็นต้องนำมาใช้ในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของ COVID – 19 โดยพิจารณาทั้งในด้านความแม่นยำ ความยุติธรรม และประสบการณ์ของผู้เรียนและผู้สอน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่า องค์กรประกอบในการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 องค์กรประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 2) การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 3) การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI และ 5) การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 จะส่งผลต่อครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นนั้นต้องอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความตระหนักในตนเองอยู่ เสมอที่จะแสวงหาโอกาสใหม่ ๆ เพื่อเติบโตก้าวหน้าเน้นการมีข้อมูลย้อนกลับการสืบหาปัญหาเพื่อปรับปรุงสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ด้วยการคิดอย่างเป็นภาพรวม อย่างมีเหตุผล และใช้ดุลยพินิจ มีความรู้ในการเกิดรูปแบบ

หลักการใหม่ ๆ ที่เกิดจากประสบการณ์ การคิดการรับรู้ร่วมกันของสมาชิกในองค์กร เพื่อความหลากหลายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการ ดำเนินการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการ การเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการไปตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 ลักษณะของเครื่องมือ
 - 2.2 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย

1. คุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิ
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1. ประชากร

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 1,692 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจำนวน 71 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,570 คน จาก ทั้งหมด 51 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ปีการศึกษา 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgon, 1970, pp. 607 – 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 51 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน จากโรงเรียน 51 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียน ดังนี้

2.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง โดยแบ่งได้ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ได้ตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 3 คน สำหรับตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน ในการกำหนดจำนวนตัวอย่าง ได้ตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 4 คน จากนั้นสุ่มครูผู้สอน โดยใช้การสุ่มแบบง่าย โดยการจับสลากแบบใส่คืนตามจำนวนที่กำหนด รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 37 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 36 คน ได้ตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 73 คน สำหรับตัวอย่างที่เป็น

ครูผู้สอน ในการกำหนดจำนวนตัวอย่าง ได้ตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 111 คน จากนั้น
 สุ่มครูผู้สอน โดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืนตามจำนวนที่กำหนด
 รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง ได้จำนวน 234 คน
 จากทั้งสิ้น 39 โรงเรียน

2.2 โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ โดยแบ่งได้ดังนี้ โรงเรียน
 ขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจง
 ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน ได้ตัวอย่างที่เป็น
 ผู้บริหาร จำนวน 12 คน สำหรับตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน ในการกำหนดจำนวนตัวอย่างได้
 ตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 50 คน จากนั้นสุ่มครูผู้สอน โดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการ
 จับสลากแบบใส่คืนตามจำนวนที่กำหนด รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่
 จำนวน 62 คน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 6 โรงเรียน การสุ่มตัวอย่างที่เป็น
 ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยเจาะจงผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการโรงเรียน
 โรงเรียนละ 2 คน ได้ตัวอย่างที่เป็น ผู้บริหาร จำนวน 12 คน สำหรับตัวอย่างที่เป็น
 ครูผู้สอน ในการกำหนดจำนวนตัวอย่าง ได้ตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 50 คน
 จากนั้นสุ่มครูผู้สอน โดยใช้การสุ่มแบบง่ายโดยการจับสลากแบบใส่คืนตามจำนวน
 ที่กำหนด รวมกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 62 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง
 ในโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ได้จำนวน 84 คน จากทั้งสิ้น 12 โรงเรียน

ดังนั้นจะได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 51 คน
 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 49 คน และครูผู้สอน จำนวน 214 คน
 ดังรายละเอียดที่แสดงในตาราง 5 - 9

ตาราง 5 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ลำดับ	ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
			ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่าย	ครูผู้สอน	รวม	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่าย	ครูผู้สอน	รวม
1	โรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง	39	39	37	604	680	39	39	156	234
2	โรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่ พิเศษ	12	12	34	966	1,012	12	12	60	84
รวม		51	51	71	1,570	1,692	51	51	216	318

ตาราง 6 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 2 โรงเรียน

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดเล็ก	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่าย	ครูผู้สอน	รวม	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่าย	ครูผู้สอน	รวม
1	โรงเรียนธรรมโฆสิตวิทยา	1	1	10	12	1	1	4	6
2	โรงเรียนกุดฉิมวิทยาคม	1	-	10	11	1	1	4	6
รวม		2	1	20	23	2	2	8	12

ตาราง 7 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 37 โรงเรียน

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม
1	โรงเรียนคำเตยอุปถัมภ์	1	1	25	27	1	1	4	6
2	โรงเรียนศรีโคตรบูรณ์	1	1	23	25	1	1	4	6
3	โรงเรียนบ้านผึ้งวิทยาคม	1	1	26	28	1	1	4	6
4	โรงเรียนศรีบัวบานวิทยาคม	1	1	16	18	1	1	4	6
5	โรงเรียนวังกระแสบวิทยาคม	1	1	14	16	1	1	4	6
6	โรงเรียนกุดตาโก้ววิทยาคม	1	1	16	18	1	1	4	6
7	โรงเรียนมัธยมพัชรกิตติยาภา ๑ นครพนม	1	1	26	28	1	1	4	6
8	โรงเรียนโคกสว่างประชาสรรค์	1	1	10	12	1	1	4	6
9	โรงเรียนมหาชัยวิทยาคม	1	1	16	18	1	1	4	6
10	โรงเรียนไชยบุรีวิทยาคม	1	1	18	20	1	1	4	6
11	โรงเรียนพะทายพิทยาคม	1	1	32	32	1	1	4	6
12	โรงเรียนรามราชพิทยาคม	1	1	16	18	1	1	4	6
13	โรงเรียนท่าจำปาวิทยา	1	1	11	13	1	1	4	6
14	โรงเรียนเชียงยืนวิทยา	1	1	10	12	1	1	4	6
15	โรงเรียนภูสิงห์พิทยาคม	1	1	12	14	1	1	4	6
16	โรงเรียนนาถอนพัฒนา	1	1	19	21	1	1	4	6
17	โรงเรียนอุมเหม้าประชาสรรค์	1	1	29	31	1	1	4	6
18	โรงเรียนโพนแพ่งพิทยาคม	1	1	10	12	1	1	4	6
19	โรงเรียนดงดาวแจ้งพัฒนศึกษา	1	1	11	13	1	1	4	6

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดกลาง	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม
20	โรงเรียนพระซองสามัคคีวิทยา	1	1	23	25	1	1	4	6
21	โรงเรียนหนองบ่อวิทยานุกูล	1	1	11	13	1	1	4	6
22	โรงเรียนธรรมการวิทยานุกูล	1	1	10	12	1	1	4	6
23	โรงเรียนสามผงวิทยาคม	1	1	10	12	1	1	4	6
24	โรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา	1	1	14	16	1	1	4	6
25	โรงเรียนบ้านชาพิทยาคม	1	1	14	16	1	1	4	6
26	โรงเรียนนาคำราษฎร์รังสรรค์	1	1	9	11	1	1	4	6
27	โรงเรียนนาเดื่อพิทยาคม	1	1	13	15	1	1	4	6
28	โรงเรียนนางัวราษฎร์รังสรรค์	1	1	13	15	1	1	4	6
29	โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม	1	1	10	12	1	1	4	6
30	โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา	1	1	13	15	1	1	4	6
31	โรงเรียนค้อวิทยาคม	1	1	20	22	1	1	4	6
32	โรงเรียนนาทมวิทยา	1	1	20	22	1	1	4	6
33	โรงเรียนหนองชนพิทยาคม	1	-	10	11	1	-	4	6
34	โรงเรียนวังยางวิทยาคม	2	1	14	16	1	1	4	6
35	โรงเรียนหนองโพธิ์พิทยาคม	2	1	10	12	1	1	4	6
36	โรงเรียนวัดบึงเหล็กในพระบรม ราชานุเคราะห์	2	1	14	16	1	1	4	6
37	โรงเรียนหนองแวงวิทยานุกูล	2	1	16	18	1	1	4	6
รวม		37	36	584	657	37	37	148	222

ตาราง 8 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียนขนาดใหญ่	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม
1	โรงเรียนปลาปากวิทยา	1	3	55	59	1	1	5	7
2	โรงเรียนอุเทนพัฒนา	1	3	64	68	1	1	5	7
3	โรงเรียนบ้านแพงพิทยาคม	1	3	68	72	1	1	5	7
4	โรงเรียนนาแกพิทยาคม	1	2	43	46	1	1	5	7
5	โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม (ธาตุประสิทธิ์ประชานุเคราะห์)	1	3	56	60	1	1	5	7
6	โรงเรียนโพนสวรรค์ราษฎร์พัฒนา	1	3	67	71	1	1	5	7
รวม		6	17	353	375	6	6	30	42

ตาราง 9 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 6 โรงเรียน

ลำดับ	รายชื่อโรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
		ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม	ผู้อำนวยการโรงเรียน	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	ครูผู้สอน	รวม
1	โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย	1	3	113	117	1	1	5	7
2	โรงเรียนนครพนมวิทยาคม	1	3	112	116	1	1	5	7
3	โรงเรียนธาตุพนม	1	3	109	113	1	1	5	7
4	โรงเรียนเรณูนครวิทยานุกูล	1	3	94	98	1	1	5	7
5	โรงเรียนนาแกสามัคคีวิทยา	1	2	95	98	1	1	5	7
6	โรงเรียนสหราษฎร์รังสฤษดิ์	1	3	97	101	1	1	5	7
รวม		6	17	613	636	6	6	30	42

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ
แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบ
แบบสอบถามประกอบด้วย สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์
การในการปฏิบัติงาน แบบสอบถามเป็นแบบมีตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้
(forced choice) ดังนี้

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

1.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน

1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

1.3 ครูผู้สอน

2. ขนาดโรงเรียน

2.1 ขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.2 ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี

3.3 มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

2.2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

2.3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

2.4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

2.5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย

3.1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

3.2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

3.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้

3.4 การใช้สื่อดิจิทัล

3.5 การวัดและประเมินผล

3.6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

โดยเกณฑ์การให้คะแนนมีดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560,

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 / ประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนน 5 คะแนน

มีการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 / ประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนน 4 คะแนน

มีการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 / ประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าคะแนน 3 คะแนน

มีการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 / ประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย มีค่าคะแนน 2 คะแนน

มีการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 / ประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าคะแนน 1 คะแนน

3.2 การสร้างและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง
เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมีดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 สร้างแบบสอบถาม และนำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์
ที่ปรึกษา

3.2.3 นำร่างแบบสอบถามที่เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์นำมาแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง
ก่อนให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

3.2.4 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือตรวจสอบเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญ

3.2.5 นำร่างแบบสอบถามที่สร้าง เสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ
ความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา
(Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording)
และด้านอื่น ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์
ผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วย

3.2.5.1 อาจารย์สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

และมีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี
จำนวน 2 คน ได้แก่

1) รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตร
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2) รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำ
หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.2.5.2 ศึกษาวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนมสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่
ดร.ชอภกิจ กนกหงส์ ศึกษาวิเคราะห์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม

3.2.5.3 ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการบริหาร
การศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่ นายภูวนารถ ตั้งศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนอุเทนพัฒนา
อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

3.2.5.4 ครูผู้สอนวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 1 คน ได้แก่ นางสาววิจิณี มุสิกนาม
โรงเรียนนครพนมวิทยาคม อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม

3.2.6 นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC
(Index of item objective congruence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และปรับปรุงข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่าเกณฑ์ก่อนนำไปใช้ใน
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจริง

3.2.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ
ไปนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

3.2.8 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) กับโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สกลนคร ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โรงเรียนโพนงามศึกษา รวมทั้งสิ้น 50 คน แล้วนำข้อมูลมา
วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคัด
ข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไปไว้ใช้ นำข้อคำถามไปคำนวณหาค่าความ

เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) มีค่าตั้งแต่ .70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 117)

3.2.8.1 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X) มีดังนี้ โดยรวมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .734 – .901 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 มีค่าเท่ากับ .985 และมีรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

- 1) ด้านที่ 1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .755 – .863 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .944
- 2) ด้านที่ 2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .746 – .860 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .938
- 3) ด้านที่ 3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .762 – .891 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .954
- 4) ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .815 – .901 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .957
- 5) ด้านที่ 5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .734 – .819 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .926

3.2.8.2 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน (Y) มีโดยรวมมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .250 – .929 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มีค่าเท่ากับ 0.941 และมีรายละเอียดรายด้าน ดังนี้

- 1) ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .773 – .929 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .937
- 2) ด้านที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .663 – .812 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .905
- 3) ด้านที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3) มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .250 – .689 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .889

4) ด้านที่ 4 การใช้สื่อดิจิทัล (Y_4) มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .643 – .890 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .931

5) ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล (Y_5) มีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง .499 – .857 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .896

6) ด้านที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y_6) มีค่าอำนาจ จำแนกระหว่าง .498 – .858 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .895

3.2.9 นำร่างแบบสอบถามที่ได้ เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์อีกครั้ง

3.2.10 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และใช้เพื่อเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ รวบรวม ข้อมูลผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนมโดยใช้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน โดยมีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม สำหรับการวิจัยในครั้งนี้

4.2 นำแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นไปดำเนินการเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครพนม ที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย จะใช้แบบสอบถามทั้งที่เป็นเอกสารและแบบสอบถามออนไลน์ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ใน การศึกษาให้ทราบและขอรับแบบสอบถามคืนหลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งหากข้อมูลไม่ครบถ้วนผู้วิจัยจะใช้วิธี เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองและส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จำนวน 318 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แบบสอบถามกลับคืนมา 318 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.4 ผู้วิจัยทำการประมวลผลวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ได้ทำการพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถาม ทั้งหมดเพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์จัดระเบียบของข้อมูล และลงรหัสแล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 การศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.2 การวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5.4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) และใช้ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's Method) หรือ LSD วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

5.5 การศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในนครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กันทางบวก โดยการกำหนดค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ค่าระหว่าง -1 ถึง $+1$ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0 แสดงว่าตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันโดยทิศทางของความสัมพันธ์พิจารณาจากเครื่องหมายของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่คำนวณได้ กล่าวคือ ถ้าเป็นไปในทางบวก แสดงว่าค่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน ถ้าเป็นไปในทิศทางลบแสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553, หน้า 376)

ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่มขึ้น Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม

ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่มขึ้น Y จะเพิ่ม แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย

ค่า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันและมีความสัมพันธ์กันมาก

ค่า r เข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามและมีความสัมพันธ์กันมาก

ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง

ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะพิจารณาจากค่า Sig. (2 - tailed) หากค่า Sig. (2 - tailed) มีค่าน้อยกว่า $.05$ แสดงว่าตัวแปรสองตัวมีความสัมพันธ์กัน ในทิศทางตรงกันข้าม หากค่า Sig. (2 - tailed) มีค่ามากกว่า $.05$ แสดงว่าตัวแปรสองตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน หลังจากนั้นจึงจะทำการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยจะพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตามเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญใจ ศรีสถิตนรากร, 2553, หน้า 377)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง $0.91 - 1.00$ แสดงว่าการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.71 – 0.90 แสดงว่าการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.31 – 0.70 แสดงว่าการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง 0.01 – 0.30 แสดงว่าการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่าการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

5.6 การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนมตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนโดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

6.1 สถิติพื้นฐาน

6.1.1 ร้อยละ (Percentage)

6.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

6.2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

6.2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

6.3.1 สมมติฐานข้อที่ 1 และข้อที่ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.3.2 สมมติฐานข้อที่ 3 และข้อที่ 4 ในส่วนของการทดสอบ สมมติฐานเกี่ยวกับการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ใช้สถิติ t – test แบบ Independent Samples และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน ใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) หากพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's Method) หรือ LSD. วิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม

6.3.3 สมมติฐานข้อที่ 5 ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

6.3.4 สมมติฐานข้อที่ 6 ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis)

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

เมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล หากผลการวิจัยพบว่าการจัดการความรู้ในศตวรรษ ที่ 21 ด้านใดที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยจะนำปัจจัยการบริหารด้านนั้น ๆ มาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน ให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะวิธีการพัฒนาปัจจัยดังกล่าว แล้วสรุปเป็นแนว ทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ โรงเรียน มีรายละเอียดการดำเนินการ ดังนี้

1. คุณสมบัติและรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1.1 เป็นนักวิชาการในสถาบันระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์ในการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน ได้แก่

1.1.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตร

ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.1.2 รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตร

ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 ผู้บริหารการศึกษา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการบริหาร ศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

1.2.1 นายฉัตรชัย ไชยมงค์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.3 ศึกษานิเทศก์ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโททางการศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

1.3.1 นายชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา วิทญฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ สำเร็จ การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการบริหารการศึกษา จำนวน 4 คน ได้แก่

1.4.1 นางสาวสาวิตรี มาตขาว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.4.2 นายเฉลิมเกียรติ คำไพ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
ผู้อำนวยการโรงเรียนธรรมโษิตวิทยาคม อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.4.3 นายไชยันต์ ศรีสุขะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมหาชัยวิทยาคม อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.4.4 นายบัณฑิต นามพลแสน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมัธยมพัชรกิตติยาภา ๑ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.5 ครูผู้สอน วิทญฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน ได้แก่

1.5.1 นายประยุทธ์ สุตสูง ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนปลาปากวิทยา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

1.5.2 นางนิตยา คำสาว ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการหาแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยได้นำการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ในด้านที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียนโดยรวม มาร่างเป็นแบบสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอต่อ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความถูกต้องและเหมาะสมและนำเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อหาคำความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำไปใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 10 คน ต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอเป็นรายชื่อเรียงลำดับตามความถี่จากมากไปหาน้อย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
%	แทน	ร้อยละ
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง t (t – test)
F	แทน	ค่าสถิติการแจกแจง F (F – test)
df	แทน	ค่าระดับชั้นแห่งความอิสระ
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน
*	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ใน โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
X	แทน	การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
X_1	แทน	การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

X_2	แทน การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21
X_3	แทน การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21
X_4	แทน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI
X_5	แทน การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21
X_t	แทน ผลรวมของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
Y	แทน ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
Y_1	แทน การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน
Y_2	แทน การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
Y_3	แทน การออกแบบการจัดการเรียนรู้
Y_4	แทน การใช้สื่อดิจิทัล
Y_5	แทน การวัดและประเมินผล
Y_6	แทน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
Y_t	แทน ผลรวมของประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R_2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์หรือประสิทธิภาพในอำนาจพยากรณ์
L	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
a	แทน ค่าคงที่ของการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
b	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ
β	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปแบบของคะแนนมาตรฐาน
$S.E._b$	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนคะแนนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์
$S.E._{est}$	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนคะแนนมาตรฐานของการพยากรณ์
Y'	แทน ค่าสมการของตัวแปรเกณฑ์ (ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน) อันเนื่องมาจากตัวแปรพยากรณ์ (การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21) ที่ได้จากการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ
Z'	แทน ค่าสมการพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ (ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน) อันเนื่องมาจากตัวแปรพยากรณ์ (การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21) ที่ได้จากการถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่ง ลักษณะการเปิดสอนของโรงเรียน โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2 สมมติฐานข้อที่ 2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ F – test ชนิด One – Way ANOVA กรณีมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใช้การเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe (Scheffe's Method) แต่ถ้าพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธีการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการ L.S.D. ส่วนการเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้สถิติ t – test ชนิด Independent Samples

2.3 สมมติฐานข้อที่ 3 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

2.4 สมมติฐานข้อ 4 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ใช้การวิเคราะห์ถดถอยทีละขั้นตอน (Stepwise multiple Regression)

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ประกอบด้วย

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้กลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 51 โรงเรียน ซึ่งมีจำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 51 คน รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ จำนวน 51 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน ดังตาราง 10

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ
ขนาดสถานศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	51	16.04
1.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	51	16.04
1.3 ครูผู้สอน	216	67.92
รวม	318	100
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็กและขนาดกลาง	234	73.58
2.2 ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ	84	26.42
รวม	318	100
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
3.1 น้อยกว่า 10 ปี	123	38.68
3.2 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี	135	42.45
3.3 มากกว่า 20 ปี	60	18.87
รวม	318	100

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 318 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ พบว่า เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.04 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 16.04 และครูผู้สอน จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 67.92

เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ขนาดเล็กและขนาดกลาง จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 73.58 และขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 26.42

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 38.68 ตั้งแต่ 10 – 20 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 42.45 และมากกว่า 20 ปี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 18.87

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ดังนี้

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.1.1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ดังตาราง 11

ตาราง 11 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวม

ด้านที่	การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21	4.05	0.64	มาก	5
2	ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21	4.07	0.63	มาก	3
3	ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21	4.08	0.67	มาก	2
4	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI	4.12	0.60	มาก	1
5	ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21	4.06	0.67	มาก	4
รวม		4.07	0.57	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการ
สถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย
จากมากไปหาน้อย คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($\bar{X} = 4.12$)
ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.08$) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้
ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.07$) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21
($\bar{X} = 4.06$) และด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ
ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “การจัดการความรู้
ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน
อยู่ในระดับมาก”

2.1.2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน รายด้าน ดังตาราง 12 – 16

ตาราง 12 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่
ในศตวรรษที่ 21

ข้อ	ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การ แปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	สถานศึกษามีการสำรวจและทบทวน องค์ความรู้ที่มีอยู่เป็นประจำอย่างเป็นระบบ	4.15	0.74	มาก	1
2	ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูร่วมกัน วิเคราะห์ช่องว่างความรู้ที่กระทบต่อการ ดำเนินงานหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	4.12	0.75	มาก	2
3	สถานศึกษามีการระบุความรู้ที่จำเป็น ต้องใช้ สำหรับบรรลุเป้าหมาย ภารกิจ ในปีการศึกษาอย่างชัดเจน	4.06	0.76	มาก	3
4	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูสามารถระบุแหล่งที่มาของความรู้ (เช่น ผู้เชี่ยวชาญภายใน / ภายนอก ฐานความรู้ งานวิจัย ฯลฯ) ได้ตรงกับ ความต้องการ	4.01	0.82	มาก	5
5	สถานศึกษามีเกณฑ์ที่ชัดเจนในการ จัดลำดับความสำคัญของความรู้ ตามความเร่งด่วนและผลกระทบต่องาน	3.98	0.80	มาก	7
6	สถานศึกษามีการจัดหมวดหมู่ จัดทำดัชนี โดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ค้นหา และนำไปใช้ซ้ำได้สะดวก	4.03	0.79	มาก	4
7	สถานศึกษามีการสื่อสารและถ่ายทอด ความรู้ที่ถูกคัดเลือกไปสู่ผู้เกี่ยวข้อง อย่างทั่วถึงและทันเวลา	3.99	0.90	มาก	6
รวม		4.05	0.64	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ สถานศึกษามีการสำรวจและทบทวนองค์ความรู้ที่มีอยู่เป็นประจำอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูร่วมกันวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.12$) และสถานศึกษามีการระบุมารู้ที่จำเป็นต้องใช้ สำหรับบรรลุเป้าหมาย การกิจในปีการศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ตาราง 13 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

ข้อ	ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การ แปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูรวบรวมความรู้จากทั้งแหล่งทางการ งานวิจัย หลักสูตร ฐานข้อมูล และไม่เป็นทางการได้อย่างสมดุล	4.01	0.84	มาก	6
2	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษามีการรับฟังการจัดการความรู้ จากครู / บุคลากร แนวหน้าและแปลงเป็นบทเรียนรู้ภายในองค์กร	4.05	0.81	มาก	5

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
3	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูสามารถคัดกรองความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย ความเกี่ยวข้อง ก่อนบันทึกเข้าสู่คลังความรู้	3.99	0.87	มาก	7
4	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการทบทวนอัปเดตเนื้อหาเดิมที่ล้าสมัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อคงคุณภาพคลังความรู้	4.09	0.80	มาก	4
5	สถานศึกษามีการจัดระบบคลังความรู้ดิจิทัล รองรับการค้นหาด้วยคีย์เวิร์ด ตัวกรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.11	0.77	มาก	3
6	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการนำความรู้ที่จัดเก็บถูกนำไปใช้จริงในการปรับปรุงการสอนการบริหาร และสะท้อนผลลัพธ์ให้เห็นเป็นรูปธรรม	4.12	0.72	มาก	2
7	สถานศึกษามีช่องทางสื่อสาร/เวทีแบ่งปัน (เช่น PLC, ชุมชนดิจิทัล, ไมโครเลิร์นนิ่ง) ที่กระตุ้นให้บุคลากรเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.13	0.71	มาก	1
รวม		4.07	0.63	มาก	

จากตาราง 13 พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณา

รายชื่อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ดังนี้ คือ สถานศึกษามีช่องทางสื่อสาร / เว็บไซต์ (เช่น PLC, ชุมชนดิจิทัล, ไมโครเลิร์นนิ่ง) ที่กระตุ้นให้บุคลากรเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษาและครูมีการนำความรู้ที่จัดเก็บถูกนำไปใช้จริง ในการปรับปรุงการสอนการบริหาร และสะท้อนผลลัพธ์ให้เห็นเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 4.12$) และสถานศึกษามีเกณฑ์คัดกรองคุณภาพความรู้ให้มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย ความเกี่ยวข้องก่อนบันทึกเข้าสู่คลังความรู้ ($\bar{X} = 4.11$) ตามลำดับ

ตาราง 14 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21

ข้อ	ด้านการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการรวบรวมความรู้จากหลาย แหล่งอย่างเป็นระบบ หลักสูตร งานวิจัย ชุมชนปฏิบัติ ประสพการณ์หน่วยงาน	4.15	0.69	มาก	1
2	สถานศึกษามีเกณฑ์คัดกรองคุณภาพ ความรู้ให้มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย ความเกี่ยวข้องก่อนบันทึกเข้าสู่คลัง ความรู้	4.09	0.77	มาก	3
3	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ จนได้ข้อสรุป / แนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบท ของสถานศึกษา	4.06	0.75	มาก	5

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
4	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการจัดหมวดหมู่ / ติดสัญลักษณ์ให้ความรู้อย่างสอดคล้อง ทำให้ค้นหาได้สะดวก	4.02	0.81	มาก	7
5	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูสามารถเชื่อมโยงความรู้ข้ามหัวข้อ ข้ามกลุ่มสาระ ข้ามโครงการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่	4.07	0.79	มาก	4
9	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการจัดระบบความรู้ กระตุ้นทักษะการคิดขั้นสูง (วิเคราะห์ ประเมิน สร้างสรรค์) ของผู้เกี่ยวข้อง	4.12	0.80	มาก	2
10	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูสามารถนำความรู้ที่จัดระบบแล้ว ให้นำไปใช้จริง เพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการเรียนรู้ การบริหารงาน และสะท้อนผลลัพธ์ได้	4.04	0.74	มาก	6
รวม		4.08	0.67	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษาและครูมีการรวบรวมความรู้จากหลายแหล่ง

อย่างเป็นระบบ หลักสูตร งานวิจัย ชุมชนปฏิบัติ ประสบการณ์หน้างาน ($\bar{X} = 4.15$)
 รองลงมาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษาและครูมีการจัดระบบความรู้ กระตุ้น
 ทักษะการคิดขั้นสูง (วิเคราะห์ ประเมิน สร้างสรรค์) ของผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.12$) และ
 สถานศึกษามีเกณฑ์คัดกรองคุณภาพความรู้ให้มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย
 ความเกี่ยวข้องก่อนบันทึกเข้าสู่คลังความรู้ ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ตาราง 15 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัชฌิมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง
 บุคลากรผ่าน AI

ข้อ	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง บุคลากรผ่าน AI	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย และแผนปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูลที่ สืบค้นผ่าน AI อย่างเป็นขั้นตอน	4.09	0.75	มาก	6
2	สถานศึกษามีระบบ AI ในองค์กรช่วย จัดเก็บวิเคราะห์ คัดกรอง และแนะนำ องค์ความรู้ที่ตรงกับบทบาท ความต้องการของงาน	4.17	0.69	มาก	1
3	บุคลากรในสถานศึกษามีการแบ่งปัน เอกสาร / บทเรียนรู้อย่างคล่องตัวที่ AI เข้าถึงได้ เพื่อให้เพื่อนร่วมงานใช้ ประโยชน์ต่อไป	4.14	0.68	มาก	2
4	สถานศึกษามีการใช้ AI ทำให้ทีมของ เราสื่อสารและเชื่อมโยงงานได้เป็น ระบบ เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ประสิทธิภาพ	4.10	0.67	มาก	5

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
5	บุคลากรในสถานศึกษามีการใช้ AI ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และลดความเหลื่อมล้ำด้านประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.12	0.71	มาก	4
6	บุคลากรในสถานศึกษามีการนำระบบ AI ช่วย เชื่อมโยง ทำแผนที่ความรู้ข้ามหัวข้อหรือหน่วยงาน ทำให้เกิดแนวปฏิบัติใหม่ที่น่าสนใจได้จริง	4.03	0.74	มาก	7
7	บุคลากรในสถานศึกษามีการใช้ AI ช่วยดึงและแปลงความรู้ฝังลึก (tacit) จากประสบการณ์ทำงานให้เป็นบทเรียนรู้ คู่มือที่ผู้อื่นนำไปใช้ได้	4.13	0.66	มาก	3
รวม		4.12	0.60	มาก	

จากตาราง 15 พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ สถานศึกษามีระบบ AI ในองค์กรช่วยจัดเก็บวิเคราะห์ คัดกรอง และแนะนำองค์ความรู้ที่ตรงกับบทบาท ความต้องการของฉัน ($\bar{X} = 4.17$) รองลงมาคือ บุคลากรในสถานศึกษามีการแบ่งปันเอกสาร / บทเรียนรู้อิงคลังความรู้ที่ AI เข้าถึงได้ เพื่อให้เพื่อนร่วมงานใช้ประโยชน์ต่อไป ($\bar{X} = 4.14$) และบุคลากรในสถานศึกษามีการใช้ AI ช่วยดึงและแปลงความรู้ฝังลึก (tacit) จากประสบการณ์ทำงานให้เป็นบทเรียนรู้ คู่มือที่ผู้อื่นนำไปใช้ได้ ($\bar{X} = 4.13$) ตามลำดับ

ตาราง 16 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการ
ปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

ข้อ	ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการ ปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	สถานศึกษามีค่านิยม ปรัชญา ความเชื่อ ที่สอดคล้องกันและใช้เป็นฐาน ในการทำงานร่วมกัน	4.14	0.68	มาก	1
2	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์ / ทิศทาง อนาคต และแปลงเป็นเป้าหมายการ พัฒนาโรงเรียนที่ชัดเจน	4.05	0.82	มาก	5
3	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีส่วนร่วมเชิงรุก ในการออกแบบ / ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง แทนที่จะรอคำสั่งจากบนลงล่าง	3.95	0.86	มาก	7
4	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูนำความรู้ไป แก้ปัญหาใน สถานการณ์จริง โดยคำนึงถึงบริบท ของผู้เรียน ชุมชน และทรัพยากรที่มี	4.07	0.80	มาก	3
5	สถานศึกษามีการนำเครื่องมือ เทคโนโลยี สมัยใหม่ เพื่อทดลอง ปรับใช้ และติดตาม ความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่อง	4.06	0.79	มาก	4
6	สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์กรของเรา สนับสนุน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การสะท้อนคิด การปรับปรุงซ้ำ (iterate)	4.03	0.81	มาก	6

ตาราง 16 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
7	ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการประยุกต์ใช้ความรู้ของเรา นำไปสู่ ผลลัพธ์เชิงคุณค่า ที่วัดได้ต่อ ผู้เรียน งาน และองค์กร (เช่น คุณภาพ ผู้เรียน ประสิทธิภาพงาน นวัตกรรม)	4.11	0.75	มาก	2
รวม		4.06	0.67	มาก	

จากตาราง 16 พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.06$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ สถานศึกษามีค่านิยม ปรัชญา ความเชื่อ ที่สอดคล้องกันและใช้เป็นฐานในการทำงานร่วมกัน ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมาคือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษา และครูมีการประยุกต์ใช้ความรู้ของเรานำไปสู่ ผลลัพธ์เชิงคุณค่า ที่วัดได้ต่อผู้เรียน งาน และองค์กร (เช่น คุณภาพผู้เรียน ประสิทธิภาพงาน นวัตกรรม) ($\bar{X} = 4.11$) และผู้อำนวยการสถานศึกษา สถานศึกษาและครูนำความรู้ไป แก้ปัญหาในสถานการณ์จริง โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ชุมชน และทรัพยากรที่มี ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

2.1.3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความเห็นของผู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ดังตาราง 17

ตาราง 17 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวม

ด้านที่	ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	4.08	0.65	มาก	5
2	ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.12	0.61	มาก	3
3	ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้	4.15	0.42	มาก	2
4	ด้านการใช้สื่อดิจิทัล	4.09	0.50	มาก	4
5	ด้านการวัดและประเมินผล	4.07	0.49	มาก	6
6	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	4.36	0.42	มาก	1
รวม		4.14	0.41	มาก	

จากตาราง 17 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.15$) ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 4.12$) ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ($\bar{X} = 4.09$) ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 4.08$) และด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก”

2.1.4 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน รายด้าน ดังตาราง 18 – 23

ตาราง 18 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพ
ผู้เรียน

ข้อ	ด้านการกำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมาย การพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนตาม หลักสูตร	4.03	0.76	มาก	6
2	ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ที่สอดคล้อง กับความมุ่งหมาย ของหลักสูตรสถานศึกษา	4.08	0.75	มาก	3
3	ครูมีการเชื่อมโยงเป้าหมายคุณภาพ ผู้เรียน และ มาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตรสถานศึกษากับแผนการ จัดการเรียนรู้	4.06	0.74	มาก	4
4	ครูมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการสมรรถนะ สำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.10	0.79	มาก	2

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการกำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
5	ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	4.05	0.73	มาก	5
6	ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของ หลักสูตรของโรงเรียน	4.12	0.72	มาก	1
รวม		4.08	0.65	มาก	

จากตาราง 18 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมา คือ ครูมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการสมรรถนะ สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.10$) และครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.08$) ตามลำดับ

ตาราง 19 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน
เป็นรายบุคคล

ข้อ	ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน	4.12	0.71	มาก	4
2	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.11	0.70	มาก	5
3	ครูมีการจัดทำสารสนเทศผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	4.15	0.68	มาก	2
4	ครูนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้โดยเหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกัน	4.16	0.72	มาก	1
5	ครูมีกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.14	0.66	มาก	3
6	ครูมีวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย มีการประเมินระหว่างเรียน ผลงานแฟ้มสะสมงานแบบสังเกต ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อเพิ่มความแม่นยำของการวิเคราะห์	4.06	0.74	มาก	6
รวม		4.12	0.61	มาก	

จากตาราง 19 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$) เมื่อพิจารณาข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ

โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ ครุณาข้อมูลสารสนเทศมาใช้
ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกัน ($\bar{X} = 4.16$)
รองลงมา คือ ครูมีการจัดทำสารสนเทศผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.15$) และครูมี
กิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่าง
บุคคล ($\bar{X} = 4.14$) ตามลำดับ

ตาราง 20 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้

ข้อ	ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และหลักสูตรสถานศึกษา	4.08	0.74	มาก	4
2	ครูใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิค การสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัด และประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ	4.03	0.80	มาก	5
3	ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ของนักเรียน	4.63	0.56	มากที่สุด	1
4	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ได้ ออกแบบการจัดการ เรียนรู้ไว้	3.96	0.90	มาก	6

ตาราง 20 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
5	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	4.09	0.80	มาก	3
6	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้บนฐานคิดที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้เต็มศักยภาพและพัฒนาตนเองได้	4.11	0.70	มาก	2
รวม		4.15	0.42	มาก	

จากตาราง 20 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของนักเรียน ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือ ครูจัดกระบวนการเรียนรู้บนฐานคิดที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้เต็มศักยภาพและพัฒนาตนเองได้สามารถเข้าถึงและเรียนรู้ได้ตามความสะดวกและความต้องการของตนเอง ($\bar{X} = 4.11$) และครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ($\bar{X} = 4.09$) ตามลำดับ

ตาราง 21 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการใช้สื่อดิจิทัล

ข้อ	ด้านการใช้สื่อดิจิทัล	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ	4.15	0.73	มาก	1
2	ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม หลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และธรรมชาติของสาระการเรียนรู้	4.12	0.74	มาก	3
3	ครูมีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อนำมาพัฒนาหรือ ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้	4.05	0.78	มาก	5
4	ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.08	0.75	มาก	4
5	ครูนำสื่อดิจิทัลช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาการสังคมอภิปราย แลกเปลี่ยน เพียร์รีวิว ทำงานกลุ่มออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.14	0.72	มาก	2
6	ครูมีการบูรณาการมัลติมีเดีย วิดีโอ อินโฟกราฟิกเพื่อเสริมความเข้าใจเนื้อหา และแรงจูงใจผู้เรียน	4.01	0.82	มาก	6
รวม		4.09	0.50	มาก	

จากตาราง 21 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการใช้สื่อดิจิทัล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ครูนำสื่อดิจิทัลช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาการสังคมอภิปราย แลกเปลี่ยน เพียร์รีวิว ทำงานกลุ่มออนไลน์ได้อย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.14$) และครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม หลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้และธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 22 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล

ข้อ	ด้านการวัดและประเมินผล	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.05	0.82	มาก	4
2	ครูใช้การประเมินที่หลากหลายและการวิเคราะห์รอบด้านในการประเมินผู้เรียน	4.03	0.76	มาก	6
3	ครูมีการดำเนินการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) อย่างสม่ำเสมอ และใช้ผลเพื่อปรับการสอนระหว่างหน่วยการเรียนรู้	4.11	0.76	มาก	2
4	ครูมีการใช้ การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) หลังเรียน / ปลายหน่วย / ปลายภาค ตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างชัดเจนและเป็นธรรม	4.15	0.69	มาก	1

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการวัดและประเมินผล	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
5	ครูมีการสะท้อนผลและป้อนกลับคุณภาพ (feedback) ที่เฉพาะเจาะจง ทันเวลา และนำไปปฏิบัติได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล	4.04	0.78	มาก	5
6	ครูมีระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผล การเรียนรู้ เพื่อติดตามพัฒนาการ ความก้าวหน้า และแจ้งผู้ปกครอง / ผู้เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส	4.06	0.67	มาก	3
รวม		4.07	0.49	มาก	

จากตาราง 22 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ ครูมีการใช้ การประเมิน เพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) หลังเรียน / ปลายหน่วย / ปลายภาค ตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างชัดเจนและเป็นธรรม ($\bar{X} = 4.15$) รองลงมาคือ ครูมีการ ดำเนินการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) อย่างสม่ำเสมอ และใช้ผลเพื่อปรับ การสอนระหว่างหน่วยการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$) และครูมีระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผล การเรียนรู้ เพื่อติดตามพัฒนาการ ความก้าวหน้า และแจ้งผู้ปกครอง / ผู้เกี่ยวข้อง อย่างโปร่งใส ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ

ตาราง 23 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

ข้อ	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	ค่าสถิติ		การแปลผล	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ครูสามารถระบุปัญหา ความต้องการ พัฒนาของผู้เรียนในกลุ่มสาระ ที่รับผิดชอบได้ชัดเจนก่อนเริ่มวิจัย ในชั้นเรียน	4.13	0.72	มาก	6
2	ครูสามารถทำแผนวิจัย นวัตกรรม สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดของกลุ่ม สาระและเป้าหมายการเรียนรู้	4.45	0.61	มาก	1
3	ครูมีการเก็บข้อมูลและประเมินผล ก่อนเรียนระหว่างเรียน หลังเรียน ให้เหมาะสม น่าเชื่อถือ และสะท้อน สมรรถนะ / คุณลักษณะที่ต้องการ	4.43	0.56	มาก	3
4	ผลวิจัยในชั้นเรียนของครูสามารถ แก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียน ได้อย่างเป็น รูปธรรม เช่น คะแนน สมรรถนะ เจตคติดีขึ้น	4.44	0.62	มาก	2
5	ครูมีการติดตามผลระยะยาว ความยั่งยืน ของผลลัพธ์หลังจบโครงการหรือหน่วย การเรียนรู้	4.29	0.59	มาก	5
6	ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย แนวปฏิบัติ ที่ดีผ่าน PLC เวทีวิชาการ บทความ หรือ แพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้	4.33	0.58	มาก	4
รวม		4.36	0.42	มาก	

หมายเหตุ: การพิจารณาลำดับ กรณีค่าเฉลี่ยเท่ากันให้พิจารณาค่า S.D. ประกอบ

จากตาราง 23 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับดังนี้ คือ ครูสามารถทำแผนวิจัยนวัตกรรมสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระและเป้าหมายการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ ผลวิจัยในชั้นเรียนของครูสามารถแก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น คะแนน สมรรถนะเจตคติดีขึ้น ($\bar{X} = 4.44$) และครูมีการเก็บข้อมูลและประเมินผล ก่อนเรียนระหว่างเรียน หลังเรียน ให้เหมาะสม น่าเชื่อถือ และสะท้อนสมรรถนะ / คุณลักษณะที่ต้องการ ($\bar{X} = 4.43$) ตามลำดับ

2.2 สมมติฐานข้อที่ 3 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง และจำแนกตามและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน โดยใช้สถิติ F – test ชนิด One – Way ANOVA กรณีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ใช้การเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของ Scheffe (Scheffe's Method) แต่ถ้าพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใช้วิธีการเปรียบเทียบรายคู่ ตามวิธีการ L.S.D. ส่วนการเปรียบเทียบขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติ t – test ชนิด Independent Samples

2.2.1 การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 24

ตาราง 24 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัชฌิมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรง
ตำแหน่ง

การจัดการความรู้ใน ศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการกำหนด องค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	2.967	2	1.484	3.650*	0.027
	ภายในกลุ่ม	128.033	315	0.406		
	รวม	131.000	317			
2. ด้านการค้นหา และสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	2.936	2	1.468	3.746*	0.025
	ภายในกลุ่ม	123.421	315	0.392		
	รวม	126.357	317			
3. ด้านการจัดระบบ ความรู้ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	2.292	2	1.146	2.607	0.075
	ภายในกลุ่ม	138.463	315	0.440		
	รวม	140.754	317			
4. ด้านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างบุคลากร ผ่าน AI	ระหว่างกลุ่ม	1.741	2	0.870	2.399	0.092
	ภายในกลุ่ม	114.254	315	0.363		
	รวม	115.994	317			
5. ด้านการประยุกต์ใช้ ความรู้ในการปฏิบัติงาน ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	1.968	2	0.984	2.222	0.110
	ภายในกลุ่ม	139.522	315	0.443		
	รวม	141.491	317			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.343	2	1.171	3.696*	0.026
	ภายในกลุ่ม	99.826	315	0.317		
	รวม	102.169	317			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ในส่วนที่ว่า “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกัน”

2.2.2 การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 25

ตาราง 25 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	0.375	2	0.188	0.440	0.645
	ภายในกลุ่ม	134.409	315	0.427		
	รวม	134.785	317			
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	1.244	2	0.622	1.693	0.186
	ภายในกลุ่ม	115.721	315	0.367		
	รวม	116.965	317			

ตาราง 25 (ต่อ)

การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
3. ด้านการจัดระบบ ความรู้ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	0.155	2	0.078	0.438	0.646
	ภายในกลุ่ม	55.766	315	0.177		
	รวม	55.921	317			
4. ด้านการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่างบุคลากร ผ่าน AI	ระหว่างกลุ่ม	0.405	2	0.202	0.809	0.446
	ภายในกลุ่ม	78.769	315	0.250		
	รวม	79.173	317			
5. ด้านการประยุกต์ใช้ ความรู้ในการปฏิบัติงาน ในศตวรรษที่ 21	ระหว่างกลุ่ม	0.458	2	0.229	0.934	0.394
	ภายในกลุ่ม	77.228	315	0.245		
	รวม	77.686	317			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.716	2	0.358	2.063	0.129
	ภายในกลุ่ม	54.701	315	0.174		
	รวม	55.418	317			

จากตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ในส่วนที่ว่า “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน”

2.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังตาราง 26

ตาราง 26 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21	ขนาดเล็ก และ ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่ และ ขนาดใหญ่พิเศษ		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านวิชาการ	4.07	0.63	3.98	0.67	1.167	0.244
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน	4.09	0.62	4.04	0.65	0.619	0.536
3. ด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านวิชาการ	4.08	0.66	4.06	0.69	0.257	0.797
4. ด้านการจัดบรรยากาศ ของสถานศึกษา	4.11	0.60	4.12	0.63	0.095	0.924
5. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนางาน	4.06	0.65	4.05	0.68	0.011	0.991
รวม	4.08	0.55	4.05	0.60	0.439	0.661

จากตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ในส่วนที่ว่า “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน”

2.2.3 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมและรายด้าน ดังตาราง 27

ตาราง 27 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็น
ของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน
จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง

ประสิทธิผลการจัดการ เรียนรู้ในโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการกำหนด เป้าหมายคุณภาพ ผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.361	2	0.180	0.423	0.656
	ภายในกลุ่ม	134.424	315	0.427		
	รวม	134.785	317			
2. ด้านการวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.425	2	0.213	0.575	0.564
	ภายในกลุ่ม	116.540	315	0.370		
	รวม	116.965	317			
3. ด้านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.845	2	0.422	2.415	0.091
	ภายในกลุ่ม	55.077	315	0.175		
	รวม	55.921	317			
4. ด้านการใช้สื่อดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.041	2	0.021	0.082	0.921
	ภายในกลุ่ม	79.132	315	0.251		
	รวม	79.173	317			
5. การวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.039	2	0.020	0.080	0.923
	ภายในกลุ่ม	77.647	315	0.246		
	รวม	77.686	317			
6. การวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.126	2	0.063	0.359	0.699
	ภายในกลุ่ม	55.292	315	0.176		
	รวม	55.418	317			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.113	2	0.056	0.333	0.717
	ภายในกลุ่ม	53.260	315	0.169		
	รวม	53.373	317			

จากตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ในส่วนที่ว่า “ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง แตกต่างกัน”

2.2.4 ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ดังตาราง 28

ตาราง 28 การเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.085	2	0.542	2.263	.106
	ภายในกลุ่ม	77.687	324	0.240		
	รวม	78.772	326			
2. ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	0.529	2	0.265	0.994	.371
	ภายในกลุ่ม	86.250	324	0.266		
	รวม	86.779	326			

ตาราง 28 (ต่อ)

ประสิทธิผลการจัดการ เรียนรู้ในโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
3. ด้านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.019	2	0.010	0.035	.966
	ภายในกลุ่ม	89.173	324	0.275		
	รวม	89.192	326			
4. ด้านการใช้สื่อดิจิทัล	ระหว่างกลุ่ม	0.352	2	0.176	0.623	.537
	ภายในกลุ่ม	91.536	324	0.283		
	รวม	91.888	326			
5. การวัดและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	0.352	2	0.176	0.623	.537
	ภายในกลุ่ม	91.536	324	0.283		
	รวม	91.888	326			
6. การวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.352	2	0.176	0.623	.537
	ภายในกลุ่ม	91.536	324	0.283		
	รวม	91.888	326			

จากตาราง 28 การเปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ในส่วนที่ว่า “ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน”

ตาราง 29 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียน	ขนาดเล็ก และ ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่ และ ขนาดใหญ่พิเศษ		t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการกำหนดเป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน	4.08	0.65	4.05	0.64	0.445	0.656
2. ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน เป็นรายบุคคล	4.13	0.62	4.09	0.58	0.533	0.595
3. ด้านการออกแบบ การจัดการเรียนรู้	4.15	0.42	4.14	0.42	0.054	0.957
4. ด้านการใช้สื่อดิจิทัล	4.09	0.49	4.10	0.51	0.200	0.842
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.07	0.48	4.06	0.50	0.247	0.805
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา การเรียนรู้	4.36	0.43	4.30	0.37	1.396	0.164
รวม	4.15	0.41	4.12	0.40	0.488	0.626

จากตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของ
ผู้อำนวยการสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ
ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน
ไม่แตกต่างกัน

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ในส่วนที่ว่า
“ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน แตกต่างกัน”

2.3 สมมติฐานข้อที่ 4 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผล
การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
สถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก
ใช้การหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation
Coefficient)

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จากตัวแปรทั้งหมด

ตัวแปร	X_t	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y_t	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4	Y_5	Y_6
X_t	1												
X_1	.783**	1											
X_2	.703**	.646**	1										
X_3	.777**	.661**	.801**	1									
X_4	.715**	.648**	.738**	.785**	1								
X_5	.900**	.845**	.882**	.909**	.882**	1							
Y_t	.889**	.788**	.676**	.813**	.815**	.833**	1						
Y_1	.758**	.795**	.614**	.637**	.812**	.271**	.904**	1					
Y_2	.695**	.564**	.743**	.693**	.700**	.657**	.637**	.706**	1				
Y_3	.700**	.634**	.483**	.562**	.619**	.659**	.637**	.637**	.545**	1			
Y_4	.690**	.569**	.649**	.744**	.624**	.685**	.952**	.783**	.857**	.866**	1		
Y_5	.706**	.754**	.783**	.848**	.834**	.812**	.706**	.588**	.630**	.333**	.875**	1	
Y_6	.324**	.313**	.260**	.303**	.302**	.271**	.232**	.192**	.270**	.333**	.271**	.454**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xyt} = 0.889^{**}$) ส่วนความสัมพันธ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x5yt} = 0.833^{**}$) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x4yt} = 0.815^{**}$) การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x3yt} = 0.813^{**}$) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1yt} = 0.788^{**}$) และการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x2yt} = 0.676^{**}$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 แต่ละด้าน กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยรวม พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x5xt} = 0.900^{**}$) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1xt} = 0.783^{**}$) การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x4xt} = 0.777^{**}$) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x4xt} = 0.715^{**}$) และการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x2xt} = 0.703^{**}$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน แต่ละด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน พบว่า ทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ($r_{y1yt} = 0.758^{**}$) การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ($r_{y2yt} = 0.695^{**}$) การใช้สื่อดิจิทัล ($r_{y4yt} = 0.690^{**}$) การวัดและประเมินผล ($r_{y5yt} = 0.706^{**}$) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($r_{y6yt} = 0.324^{**}$)

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันในทางบวก”

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมและรายด้าน มีรายละเอียดดังตาราง 31 – 37

ตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวม (Y_t)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวม (Y_t)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.783**	สูง
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.703**	สูง
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.777**	สูง
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	.715**	สูง
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.900**	สูง
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X_t)	.889**	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวม (Y_t) พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xyt} = 0.889^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมาก

ไปหาน้อย ดังนี้ พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x5yt} = 0.900^{**}$) รองลงมา คือ ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1yt} = 0.783^{**}$) รองลงมา คือ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x3yt} = 0.777^{**}$) รองลงมา คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x4yt} = 0.715^{**}$) และการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x2yt} = 0.703^{**}$) ตามลำดับ มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวม (Y_1)

ตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.795 ^{**}	สูง
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.614 ^{**}	ปานกลาง
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.637 ^{**}	ปานกลาง
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	.812 ^{**}	สูง
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.271 ^{**}	ต่ำ
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการสถานศึกษาโดยรวม (X_t)	.758 ^{**}	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 32 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1) พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy1} = 0.758^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1y1} = 0.741^{**}$) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x3y1} = 0.637^{**}$) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x4y1} = 0.812^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1) ส่วนด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x2y1} = 0.614^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x5y1} = 0.271^{**}$) ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1)

ตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.564 ^{**}	ปานกลาง
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.743 ^{**}	สูง
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.693 ^{**}	ปานกลาง

ตาราง 33 (ต่อ)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	.700**	ปานกลาง
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.657**	ปานกลาง
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X_t)	.695**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2) พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xty_2} = 0.695^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_2y_2} = 0.743^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2) ส่วนด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_1y_2} = 0.564^{**}$) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_3y_2} = 0.693^{**}$) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x_4y_2} = 0.700^{**}$) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_5y_2} = 0.657^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2)

ตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับ
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการ เรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการออกแบบการ จัดการเรียนรู้ (Y_3)	
	Pearson Correlation	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.634**	ปานกลาง
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.483**	ปานกลาง
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.562**	ปานกลาง
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	.619**	ปานกลาง
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน ในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.659**	ปานกลาง
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X_t)	.700**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 34 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้
ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการออกแบบการจัดการ
เรียนรู้ (Y_3) พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก
กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3)
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy3} = 0.700^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ
ปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่
ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1y3} = 0.634^{**}$) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21
($r_{x2y1} = 0.483^{**}$) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x3y3} = 0.562^{**}$) ด้านการ

จัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_4y_3} = 0.619^{**}$) และด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_5y_3} = 0.659^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3)

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.544 ^{**}	ปานกลาง
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.600 ^{**}	ปานกลาง
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.753 ^{**}	สูง
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	.617 ^{**}	ปานกลาง
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.693 ^{**}	ปานกลาง
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X_t)	.690 ^{**}	ปานกลาง

^{**} มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4) พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x_{ty1}} = 0.690^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_3y_4} = 0.744^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4) ส่วนด้านการ กำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_{1y_4}} = 0.569^{**}$) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_{1y_4}} = 0.569^{**}$) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_{2y_4}} = 0.649^{**}$) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x_{4y_4}} = 0.624^{**}$) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_{5y_4}} = 0.685^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4)

ตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการ เรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5)	
	Pearson Correlation	ระดับ ความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.754 ^{**}	สูง
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.783 ^{**}	สูง
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.848 ^{**}	สูง
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	.834 ^{**}	สูง
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน ในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.812 ^{**}	สูง
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X_t)	.706 ^{**}	สูง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 36 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5) พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy1} = 0.706^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1y5} = 0.754^{**}$) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x2y5} = 0.783^{**}$) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x3y5} = 0.848^{**}$) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x4y5} = 0.834^{**}$) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x5y5} = 0.812^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5)

ตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y_6)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y_6)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.313 ^{**}	ปานกลาง
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.260 ^{**}	ต่ำ
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.303 ^{**}	ปานกลาง
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	.302 ^{**}	ปานกลาง

ตาราง 37 (ต่อ)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y ₆)	
	Pearson Correlation	ระดับความสัมพันธ์
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X ₅)	.271**	ต่ำ
การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวม (X _t)	.324**	ปานกลาง

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 37 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y₆) พบว่า การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y₆) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{x_1y_1} = 0.324^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_1y_6} = 0.313^{**}$) การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_3y_6} = 0.303^{**}$) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x_4y_6} = 0.302^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y₆) ส่วนด้านด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_2y_6} = 0.260^{**}$) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x_5y_6} = 0.260^{**}$) มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y₆)

2.4 สมมติฐานข้อ 5 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน
(Stepwise Multiple Regression analysis) ดังตาราง 38 – 45

ตาราง 38 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์
ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวม (Y_i)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการ ประยุกต์ใช้ ความรู้ในการ ปฏิบัติงานใน ศตวรรษที่ 21 (X_5)	.903	.815	.813	.220	.026	.358	8.501**	.000
ด้านการ จัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.901	.812	.810	.175	.026	.284	6.615**	.000
ด้านการกำหนด องค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.883	.780	.779	.151	.026	.236	5.832**	.000

ตาราง 38 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่าง บุคลากรผ่าน AI (X ₄)	.833	.694	.693	.083	.034	.123	2.452*	.015

$$a = 1.585 \quad S.E._{est} = \pm .17754$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 38 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่ามีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวก ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₃) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X₁) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.358 รองลงมา คือ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.284 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.236 และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.123 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

นครพนม โดยรวม ได้ร้อยละ 81.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์เท่ากับ $\pm .17754$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_t = 1.585 + .220X_5 + 0.175X_3 + 0.151X_1 + 0.083X_4$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$Z'_{yt} = 0.358Z_5 + 0.284Z_3 + 0.236Z_1 + 0.123Z_4$$

ตาราง 39 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการจัดการระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.895	.802	.800	.452	.039	.462	11.512**	.000
ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.882	.778	.776	.278	.039	.274	7.076**	.000
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.841	.707	.707	.247	.038	.253	6.205**	.000

$$a = 0.103 \quad S.E._{est} = \pm .29162$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 39 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) โดยทั้ง 3 ด้านมีอำนาจพยากรณ์เชิงบวกทั้งสิ้น

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.462 รองลงมา คือ ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.274 และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.253 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (Y_1) ได้ร้อยละ 80.20 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .29162$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_1 = 0.103 + 0.452 X_3 + 0.278 X_1 + 0.247 X_5$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_{y1} = 0.462 Z_3 + 0.274 Z_1 + 0.253 Z_5$$

ตาราง 40 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการ จัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	.785	.616	.612	.392	.052	.430	7.707**	.000
ด้านการ ประยุกต์ใช้ ความรู้ในการ ปฏิบัติงานใน ศตวรรษที่ 21 (X_5)	.777	.603	.601	.235	.051	.259	4.557**	.000
ด้านการกำหนด องค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.743	.552	.551	.164	.050	.173	3.215**	.000

$$\alpha = 0.904 \quad S.E._{est} = \pm .37830$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 40 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษ
ที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่า
มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล
(Y_2) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่

21 (X_3) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.430 รองลงมา คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.259 และด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.173 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2) ได้ร้อยละ 61.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .37830$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_2 = 0.904 + 0.392 X_3 + 0.235 X_5 + 0.164 X_1$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_{y2} = 0.430 Z_3 + 0.259 Z_5 + 0.173 Z_1$$

ตาราง 41 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการ ประยุกต์ใช้ ความรู้ในการ ปฏิบัติงานใน ศตวรรษที่ 21 (X_5)	.597	.357	.353	.233	.046	.371	5.083**	.000
ด้านการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่าง บุคลากรผ่าน AI (X_4)	.575	.331	.329	.181	.051	.260	3.570**	.000

$$\alpha = 2.461 \quad S.E._{est} = \pm .33786$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 41 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 5 ด้าน
พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการออกแบบการจัดการ
เรียนรู้ (Y_3) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวก
ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) และด้านการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการ
ปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ

0.371 รองลงมา คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.260 ซึ่งตัวแปรทั้ง 2 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3) ได้ร้อยละ 35.70 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .33786$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_3 = 2.461 + 0.233 X_5 + 0.181 X_4$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_{y3} = 0.371 Z_5 + 0.260 Z_4$$

ตาราง 42 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ (X_5)	.704	.595	.491	.334	.044	.447	7.629**	.000
ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	.699	.488	.485	.327	.056	.421	5.866**	.000

ตาราง 42 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X ₂)	.659	.435	.433	-.108	.052	-.137	-2.079*	.038

$$a = 1.853 \quad S.E._{est} = \pm .35671$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 42 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่ามีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y₄) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y₄) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวกได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ (X₅) และด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X₁) ส่วนด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงลบ ได้แก่ ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₂)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ (X₅) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.447 รองลงมา คือ ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X₁) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.421 และด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ -0.137 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y₄) ได้ร้อยละ 59.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .35671$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_4 = 1.853 + 0.334X_5 + 0.327X_1 - 0.108 X_2$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_{y4} = 0.447 Z_5 + 0.421 Z_5 - 0.137 Z_2$$

ตาราง 43 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ระหว่าง บุคลากรผ่าน AI (X_4)	.913	.833	.831	.279	.037	.341	7.630**	.000
ด้านการ ประยุกต์ใช้ ความรู้ในการ ปฏิบัติงาน ในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.911	.829	.828	.240	.030	.324	8.122**	.000
ด้านการค้นหา และสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.891	.793	.792	.194	.026	.247	7.572**	.000

ตาราง 43 (ต่อ)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X ₃)	.848	.719	.718	0.82	0.31	.111	2.699*	.007

$$a = 0.826 \quad S.E._{est} = \pm .20336$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 43 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการวัดและประเมินผล (Y₅) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวก ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₂) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₃)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.341 รองลงมา คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.324 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₂) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.247 และด้านด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.111 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5) ได้ร้อยละ 83.30 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .20336$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_5 = 0.826 + 0.279 X_4 + 0.240 X_5 + 0.194 X_2 + 0.082 X_3$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_{y5} = 0.341 Z_4 + 0.324 Z_5 + 0.247 Z_2 + 0.111 Z_3$$

ตาราง 44 ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y_6)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	b	S.E.b	β	t	Sig.
ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	.338	.115	.109	.134	.046	.202	2.898**	.004
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	.313	.098	.095	.107	.044	.171	2.453*	.015

$$a = 3.368 \quad S.E._{est} = \pm .39468$$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 44 ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่ามีจำนวน 2 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y_6) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวก ได้แก่ ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2) และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.202 รองลงมา คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.171 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (Y_6) ได้ร้อยละ 11.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .39468$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_6 = 3.368 + 0.134X_2 + 0.107X_5$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_{y6} = 0.202 Z_2 + 0.171 Z_5$$

ตาราง 45 สรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
ที่มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ตัวแปรพยากรณ์	ตัวแปรเกณฑ์ประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน							สรุป
	ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณลักษณะผู้เรียน (Y_1)	ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (Y_2)	ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ (Y_3)	ด้านการใช้สื่อดิจิทัล (Y_4)	ด้านการวัดและประเมินผล (Y_5)	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Y_6)	ด้านประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โดยรวม (Y_7)	
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	✓	✓	x	✓	x	x	✓	ต้องพัฒนา
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	x	x	x	✓	✓	✓	x	ต้องพัฒนา
3. ด้านการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	✓	✓	x	x	✓	x	✓	ต้องพัฒนา
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4)	x	x	✓	x	✓	x	✓	ต้องพัฒนา
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ใน การปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ต้องพัฒนา

✓ หมายถึง มีอำนาจพยากรณ์

x หมายถึง ไม่มีอำนาจพยากรณ์

จากตาราง 45 พบว่า สามารถสรุปผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในภาพรวม จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI และด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นต้องนำไปหาแนวทางการพัฒนา

ดังนั้น ผลการวิจัยจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4 ที่ว่า “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ในด้านที่ต้องนำไปหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังกล่าว

จากการหาอำนาจพยากรณ์ของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 จากตาราง 49 สามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องนำไปหาแนวทางพัฒนามี 4 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 2) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 3) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI และ 4) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้วิจัยนำภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 4 ด้าน จัดทำแบบสัมภาษณ์ เพื่อไปหาแนวทางในการพัฒนา โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 คน จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ควรเริ่มจากการ “นิยามผลลัพธ์การเรียนรู้” ให้ชัดเจนว่าเด็กต้องมีสมรรถนะอะไรในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน และทักษะดิจิทัล แล้วค่อยถอยถอยกลับมาเป็นชุดความรู้ / ทักษะย่อย ๆ ที่ครูทุกกลุ่มสาระใช้ร่วมกันได้ ทำให้การจัดการเรียนรู้มีเป้าหมายเดียวกัน และวัดผลได้ตรงมากขึ้น...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรสร้างแผนที่องค์ความรู้ (Knowledge Map) ระดับโรงเรียน โดยระบุว่าองค์ความรู้ใหม่ ประกอบด้วย 3 ชั้น คือ ความรู้พื้นฐาน (core knowledge) ความรู้เชิงปฏิบัติ (applied) และความรู้เพื่ออนาคต (future skills) เมื่อทำเป็นแผนที่ ครูจะเห็นว่าต้องเชื่อมโยงเนื้อหาเดิมกับทักษะใหม่ตรงจุดไหน ลดการสอนซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพของการสอน...”

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...องค์ความรู้ใหม่ต้องอิงบริบทท้องถิ่นด้วย เช่น นครพนม มีทุนทางวัฒนธรรม เศรษฐกิจชายแดน และทรัพยากรชุมชน โรงเรียนควรนำโจทย์จริงของพื้นที่มาเป็นฐานความรู้ แล้วจัดระบบจัดเก็บถ่ายทอดเป็นคลังความรู้ของโรงเรียน เด็กจะเห็นความหมายของการเรียนทำให้ผลลัพธ์การเรียนรู้ดีขึ้น...”

(ฉัตรชัย ไชยมงค์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...แนวทางสำคัญคือเปลี่ยนจาก “ความรู้เป็นเนื้อหา” ไปเป็น “ความรู้เป็นสมรรถนะ” โรงเรียนควรกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบ Competency Framework ของผู้เรียน เช่น สมรรถนะข้อมูลและสื่อ สมรรถนะการแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน และจริยธรรมดิจิทัล แล้วผูกกับแผนการสอนและการประเมินแบบบูรณาการ จะทำให้ประสิทธิภาพชัดเจน...”

(ชานาญศิลป์ สุวรรณไตร, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ควรมี “มาตรฐานข้อมูลร่วม” ของโรงเรียน เช่น นิยามคำสำคัญ ตัวชี้วัด สมรรถนะ และตัวอย่างชิ้นงาน เพื่อให้ครูทุกคนใช้ภาษาเดียวกัน เวลาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน PLC จะไม่หลุดประเด็น และองค์ความรู้ที่สรุปได้สามารถนำไปใช้ได้จริง...”

(สาวิตรี มาตขาว, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...ผมเสนอให้โรงเรียนกำหนดองค์ความรู้ใหม่เป็น “ชุดความรู้ข้ามศาสตร์” เช่น STEAM หรือปัญหาเชิงระบบ โดยกำหนดหัวข้อใหญ่เป็นธีมร่วม เช่น สิ่งแวดล้อม ชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง หรือเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน แล้วให้แต่ละกลุ่มสาระออกแบบหน่วยการเรียนรู้เชื่อมกัน ผลคือการเรียนรู้มีความหมายและเกิดการถ่ายโอนความรู้ได้มากขึ้น...”

(บัณฑิต นามพลแสน, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...องค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ต้องรวมเรื่อง “AI และข้อมูล” ในระดับที่เหมาะสมกับวัย เช่น การตั้งคำถามกับข้อมูล การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ การใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างรับผิดชอบ โรงเรียนควรเขียนเป็นข้อตกลง / แนวทางกลาง และพัฒนาเป็นคู่มือการสอน ทำให้การจัดการเรียนรู้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรม...”

(ไชยันต์ ศรีสุวะ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...ผู้อำนวยการสถานศึกษา ต้องกำหนดองค์ความรู้ใหม่ผ่านกระบวนการ สกัดความรู้จากการปฏิบัติจริงของครู เช่น บทเรียนที่ได้จากการสอนที่ประสบความสำเร็จ นวัตกรรมครู วิธีแก้ปัญหาผู้เรียน แล้วจัดหมวดหมู่เป็น Best Practices ของโรงเรียน พอครูใหม่เข้ามาก็เรียนรู้ต่อได้เร็ว ลดการลองผิดลองถูกส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลรวมของโรงเรียน...”

(เฉลิมเกียรติ คำไพ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรกำหนดองค์ความรู้ใหม่ให้เชื่อมการประเมิน เพื่อพัฒนาด้วย กล่าวคือกำหนดชิ้นงาน / ภาระงานที่สะท้อนทักษะศตวรรษที่ 21 ให้เป็น หลักฐานความรู้ เช่น โครงงาน รายงานสะท้อนคิด ผลงานดิจิทัล แล้วจัดเก็บในแฟ้มสะสม งานอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้โรงเรียนเห็นพัฒนาการจริงและปรับการสอนได้ตรงจุด...”

(ประยุทธ์ สุธาส์, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

“...ผมมองว่าการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ต้องมีระบบ “กำกับและ ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” เช่น ตั้งคณะทำงาน KM ของโรงเรียน ตรวจสอบคลังความรู้ทุก ภาคเรียน อัปเดตตามปัญหาใหม่ ๆ และตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อความรู้มีการ ปรับปรุงตลอด ครูจะใช่วิธีนั้นได้ทันที และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้จะสูงขึ้น อย่างยั่งยืน...”

(นิตยา คำสา, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

ตาราง 46 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1)	โยธา ภาวะบุตร	สายนต์ บุญใบ	นักรชัย ไชยมงค์	ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร	สาวิตรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลแสน	ไชยนต์ ศรีสวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สดสูง	นิตยา คำสว	ความถี่ ($f = 10$)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. โรงเรียนควรกำหนดองค์ความรู้ใหม่ศตวรรษที่ 21 โดยยึด สมรรถนะผลลัพธ์การเรียนรู้” เป็นฐาน	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	2	20
2. โรงเรียนควรจัดทำแผนที่องค์ความรู้ กรอบองค์ความรู้ร่วมระดับโรงเรียน เพื่อกำหนดทิศทางชัดเจน	-	✓	-	✓	-	-	-	-	-	-	2	20
3. โรงเรียนกำหนดมาตรฐานร่วม นิยาม ตัวชี้วัด รุปริกชิ้นงานเพื่อให้ครูสอนประเมินในแนวเดียวกัน	✓	-	-	✓	✓	-	-	-	✓	-	4	40
4. โรงเรียนกำหนดองค์ความรู้ใหม่โดยเชื่อมบริบทจริงทุนท้องถิ่นนครพนมให้ผู้เรียนใช้ได้จริง	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	1	10
5. โรงเรียนกำหนดองค์ความรู้ใหม่แบบบูรณาการข้ามศาสตร์	-	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	1	10

ตาราง 46 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้าน การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ใน ศตวรรษที่ 21 (X_1)	นโยบายบริหาร	สายใต้ บุญใบ	ฉัตรชัย ไชยมงคล	ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร	สาวตรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลแสน	ไชยันต์ ศรีสุวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุตสูง	นิตยา คำสาว	ความถี่ ($f = 10$)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
6. โรงเรียนควรมีการ บูรณาการ ดิจิทัล ข้อมูล AI และมีระบบสกัดจัดเก็บ อัปเดต ความรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง	-	-	-	-	-	-	✓	✓		✓	3	30

จากตาราง 46 พบว่า แนวทางพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาตรงกันมากที่สุด 3 อันดับแรก ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้อำนวยการสถานศึกษา ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. โรงเรียนกำหนดมาตรฐานร่วม นิยาม ตัวชี้วัด รูปрик / ชิ้นงาน เพื่อให้ครูสอน ประเมินในแนวเดียวกัน
 2. โรงเรียนควรมีการบูรณาการ ดิจิทัล ข้อมูล AI และมีระบบสกัดจัดเก็บ อัปเดตความรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง
 3. โรงเรียนควรกำหนดองค์ความรู้ใหม่ศตวรรษที่ 21 โดยยึดสมรรถนะ ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐาน
2. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2)

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...การค้นหาและสร้างความรู้ควรเริ่มจากการตั้ง “คำถามวิจัยในชั้นเรียน” ของครูและผู้เรียน เช่น ปัญหาการอ่าน การคิดวิเคราะห์ หรือผลสัมฤทธิ์รายหน่วย แล้วใช้ข้อมูลจริงจากห้องเรียนมาสร้างองค์ความรู้ใหม่ ผ่านการทดลอง ใช้วิธีสอนและสะท้อนผลเป็นรอบ ๆ จะทำให้ความรู้ที่สร้างขึ้นใช้ได้จริงและยกระดับประสิทธิภาพได้ชัด...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรพัฒนาทักษะ “การสืบค้นเชิงวิพากษ์” ให้ครูและนักเรียน เช่น การใช้คำสำคัญ การตรวจสอบแหล่งข้อมูล ความน่าเชื่อถือ และการอ้างอิงอย่างถูกต้อง พร้อมทำคู่มือแหล่งเรียนรู้ดิจิทัลที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มสาระ เพราะการค้นหาความรู้ที่ถูกต้องคือฐานของการสร้างความรู้ใหม่ที่มีคุณภาพ...”

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...การสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัยการเรียนรู้แบบโครงงาน / ปัญหาเป็นฐาน ให้ผู้เรียน “ผลิตความรู้” ผ่านชิ้นงาน เช่น รายงานสืบค้น อินโฟกราฟิก สื่อดิจิทัล หรือข้อเสนอเชิงนโยบายเล็ก ๆ ในชุมชน เมื่อเด็กได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จะส่งผลต่อความเข้าใจลึกและทักษะสูงขึ้น...”

(ฉัตรชัย ไชยมงค์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...ควรสร้างระบบ “คลังโจทย์และคลังหลักฐาน” ของโรงเรียน เช่น โจทย์ปัญหาจริงในพื้นที่นครพนม ข้อมูลชุมชน สถิติผู้เรียน ผลการประเมินต่าง ๆ เพื่อให้ครูและนักเรียนเข้าถึงข้อมูลตั้งต้นได้ง่าย แล้วต่อยอดเป็นความรู้ใหม่ ลดเวลาค้นหาซ้ำและเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้...”

(ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...PLC ควรทำหน้าที่เป็น “ห้องทดลองความรู้” คือ ครูออกแบบทดลองใช้ แลกเปลี่ยน และสรุปบทเรียนร่วมกัน พร้อมสกัดเป็นแนวปฏิบัติที่ดี (best practice) การค้นหาและสร้างความรู้แบบนี้ทำให้ครูพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนได้รับการสอนที่ปรับปรุงจากหลักฐานจริง...”

(สาวตรี มาตขาว, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรใช้ “การวิเคราะห์ข้อมูลการเรียนรู้” (learning analytics) อย่างง่าย เช่น คะแนนรายตัวชี้วัด พฤติกรรมการเข้าเรียน ผลงาน e – portfolio แล้วนำข้อมูลมาค้นหารูปแบบปัญหาและออกแบบการสอนใหม่ นี่คือการสร้างความรู้จากข้อมูล (data – informed knowledge) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพโดยตรง...”

(บัณฑิต นามพลแสน, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...การค้นหาและสร้างความรู้ของบูรณาการ “ทักษะดิจิทัลและ AI” อย่างปลอดภัย เช่น ใช้ AI ช่วยสรุป / จัดหมวดข้อมูล แต่ต้องมีการตรวจสอบความถูกต้อง (fact – check) และสอนเรื่องจริยธรรม / การอ้างอิง เพื่อให้ความรู้ที่สร้างขึ้นน่าเชื่อถือและไม่ละเมิดลิขสิทธิ์...”

(ไชยันต์ ศรีสุวะ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...ควรเชื่อมโรงเรียนกับเครือข่ายภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย หน่วยงานท้องถิ่น ผู้เชี่ยวชาญ หรือโรงเรียนพี่เลี้ยง เพื่อร่วมกันค้นหาและสร้างความรู้ผ่านกิจกรรมวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือโครงการร่วม เครือข่ายจะช่วยเพิ่มแหล่งข้อมูล และเพิ่มคุณภาพความรู้ที่ผลิตได้...”

(เฉลิมเกียรติ คำไพ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...แนะนำให้ “วงจรจัดการความรู้” ชัดเจนตั้งแต่ ค้นหา – คัดกรอง – สังเคราะห์ – ทดลองใช้ – เผยแพร่ – ปรับปรุง และกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน เมื่อมีระบบแบบนี้ ความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นจะไม่หายไปและสามารถขยายผลสู่ทั้งโรงเรียนได้ ส่งผลต่อประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน...”

(ประยุทธ์ สูดสูง, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

“...ควรทำให้การสร้างความรู้เป็นวัฒนธรรม เช่น ทุกภาคเรียน
มีเวทีนำเสนอผลงานครูและนักเรียน มีคลังผลงานดิจิทัล และมีรางวัล / แรงจูงใจในการ
เผยแพร่ความรู้ เพราะเมื่อคนอยากค้นหาและอยากสร้างความรู้ โรงเรียนจะพัฒนาได้
ต่อเนื่องและผลการเรียนรู้ของผู้เรียนดีขึ้น...”

(นิตยา คำสาว, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

ตาราง 47 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X₂)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นหาและสร้าง ความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X ₂)	1 ไวยา ภาวะบุตร	2 สายนัด บุญเป	3 ฉัตรชัย ไชยมงค์	4 ชำนานฤดิ ปู่ สวรรณไตร	5 สวาทรี มาตขาว	6 บัณฑิต นามพลแสน	7 ไชยรัตน์ ศรีสุวะ	8 เฉลิมเกียรติ คำไฟ	9 ประยุทธ์ สุดสูง	10 นิตยา คำสาว	10 ความถี่ (f = 10)	ร้อยละ
1. โรงเรียนควรส่งเสริมการ ตั้งคำถามจากปัญหาจริงในชั้น เรียน และใช้หลักฐานเพื่อสร้าง ความรู้ประกอบการสอนเป็นรอบ ๆ	✓	-	-	-	-	-	-	✓	✓	-	3	30
2. โรงเรียนควรพัฒนาทักษะ สืบค้นและคัดกรองแหล่งข้อมูล อย่างมีประสิทธิภาพ	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	4	40
3. โรงเรียนควรส่งเสริมจัดการ เรียนรู้เชิงรุก ให้ผู้เรียน สร้างความรู้เป็นชิ้นงาน	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	-	1	10
4. โรงเรียนควรมีคลังข้อมูล / คลังผลงาน คลังโจทย์ เพื่อให้ ครูและผู้เรียนเข้าถึง และต่อยอดความรู้ได้ง่าย	-	-	-	✓	-	-	-	-	✓	✓	3	30

ตาราง 47 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_2)	ไวยา ภาวะบุตร	สายนต์ บัญชี	ฉัตรชัย ไชยมงค์	ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร	สวาทรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลแสน	ไชยันต์ ศรีสุวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุตสูง	นิธยา คำสาว	ความถี่ ($f = 10$)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
5. โรงเรียนควรใช้ PLC เป็นพื้นที่ทดลอง แลกเปลี่ยน และสกัดแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อขยายผล	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	✓	3	30
6. โรงเรียนใช้ข้อมูลดิจิทัล AI อย่างรับผิดชอบ และมีวงจร สังเคราะห์ ทดลองใช้ เผยแพร่ ปรับปรุงความรู้ต่อเนื่อง	-	-	-	-	-	✓	✓	-	-	✓	3	30

จากตาราง 47 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาตรงกันมากที่สุด 3 อันดับแรก ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_2) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. โรงเรียนควรพัฒนาทักษะสืบค้นและคัดกรองแหล่งข้อมูลอย่างมี
วิจารณญาณ
2. โรงเรียนควรส่งเสริมการตั้งคำถามจากปัญหาจริงในชั้นเรียน
และใช้หลักฐานเพื่อสร้างความรู้ปรับการสอนเป็นรอบ ๆ
3. โรงเรียนควรมีคลังข้อมูล / คลังผลงาน คลังโจทย์ เพื่อให้ครูและนักเรียน
เข้าถึงและต่อยอดความรู้ได้ง่าย

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...การจัดระบบความรู้ควรเริ่มจากการกำหนด “โครงสร้างคลัง
ความรู้” ของโรงเรียนให้ชัด เช่น หมวดหมู่ตามกลุ่มสาระ / สมรรถนะ / ระดับชั้นและ
กำหนดผู้รับผิดชอบแต่ละหมวด เพื่อให้ครูค้นหาและนำไปใช้ได้เร็ว ลดการทำเอกสารซ้ำ
และเพิ่มประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรกำหนดมาตรฐานการจัดเก็บความรู้ เช่น รูปแบบ
ชื่อไฟล์ เวอร์ชันเอกสาร แม่แบบแผนการสอน รูปrik และกำหนดคำสำคัญ (tag)
เหมือนกันทั้งโรงเรียน เมื่อทุกคนใช้มาตรฐานเดียวกัน ความรู้จะไม่กระจัดกระจาย
และสามารถนำกลับมาใช้ซ้ำได้จริง...”

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...ควรมีระบบคัดกรองคุณภาพความรู้ก่อนเผยแพร่ เช่น ผ่านการ
ทบทวนโดย PLC หรือคณะทำงานวิชาการ แล้วจึงจัดเก็บเข้าคลังความรู้เป็น “แนวปฏิบัติ
ที่ดี” พร้อมหลักฐานผลลัพธ์ วิธีนี้ช่วยให้ความรู้ที่ถูกเก็บไว้มีคุณภาพและส่งผลต่อการสอน
ได้จริง....”

(ฉัตรชัย ไชยมงค์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องทำให้เข้าถึงง่าย ใช้
งานง่าย เช่น มีหน้าเว็บ / แพลตฟอร์มกลางของโรงเรียน มีระบบค้นหา แยกตามระดับชั้น
และหัวข้อ และมีคู่มือสั้น ๆ ให้ครูใช้ได้ทันที ถ้าระบบใช้งานง่าย ครูจะยอมใช้และเกิดผลต่อ
การเรียนรู้จริง....”

(ชานาญศิลป์ สุวรรณไตร, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...แนะนำให้จัดระบบความรู้แบบ “วงจรชีวิตของความรู้” คือ สร้าง – จัดเก็บ – แบ่งปัน – นำไปใช้ – ประเมิน – ปรับปรุง โดยกำหนดรอบเวลาอัปเดต เช่น ทุกภาคเรียน และใช้ข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดว่าความรู้ชุดใดควรคงไว้ หรือปรับเปลี่ยน...”

(สาวิตรี มาตขาว, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...ควรกำหนดหลักการเข้าถึงและความปลอดภัยของข้อมูลให้เหมาะสม เช่น ข้อมูลผู้เรียนต้องมีระดับการเข้าถึงที่ต่างจากสื่อการสอนทั่วไป รวมถึงมีระบบสำรองข้อมูลและป้องกันการสูญหาย เพราะถ้าคลังความรู้ไม่ปลอดภัยหรือหายง่าย ครูจะไม่มั่นใจและไม่ใช้ต่อ...”

(บัณฑิต นามพลแสน, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...การจัดระบบความรู้ควรเชื่อมกับการประเมินและการพัฒนา ครู เช่น ให้ผลงานครู / นวัตกรรม / แผนการสอนที่ผ่านการใช้จริงเข้าสู่คลังความรู้ และใช้เป็นหลักฐานพัฒนาริชาชีพ (portfolio) จะทำให้การจัดระบบความรู้ไม่ใช่ภาระเอกสาร แต่เป็นเครื่องมือพัฒนางาน...”

(ไชยันต์ ศรีสุวะ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรออกแบบการจัดระบบความรู้ให้รองรับการทำงานร่วมกัน เช่น มีพื้นที่ร่วมเขียน / ร่วมแก้ไข มีเวอร์ชันคอนโทรล และมีผู้ดูแลชุมชนความรู้ (community curator) เพื่อรวบรวม สรุป และเชื่อมโยงความรู้จากหลายแหล่งให้เป็นชุดความรู้ที่ใช้ได้จริง...”

(เฉลิมเกียรติ คำไพ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...ควรมีตัวชี้วัดการใช้คลังความรู้ เช่น จำนวนการเข้าถึง จำนวนการนำไปใช้จริงในแผนการสอน ผลสะท้อนจากครู และผลต่อผู้เรียน แล้วนำข้อมูลมาปรับปรุงระบบ เพราะถ้าไม่วัดการใช้ระบบจะกลายเป็นที่เก็บไฟล์เฉย ๆ ไม่สร้างผลลัพธ์...”

(ประยุทธ์ สดสูง, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

“...ควรมีการจัดระบบความรู้ที่ดีต้องมีการบริหารการเปลี่ยนแปลง เช่น สร้างแรงจูงใจ ลดภาระงาน ให้เวลาในการจัดเก็บความรู้ และมีการอบรมสั้น ๆ แบบ ทำได้จริง หากโรงเรียนทำให้ครูเห็นประโยชน์และใช้ง่าย ระบบความรู้จะถูกใช้ต่อเนื่องและ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียน...”

(นิตยา คำสาว, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

ตาราง 48 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	โยธา ภาวะบุตร	สายันต์ บุญใบ	ฉัตรชัย ไชยมงคล	ชำนานันต์ วัฒนไตร	สวาทรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลแสน	ไชยันต์ ศรีสุวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุตสูง	นิตยา คำสาว	ความถี่ ($f = 10$)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. โรงเรียนควรมีโครงสร้างคลัง ความรู้และหมวดหมู่ชัดเจน เพื่อให้ค้นหาและนำไปใช้ได้ รวดเร็ว	✓	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	2	20
2. โรงเรียนควรกำหนด มาตรฐานการจัดเก็บความรู้ ใช้ร่วมกันทั้งโรงเรียน	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	2	20
3. โรงเรียนควรมีระบบทบทวน หรือรับรองคุณภาพความรู้ก่อน จัดเก็บ เผยแพร่เป็นแนวปฏิบัติ ที่ดี	-	-	✓	-	✓	-	-	-	-	-	2	20
4. โรงเรียนควรมีแพลตฟอร์ม กลางที่ใช้งานง่าย มีระบบค้นหา และคู่มือสั้น ๆ เพื่อให้ครูใช้จริง	-	-	-	✓	-	-	-	✓	-	✓	3	30

ตาราง 48 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 (X_3)	โซยา ภาวะบุตร	สายนัด บุญใบ	นัตรชัย ไชยมงคล	ชำนัญดิษฐ์ สุวรรณไตร	สวาทรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลงแสน	ไชยรัตน์ ศรีสุวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุดสูง	นิตยา คำสาว	ความถี่ ($f=10$)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
5. โรงเรียนควรใช้วงจรจัดการ ความรู้และติดตามการใช้ ประเมิน ปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง	-	-	-	-	✓	-	-	-	✓	-	2	20
6. โรงเรียนควรมีธรรมาภิบาล ข้อมูลสิทธิ์ ความปลอดภัย สำรองข้อมูล และระบบ สนับสนุนการทำงานร่วมกัน ให้ยั่งยืน	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	-	✓	4	40

จากตาราง 48 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาตรงกันมากที่สุด 3 อันดับแรก ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. โรงเรียนควรมีธรรมาภิบาลข้อมูล สิทธิ์ ความปลอดภัยสำรองข้อมูล และระบบสนับสนุนการทำงานร่วมกันให้ยั่งยืน
2. โรงเรียนควรมีแพลตฟอร์มกลางที่ใช้งานง่าย มีระบบค้นหาและคู่มือสั้น ๆ เพื่อให้ครูใช้จริง
3. โรงเรียนควรมีโครงสร้างคลังความรู้และหมวดหมู่ชัดเจน เพื่อให้ค้นหาและนำไปใช้ได้รวดเร็ว

4. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄)

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...AI ควรถูกใช้เป็น ‘ผู้ช่วยวง PLC’ เช่น ช่วยสรุปประเด็นประชุม
จับประเด็นปัญหาการสอน และจัดทำรายการแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้จากหลักฐานที่ครู
มีอยู่ ทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้รวดเร็วขึ้นและนำไปสู่การปรับการสอนที่มีคุณภาพ...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรมีแพลตฟอร์มกลางที่มี AI ช่วยค้นหาและแนะนำ
ความรู้ เช่น ครูพิมพ์ปัญหาแล้วระบบแนะนำแผนการสอน รูปрик สื่อ หรือบทเรียนที่เคย
ได้ผลในโรงเรียน การแลกเปลี่ยนความรู้จึงไม่จำกัดแค่เวลาประชุมแต่เกิดได้ตลอดเวลา...”

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...ควรกำหนดแนวปฏิบัติในการใช้ AI ร่วมกัน เช่น รูปแบบการเขียน
prompt มาตรฐาน การอ้างอิงแหล่งข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปใช้
เพื่อให้ความรู้ที่แลกเปลี่ยนผ่าน AI มีคุณภาพและเชื่อถือได้...”

(ฉัตรชัย ไชยมงค์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...AI ช่วยทำ “แผนที่ความเชี่ยวชาญ” ของบุคลากรได้ เช่น ครูคน
ไหนถนัดการวัดผล ครูคนไหนถนัด PBL แล้วระบบจับคู่พี่เลี้ยง – ผู้ขอคำปรึกษา
โดยอัตโนมัติทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตรงจุดและลดการพึ่งพาคนเดิม ๆ...”

(ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน AI ควรผูกกับหลักฐานผลลัพธ์ เช่น
ใช้ AI ช่วยวิเคราะห์ชิ้นงานผู้เรียน หรือข้อมูลคะแนนรายตัวชี้วัด แล้วนำผลวิเคราะห์มาเป็น
ประเด็นสนทนาใน PLC จะทำให้การแลกเปลี่ยนอยู่บนฐานข้อมูล ไม่ใช่ความเห็นลอย ๆ...”

(สาวตรี มาตขาว, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...ควรใช้ AI เป็นตัวช่วย “จัดหมวด – ติดแท็ก – สกัดบทเรียน”

จากเอกสารและนวัตกรรมของครู เช่น แผนการสอน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แล้วแปลงเป็นบทเรียนสั้น ๆ หรือ FAQ ให้ครูคนอื่นหยิบใช้ได้ทันที เพิ่มการใช้ประโยชน์จากความรู้ในโรงเรียน...”

(บัณฑิต นามพลแสน, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...ต้องมีมาตรการด้านจริยธรรมและความปลอดภัย เช่น ไม่ใส่ข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนลงในระบบ AI ใช้ระบบที่มีการคุ้มครองข้อมูล และมีข้อตกลงการใช้งานร่วมกัน เพราะถ้าครูไม่มั่นใจเรื่องความปลอดภัย การแลกเปลี่ยนผ่าน AI จะไม่เกิด...”

(ไชยันต์ ศรีสุวะ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...แนะนำให้มี “ชุมชนเรียนรู้ดิจิทัล” เช่น กลุ่มไลน์ / แพลตฟอร์มที่มี AI bot ช่วยตอบคำถามรวบรวมประเด็นยอดฮิต และส่งต่อบทเรียนที่เกี่ยวข้องอัตโนมัติ ทำให้การแลกเปลี่ยนไม่สะดุด และครูรุ่นใหม่เข้าถึงความรู้ได้เร็ว...”

(เฉลิมเกียรติ คำไพ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...ควรกำหนดบทบาท “ผู้ดูแลความรู้และ AI” (AI / KM facilitator) ทำหน้าที่ตั้งคำถาม รวบรวมคำถามยอดนิยม ตรวจสอบคุณภาพคำตอบ และจัดเวทีแลกเปลี่ยนที่ใช้ AI เป็นเครื่องมือร่วม เพื่อให้ระบบเดินได้ต่อเนื่องและไม่เป็นภาระครูรายคน...”

(ประยุทธ์ สดสูง, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

“...การทำให้เกิดจริงต้องมีการพัฒนาทักษะครู เช่น อบรมการใช้ AI แบบเน้นงานจริง สร้างชุด prompt สำหรับงานสอน การวัดผล และการทำสื่อ พร้อมแรงจูงใจ / เวลาให้ทดลองใช้ ถ้าครูใช้เป็น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จะมีคุณภาพและส่งผลต่อผู้เรียนชัดเจน...”

(นิตยา คำสาว, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

ตาราง 49 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้าน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง บุคลากรผ่าน AI (X ₄)	นโยบายภาวะบุตร	สายนัด บุญไป	ฉัตรชัย ไชยมงค์	ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร	สาวตรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลแสน	ไชยันต์ ศรีสุวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุดสูง	นิตยา คำสว	ความถี่ (f = 10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. โรงเรียนควรใช้ AI ช่วยสรุป / จัดประเด็นการแลกเปลี่ยน ใน PLC เพื่อนำไปปรับการสอน	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	2	20
2. โรงเรียนควรมีแพลตฟอร์ม กลางที่ใช้ AI ช่วยค้นหาและ แนะนำความรู้ / สื่อ / แผนได้ ตลอดเวลา	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	2	20
3. โรงเรียนควรกำหนด แนวปฏิบัติร่วมในการใช้ AI เช่น prompt มาตรฐาน อ้างอิง ตรวจสอบความถูกต้อง	-	-	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓	4	40
4. โรงเรียนควรใช้ AI ช่วยทำ แผนที่ความเชี่ยวชาญและจับคู่ พี่เลี้ยง ผู้ขอคำปรึกษา ให้ตรงจุด	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	1	30
5. โรงเรียนใช้ AI สนับสนุน การแลกเปลี่ยนบนฐานข้อมูล หลักฐานผู้เรียน ชิงงาน ผลประเมิน	-	-	-	-	-	✓	✓	-	-	-	2	20

ตาราง 49 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X ₄)	ชื่อยา ภาวะบุตร	สายนต์ บุญใบ	ฉัตรชัย ไชยมงคล	ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร	สวิตรี มาตขาว	บัณฑิต นามพละแสน	ไชยนต์ ศรีสุวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุดสูง	นิตยา คำสาว	ความถี่ (f = 10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
6. โรงเรียนควรมีระบบ สนับสนุนการใช้ AI อย่าง ยั่งยืน เช่น สักดบทเรียน ผู้ดูแล ความปลอดภัย อบรมครู เป็นต้น	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	5	50

จากตาราง 49 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาตรงกันมากที่สุด 3 อันดับแรก ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X₄) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. โรงเรียนควรมีระบบสนับสนุนการใช้ AI อย่างยั่งยืน เช่น สักดบทเรียน ผู้ดูแล ความปลอดภัยอบรมครู เป็นต้น
2. โรงเรียนควรถูกกำหนดแนวปฏิบัติร่วมในการใช้ AI เช่น prompt มาตรฐาน อ้างอิง ตรวจสอบความถูกต้อง
3. โรงเรียนควรใช้ AI ช่วยทำแผนที่ความเชี่ยวชาญและจับคู่ที่เลี้ยง ผู้ขอคำปรึกษาให้ตรงจุด

5. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅)

คำสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

“...การประยุกต์ใช้ความรู้ต้องทำให้ “ความรู้กลายเป็นการปฏิบัติ”
เช่น แปลงบทเรียน / แนวปฏิบัติที่ดีเป็นคู่มือสั้น ๆ หรือ checklist สำหรับครู ใช้ได้ทันที
ในห้องเรียน แล้วติดตามผลว่าใช้แล้วช่วยแก้ปัญหาจริงไหม วิธีนี้ทำให้ความรู้ไม่ค้าง
อยู่ในเอกสาร...”

(ไชยา ภาวะบุตร, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรใช้แนวคิด “ออกแบบย้อนกลับ” คือกำหนดผลลัพธ์
ผู้เรียนก่อน แล้วเลือกความรู้ / วิธีสอน / เครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้จริง พร้อมปรับให้เข้า
กับบริบทห้องเรียนของแต่ละครู การประยุกต์ใช้แบบนี้ทำให้การสอนตรงเป้าและเพิ่ม
ประสิทธิผลชัดเจน...”

(สายันต์ บุญใบ, สัมภาษณ์, 22 มกราคม 2569)

“...การประยุกต์ใช้ความรู้ควรเกิดผ่านการทำงานเป็นทีม เช่น ให้ครู
ร่วมกันออกแบบหน่วยการเรียนรู้ สังเกตการสอน (lesson study) และสะท้อนผลร่วมกัน
ความรู้ที่ได้จะถูกนำไปใช้จริงทันที และช่วยยกระดับคุณภาพการสอนทั้งโรงเรียน...”

(ฉัตรชัย ไชยมงค์, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...ควรกำหนดระบบ “โค้ช / พี่เลี้ยง” ให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญช่วยครู
คนอื่นนำความรู้ไปใช้ เช่น วิเคราะห์แบบรูปกรวย PBL หรือการใช้สื่อดิจิทัล การมีโค้ชทำให้
การประยุกต์ใช้เกิดจริง ไม่ใช่แค่อบรมแล้วจบ...”

(ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...โรงเรียนควรเชื่อมการประยุกต์ใช้ความรู้กับข้อมูลผู้เรียน เช่น ใช้
ผลประเมินรายตัวชี้วัดหรือชิ้นงานเป็นฐานในการตัดสินใจปรับการสอน นี่คือการนำความรู้
ไปใช้แบบ evidence – based ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ชัด...”

(สาวิตรี มาตขาว, สัมภาษณ์, 23 มกราคม 2569)

“...ทักษะศตวรรษที่ 21 ต้องถูกนำไปใช้ผ่านงานจริง เช่น การแก้ปัญหา การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน โดยครูออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องใช้ความรู้สร้างชิ้นงานหรือโครงการ และมีเกณฑ์ประเมินที่สะท้อนสมรรถนะจริง...”

(บัณฑิต นามพลแสน, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...การประยุกต์ใช้ความรู้ต้องมี “พื้นที่ทดลองและยอมรับความผิดพลาด” โรงเรียนควรจัดเวลา / ทรัพยากรให้ครูทดลองใช้แนวทางใหม่ แล้วเก็บบทเรียนเพื่อปรับปรุง หากครูไม่มีเวลาและการสนับสนุน ความรู้จะไม่ถูกนำไปใช้...”

(ไชยันต์ ศรีสุวะ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...การใช้เทคโนโลยีและ AI ช่วยประยุกต์ความรู้ได้มาก เช่น ช่วยออกแบบสื่อ ช่วยวิเคราะห์ชิ้นงาน ช่วยเสนอแนวทางสอนเฉพาะบุคคล แต่ต้องกำหนดแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมและความปลอดภัยข้อมูล เพื่อให้ใช้ได้อย่างมั่นใจ...”

(เฉลิมเกียรติ คำไพ, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2569)

“...ควรกำหนดตัวชี้วัดผลของการนำความรู้ไปใช้ เช่น การเปลี่ยนแปลงในแผนการสอน คุณภาพชิ้นงานผู้เรียน คะแนนรายตัวชี้วัด หรือความพึงพอใจของครูและผู้เรียน แล้วสะท้อนผลกลับไปพัฒนาคลังความรู้ต่อ...”

(ประยุทธ์ สดสูง, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

“...การประยุกต์ใช้ความรู้จะยั่งยืนเมื่อเชื่อมกับระบบงานของโรงเรียน เช่น การประเมินวิทยฐานะ / แฟ้มผลงาน การพัฒนาวิชาชีพ และนโยบายโรงเรียน หากครูเห็นว่าการนำความรู้ไปใช้ช่วยงานจริงและมีแรงจูงใจ ก็จะมีการใช้ต่อเนื่อง...”

(นิตยา คำสาร, สัมภาษณ์, 25 มกราคม 2569)

ตาราง 50 การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21
ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้าน การประยุกต์ใช้ความรู้ในการ ปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X ₅)	โยธา ภาวะบุตร	สายนต์ บุญใบ	ฉัตรชัย ไชยมงคล	ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร	สาวิตรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลงแสน	ไชยรัตน์ ศรีสวะ	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุตสูง	นิตยา คำสว	ความถี่ (f = 10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
1. โรงเรียนแปลงความรู้เป็น แนวปฏิบัติ / เครื่องมือ เช่น คู่มือสั้น ๆ Checklist เพื่อให้ครู ใช้ได้ทันที	✓	-	-	-	-	-	-	-	✓	-	2	20
2. โรงเรียนออกแบบการสอน โดยยึดผลลัพธ์ผู้เรียนและ บริบทจริง เช่น Backward design เพื่อการนำไปใช้จริง	-	✓	-	-	-	-	-	✓	-	-	2	20
3. โรงเรียนสนับสนุนการนำ ความรู้ไปใช้ผ่านทีม / PLC และระบบโค้ชหรือพี่เลี้ยง	-	-	✓	-	-	-	✓	-	✓	✓	4	40
4. โรงเรียนใช้ข้อมูล หลักฐาน ผู้เรียน ผลประเมิน ชิ้นงาน ตัวชี้วัด เพื่อกำกับ และปรับการสอน	-	-	-	✓	-	-	-	-	-	-	1	30
5. โรงเรียนจัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนใช้ความรู้สร้างชิ้นงาน โครงงาน และประเมิน ตามสมรรถนะด้วยรูปรีก	-	-	-	-	-	✓	✓	-	-	-	2	20

ตาราง 50 (ต่อ)

แนวทางการพัฒนาการจัดการ ความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้าน การประยุกต์ใช้ความรู้ในการ ปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X ₅)	โยธา ภาวะบุตร	สายนต์ บุญใบ	นักรชัย ไชยมงคล	ชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร	สวาทรี มาตขาว	บัณฑิต นามพลงแสน	ไชยรัตน์ ศรีสว	เฉลิมเกียรติ คำไพ	ประยุทธ์ สุขสูง	นิตยา คำสาว	ความถี่ (f = 10)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	100
6. โรงเรียนจัดเงื่อนไข สนับสนุน เวลา ทรัพยากร เทคโนโลยีหรือ AI แรงจูงใจ ติดตามผล เพื่อให้ใช้ความรู้ อย่างต่อเนื่อง	-	-	-	-	-	✓	✓	✓	✓	✓	5	50

จากตาราง 50 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅) ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน โดยพิจารณาจากข้อที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางพัฒนาตรงกันมากที่สุด 3 อันดับแรก ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X₅) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. โรงเรียนแปลงความรู้เป็นแนวปฏิบัติ / เครื่องมือ เช่น คู่มือสั้น Checklist เพื่อให้ครูใช้ได้ทันที
2. โรงเรียนออกแบบการสอนโดยยึดผลลัพธ์ผู้เรียนและบริบทจริง เช่น Backward design เพื่อการนำไปใช้จริง
3. โรงเรียนสนับสนุนการนำความรู้ไปใช้ผ่านทีม PLC และระบบโค้ช หรือพี่เลี้ยง

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม สรุปผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน
3. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

4. เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน

6. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน

7. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผล

ต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

สมมติฐานของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก

3. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน แตกต่างกัน

5. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

6. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างน้อย 1 ด้าน มีอำนาจพยากรณ์ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,692 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 71 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,570 คน จากทั้งหมด 51 โรงเรียน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2568 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 318 คน จำแนกเป็น กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 51 คน และครูผู้สอน จำนวน 216 คน จากโรงเรียน 51 โรงเรียน วิธีสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัย กำหนดขึ้นจากการศึกษาหลักการ กรอบแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น

3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) โดยการสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์การในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 2) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 3) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 4) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI 5) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 4) ด้านการใช้สื่อดิจิทัล 5) ด้านการวัดและประเมินผล 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ท (Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

4. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย อาจารย์ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน ตรวจสอบความถูกต้องทั้งความเที่ยงตรง ด้านโครงสร้าง (Construct Validity) และด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านรูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ด้านการใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ของข้อคำถามแต่ละข้อที่เห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง ใช้ (Try - out) กับผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 50 ชุด แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและรายด้าน (Item Total Correlation) ตามวิธีการของเพียร์สัน โดยเลือกข้อที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ 0.23 ขึ้นไป นำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ ซึ่งการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .734 - .901

และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .985 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้
ในโรงเรียน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .250 – .929 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .941

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียน ในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการตอบ
แบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่าย
วิชาการและครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ซึ่งเป็น
กลุ่ม ตัวอย่างในการวิจัย โดยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและทางออนไลน์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติด้วยโปรแกรม
สำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการ
หาค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน
กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา นครพนม โดยจำแนกตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการวิจัย
สมมุติฐานข้อที่ 1 และ 2 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สมมุติฐานข้อที่ 3 และ 4 ในส่วนของการเปรียบเทียบ
โดยใช้สถานภาพการดำรงตำแหน่ง และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ใช้สถิติทดสอบเอฟ
(F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) ในกรณีพบ
ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจะทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD วิเคราะห์ความ
แตกต่างเป็นรายคู่ตามความเหมาะสม ส่วนการเปรียบเทียบขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติ
t – test ชนิด Independent Samples สมมุติฐานข้อที่ 5 ใช้วิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient)
สมมุติฐานข้อที่ 6 ใช้การวิเคราะห์ถดถอยทีละขั้นตอน (Stepwise multiple Regression)

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ
จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
สรุปผลได้ ดังนี้

1. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นคว้าและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการ ปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 และด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ตามลำดับ

2. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็น รายบุคคล ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน และด้านการวัด และประเมินผล ตามลำดับ

3. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่าย วิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน และตามขนาดโรงเรียน พบว่า

3.1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน พบว่า ด้านการ กำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นคว้าและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3.2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

3.3 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตามขนาดโรงเรียน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

4.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผล การจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมี ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xyt} = 0.889^{**}$) ส่วนความสัมพันธ์การจัดการความรู้ ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x5yt} = 0.833^{**}$) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x4yt} = 0.815^{**}$) การจัดระบบความรู้ ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x3yt} = 0.813^{**}$) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1yt} = 0.788^{**}$) และการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x2yt} = 0.676^{**}$)

6. อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวก ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.358 รองลงมา คือ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.284 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.236 และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.123 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมได้ร้อยละ 81.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .17754$

สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$Y'_i = 1.585 + .220X_5 + 0.175X_3 + 0.151X_1 + 0.083X_4$$

และสามารถเขียนสมการการวิเคราะห์พหุคูณถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_{yt} = 0.358Z_5 + 0.284Z_3 + 0.236Z_1 + 0.123Z_4$$

7. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีจำนวน 5 ด้าน จากทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 2) ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 3) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 4) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI และ 5) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 สรุปจากคำสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 อันดับแรก ดังนี้

7.1 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21

7.1.1 โรงเรียนกำหนดมาตรฐานร่วม นิยาม ตัวชี้วัด รูปрик / ชิ้นงาน เพื่อให้ครูสอน ประเมินในแนวเดียวกัน

7.1.2 โรงเรียนควรมีการบูรณาการ ดิจิทัล ข้อมูล AI และมีระบบ สกัดจัดเก็บ อัปเดตความรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง

7.1.3 โรงเรียนควรกำหนดองค์ความรู้ใหม่ศตวรรษที่ 21 โดยยึดสมรรถนะผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐาน

7.2 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

7.2.1 โรงเรียนควรพัฒนาทักษะสืบค้นและคัดกรองแหล่งข้อมูล อย่างมีวิจารณญาณ

7.2.2 โรงเรียนควรส่งเสริมการตั้งคำถามจากปัญหาจริง ในชั้นเรียน และใช้หลักฐานเพื่อสร้างความรู้ปรับการสอนเป็นรอบ ๆ

7.2.3 โรงเรียนควรมีคลังข้อมูล / คลังผลงาน คลังโจทย์ เพื่อให้ครู และผู้เรียนเข้าถึงและต่อยอดความรู้ได้ง่าย

7.3 ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21

7.3.1 โรงเรียนควรมีธรรมาภิบาลข้อมูล สิทธิความปลอดภัย สำนองข้อมูล และระบบสนับสนุนการทำงานร่วมกันให้ยั่งยืน

7.3.2 โรงเรียนควรมีแพลตฟอร์มกลางที่ใช้งานง่าย มีระบบค้นหา และคู่มือสั้น ๆ เพื่อให้ครูใช้จริง

7.3.3 โรงเรียนควรมีโครงสร้างคลังความรู้และหมวดหมู่ชัดเจน เพื่อให้ค้นหาและนำไปใช้ได้รวดเร็ว

7.4 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI

7.4.1 โรงเรียนควรมีระบบสนับสนุนการใช้ AI อย่างยั่งยืน เช่น สักตบเรียน ผู้ดูแล ความปลอดภัยของระบบ เป็นต้น

7.4.2 โรงเรียนควรกำหนดแนวปฏิบัติร่วมในการใช้ AI เช่น prompt มาตรฐาน อ้างอิง ตรวจสอบความถูกต้อง

7.4.3 โรงเรียนควรใช้ AI ช่วยทำแผนที่ความเชี่ยวชาญและจับคู่ พี่เลี้ยง ผู้ขอคำปรึกษาให้ตรงจุด

7.5 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

7.5.1 โรงเรียนแปลงความรู้เป็นแนวปฏิบัติ / เครื่องมือ เช่น คู่มือ สั้น Checklist เพื่อให้ครูใช้ได้ทันที

7.5.2 โรงเรียนออกแบบการสอนโดยยึดผลลัพธ์ผู้เรียน และบริบทจริง เช่น Backward design เพื่อการนำไปใช้จริง

7.5.3 โรงเรียนสนับสนุนการนำความรู้ไปใช้ผ่านทีม PLC และระบบโค้ชหรือพี่เลี้ยง

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัย เรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยขอเสนอการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การอภิปรายผลเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1.1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ

1.1.1 ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI อยู่ในระดับมาก และมากกว่าด้านอื่น ๆ ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้อำนวยการสถานศึกษา ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ต่างก็ปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ในการนำ AI มาใช้ในการบริหารจัดการโดยนำมาช่วยกับการวิเคราะห์ คัดกรองและแนะนำองค์ความรู้ที่ตรงกับบทบาทกับความต้องการของบุคลากร รวมถึงบุคลากรมีการแบ่งปันเอกสารและบทเรียนลงคลังความรู้ที่ AI เข้าไม่ได้ AI ถูกมองเป็นเครื่องมือที่ให้ผลลัพธ์เชิงปฏิบัติได้ทันที และลดภาระเวลาของครู / บุคลากร จึงเกิดการยอมรับสูงโดยงานวิชาการชื่อว่าโมเดลภาษา (เช่น ChatGPT) สามารถช่วยครูสร้างสื่อและข้อคำถาม ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล และช่วยวางแผนการสอน ซึ่งทำให้ครูโฟกัสกับการสอนเชิงปฏิสัมพันธ์ได้มากขึ้น (Kasneci et al., 2023, pp. 3 – 4) นอกจากนี้งานทบทวนวรรณกรรมยังสรุปว่า ChatGPT ถูกใช้เป็น “เครื่องมือช่วยสอน” เช่น จุดเริ่มต้นการสร้างเอกสารการสอน / สื่อ / งานประเมิน แต่ต้องกำกับคุณภาพความถูกต้อง (Lo, 2023, p. 10) จึงทำให้บุคลากรเห็นความคุ้มค่าและพร้อม “แลกเปลี่ยน / แร่พรอมต์ / แนวทางใช้ AI” กันจริงในงานประจำ และยังคงคล้องกับโจทย์การทำงานร่วมกัน และ PLC ที่สถานศึกษาค้นเคยอยู่แล้ว เมื่อเติม AI เข้าไปจึงยิ่งทำให้การแลกเปลี่ยนความรู้ “เร็วขึ้น – เป็นระบบขึ้น” เอกสารแนวทางของ OECD – Education International เน้นว่า เทคโนโลยีดิจิทัลควรช่วยครูทั้งด้านออกแบบการสอนและงานธุรการ เพื่อคืนเวลา

ให้กิจกรรมวิชาชีพหลัก และยังชี้ว่าการอบรมการใช้ GenAI เป็นขั้นสำคัญเพื่อหลีกเลี่ยงช่องว่างความเหลื่อมล้ำ จากความสามารถในการใช้เครื่องมือที่ต่างกัน (OECD – Education International, 2023, p. 8) ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของสุพัตรา โคตะวงศ์ และนิมิต มั่งมีทรัพย์ (2562, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ การเข้าถึงความรู้ การประมวลกลั่นกรองความรู้ และการจัดความรู้ให้เป็นระบบ และงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของศศิณีภา ชัยสุข, พระครูโสภาสนนทกิตติ (ศักดิ์ดา โสภาโส) และพระมหาญาณวัฒน์ จิตวฑฺฒโน (2565, หน้า 267) ศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการความรู้ตามหลักพุทธธรรมโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ตามหลักพุทธธรรมโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดปทุมธานี พบว่า การจัดการความรู้ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ การจัดเก็บความรู้ การแลกเปลี่ยนความรู้ การเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และการกำหนดความรู้ 2) แนวทางการจัดการความรู้ตามหลักพุทธธรรมโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วย การรับฟังองค์ความรู้จากกัลยาณมิตรอย่างสม่ำเสมอ การไตร่ตรองพิจารณาองค์ความรู้ที่ได้รับอย่างแยบคาย การมีวัฒนธรรมที่เหมาะสม การส่งเสริมต่อยอดการเรียนรู้ให้บุคลากรพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ การนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนไปปฏิบัติในการทำงาน การค้นหาเสวนาผู้รู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน การสร้างเครือข่ายการจัดเก็บความรู้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ การนำความรู้ที่ได้มาพิจารณาปรับใช้ให้เหมาะสมกับตน การจัดเก็บความรู้มาใช้แก้ปัญหาของการปฏิบัติงาน และปฏิบัติตามเครื่องมือช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียน

1.1.2 ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีบทบาทสำคัญในการจัดวางโครงสร้างและกลไกให้การจัดการความรู้เกิดขึ้นจริง โดยเฉพาะการกำหนดกรอบ / มาตรฐาน / ผู้รับผิดชอบ และการจัดทรัพยากรดิจิทัลเพื่อการจัดเก็บ เข้าถึง ใช้ซ้ำอย่างเป็นระบบ ผู้อำนวยการและครูได้มี

การรวบรวมองค์ความรู้จากหลายแหล่งอย่างเป็นระบบ หลักสูตร งานวิจัย มีการจัดการระบบความรู้ กระตุ้นทักษะการคิดขั้นสูง (วิเคราะห์ ประเมิน สร้างสรรค์) ของผู้เกี่ยวข้อง และมีเกณฑ์คัดกรองคุณภาพความรู้ให้มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย เป็นต้น ซึ่งงานวิชาการชี้ว่าผู้บริหาร เป็นผู้กำกับทิศทาง สนับสนุน และขับเคลื่อนการทำงานของครูในบริบทโรงเรียน (Bedir, 2023, p. 1) ประการสำคัญ คือ ผู้บริหารมีส่วนทำให้การจัดระบบความรู้ ไม่กระจัดกระจาย โดยการกำหนดองค์ประกอบหลักของการจัดการความรู้ (เช่น ศูนย์ / แหล่งความรู้ ภาวะผู้นำ โครงสร้างวัฒนธรรม วิสัยทัศน์ด้านความรู้ และวัฒนธรรมการเรียนรู้) และผลักดันให้เกิดการจัดเก็บ / จัดหมวด / รักษาความรู้ในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบที่ว่า หากขาดระบบคลัง / แหล่งจัดเก็บที่มีโครงสร้างชัดเจนการเข้าถึงและการสร้างคลังความรู้มักไม่ได้รับความสำคัญเพียงพอ (Bedir, 2023, pp. 11 – 12) ดังนั้น เมื่อผู้บริหารให้ความสำคัญกับมาตรฐานเอกสารการจัดหมวดหมู่ และการมอบหมายผู้รับผิดชอบ จึงทำให้ครูรับรู้ “โรงเรียนมีระบบความรู้จริง” และประเมินด้านนี้ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัตรา โคตะวงศ์ และนิมิต มั่งมีทรัพย์ (2562, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ การเข้าถึงความรู้ การประมวลกลั่นกรองความรู้ และการจัดความรู้ให้เป็นระบบ งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของวิภาพร บึงสี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง (2567, หน้า 560) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กและกลางอยู่ในระดับมาก ขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า การปฏิบัติงาน

ของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน ขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ มีค่าการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้ของสถานศึกษาแตกต่างกัน และงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของกรกต วัดเข้าหลาม และลักขณา สรวิวัฒน์ (2568, หน้า 145 – 146) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการนำความรู้สู่การปฏิบัติ ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ด้านการบ่งชี้ความรู้ และด้านการจัดความรู้ให้เป็นระบบ (2) แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

1.1.3 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีบทบาทเอื้อระบบให้ครูและบุคลากรสามารถสืบค้นข้อมูลที่ถูกต้อง สร้างองค์ความรู้จากหลักฐาน และนำผลไปปรับการสอนได้จริงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผลการวิจัยในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยสถานศึกษามีช่องทางสื่อสารและเวทีแบ่งปัน เช่น PLC ชุมชนดิจิทัล ไมโครเลิร์นนิ่ง ที่กระตุ้นให้บุคลากรเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และมีการนำความรู้ที่จัดเก็บนำมาใช้ได้จริง ในการปรับปรุงการสอนและบริหารจัดการ เป็นต้น โดยงานวิจัยของ Çevik และ Doğan อธิบายว่า ภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยี ของผู้บริหารควบคู่กับการจัดการความรู้ ช่วยยกระดับการตัดสินใจเชิงข้อมูลของโรงเรียน และชี้ชัดว่าองค์ประกอบสำคัญ คือ “ผู้บริหารสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี” และ “สร้างบรรยากาศให้ครูเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน” (Çevik & Doğan, 2023, p. 64) อีกเหตุผลหนึ่งคือผู้บริหารมักใช้กลไก PLC / วิจัยในชั้นเรียนเป็น “พื้นที่ผลิตความรู้จากการปฏิบัติจริง” ทำให้การค้นหาและสร้างความรู้ไม่หยุดอยู่ที่การอบรม แต่เกิดเป็นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในงานประจำ งานวิจัยของ Dokmai และคณะชี้ว่า การพัฒนาครูผ่าน PLC เพื่อทำ classroom action research ช่วยให้ครูพัฒนาความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนและการออกแบบการสอน / ประเมินฐานสมรรถนะ

(Dokmai et al., 2023, p. 38) งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของ นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วังศรีคุณ (2565, หน้า 124) ได้ทำการศึกษาการเปรียบเทียบ การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลวิจัยพบว่า 1. การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการแสวงหาความรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดเก็บความรู้

1.1.4 ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่มากกว่าผู้จัดการ แต่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สร้างเงื่อนไขเอื้อต่อการนำความรู้ไปใช้จริง เช่น กำหนด วิสัยทัศน์ร่วม จัดระบบงาน / เวลา / ทรัพยากรให้ครูได้ทดลองใช้แนวปฏิบัติใหม่ในงาน ประจำ และส่งเสริมภาวะผู้นำแบบกระจายเพื่อให้ครูมีอำนาจตัดสินใจและรับผิดชอบต่อ ผลลัพธ์ร่วมกัน ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ไม่หยุดที่ “รู้” แต่ต่อยอดสู่ “ทำได้จริง” ในบริบท โรงเรียน (UNESCO, 2024, pp. 19 – 20) นอกจากนี้ การที่ผู้บริหารสนับสนุน “การเรียนรู้ เชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง” และสร้างกลไกติดตาม / สะท้อนผล จะช่วยเพิ่มโอกาสให้ความรู้ จากการพัฒนา (อบรม / PLC / โคช) “ถ่ายโอนสู่การปฏิบัติ” ได้มากขึ้น (Nimante et al., 2025, p. 2) และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ Kanit Sriklaub and Auyporn Ruengtrakul (2022, p. 303) ได้ทำการศึกษาประสบการณ์ของครูในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC): ข้อค้นพบเกี่ยวกับการขับเคลื่อน / การส่งมอบนโยบาย และลักษณะเฉพาะของ PLC ในโรงเรียน” ผลการวิจัยพบว่า แต่ละโรงเรียนมีลักษณะการขับเคลื่อนจากผู้บริหาร แตกต่างกัน ทำให้การปฏิบัติของครู แตกต่างกันตามบริบทและในเชิงกลไก ผู้บริหาร สามารถสนับสนุน / เข้าร่วม PLC และจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อผลักดันการนำความรู้ ไปใช้จริงรวมถึงผลวิจัยของ วิภาพร บึงลี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง (2567, หน้า 560) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู ในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการ ปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กและกลาง อยู่ในระดับมาก ขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษอยู่ในระดับมากที่สุด

2) ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลางไม่แตกต่างกัน ขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ ขนาดเล็กกับขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่ ขนาดกลางกับขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่กับขนาดใหญ่พิเศษ มีค่าการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลต่อการจัดการความรู้ของสถานศึกษาแตกต่างกัน

1.1.5 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษานครพนม มีการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ โดยมีการสำรวจและ ทบทวนด้วยองค์ความรู้ที่มีอยู่เป็นประจำอย่างมีระบบ โดยให้ครูช่วยกันวิเคราะห์ช่องว่าง ความรู้ที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการระบุ องค์ความรู้ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับการบรรลุเป้าหมาย ภารกิจในปีการศึกษาอย่างชัดเจน และผู้อำนวยการสถานศึกษามีบทบาทในการกำหนดทิศทาง กรอบสมรรถนะ และทำให้ โรงเรียนเห็นภาพรวมว่าองค์ความรู้ใหม่ควรพาผู้เรียนไปสู่ผลลัพธ์ใด โดยเฉพาะการใช้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป็นเข็มทิศในการขับเคลื่อนหลักสูตรและการเรียนรู้ให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลง ซึ่งงานของกฤษฎา สังครุฑ (2568) ชี้ว่าการบริหารการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ต้องอาศัย วิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ความยืดหยุ่น และการปรับตัว พร้อมทั้ง พัฒนาหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะแห่งอนาคต (เช่น คณิตวิเคราะห์ แก้ปัญหา ทำงานร่วมกัน และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ) เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องความต้องการผู้เรียน และสังคม (กฤษฎา สังครุฑ, 2568, หน้า 174) การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัย ของจักรกริช สันซัง และคณะ (2568, หน้า 297 – 298) ได้ทำการศึกษา ทักษะของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. การบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล คือ ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล ทักษะด้านคุณธรรม จริยธรรม และทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิทักษ์ หารบัวคำ, วันเพ็ญ นันทะศรี และวัลลภา ฉลากบาง (2567, หน้า 731) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ของครู ประกอบด้วย (1) การกำหนดความรู้ (2) การแสวงหาและสร้างความรู้ (3) การจัดระบบความรู้ (4) การประมวลผล และกลั่นกรองความรู้ และ (5) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 2) การจัดการความรู้ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) การจัดการความรู้ของครูมีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง 4) การจัดการความรู้ของครู ด้านการกำหนดความรู้มีอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้มีอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 43.10 5) แนวทางในการพัฒนาการจัดการความรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนมี 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดความรู้ และ 2) ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธิดา สิทธิธาดา (2568, หน้า 143 – 144) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการความรู้ทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบและองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความรู้ทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษามีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างองค์ความรู้ 2) การจัดเก็บความรู้ 3) การแลกเปลี่ยนความรู้ 4) การประยุกต์ใช้ความรู้ 5) การสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และ 6) การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ

1.2.1 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนในฐานะกลไกยกระดับคุณภาพการสอน โดยผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องในบริบทไทยชี้ว่า บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และบทบาทที่เด่นคือ การให้การยอมรับนับถือ / ยกย่องครูผู้ทำวิจัย และการเน้นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน (อภิษฐา กิ่งแก้ว และณัฐวุฒิ สัพโส, 2568, หน้า 307) ซึ่งสะท้อนว่าหากผู้บริหารสร้างแรงเสริมเชิงบวกและบรรยากาศเชิงวิชาการ จะทำให้ครู กล้าทดลอง ปรับปรุง สรุปรูปทเรียน จากข้อมูลจริงในห้องเรียนมากขึ้น นอกจากนี้ หลักฐานเชิงประจักษ์จากรายงานความร่วมมือ AERO และ Monash Q Project ระบุว่า เมื่อโรงเรียนจัดการสนับสนุน ให้ครูใช้หลักฐาน / งานวิจัย (เช่น จัดเวลาเฉพาะทาง, พัฒนาวิชาชีพ, มีโค้ช หรือผู้นำที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้หลักฐาน) ครูและผู้บริหารจะมั่นใจมากขึ้นและใช้หลักฐาน / งานวิจัยในทางปฏิบัติมากขึ้น (Gleeson et al., 2022, p. 4) งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของ คุณาพร โฉมจิตร, ณรงค์ สมพงษ์ และกฤษณาวัจน์ โคตรชัย (2567, หน้า 264 – 264) ได้ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางกรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอบางกรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญาดา ฝ่ายไทย (2568, หน้า 274) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2.2 ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ครูมีความรู้และความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรและผู้เรียน กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรม เลือกสื่อ / ทรัพยากรและวัดประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะด้านการออกแบบการสอน (Parama Khaewphuang & Prasart Nuangchalem. 2025, p. 14) ทั้งการพัฒนาครูด้วยแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ช่วยให้ครูร่วมกันวางแผนและออกแบบการจัดการ

เรียนรู้จึงทำให้ด้านการวางแผนและการออกแบบการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (จิราภรณ์ จันทรเขียน และวิชชุดา อ้วนศรีเมือง, 2567, หน้า 1200 – 1204) นอกจากนี้ เมื่อสถานศึกษาหรือหน่วยงานส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาหลักสูตรวางแผน และออกแบบกิจกรรมให้ตอบสนองความหลากหลายของผู้เรียน จึงยิ่งสนับสนุนให้ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แนวคิดจิตลอยู่ในระดับมากอย่างต่อเนื่อง (ภูวิศ ครุฑหลวง, 2566, หน้า 52 – 53) งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของมงกุฏ วงศ์สาร (2566, หน้า 133 – 134) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโดยรวม อยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของรวมถึงผลวิจัยของจิราภรณ์ จันทรเขียน และวิชชุดา อ้วนศรีเมือง (2567, หน้า 1200 – 1201) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า การวางแผนและการออกแบบการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.2.3 ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาขับเคลื่อน การใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาผู้เรียน (data – informed instruction) อย่างจริงจัง โดยจัดให้มีระบบ / กระบวนการที่ช่วยให้ครูเห็นข้อมูลรายคน” และนำไปใช้ตัดสินใจเชิงการสอนได้ทันที เช่น (1) สนับสนุนระบบสารสนเทศนักเรียน การบันทึกผลการเรียน / พฤติกรรม / การมาเรียน และเครื่องมือสรุปผลแบบรายบุคคล (dashboard / รายงาน) เพื่อให้ข้อมูลแปลเป็นข้อปฏิบัติ ได้ง่ายขึ้น (OECD, 2023, pp. 4 – 5, 75) รวมถึงส่งเสริมการใช้แพลตฟอร์ม / เทคโนโลยีที่ให้ “ข้อมูลเชิงลึกจากข้อมูลผู้เรียน” ทำให้ครูวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนและวางแผนช่วยเหลือรายคนได้แม่นยำขึ้น (UNESCO, 2023, p. 18) และเน้นการประเมินเพื่อพัฒนา (formative assessment) พร้อมการให้ข้อมูลย้อนกลับที่เฉพาะเจาะจง แทนการให้เพียงคะแนน ทำให้ครูมีหลักฐานเพียงพอในการปรับการสอนรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง (Levy – Feldman, 2025) งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องงานวิจัยของ ธนาพล บัวคำโคตร และไพบุลย์ลิ้มมณี (2563, หน้า 89 – 90) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการ

พัฒนาครู สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบันของการ พัฒนาครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การใช้ข้อมูลย้อนกลับในการจัดการเรียนรู้การวิเคราะห์ผู้เรียนการจัดการเรียนรู้ และการกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตามลำดับ และยังงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องงานวิจัยของต้นตระกูล ททรัพย์ภักดี และธีระวัฒน์ มอนโธสง (2568, หน้า 266) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับผลการทดสอบพืชา (PISA) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2.4 ด้านการใช้สื่อดิจิทัล อยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้การสนับสนุนเชิงระบบ ทั้งการกำหนดนโยบาย การอบรมและการสร้างเงื่อนไขให้ครูใช้สื่อดิจิทัลได้จริงในงานสอน รวมถึงบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครู” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีการสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงจัดอบรมให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับสื่อดิจิทัลเพื่อวิเคราะห์และเลือกใช้ได้เหมาะสม (วรรณรัฐ ลิ้มละมัย, 2567, หน้า 83) งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของกรณัฐฐิฐิตารพวงศ์สถิต, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และวัชรวิ แสงบุญเรือง (2565, หน้า 12) ได้ทำการศึกษา สภาพความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภูเก็ตอาหาร ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันทักษะดิจิทัลของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลวิจัยของพัทธนันท์ ชนะศึก และจริยา อินทนิล (2568, หน้า 341) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาพสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ วิชาการ และบุคคล 2) ปัญหาหลักของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ สื่อดิจิทัลไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน งบประมาณจำกัด อุปกรณ์มีไม่เพียงพอ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีไม่พร้อม ครูมีความเชี่ยวชาญด้าน เทคโนโลยีไม่เท่ากัน

1.2.5 ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทนำในการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์และสื่อสาร “เป้าหมายคุณภาพผู้เรียน” ให้เป็นเป้าหมายร่วมของทั้งโรงเรียน โดยมุ่งให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา เน้นผลสัมฤทธิ์ และขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน (ดวงดาว มงคลสวัสดิ์, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์, และจารุวรรณ เขียวน้ำชุม, 2568, หน้า 2 – 3) อีกทั้งผู้บริหารมักเชื่อมโยงเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนกับนโยบาย / แผนปฏิบัติการของหน่วยงานต้นสังกัดและจุดเน้นยุคศตวรรษที่ 21 ทำให้เป้าหมายมีทิศทางเดียวกันทั้งระบบ เช่น การกำหนดเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และทักษะจำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 และเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ อย่างเสมอภาค (ภัทรินทร พันเดช, 2566, หน้า 59 – 60) ดังนั้น เมื่อโรงเรียนมีเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนที่ชัด สอดคล้องนโยบาย และมีการขับเคลื่อนโดยผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ภาพรวมด้านนี้อยู่ในระดับมาก งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของ สมยศ สุภาชี, จินตนา จันทระเจริญ และวิรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (2565, หน้า 55) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบทบาท ความเป็นนักประสานงาน ด้านบทบาทความเป็นนักปฏิบัติการศึกษา และด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร ตามลำดับ 2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณา ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านผู้เรียน และด้านครูผู้สอน

1.2.6 ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และเป็นต้นที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด เป็นเช่นนี้อาจสะท้อนว่า แม้ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน แต่การปฏิบัติจริงยังมี “ข้อจำกัดเชิงระบบและเชิงปฏิบัติการ” สูงกว่าด้านอื่น ๆ โดยธรรมชาติของงานวัดและประเมินผลต้องอาศัยการทำอย่างต่อเนื่องและใช้เครื่องมือหลากหลาย เพื่อนำข้อมูลไปทบทวน – ปรับปรุง – พัฒนาการจัดการเรียนรู้รายบุคคลให้เหมาะสมกับผู้เรียน (สสวท., 2567, หน้า 8 – 9) ขณะเดียวกัน การประเมิน

เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพยังต้องอาศัยคำถามที่ส่งเสริมการคิด และข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลาในชั้นเรียนและต้องใช้ทักษะเชิงวิชาชีพสูง (สสวท., 2567, หน้า 16 – 17) เมื่อภาระงานสอนมาก เวลาในชั้นเรียนจำกัด และมีข้อจำกัดด้านการติดตาม / ให้ข้อเสนอแนะรายบุคคล จึงทำให้การดำเนินงานด้านนี้ทำได้ยากกว่าด้านอื่น แม้ภาพรวมยังอยู่ในระดับมากก็ตาม (OECD, 2025, pp. 11 – 12)

นอกจากนี้ ค่าเฉลี่ยที่ต่ำสุดอาจเกิดจากความซับซ้อนของบริบทชั้นเรียน เช่น จำนวนนักเรียนมาก ความหลากหลายของผู้เรียน และหลักสูตรที่แน่น ทำให้การวินิจฉัยการเรียนรู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ – ปรับการสอน ทำได้ยากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อขนาดชั้นเรียนเป็นปัจจัยทับซ้อน (OECD, 2025, p. 150) ซึ่งสอดคล้องกับงานทบทวนที่ชี้ว่า อุปสรรคสำคัญของการใช้ formative assessment ได้แก่ ข้อจำกัดด้านเวลา ชั้นเรียนขนาดใหญ่ ภาระงานและหลักสูตรที่มาก ตลอดจนความหลากหลายของผู้เรียนและข้อจำกัดด้านโครงสร้างพื้นฐาน (Özer Özkan & Özkan, 2025, pp. 95 – 96, 99) อีกด้านหนึ่ง แนวทางการประเมินสมัยใหม่ (เช่น authentic / alternative assessment) ต้องการการออกแบบงานจริง เกณฑ์ประเมิน และทรัพยากรสนับสนุน รวมถึงการพัฒนาศักยภาพครูอย่างเพียงพอ จึงมักพบความต้องการการอบรมและทรัพยากร เป็นเงื่อนไขสำคัญของการทำให้เกิดผลจริง (Vlachopoulos & Makri, 2024, p. 1) ดังนั้น แม้สถานศึกษาจะดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลได้ดีในภาพรวม แต่ความท้าทายด้านเวลา ความหนาแน่นของงาน และความต้องการทักษะเฉพาะในการให้ข้อมูลย้อนกลับและใช้ผลประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน อาจทำให้คะแนนเฉลี่ยด้านนี้ต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ในเชิงเปรียบเทียบ งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของลีอฤทธิ ดำกระเด็น, ธนียา เขาคำ และเมธี ดิสวัสดิ์ (2568, หน้า 204) ได้วิจัยเรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นของครูด้านการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน: กรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนการประเมินในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) กรอบแนวคิดสมรรถนะครูด้านการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนมี 7 องค์ประกอบ 16 ตัวบ่งชี้ 39 รายการ พฤติกรรม ดังนี้ 1.1) การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ 1.2) การชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมิน 1.3) การเก็บรวบรวมข้อมูลการเรียนรู้ 1.4) การประเมินผลจากหลักฐานการเรียนรู้ 1.5) การสะท้อนผลการเรียนรู้ 1.6) การปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ 1.7) การสรุปผลการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทิวาภรณ์ เลิศวีรพล, ชนกนภา ประสมทอง, วรรณภา สมดำ และโชคชัย ยืนยง (2565, หน้า 47 – 48) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะครูเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผู้เรียนในชุมชน

แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูมีการพัฒนาทักษะการประเมินผล
 ในประเด็นต่อไปนี้ 1) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความหมายของคำสำคัญได้ด้วยตนเอง
 2) ครูตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนอย่างทั่วถึงและให้ข้อมูลย้อนกลับที่ตรงประเด็น
 ได้ทันที 3) ครูสามารถใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการอภิปรายโต้ตอบระหว่างเรียน
 4) ครูสามารถตั้งคำถามและใช้การประเมินเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้พร้อมกับการกิจกรรม
 การเรียนรู้ได้ดีขึ้นในทุกสัปดาห์

3. การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่าย
 วิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง จำแนกตามประสบการณ์
 ในการปฏิบัติงาน และตามขนาดโรงเรียน พบว่า

3.1 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา
 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า
 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และรายด้าน พบว่า ด้านการ
 กำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน
 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทงาน ของผู้ดำรงตำแหน่ง
 แตกต่างกันย่อมทำให้มุมมองต่อการสร้าง / กำหนดองค์ความรู้ใหม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะ
 กลุ่มผู้บริหาร (ผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ) ซึ่งมีภารกิจเชิงยุทธศาสตร์
 ในการกำหนดทิศทาง วางระบบ และผลักดันนวัตกรรม / คุณภาพการจัดการเรียนรู้
 จึงมีโอกาสรับข้อมูลเชิงนโยบาย เครือข่ายวิชาชีพ และทรัพยากรเพื่อริเริ่ม คัดกรอง
 กำหนดองค์ความรู้ใหม่มากกว่ากลุ่มครูผู้สอน ส่งผลให้การรับรู้ต่อมิติ การกำหนด
 องค์ความรู้ใหม่ และการค้นหาและสร้างความรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ แนวคิด
 การจัดการความรู้เชิงกระบวนการชี้ว่า ความรู้ใหม่ เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้
 ผังลึกและความรู้ชัดแจ้งผ่านวงจรการสร้างความรู้ (SECI) และขยายตัวเป็นเกลียวความรู้
 จากระดับบุคคลสู่กลุ่มและองค์การ (López – Meza et al., 2024, p. 3) ดังนั้น ผู้ที่ทำ
 หน้าที่กำกับระบบและสร้างเงื่อนไขเชิงโครงสร้างในโรงเรียนจึงมักมองเห็นภาพรวม
 ของการสร้างความรู้เชิงองค์การได้เด่นชัดกว่า นอกจากนี้ งานวิชาการด้านการบริหาร
 สถานศึกษาชี้ว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารมีส่วนสำคัญต่อการสร้างบรรยากาศ / สภาพ

ภูมิอากาศองค์การเชิงบวกในโรงเรียน (Özkul & Varol Yildizbaş, 2025, p. 1) ซึ่งเป็น
 ฐานรองรับให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดองค์ความรู้ในระดับโรงเรียนได้ต่อเนื่อง
 ขณะเดียวกัน ในมุมมองของครูผู้สอน ภาระงานและภาวะเวลาขาดแคลน (time poverty)
 สามารถลดโอกาสในการค้นคว้า สร้างสรรค์ และออกแบบการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม
 เพราะงานจำนวนมากถูกซ้อนทับและเร่งรัดจนทำให้การทำงานเชิงพัฒนาเกิดได้ยาก
 (Thompson et al., 2025, p. 44) จึงเป็นเหตุผลสนับสนุนว่าทำไม ด้านการค้นหาและ
 สร้างความรู้ จึงต่างกันตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง อย่างไรก็ตามด้านอื่น ๆ ที่ไม่
 แตกต่างกันอาจสะท้อนว่าโรงเรียนมีแนวปฏิบัติ / ระบบงานที่ค่อนข้างเป็นมาตรฐานร่วมกัน
 (เช่น ช่องทางสื่อสารการจัดเก็บ / แบ่งปันข้อมูล หรือการใช้สื่อ / เทคโนโลยีในงานประจำ)
 ทำให้ทุกสถานภาพรับรู้ใกล้เคียงกัน โดยข้อค้นพบนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดว่าการจัดการ
 ความรู้ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานของครู และการส่งเสริม
 ระบบ / วัฒนธรรมการจัดการความรู้ช่วยยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของครู
 ในยุคดิจิทัล (วิภาพร ปิงลี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง, 2567, หน้า 561 – 562, 569) รวมถึง
 ข้อเสนอเชิงปฏิบัติว่าการขับเคลื่อนโรงเรียนในบริบทวิถีปกติใหม่ควรมีกลไกส่งเสริมการ
 แสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรอย่างต่อเนื่องผ่านระบบและกิจกรรมที่เอื้อต่อ
 การเรียนรู้ร่วมกัน (ปริญญ์ อันภักดี, พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ และพิมพ์ จารุจิตร, 2566,
 หน้า 95) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพรรณ แสงมณี และวิรัตน์
 ธรรมาภรณ์ (2559, หน้า 11 – 12) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดการความรู้
 ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย
 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการความรู้ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโดยภาพรวมอยู่ใน
 ระดับดีผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีทัศนะต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้แตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีทัศนะ
 ต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่ง
 การปฏิบัติงานต่างกันมีทัศนะต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้โดยภาพรวมแตกต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน
 มีทัศนะต่อประสิทธิภาพการจัดการความรู้โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อเสนอแนะจากโรงเรียนที่จัดการความรู้มีประสิทธิภาพ จำแนกได้
 4 ประการ คือ ประการที่หนึ่ง โรงเรียนควรกำหนดตัวชี้วัดความรู้และการประมวลผล
 ความรู้ประการที่สอง โรงเรียนควรส่งเสริมการเรียนรู้แก่ครูผู้สอนและแลกเปลี่ยนความรู้

กันระหว่างโรงเรียน ประการที่สาม โรงเรียนมีเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยสำหรับการจัดการความรู้และประการสุดท้าย โรงเรียนพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์เพื่ออำนวยความสะดวกในการประยุกต์ใช้จัดการความรู้ 6 ด้าน เป็นวงจรอย่างต่อเนื่องให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของนริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วงศ์ริคุณ (2565, หน้า 124) ได้ทำการศึกษา การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลวิจัยพบว่า 1. การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการแสวงหาความรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดเก็บความรู้ 2. การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ตามประสบการณ์ทำงานพบว่า โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดความรู้และการสร้างความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการความรู้” ในบริบทสถานศึกษามักถูกขับเคลื่อนด้วยระบบ กระบวนการร่วมของทั้งองค์กร มากกว่าความชำนาญเฉพาะบุคคล กล่าวคือ เมื่อโรงเรียนมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่อยู่ใน ตัวบุคคลและเอกสาร แล้วพัฒนาเป็นระบบให้ทุกคนเข้าถึงได้ ความรู้จำนวนมากจะถูกทำให้เป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เช่น คู่มือ แนวปฏิบัติ คลังความรู้ หรือฐานข้อมูล ทำให้บุคลากรทุกกลุ่มประสบการณ์สามารถใช้แนวทางเดียวกัน ลดช่องว่างที่เกิดจากความรู้ฝังลึกซึ่งมาจากประสบการณ์ (วิภาพร ปิงลี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง, 2567, หน้า 2) นอกจากนี้ ในสถานศึกษาที่มีการจัดการความรู้และการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องตามนโยบาย / จุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด

จะทำให้บุคลากรแต่ละช่วงประสบการณ์ได้รับการสนับสนุนและพัฒนาในทิศทางเดียวกัน จึงสะท้อนผลเป็นไม้แตกต่าง ตามประสบการณ์ (เมทินี ดงเรือศรี และพระครู ธรรมภาณมัย, 2567, หน้า 125) อีกประเด็นหนึ่งอาจอธิบายได้ว่า การทำงานในโรงเรียน ปัจจุบันมีลักษณะทีมและเครือข่าย มากขึ้น (เช่น PLC / ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การประชุมวิชาการ การนิเทศติดตามร่วมกัน และการใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลร่วมกัน) จึงทำให้ครูหรือผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยสามารถ เรียนรู้แนวปฏิบัติจากระบบ และเพื่อนร่วมงานได้เร็ว ขณะเดียวกันผู้มีประสบการณ์มากก็ต้องปฏิบัติภายใต้มาตรฐาน / ตัวชี้วัดเดียวกัน ส่งผลให้ภาพรวมการจัดการความรู้ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ และสะท้อนลักษณะการเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งพบแนวโน้ม คล้ายกันว่าผลลัพธ์เชิงองค์กรบางด้าน ไม่แตกต่างตามประสบการณ์ (กนกเนตร คำไพ, 2566, หน้า 6) งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของ นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และ อุดุลย์ วังศรีคุณ (2565, หน้า 124) ได้ทำการศึกษา การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลวิจัยพบว่า 1. การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการกำหนดความรู้และการสร้าง ความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. การเปรียบเทียบการจัดการ ความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้อง กับวิไลลักษณ์ ฐีกิจ (2566, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ค่าความคิดเห็น ต่อการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3.3 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวม และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็น เพราะการจัดการความรู้ในสถานศึกษาถูกขับเคลื่อนด้วย นโยบายและระบบงานมาตรฐาน

จากต้นสังกัด ทำให้โรงเรียนทุกขนาดต้องดำเนินงานภายใต้กรอบภารกิจ กระบวนการ
ที่ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้ระดับการปฏิบัติไม่แตกต่าง อีกทั้งการจัดการความรู้เป็น
กระบวนการที่เน้นการรวบรวม พัฒนาให้เป็นระบบ การเข้าถึงและการแบ่งปัน /
แลกเปลี่ยนความรู้ ภายในและระหว่างโรงเรียน ซึ่งในบริบทศตวรรษที่ 21 ช่องทางดิจิทัล
และเครือข่ายวิชาชีพช่วยลดข้อจำกัดด้านขนาดของโรงเรียน ทำให้ครูและผู้บริหารสามารถ
เข้าถึงองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ใกล้เคียงกัน (วิภาพร ปิงสี และสุทธิพงศ์
บุญผดุง, 2567, หน้า 561) ดังนั้น ขนาดโรงเรียน จึงอาจไม่ใช่ตัวแปรกำหนดความแตกต่าง
ของการจัดการความรู้เท่ากับความสม่ำเสมอของระบบสนับสนุนและวัฒนธรรมการ
แบ่งปันความรู้ในเขตพื้นที่เดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่รายงานว่าเมื่อจำแนก
ตามขนาดโรงเรียน ผลการจัดการความรู้ โดยรวมไม่แตกต่างกัน (นริศรา ประศาสตร์ศิลป์
และอดุลย์ วังศรีคุณ, 2565, หน้า 125) และสอดคล้องกับผลการศึกษาบริบทกลนคร
ที่ชี้ว่าโรงเรียนต่างขนาดมีระดับการจัดการความรู้โดยภาพรวมใกล้เคียงกันภายใต้
แนวนโยบายเดียวกันของต้นสังกัด (อังคนารักษ์ บุตรสุวรรณ, วัฒนา สุวรรณไตรย์
และระวีพรรณ ร้อยพิลา, 2558, หน้า 78) งานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลวิจัยของนริศรา
ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วังศรีคุณ (2565, หน้า 124) ได้ทำการศึกษา การเปรียบเทียบ
การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลวิจัยพบว่า 1. การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุโขทัย เขต 1
ตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า
ด้านการกำหนดความรู้และการสร้างความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 2. การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมไม่แตกต่าง
กัน ซึ่งเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านการกำหนดความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตย์ คงเมือง (2566,
บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
ของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับ
ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด
ปัตตานี อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของ
บุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และตามขนาดโรงเรียน พบว่า

4.1 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการขับเคลื่อนงานวิชาการของโรงเรียนอยู่ภายใต้ระบบมาตรฐาน แนวปฏิบัติ เดียวกันจากนโยบายและการกำกับติดตามของหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกสถานภาพปฏิบัติงานไปในทิศทางใกล้เคียงกัน จึงสะท้อนผลลัพธ์ ด้านประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยผลดังกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชญ์พล เมืองโคตร และคณะที่พบว่าประสิทธิผลการจัดการศึกษา ของโรงเรียนเมื่อจำแนกตามสถานภาพ ไม่แตกต่างกัน (วิชญ์พล เมืองโคตร, สุมัทนา หาญสุรีย์, และชรินดา พิมพบุตร, 2567, หน้า 40) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงดาว มงคลสวัสดิ์ และคณะ ที่รายงานว่าการบริหารงานวิชาการจำแนกตามสถานภาพโดยรวม ไม่แตกต่างกัน (ดวงดาว มงคลสวัสดิ์, สุมาลิ ศรีพุทธรินทร์, และจารุวรรณ เขียวน้ำชุม, 2568, หน้า 440) นอกจากนี้ หากโรงเรียนมีการสื่อสารเป้าหมายและทิศทางร่วมที่ชัดเจน จะช่วยลดความสับสนและทำให้ทุกฝ่ายทำงานไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ช่วยให้สมาชิกเข้าใจวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ ทิศทางองค์กร และเอื้อต่อการบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ (ดวงดาว มงคลสวัสดิ์ และคณะ, 2568, หน้า 440) อีกทั้งเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ในเชิงนโยบายมักเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะ การเรียนรู้และทักษะจำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับโอกาสเข้าถึงการศึกษาที่มี คุณภาพอย่างเสมอภาค (ภัทรินกร พันเดช, 2566, หน้า 60) เมื่อเป้าหมายเป็นกรอบรวม ของทั้งระบบ จึงทำให้การดำเนินงานของผู้บริหารและครูในแต่ละสถานภาพไม่ต่างกันมาก ขณะเดียวกัน กลไกการพัฒนาริชาชีพแบบ PLC ยังช่วยรวมคนทำงานให้เรียนรู้ร่วมกัน

แลกเปลี่ยนความรู้และสะท้อนคิด เพื่อพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้ (Sriklaub & Ruengtrakul, 2022, p. 304) และนำไปสู่การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลผู้เรียน (Sriklaub & Ruengtrakul, 2022, p. 305) รวมถึงแนวทางการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อปรับปรุงโรงเรียน (data – driven decision making) ที่เน้นการใช้ข้อมูลที่ “เจาะจงเป้าหมาย” เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาและปรับปรุงภายในสถานศึกษา (Athanatou et al., 2023, p. 36) และเริ่มจากการ “กำหนดเป้าหมาย / ลำดับความสำคัญ” ก่อนพัฒนาเครื่องมือและดำเนินการตามวงจรพัฒนา (Athanatou et al., 2023, p. 40) ด้วยเหตุนี้ แม้ผู้ให้ข้อมูลจะต่างสถานภาพ แต่เมื่ออยู่ภายใต้กรอบเป้าหมายเดียวกัน มีระบบขับเคลื่อน / ติดตามร่วม และมีกลไกแลกเปลี่ยนเรียนรู้และใช้ข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน ตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดุลย์ อุบาสี, สุมัทนา หาญสุริย์ และสายันต์ บุญใบ (2566, หน้า 21) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพงษ์ วงศ์สุวรรณ (2564, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4. ปัจจัยการบริหารโรงเรียนที่มีต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวม ไม่แตกต่าง

4.2 ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนถูกกำกับด้วยกรอบนโยบาย / มาตรฐานและระบบงานวิชาการที่ค่อนข้างเป็นมาตรฐานเดียวกัน (เช่น หลักสูตร ตัวชี้วัด แผนการสอน ระบบนิเทศและประกันคุณภาพ) ทำให้ครูและผู้บริหารทุกช่วงประสบการณ์ ปฏิบัติงานภายใต้แนวทางใกล้เคียงกัน จึงสะท้อนความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ไม่แตกต่างกันตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน (อัมรา จันทา, สายันต์ บุญใบ, และภัทรธร จันวันดี, 2567, หน้า 52) อีกทั้งระบบสนับสนุนภายในโรงเรียน เช่น การทำงานเป็นทีม / การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการส่งเสริมพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง อาจช่วยให้ครูต่างช่วงประสบการณ์มีโอกาสพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ใกล้เคียงกัน จึงลดช่องว่างของการรับรู้ผลการดำเนินงาน โดยงานวิจัยในบริบทใกล้เคียงกันอธิบายว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ต่างกันอาจได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในงาน ที่ปฏิบัติมีความไว้วางใจและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน จึงทำให้ความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกัน (อัมรา จันทา และคณะ, 2567, หน้า 58) นอกจากนี้ ในเชิง หลักฐานร่วมสมัย ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์กับความพร้อม / สมรรถนะการสอน อาจไม่เป็นเส้นตรงเสมอไป โดยพบหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าแนวคิดยิ่งมีประสบการณ์ ยิ่งพร้อมกว่าอาจอธิบายได้ไม่ครบถ้วน เพราะความพร้อมสามารถเพิ่มขึ้นในช่วงแรกแล้ว เปลี่ยนรูปแบบ / ชะลอในช่วงประสบการณ์ที่มากขึ้น ทำให้ความได้เปรียบจาก ประสบการณ์ไม่ได้สะท้อนเป็นความแตกต่างชัดเจนในทุกมิติของการรับรู้เสมอไป (Scherer et al., 2023, pp. 1 – 2, 11 – 13) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มงกุฏ วงศ์สาคร (2566, หน้า 133 – 134) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะประจำสายงาน ของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของจำแนกตาม สถานภาพการดำรง ตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมไม่ แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 3 และยังสอดคล้องกับอาทิตยา คงเมือง (2566, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล

ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสอดคล้องกับกฤษฎา ไชยคุณ (2567, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์อำนาจพยากรณ์ และศึกษาแนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 345 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 80 คน และครูผู้สอน จำนวน 265 คน ในปีการศึกษา 2566 ได้มาโดยการใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi – stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 และประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.922 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ทดสอบค่าที (t – test ชนิด Independent Samples) การวิเคราะห์ทดสอบค่าเอฟ (F – test) แบบการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายแบบเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สถานภาพการดำรงตำแหน่ง ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมไม่แตกต่างกัน 4) ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 สถานภาพการดำรงตำแหน่งโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

โดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน 5) ความสัมพันธ์ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy} = 0.341$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 6) ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่รวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยพยากรณ์ได้ร้อยละ 12.0 7) การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การมีแบบแผนความคิด การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการคิดอย่างเป็นระบบ

4.3 ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนถูกกำกับด้วยกรอบนโยบาย / มาตรฐานและระบบงานวิชาการ ที่ค่อนข้างเป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น ระบบประกันคุณภาพภายใน การนิเทศ ติดตาม และการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ทำให้โรงเรียนทุกขนาดต้องดำเนินงานภายใต้เกณฑ์ ขั้นตอนใกล้เคียงกัน จึงสะท้อนระดับการปฏิบัติและการรับรู้ต่อประสิทธิผลไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563, หน้า 1 – 2) นอกจากนี้ การพัฒนาวิชาชีพครูและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านกลไกภายใน เช่น PLC การโค้ช / พี่เลี้ยง และการนิเทศภายใน ยังช่วยลดช่องว่าง ด้านความพร้อมในการจัดการเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนต่างขนาด เพราะครูสามารถเข้าถึงแนวปฏิบัติ เครื่องมือ และข้อเสนอแนะในการพัฒนาการสอนได้ใกล้เคียงกัน ส่งผลให้มุมมองต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ไม่ต่างกันตามขนาดโรงเรียน (ณัฐพร เดชทะสอน, นาวิ อุดร และอัศววัฒน์ บุปผาพิทักษ์ดี, 2568, หน้า 20) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้อง กับ จิตรลดา พระสุราช และ จารุวรรณ เขียวน้ำชุม (2564, หน้า 36) ได้ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอะธิดา แสงอรุณ (2566, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่ง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ส่วนจำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสอนนารินทร์ ปัทม (2561, หน้า 203) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ซึ่งประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียนต่างกัน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xyt} = 0.889^{**}$) ส่วนความสัมพันธ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ทั้ง 5 ด้าน กับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวม มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ($r_{x5yt} = 0.833^{**}$) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ($r_{x4yt} = 0.815^{**}$) การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x3yt} = 0.813^{**}$) การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x1yt} = 0.788^{**}$) และการค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 ($r_{x2yt} = 0.676^{**}$) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกระบวนการที่ทำให้โรงเรียนสามารถแปลงข้อมูล / ประสบการณ์ของครู และผู้บริหารให้เป็นความรู้ที่นำไปใช้ได้จริง จึงเอื้อต่อการตัดสินใจเชิงวิชาการ การพัฒนาการสอน และการติดตามผลอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เมื่อระดับการจัดการความรู้สูงขึ้น ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ก็สูงขึ้นตามไปด้วย ($r = .889^{**}$) ซึ่งสอดคล้อง

กับหลักฐานเชิงประจักษ์ว่าการจัดการความรู้ โดยเฉพาะมิติที่เกี่ยวข้องกับ การแบ่งปัน และการนำความรู้ไปใช้ (knowledge sharing & utilization / use) มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ ผลการปฏิบัติงานของครูและคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพราะช่วยให้ครูเข้าถึง ทรัพยากร / แนวปฏิบัติที่ดี แลกเปลี่ยนกลยุทธ์การสอน และพัฒนาความเชี่ยวชาญอย่างต่อเนื่อง (Michael, Alexander, & Kimani, 2024, p. 15) ขณะเดียวกัน งานวิจัยด้านภาวะ ผู้นำและระบบข้อมูลในโรงเรียนยังชี้ว่า การใช้เทคโนโลยีร่วมกับการจัดการความรู้ช่วยให้ ข้อมูลถูกแปลงเป็นความรู้เชิงปฏิบัติการเพื่อการตัดสินใจ และการจัดการความรู้สามารถ เป็นตัวทำนายเชิงบวกของการตัดสินใจบนฐานข้อมูลในโรงเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ (Çevik & Doğan, 2023, pp. 52, 62 – 65) เมื่อพิจารณาทางด้าน ความสัมพันธ์ที่สูงสุด คือ การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน ($r = .833^{**}$) สะท้อนว่าตัวเร่งของประสิทธิผล ไม่ได้อยู่ที่การมีความรู้เพียงอย่างเดียว แต่คือการนำความรู้ไปปรับใช้ในชั้นเรียนและงาน วิชาการจริง (เช่น ปรับแผนการสอนจากผลสะท้อนกลับ ใช้ข้อมูลผู้เรียนกำหนดวิธีสอน ใช้บทเรียนร่วมกันแก้ปัญหา) ซึ่งเป็นขั้นที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ต่อการจัดการเรียนรู้โดยตรง (Michael et al., 2024, p. 15) รองลงมาคือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน AI ($r = .815^{**}$) และ การจัดระบบความรู้ ($r = .813^{**}$) เพราะ AI / เครื่องมือดิจิทัลช่วยเร่งความเร็ว และคุณภาพของการเข้าถึงข้อมูล การสื่อสาร และการใช้ข้อมูลแบบเกือบเรียลไทม์ เพื่อสนับสนุนความสำเร็จของผู้เรียนและการดำเนินงานของสถานศึกษา (Microsoft, 2025, p. 1) ขณะที่การจัดระบบความรู้ทำให้ความรู้ถูกจัดเก็บและค้นคืนได้ง่าย ลดความซ้ำซ้อน และเอื้อต่อการนำไปใช้ต่อยอดอย่างต่อเนื่อง (Çevik & Doğan, 2023, pp. 52 – 53) ส่วนการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ ($r = .788^{**}$) สะท้อนความสามารถของโรงเรียนในการ สังเคราะห์ / สร้างแนวปฏิบัติใหม่ให้เหมาะกับบริบท ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพการสอน ในภาพรวม ขณะที่การค้นหาและสร้างความรู้ ($r = .676^{**}$) มีความสัมพันธ์ต่ำกว่าอีกด้าน อาจเป็นเพราะการค้นหา / สร้างความรู้หากยังไม่ถูกจัดระบบ แลกเปลี่ยนประยุกต์ใช้ อย่างเป็นรูปธรรม ผลต่อประสิทธิผลจะเกิดช้ากว่า ทั้งนี้ควรตีความความสัมพันธ์เชิงสถิติ ว่าเป็น ความเกี่ยวข้องไม่ใช่การยืนยันเหตุผลโดยตรง แต่ค่าความสัมพันธ์ระดับสูงมาก ดังกล่าวสะท้อนโอกาสเชิงนโยบาย / การบริหารว่า การลงทุนพัฒนาระบบและวัฒนธรรม การจัดการความรู้ (โดยเน้นการนำไปใช้จริงและการใช้ AI อย่างเหมาะสม) มีแนวโน้มหนุน ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนได้อย่างเด่นชัด ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้อง กับงานวิจัยของสุพัตรา โคตะวงศ์และนิมิต มั่งมีทรัพย์ (2562, บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการ

ความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ การแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้ การเข้าถึงความรู้ การประมวลกลั่นกรองความรู้ และการจัดความรู้ให้เป็นระบบ 2) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวางแผนเชิงวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการนิเทศศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 3) อิทธิพลของการเรียนรู้การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การบ่งชี้ความรู้ และการเข้าถึงความรู้ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และ .05 และสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร้อยละ 60.5 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมยศ สุภาชี, จินตนา จันทระเจริญ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (2565, หน้า 55) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบทบาท ความเป็นนักประสานงาน ด้านบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา และด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร ตามลำดับ

2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านผู้เรียน

และด้านครูผู้สอน 3) บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงราย คือ ด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร (X_1) และด้านบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา (X_3) ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดย ภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ $Y_{tot} = 1.145 + 0.376X_1 + 0.339X_3$

6. อำนาจพยากรณ์การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำนวน 5 ด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวก ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์เท่ากับ 0.358 รองลงมา คือ ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (X_3) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.284 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.236 และด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.123 ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยรวมได้ร้อยละ 81.50 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ $\pm .17754$ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นกลไกเชิงระบบที่เชื่อมจาก ความรู้ การตัดสินใจ / การปฏิบัติผลลัพธ์ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยตัวแปรทั้ง 4 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนได้สูงถึง ร้อยละ 81.50 แสดงให้เห็นว่าเมื่อสถานศึกษามีกระบวนการจัดการความรู้ที่เข้มแข็งและสอดคล้องประสานกัน จะเอื้อต่อการยกระดับผลการดำเนินงานและคุณภาพการจัดการเรียนรู้โดยรวม ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบในบริบท

สถานศึกษา ที่ชี้ว่าการสร้าง / แลกเปลี่ยน / ประยุกต์ใช้ความรู้ ส่งผลเชิงบวกต่อสมรรถนะ และผลการดำเนินงานขององค์กรการศึกษา (Bueno – Broterson, Araya – Guzmán, & Salazar-Concha, 2025, pp. 6 – 7) นอกจากนี้ งานวิจัยเชิงประจักษ์ยังสนับสนุนว่า มิติของการจัดการความรู้หลายด้านสามารถเป็น “ตัวทำนาย” ผลการดำเนินงานขององค์กรได้อย่างมีนัยสำคัญ และเมื่อพิจารณารวมกันจะมีพลังอธิบายสูง (เช่น R^2 ไกล่เคียง .80) (Abou – Moghli, 2025, p. 46; p. 53) ทั้งนี้ ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด ($b = 0.358$) อาจเป็นเพราะการประยุกต์ใช้ คือ ขั้นที่ทำให้ความรู้ที่มีอยู่ถูกแปลงเป็น การปฏิบัติจริง เช่น การปรับแผน / วิธสอนตามข้อมูลผู้เรียน การใช้ผลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนากิจกรรม การตัดสินใจเชิงวิชาการบนฐานหลักฐาน จึงส่งผลต่อประสิทธิผลอย่างเป็นรูปธรรม มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักฐานที่ชี้ว่าการจัดการความรู้ โดยเฉพาะมิติที่เกี่ยวกับการ นำความรู้ไปใช้ มีความสัมพันธ์เชิงบวกและสามารถทำนายผลการปฏิบัติงาน / ผลการดำเนินงานได้ (Sandaruwan & Luka, 2024, p. 139; Bueno – Broterson et al., 2025, p. 6) รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบความรู้ (X3) ($b = 0.284$) และด้านการกำหนด องค์ความรู้ใหม่ ($b = 0.236$) เนื่องจากการจัดระบบทำให้ความรู้ “เข้าถึงง่าย ค้นคืนได้เร็ว ลดความซ้ำซ้อน” ส่งเสริมการนำไปใช้ต่อยอด ขณะที่การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ช่วยเพิ่ม นวัตกรรม / แนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน จึงหนุนการยกระดับประสิทธิผลโดยรวม (Abou – Moghli, 2025, p. 53; Bueno – Broterson et al., 2025, pp. 6 – 7) ส่วนด้านการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (X4) แม้มีอำนาจพยากรณ์เชิงบวกแต่มีค่า สัมประสิทธิ์ต่ำกว่า ($b = 0.123$) และมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะการใช้ AI เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ยังขึ้นกับความพร้อมของระบบและคน เช่น ทักษะการใช้เครื่องมือ ความเชื่อมั่น / จริยธรรมข้อมูล ความเป็นส่วนตัว และการผสาน AI เข้ากับงานประจำ อย่างราบรื่น ซึ่งหากยังไม่เต็มที่ ผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลอาจเกิดแบบค่อยเป็นค่อยไป (Chen, 2024, p. 411; Thakuri, Bon, Cavus, & Sancar, 2024, p. 2150) โดยสรุปผลที่ตัว แปรทั้ง 4 ด้านรวมกันพยากรณ์ได้สูงและเป็นทิศทางบวก จึงสอดคล้องกับสมมติฐานการ วิจัย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาที่มีการจัดการความรู้เข้มแข็งจะมีวงจรการพัฒนา ที่ครบถ้วน ตั้งแต่สร้างความรู้ใหม่ จัดระบบให้ใช้ได้จริง แลกเปลี่ยนอย่างมีคุณภาพ (รวมถึงใช้ AI เป็นตัวเร่ง) และที่สำคัญ คือ นำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

อย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดผลลัพธ์เชิงประสิทธิผลอย่างชัดเจนในภาพรวม ผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสมยศ สุภาชี, จินตนา จันทระเจริญ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์ (2565, หน้า 55) ได้วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านบทบาทความเป็น นักประสานงาน ด้านบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา และด้านบทบาทและภารกิจ ของผู้บริหาร ตามลำดับ 2) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย เมื่อพิจารณาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและ พิจารณารายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการ สนับสนุนงบประมาณ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านเครือข่ายผู้ปกครอง ด้านผู้เรียน และด้านครูผู้สอน 3) บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย คือ ด้านบทบาทและภารกิจของผู้บริหาร (X1) และด้านบทบาทความเป็นนักปฏิรูปการศึกษา (X3) ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้ $Y_{tot} = 1.145 + 0.376X1 + 0.339X3$ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตย์ คงเมือง (2566, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร เทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับ มาก ผลการเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบล ในอำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ พิทักษ์ หารบัวคำ, วันเพ็ญ นันทะศรี และวัลนิภา ฉลากบาง (2567, หน้า 731) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของครูที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการความรู้ของครู ประกอบด้วย (1) การกำหนดความรู้ (2) การแสวงหาและสร้างความรู้ (3) การจัดระบบความรู้ (4) การประมวลผลและ

กลั่นกรองความรู้ และ (5) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ 2) การจัดการความรู้ของครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) การจัดการความรู้ของครูมีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง 4) การจัดการความรู้ของครู ด้านการกำหนดความรู้มีอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้มีอิทธิพลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยรวมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 43.10 5) แนวทางในการพัฒนาการจัดการความรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน มี 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดความรู้ และ 2) ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้

7. แนวทางการพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีจำนวน 4 ด้าน จากทั้งหมด 5 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21 2) ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 3) ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างบุคลากรผ่าน AI และ 4) ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21” มีลักษณะเป็น กระบวนการ เชิงระบบแบบวงจรครบถ้วน (end – to – end cycle) ตั้งแต่การกำหนด / สร้างองค์ความรู้ การสืบค้นและสร้างความรู้ใหม่ การจัดระบบให้เข้าถึงได้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน (ซึ่งปัจจุบัน AI ช่วยเร่งให้เกิดขึ้นได้รวดเร็วและกว้างขึ้น) และการนำความรู้ไปใช้จริงในการ ปฏิบัติงาน หากขาดด้านใดด้านหนึ่งห่วงโซ่ความรู้ จะไม่เชื่อมถึงการเปลี่ยนแปลงการสอน ในชั้นเรียนอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ลดลง โดยหลักคิดร่วม สมัยนี้ว่าครูจำเป็นต้องอัปเดตองค์ความรู้ / เครื่องมือใหม่อย่างต่อเนื่อง และเรียนรู้ร่วมกัน ในชุมชนวิชาชีพ จึงจะยกระดับการสอนได้จริง (OECD, 2021, p. 5) และการใช้ AI ในสถานศึกษาจะเกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อมีกรอบกำกับด้านความเท่าเทียม ความปลอดภัย ข้อมูล และการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องควบคู่ไปกับการพัฒนาสมรรถนะบุคลากร (UNESCO, 2023, p. 4) อีกทั้งงานวิจัยเชิงประจักษ์ยังพบความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่าง การจัดการความรู้กับประสิทธิผล / ประสิทธิภาพการสอนอย่างมีนัยสำคัญ จึงสะท้อนว่าการ พัฒนาให้ครบทุกมิติย่อมสนับสนุนผลลัพธ์การเรียนรู้ได้ชัดเจน (Hidayat et al., 2022, p. 1) ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาพร ปิงลี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง (2567, หน้า 560) ได้วิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงาน

ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับการปฏิบัติงานของครูยุคดิจิทัลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา สถานศึกษาขนาดเล็กและกลางอยู่ในระดับมาก ขณะที่สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษอยู่ในระดับมากที่สุด และยังสอดคล้องกับมังกู วังศ์สาคร (2566, หน้า 133 – 134) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครูที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานของครู จำนวน 3 ข้อ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูคือ 1) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ 2) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 3) การวิเคราะห์สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนานักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะปฏิบัติ ดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21

ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ตามความเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก โดยที่การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 อยู่ลำดับสุดท้าย ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยพบว่า แม้โรงเรียนมีการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก แต่ควรเร่งพัฒนาด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ให้ชัดเจนและเป็นระบบมากขึ้น โดยเริ่มจากการสำรวจ / ทำแผนที่ความรู้ของโรงเรียน เพื่อระบุดองค์ความรู้จำเป็นต่อคุณภาพผู้เรียนและเป้าหมายงานวิชาการ จากนั้นกำหนดโจทย์องค์ความรู้ใหม่จากข้อมูลจริงของผู้เรียนและปัญหางานในโรงเรียน พร้อมมอบหมายเจ้าภาพความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งควรใช้ AI เป็นเครื่องมือช่วยสังเคราะห์องค์ความรู้และพัฒนานวัตกรรมการสอนภายใต้แนวทางกำกับที่เหมาะสม สุดท้ายควรติดตามประเมินผลการนำองค์ความรู้ใหม่ไปใช้ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.2 จากผลการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการและครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก โดยที่ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ลำดับสุดท้าย ดังนั้นควรควรให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผล เป็นวาระเร่งด่วนของโรงเรียน โดยพัฒนาระบบประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด / สมรรถนะและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน จัดทำคลังเครื่องมือและเกณฑ์ให้คะแนน (รูบริก / ข้อสอบคุณภาพ / งานภาระงาน) ที่มีมาตรฐานรวม พร้อมอบรมครูเรื่องการสร้างเครื่องมือที่เที่ยงตรง – เชื่อมั่น และการใช้ข้อมูลประเมินรายบุคคลเพื่อนำไปปรับการสอนอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ควรใช้เทคโนโลยีหรือแพลตฟอร์มดิจิทัลช่วยเก็บข้อมูล – วิเคราะห์ผล – ติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และกำหนดระบบนิเทศ / PLC เพื่อตรวจสอบคุณภาพการวัดผลให้เกิดความสอดคล้องเป็นธรรมชาติลดความคลาดเคลื่อน และยกระดับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ทั้งโรงเรียนอย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะปฏิบัติ ดังนี้

2.1 ควรมีควมมีการวิจัยเชิงลึก / เชิงคุณภาพ เช่น สัมภาษณ์เชิงลึก สทนากลุ่ม และการสังเกต เพื่ออธิบายกลไกที่ทำให้การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ และค้นหาปัจจัยเอื้อ อุปสรรคในบริบทโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

2.2 ควรมีควมมีการวิจัยเชิงพัฒนา / กึ่งทดลอง เพื่อสร้างและทดลองใช้รูปแบบหรือโปรแกรมพัฒนาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 (เช่น ระบบกำหนดองค์ความรู้ใหม่ การจัดเก็บ – แลกเปลี่ยนผ่านแพลตฟอร์ม / AI และ PLC) แล้วประเมินผลก่อนหลังต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งเปรียบเทียบผลตามขนาดโรงเรียนหรือบริบทพื้นที่ เพื่อยืนยันความเหมาะสมและขยายผลได้อย่างเป็นรูปธรรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2552). *เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551: แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- _____. (2566). *นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ*
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 – 2567 (หน้า 9). สืบค้นจาก <https://moe360.blog>
เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2568
- กฤติน ไชยคุณ. (2567). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการ
เรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, 5(2), 65 – 76.
<https://jeal.snru.ac.th/ArticleView?ArticleID=1378>
- กฤษฎา สังครุฑ. (2568). การบริหารการศึกษาในศตวรรษที่ 21 แนวคิดและ
หลักการ. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา*, 3(2), 173 –
184. สืบค้น จาก <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/IAEM/article/view/1778>
- กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน. (2560). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์*
ปร.ด. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิ่งแก้ว, อภิษฎา และ สัฟโส, ณัฐฤติ. (2568). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการ
ส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริม
ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 จังหวัด
ภาคเหนือตอนบน. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*,
8(1), 305 – 325.
- กุลิสรา จิตรชญาวณิช. (2562). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลัก
ธรรมาภิบาลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ด. เพชรบูรณ์:*
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

- เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว. (2550). *การจัดการองค์ความรู้: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*.
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไกรสิทธิ์ ศรีสุวรรณ. (2565). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู*. วิทยานิพนธ์ ค.ด.
บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กรกต วัดเข้าหลาม และลักขณา สริวัฒน์. (2568). *การพัฒนาแนวทางการจัดการความรู้
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา*.
Interdisciplinary Academic and Research Journal, 4(4), 143 – 160.
- กรณัญญ์ ฐิตากรพงศ์สถิต, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์, & วัชรี แสงบุญเรือง. (2565).
สภาพ ความต้องการจำเป็นและแนวทางพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูเพื่อส่งเสริม
การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา มุกดาหาร. *Rajapark Journal*, 16(47), 189 – 206.
- กัญญ์กุลณัช ศิริเวชมงคล, ปิยาพัชญ์ นิธิศัฏธานนท์, & ชวนคิด มะเสนะ. (2568).
แนวทางการพัฒนาครูเพื่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกยุคดิจิทัลของโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี
เขต 3. *วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*,
7(2), 407 – 421.
- ข้าวทิพย์ ทีสุกะ. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อผลสำเร็จ
ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ขวัญฤดี บางศรี. (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
ปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
นครพนม*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- คุณาพร โฉมจิตร, ณรงค์ สมพงษ์ และกฤษณาวัจน์ โคตรชัย. (2567). *บทบาทของ
ผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนประถมศึกษา
อำเภอบางกรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี
เขต 1*. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 7(4), 265 – 287.

- พนัธ ฐาตุทอง. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิตติมา วรรณศรี. (2564). การพัฒนาครูโดยใช้การจัดการความรู้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์*, 9(3), 928 – 932.
- จิตติยาภรณ์ เขารากุล. (2564). *การบริหารจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15(40), 214 – 226
- จิตรลดา พระสุราช และ จารุวรรณ เขียวน้ำชุม. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพนมเขต 2. *วารสารการอาชีวศึกษาภาคใต้*, 6(1), 36 – 43.
- จิราภรณ์ จันทรเขียน และวิษชุดา อ้วนศรีเมือง. (2567). การศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(1), 1200 – 1210.
- จิราพรรณ แสงมณี และวิรัตน์ ธรรมาภรณ์ (2559). ประสิทธิภาพการจัดการความรู้ตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 9(2), 11 – 18.
- จันทร์จิรา เชื้อคำฮุด. (2563). *เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักรกริช สันซัง, เบญจพร ชนะกุล และอนิทย ประสาน. (2568). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. *วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม*. 3(2), 284 – 303.
<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/article/view/2119/1570>.

- ชญาดา ฝ่ายไทย. (2568). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 16(2), 274 – 294.
- ชัยยศ ชินวรรณ. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมสมรรถนะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ ค.ด. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). *จิตวิทยาสำหรับครู*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลลธร แสงถนอม. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชวกัญช์ แนนระชัย & วุฒิพงศ์ บุษราคัม. (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะปัญญาประดิษฐ์ของครูและความตระหนักรู้ด้านจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 5(6), 1033 – 1048.
- ธนาพล บัวคำโคตร, & ไพบูลย์ ลิ้มมณี. (2563). แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. *วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*, 7(8), 89 – 103. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JMND/article/view/246261/166430>
- ณัชชา มหปัญญานนท์ และคณะ. (2568). การวิจัยเพื่อพัฒนาโรงเรียนต้นแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21 ด้วยแนวคิด VISIBLE LEARNING เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*. 9(2), 28 – 39.
- ณัฐชยา ชนะกุล. (2566). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ณัฐพงศ์ แก้วบุญมา. (2567). *การจัดระบบความรู้ (Knowledge Organization)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย.

- ณัฐวุฒิ พรหมสุวรรณ. (2566). การประยุกต์ใช้ AI เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้เฉพาะบุคคล
ในองค์กร. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการ
สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ณัฐพร เดชทะสอน, นาวิ อุตร และอัศววัฒน์ บุปผาวิศักดิ์. (2568). การนิเทศภายใน
สถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา,
16(1), 18 – 37.
- ดวงดาว มงคลสวัสดิ์, สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และจรรุวรรณ เขียวน้ำชุม. (2568). ภาวะผู้นำ
เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มุกดาหาร.
วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 9(1), 438 – 460. [https://so03.tci-
thaijo.org/index.php/jeir/article/view/275614](https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jeir/article/view/275614).
- ดวงแข สุขประเสริฐ, และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยี
แห่งสุวรรณภูมิ, 6(2), 496 – 511.
- ต้นตระกูล ทรัพย์ภักดี และ ชีระวัฒน์ มอนโธสง. (2568). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ
การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับผลการ
ทดสอบพินิจ (PISA) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่,
3(3), 265 – 289. <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>
- ทิวาภรณ์ เลิศวีรพล, ชนกนาถ ประสมทอง, วรณภา สมตา, & โชคชัย ยืนยง. (2565).
การพัฒนาทักษะครูเกี่ยวกับการประเมินผลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ผู้เรียนใน
ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโรงเรียนพิศาลปัญญวิทยา. วารสารชุมชนแห่ง
การเรียนรู้วิชาชีพครู, 2(1), 47 – 71.

- ธดา สิทธิธาดา (2568). รูปแบบการจัดการความรู้ทางการบริหารการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 144 – 166.
- ธัญญา พลชีวิน. (2565). *เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์กับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). *การบริหารจัดการศึกษา*. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนาพงษ์ ศรีสุวรรณ. (2564). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนาภรณ์ วัฒนา. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลຍ: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2551). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ด้วย SPSS*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลินี จันทรเพ็ญ. (2564). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการเสริมสร้างศักยภาพครูสู่การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นริศรา ประศาสตร์ศิลป์ และอดุลย์ วังศรีคุณ. (2565). การเปรียบเทียบการจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. *Journal of Modern Learning Development*, 7(5).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญดี บุญญากิจ. (2547). *จิตวิทยาการศึกษา: ทฤษฎีและการประยุกต์*. สำนักพิมพ์แม็ค.
- บุญรัตน์ แผลงสร และคณะ. (2565). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ M – Learning สำหรับวิชาภาษาอังกฤษ. *วารสารการศึกษาและนวัตกรรมการเรียนรู้*, 2(3), 285 – 302.
- ปริญญา อ้นภักดี, พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ และพิมพ์พร จารุจิตร. (2566). การจัดการความรู้ในสถานศึกษา วิถีปกติใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 20(38), 85 – 95.

- ปัทมา บัวมี. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์*
กศ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประพนธ์ ผาสุกยี่ด. (2549). *การจัดการความรู้ ฉบับนักปฏิบัติ. บริษัทเนชั่นบุ๊คส์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด.*
- ประยงค์ ศรีโทมิ. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์* กศ.ม. อุบลราชธานี:
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ประสิทธิ์ พงศ์ธนานิกร. (2561). *การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21. สำนักพิมพ์แห่ง*
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปริญญา สายมณี. (2563). *การบริหารงานวิชาการตามแนวคิดการมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์* ค.ม. สกลนคร:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ปริญญา อ้นภักดี, พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ และพิมพ์พร จารุจิตร. (2566). *แนวทางการจัดการความรู้ของสถานศึกษายุค New Normal สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 20(38), 85 – 95.*
<https://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/view/15615/12549>
- ปวีณา คำชมพู่. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์* กศ.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ปวีณา พลพาลสังข์, & ธดา สิทธิธาดา. (2567). *การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วารสารรัชต์ภาคย์, 18(61), 669 – 684.*
- ปติพงศ์ ฝั่งบุญ ณ อยุธยา. (2562). *การจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาองค์กร. สำนักพิมพ์*
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปิยะมิตร ศรีธรา. (2568). เวทีข้ามสหวิชาชีพกับนวัตกรรมบริการสุขภาพ.

การบรรยายพิเศษ. การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยมหิดล.

พระครูนวกาวิมล (สง่า สิริธโร), สมศักดิ์ บุญปู, & พีรวัฒน์ ชัยสุข. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผาสุกในการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1*. วิทยานิพนธ์ พท.ด. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). *รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัชรี มงคลชัย. (2563). *การบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

พิทักษ์ หاربัวคำ. (2567). *การจัดการความรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์*. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 4(2), 731 – 748.

พัทธนันท์ ชนะศึก, & จริยา อินทนิล. (2568). *แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์*. *วารสารการบริหารปกครอง มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์*, 14(2), 341 – 371.

ภาคพร เลิกนอก. (2563). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4*. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์*. 7(2), 150 – 166.

ภูวิศ ครุฑหลวง. (2566). *แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย*. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ภัทรินกร พันเดช. (2566). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียน
คุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.
สารนิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.
- ยรรยง พวงราช. (2562). การบริหารราชการยุคใหม่: ขับเคลื่อนนวัตกรรมด้วยข้อมูลและ
องค์ความรู้. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.).
_____. (2562). องค์ความรู้และประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่.
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- เรณู บุญเสริม. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามแนวคิดการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผล
ต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลย:
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ระพี ชุมเอื้อง. (2568). ความพร้อมในการนำปัญญาประดิษฐ์ไปใช้ในการบริหารวิชาการ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร.
วารสารศึกษาศาสตร์และการพัฒนา.
- ฤทธิศักดิ์ สุวรรณไตรย์. (2560). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3.
วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, 14(64), 73 – 84.
- ลักษณ์ ศิริวรรณ. (2567). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้
ในหน่วยงานภาครัฐไทย: บทสำรวจเอกสาร. วารสารมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 15(1), 333 – 362.
- ลือฤทธิ์ ดำกระเด็น, ธนียา เปาดำ, และ เมธี ดิษฐ์สวัสดิ์. (2568). สมรรถนะที่จำเป็นของครู
ด้านการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน: กรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนการประเมิน
ในชั้นเรียน. วารสารเสียงธรรมจากมหายาน, 11(5), 204 – 217.
- วรรณรัฐ ลิ้มละมัย. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมทักษะความ
เข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดลพบุรี.
การค้นคว้าอิสระ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

- วิภาพร ปิงลี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2567). การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา
กับการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 25(1), 559 – 571.
- วิชญ์พล เมืองโคตร, สุมัทนา หาญสุริย์, & ชรินดา พิมพบุตร. (2567). ปัจจัยทางการ
บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษา
และภาวะผู้นำ*, 13(49), 40 – 50.
- ศศิณิภา ชัยสุข, พระครูโสภาสนนทกิตต์ (ศักดิ์ โอภาโส), และพระมหาญาณวัฒน์
ฐิตวฑฒโน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงพุทธของผู้บริหารสถานศึกษากับความผาสุก
ในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย
เขต 1. *วารสารวิจัยพุทธศาสตร์*, 17(6), 3082 – 3095.
- ศิริวรรณ ลาภอุดม. (2567). *การจัดการความรู้ภาครัฐ: แนวคิดและแนวทางปฏิบัติ*.
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. (2550). *วิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: พัฒนาวิชาการ.
- ศุทธิดา ชวนวัน. (2568). ดิจิทัลกับเวทีเสวนาท้องถิ่น: แนวทางการแลกเปลี่ยนความรู้
ชุมชน. *วารสารพัฒนาชุมชนไทย*, 9(2), 20 – 42.
- สอนนารินทร์ ปัทม. (2559). *ปัจจัยการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงาน
วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 22*.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมยศ สุภาชี, จินตนา จันทระเจริญ, และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2565). บทบาทของผู้บริหาร
ที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา
สังกัดเทศบาลนครเชียงราย. *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*,
5(6), 56 – 66.
- สิทธิเดช ชมจันทร์, อุไร จักษ์ตรีมงคล, & กาญจนา ตระกูลวรกุล. (2565). การประเมิน
ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับทักษะการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครู
ระดับชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้แบบจำลองคาโน. *วารสารการวัดผลการศึกษา
สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา*, 39(105), 216 – 226.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). รายงานการศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะ
ในศตวรรษที่ 21 ของเด็กไทย. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2567). ข้อเสนอระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของ
โลกอนาคตในปี 2040. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม. (2566). คู่มือการจัดการความรู้ (KM Guide)
สำหรับองค์กรภาครัฐ. สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม.
สมชาย น้อยฉนวน. (2552). การบริหารการศึกษาแนวใหม่. สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
สมชาย สร้อยทอง. (2566). การบริหารจัดการความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สาวิตรี มาตรขาว. (2560). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็น
องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. นครราชสีมา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สุจิรา สาหา. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดการเรียนรู้
ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษายะลา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุชาติ สุรงค์กุล. (2563). การจัดการความรู้และการสร้างองค์ความรู้ในยุคดิจิทัล.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุธรรม ลิกษาจารย์ และคณะ. (2562). แนวทางการวิจัยทางการศึกษา. สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุธรรม ลิกษาจารย์, ทศนีย์ ช่อเทียนทิพย์, วิรัตน์ มณีพฤกษ์, ทศพล อัครพงษ์ไพบูลย์.
(2562). การทบทวนแนวคิดการจัดการความรู้ในองค์กร. วารสารวิชาการ
การจัดการภาครัฐและเอกชน. 1(1), 13 – 25.
- สุพัตรา โคตะวงศ์ และนิมิต มั่งมีทรัพย์. (2562). การจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ
การบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. 2(2), 15 – 25.
- <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ssajournal>.

- สุภาวดี โพธิ์ศรี. (2565). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- สุพิชฌาย์ เจริญรักษ์. (2564). องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพการศึกษา
สู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา. วารสารวิชาการการบริหารการศึกษา,
17(1), 1 – 14.
- สุภัทรา แก้วมูล. (2566). การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการคิด
วิเคราะห์ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 46(1), 112 – 125.
- สมิตร์ เจริญสุข. (2565). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาแบบบูรณาการเพื่อ
ส่งเสริมความสามารถด้านการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรเดช วัฒนวงศ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลัก
ธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู.
วิทยานิพนธ์ ค.ด. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุวัชชัย อาจวิเชียร และคณะ. (2567). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษากรุงเทพมหานคร.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. 22(1), 249 – 264.
- สุวรรณา บัวทอง. (2565). การจัดการความรู้ในสถานศึกษาแห่งศตวรรษที่ 21.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือประเมินสมรรถนะครู
(ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- _____. (2563). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา
(ฉบับสถานศึกษา). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2546). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.
- _____. (2548). คู่มือการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA).
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *กรอบแนวคิดการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง* (พ.ศ. 2542 – 2551). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2548). *การศึกษาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต: รายงานการวิจัย*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2564). *รายงานการพัฒนาการศึกษาไทย ปี 2564*. กระทรวงศึกษาธิการ. <https://backoffice.onec.go.th/uploads/book/1638-file.pdf>.
- _____. (2565). *รายงานการศึกษาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในศตวรรษที่ 21* (หน้า 18). กรุงเทพฯ: สกศ.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13* (พ.ศ. 2566 – 2570). สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. https://www.nesdc.go.th/article_attach/article_file_20221111160438.pdf.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2554). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา: กรอบและแนวการดำเนินงาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). *แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2567). *แนวทางการส่งเสริมการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Assessment) วิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในสถานศึกษา* (ฉบับ e – book ครั้งที่ 1; ISBN 978-616-576-461 – 2). สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.).
- แสงเพชร คุณประเสริฐ. (2567). *การจัดการความรู้ในองค์กรการศึกษาไทยยุคใหม่*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- แสงเพชร คุณประเสริฐ และคณะ. (2567). การพัฒนาชุดฝึกอบรมแบบผสมผสานตามแนวคิดการปฏิบัติเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของครู โรงเรียนมัธยมสมบุญรณเทศบาลแขวงอุดมไซ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ครีนครินทร์วิโรฒ*. 25(2), 67 – 81.
- สมยศ สุภาชี, จินตนา, จันทระเจริญ และวีรพันธุ์ ศิริฤทธิ์. (2565). บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย *วารสารการบริหารและสังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 5(6), 55 – 66.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/assr/article/view/263248/175669>
- ลือฤทธิ์ ดำกระเด็น, ธนียา เขาคำ, และเมธิ์ ดิษฐ์ดี. (2568). สมรรถนะที่จำเป็นของครูด้านการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน: กรอบแนวคิดในการขับเคลื่อนการประเมินในชั้นเรียน. *วารสารเสียงธรรมจากมหาวิทยาลัย*, 11(5), 204 – 217.
<https://so09.tci-thaijo.org/index.php/nsc/article/view/7331/4701>
- วรรณรัฐ ลีละมัย. (2567). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของครูโรงเรียนเอกชน จังหวัดลพบุรี. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- วาสนา อิมเอม. (2567). บทบาทของเว็บไซต์สารเปิดและความไว้วางใจต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ในองค์กร. *วารสารการจัดการองค์ความรู้*, 12(1), 35 – 58.
- วิจารณ์ พานิช. (2547). *การเรียนรู้แบบใ้รู้ (Active Learning)*. มูลนิธิสดศรี – สฤษดิ์วงศ์.
- วิภาพร ปิงลี และสุทธิพงศ์ บุญผดุง. (2567). การจัดการความรู้ของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานของครูในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 25(1), 560 – 572.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jsr/article/view/262831>
- หยาดทิพย์ ชีซง. (2564). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 9(36), 165 – 175. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jsr/article/view/269683?utm_source=chatgpt.com.

- อะธิดา แสงอรุณ (2566). *ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
- อรรถพล ประเสริฐสังข์. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อรรถพล อนันตวรสกุล. (2562). *การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี - สฤษดิ์วงศ์.
- อัศนีย์ สุกใจใจ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อาทิตยา คงเมือง. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ ปรัช.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- องค์มณี วัฒนประทาน. (2568). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการความรู้ของโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม. *วารสารธรรมวัฒน์*, 16(2), 42 – 55.
- อังคนารักษ์ บุตรสุวรรณ, วัฒนา สุวรรณไตรย์ และระพีพรรณ ร้อยพิลา. (2558). *สภาพ ปัญหา และผลสำเร็จของการจัดการความรู้ในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, 3(12), 69 – 79.
- อัมรา จันทา, สายันต์ บุญใบ และ ภัทรธร จันวันดี. (2567). *ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*, 13(49), 51 – 60.

- อภิษฎา กิ่งแก้ว และณัฐวุฒิ สัพโส. (2568). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ในสถานศึกษากลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน. *วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*, 8(1), 305 – 325. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSSMBU/article/view/279400>.
- Abou – Moghli, A. A. (2025). The interplay between knowledge management and organizational performance measurement through the mediating effect of innovation capability. *Knowledge and Performance Management*, 9(1), 45 – 61.
- Alaaraj, S., Salleh, N. M., Bustamam, U. S. A., & AlDhaen, E. (2024). Strategic capabilities and digital transformation: The mediating role of strategic agility and the moderating role of AI management. *Journal of Innovation & Knowledge*, 9(1), 1 – 12.
- Alammary, A. (2019). Blended learning models for introductory programming courses: A systematic review. *PLoS ONE*, 14(6), e0217680. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0217680>.
- Antinluoma, M., Ilomäki, L., & Toom, A. (2021). *Practices of professional learning communities*. *Frontiers in Education*, 6, Article 617613.
- APQC. (2013). *Breaking the barriers to knowledge sharing* [White paper]. APQC.
- Arnas, Y., Ahmad, A., & Fajarianto, O. (2023). The effectiveness of Learning Management System in higher education: A case study of social sciences course content. *International Journal of Education and Social Science*, 4(2), 114 – 118. <https://doi.org/10.56371/ijess.v4i2.185>.
- Asiamah Yeboah. (2023). Knowledge sharing in organizations: A systematic review. *Cogent Business & Management*, 10(1), Article 2243982. <https://doi.org/10.1080/23311975.2023.2243982>.
- Argote, L. (2024). Knowledge transfer within organizations: Mechanisms, motivation and consideration. *Annual Review of Psychology*, 75(1), 405 – 431.

- Bell, D. (2020). *The end of ideology: On the exhaustion of political ideas in the fifties* (2nd ed.). Harvard University Press.
- Bloomfire. (2023, October 3). *After retirements and layoffs, why knowledge management is more important than ever*. <https://bloomfire.com>.
- Bueno – Broterson, Y., Araya–Guzmán, S., & Salazar–Concha, C. (2025). Knowledge management and organizational performance: Analysis in the Chilean educational context. *PROMETEICA – Revista de Filosofía y Ciencias*, 32, e19799.
- Carlucci, D., Schiuma, G., & Bontis, N. (2021). Knowledge assets and organizational performance: An integrated dynamic model. *Journal of Knowledge Management*, 25(1), 1 – 17. <https://doi.org/10.1108/JKM-04-2020-0296>.
- Castells, M. (2021). *The power of identity* (2nd ed.). Wiley–Blackwell.
- _____. (2022). *The rise of the network society* (2nd ed., Vol. 1). Wiley – Blackwell.
- Chen, E. (2024). Empowering artificial intelligence for knowledge management augmentation. *Issues in Information Systems*, 25(4), 409 – 416. https://doi.org/10.48009/1_iis_2024_132.
- Çevik, M. S., & Doğan, E. (2023). The mediating and moderating effects of knowledge management in the relationship between technological leadership behaviors of school principals and data–driven decision – making. *Educational Policy Analysis and Strategic Research*, 18(1), 50 – 76.
- Chinowsky, P., & Carrillo, P. (2007). Knowledge management to learning organization connection. *Journal of Management in Engineering*, 23(3), 122 – 130.
- Cui, J. (2025). *The explore of knowledge management dynamic capabilities, AI–driven knowledge sharing, knowledge–based organizational support, and organizational learning on job performance: Evidence from Chinese technological companies* [Preprint]. arXiv.
- Dalkir, K. (2023). *Knowledge Management in Theory and Practice* (4th ed.). MIT Press.

- Davenport, T. H., & Prusak, L. (1998). *Working knowledge: How organizations manage what they know*. Harvard Business School Press.
- Dale, E. (1969). *Audio – visual methods in teaching* (3rd ed.). Holt, Rinehart and Winston.
- Day, C., & Sammons, P. (2023). School quality and student learning outcomes: Research insights and implications. *Education Administration Journal*, 1(2), 45 – 60.
- Dokmai, P., Sakorn, W., & Nontapa, R. (2023). The professional learning community for teachers' professional development training in classroom action research for enhancing students' science, mathematics and technology competencies in new normal. *International Journal of Science Education and Teaching*, 2(1), 38 – 50.
- Felani, Y., Santosa, B., & Idris, S. (2024). Implementation of the school literacy movement through reading corner facilities and the role of school principals in elementary schools. *International Journal of Education and Teaching Zone*, 4(1), 35 – 41.
- Friedman, T. L. (2021). *The world is flat: A brief history of the twenty – first century* (Updated ed.). Farrar, Straus and Giroux.
- Gibson, J. L., Ivancevich, J. M., & Donnelly, J. H. (1991). *Organizations: Behavior, structure, processes* (7th ed.). Irwin.
- Giraldo, L. F., Ramirez, S., & Rojas, A. (2020). Knowledge management in higher education institutions: A Latin American perspective. *International Journal of Educational Management*, 34(1), 80 – 91. <https://doi.org/10.1108/IJEM-01-2019-0005>.
- Good, C. V. (1975). *Dictionary of education* (4th ed.). McGraw – Hill.

- Gleeson, J., Cutler, B., Larsen, S., Parker, B., Ridgway, K., Rickinson, M., Walsh, L., & People, J. (2022). *Supporting teachers to use research evidence well in practice: Survey findings and practical guidance from an AERO and Monash Q Project collaboration*. Australian Education Research Organisation.
- Helpjuice. (2024). *Comprehensive guide to knowledge hoarding in 2024*.
<https://helpjuice.com/blog/comprehensive-guide-to-knowledge-hoarding-in-2024>.
- Hill, P. W. (1982). *School effectiveness research and the classroom teacher*. Hawthorn, Victoria: Australian Council for Educational Research.
- Hidayat, R., Herfina, H., Hendarman, & Rosdiana, D. (2022). *The effect of knowledge management and teamwork on teaching effectiveness*. In *PICEI 2022*. EAI.
- Hough, J. B., & Duncan, J. K. (1970). *Teaching: Description and analysis* (Addison – Wesley series in education). Reading, MA: Addison – Wesley.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational Administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). New York, NY: McGraw – Hill.
- Jun, C. (2025). Transformational leadership and organizational commitment in educational institutions. *International Journal of Educational Leadership and Management*, 13(1), 22 – 39.
- Kanit Sriklau, Auyorn Ruengtrakul. (2022). Teachers' experiences in a professional learning community: Insights on policy delivery and characteristics of the PLC in schools. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 43, 303 – 310.
- Kasneci, E., Sessler, K., Küchemann, S., Bannert, M., Dementieva, D., Fischer, F., ... Kasneci, G. (2023). *ChatGPT for good? On opportunities and challenges of large language models for education*. *Learning and Individual Differences*, 103, 102274. doi:10.1016/j.lindif.2023.102274.
- Kermally, S. (2002). *Effective knowledge management: A best practice blueprint*. Wiley.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 – 610.

- Levy – Feldman, I. (2025). The role of assessment in improving education and promoting educational equity. *Education Sciences*, 15(2), 224.
- Lo, C. K. (2023). *What is the impact of ChatGPT on education? A rapid review of the literature*. *Education Sciences*, 13(4), 410. doi:10.3390/educsci13040410.
- López – Meza, E., Terán–Bustamante, A., & Leyva–Hernández, S. N. (2024). SECI model of knowledge management: A thematic analysis with emphasis on agricultural organizations. *Iberoamerican Journal of Science Measurement and Communication*, 4(2), 1 – 10.
- Michael, S. W., Alexander, K., & Kimani, S. (2024). The impact of knowledge management on teacher performance in English – medium schools in Musoma Diocese, Tanzania, with a focus on the moderating role of professional development. *The CUEA Journal of Business and Economics*, 2(1), 1 – 19.
- Mishra, P., & Koehler, M. J. (2020). *Technological Pedagogical Content Knowledge: A Framework for Teacher Knowledge*. Teachers College Press.
- Moore, T. W. (1992). *Education and society: Issues and explanations in the sociology of education*. Polity Press.
- Mott, P. E. (1977). *The characteristics of effective organizations*. Harper & Row.
- Nitko, A. J., & Brookhart, S. M. (2019). *Educational Assessment of Students* (8th ed.). Pearson.
- Nonaka, I. (1991). The knowledge–creating company. *Harvard Business Review*, 69(6), 96 – 104.
- Nĩmante, D., Kokare, M., Baranova, S., & Surikova, S. (2025). *Transferring results of professional development into practice: A scoping review*. *Education Sciences*, 15(1), 95.
- OECD – Education International. (2023). *Opportunities, guidelines and guardrails for effective and equitable use of AI in education*. OECD Publishing.
- OECD. (2023). *OECD Digital Education Outlook 2023: Towards an effective digital education ecosystem* [PDF]. OECD Publishing.

- OECD. (2025). *Teacher policies to support the use of digital resources in the classroom* [PDF]. OECD Publishing.
- O'Dell, C., Grayson, C. J., & Essaides, N. (1998). *If only we knew what we know: The transfer of internal knowledge and best practice*. Free Press.
- Organisation for Economic Co-operation and Development. (2025). *Unlocking high-quality teaching*. OECD Publishing. doi:10.1787/f5b82176-en.
- Özer Özkan, Y., & Özkan, M. (2025). Decoding teachers' dilemma: Unveiling the real obstacles to implementing formative assessment in the classroom. *Journal of Qualitative Research in Education*, (41), 95 – 118.
- Özkul, R., & Varol Yildizbaş, Y. (2025). The relationship between school principals' leadership styles, organisational climate and organisational depression. *South African Journal of Education*, 45(2), 15 pages.
- Parama Khaewphuang and Prasart Nuangchalerm (2025). Components and Indicators of Instructional Design Competence for Thai Pre – Service Teachers. *Journal of Practical Studies in Education*, 6(2), 14 – 22.
- Prachagool, V., & Nuangchalerm, P. (2021). Instructional leadership enhancing 21st century learning skills: A case of Thailand secondary school. *International Journal of Instruction*, 14(2), 217 – 230.
- Polanyi, M. (1966). *The tacit dimension*. Routledge & Kegan Paul.
- Probst, G., Raub, S., & Romhardt, K. (2000). *Managing knowledge: Building blocks for success*. John Wiley & Sons.
- Rabeh, M. D., & Elmotri, B. (2024). *Evaluating the effectiveness of learning management systems for remote assessments during COVID-19*. *International Journal of Advanced and Applied Sciences*, 11(6), 118 – 127. <https://doi.org/10.21833/ijaas.2024.06.013>.
- Salatino, A., Aggarwal, T., Mannocci, A., Osborne, F., & Motta, E. (2024). *A survey on knowledge organization systems of research fields: Resources and challenges*. arXiv preprint.
- Sandaruwan, J., & Luka, I. (2024). The impact of knowledge management on employee performance in knowledge process outsourcing companies in Sri Lanka.

- Sen, A. (2024). Organizational Knowledge and Knowledge Management – A New Framework. *American Journal of Management Science and Engineering*, 9(1), 1 – 12.
- Silva, T., & Fain, N. (2024). *Knowledge management practice and organizational performance in the context of international schools*. *International Journal of Knowledge Management*, 20(1), 1 – 15.
- Thakuri, S., Bon, M., Cavus, N., & Sancar, N. (2024). Artificial intelligence on knowledge management systems for businesses: A systematic literature review. *TEM Journal*, 13(3), 2146 – 2155.
- Thompson, G., Hogan, A., Mockler, N., Stacey, M., & Creagh, S. (2025). *Time Use, Time Poverty and Teachers' Work: Preliminary Report on Phase 3* (March 2025). Queensland University of Technology.
- UNESCO Bangkok. (2021). *Reimagining our futures together: A new social contract for education*.
- UNESCO. (2023). *Global education monitoring report 2023: Technology in education—A tool on whose terms? (Summary)*. UNESCO.
- _____. (2024). *Global education monitoring report summary 2024/5: Leadership in education: Lead for learning*. UNESCO.
- Vlachopoulos, D., & Makri, A. (2024). A systematic literature review on authentic assessment in higher education: Best practices for the development of 21st century skills, and policy considerations. *Studies in Educational Evaluation*, 83, 101425. <https://doi.org/10.1016/j.stueduc.2024.101425>.
- Wiig, K. M. (2022). *Knowledge management foundations: Thinking about thinking – how people and organizations create, represent, and use knowledge*. Butterworth – Heinemann.
- Zepeda Mendoza, M. L., Chacón-Duque, J. C., Navarro-Gomez, D., & Homburger, J. R. (2024). AI – assisted analysis of personal genomes in a clinical setting. *Nature*, 627(8004), 318 – 325.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญและรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครพนม จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.ชอบกิจ กนกหงส์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครพนม
4. นายภูวนารถ ตั้งศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนนครพนมวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครพนม
5. นางสาววิธินี มุสิกนาม ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนครพนมวิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนครพนม

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการพัฒนา

เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู
ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎี
บัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ อาจารย์ประจำหลักสูตร
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. นายฉัตรชัย ไชยมงคล รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
4. นายชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร ศักขานีเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
5. นางสาวสาวิตรี มาตขาว ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
6. นายเฉลิมเกียรติ คำโพธิ์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนธรรมโฆสิตวิทยา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
7. นายไชยันต์ ศรีสุวะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมหาชัยวิทยาคม
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
8. นายบัณฑิต นามพลแสน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมัธยมพัชรกิตติยาภา ๑ อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
9. นายประยุทธ์ สุดสูง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปลาปากวิทยา
อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
10. นางนิตยา คำสาว ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย
อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๓๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดี โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้อยู่ช่วยหาข้อมูลตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๔๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้ช่วยหาข้อมูลในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.ชอบกิจ กนกหงส์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ

๒. เครื่องมือการวิจัย

๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๔๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดี โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๕๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๓๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายภูวนารถ ตั้งศิริ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรกร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๙๗ ๐๒๒๙

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๓.๑๒/ว ๑๓๕๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนมิตรภาพ ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๗ กันยายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติเป็นผู้อยู่เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาววิณี มุสิกนาม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
๒. เครื่องมือการวิจัย
๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุมัติท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย เพื่อใช้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล สมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล สมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษามาตตะวันตกเฉียงเหนือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดูงานหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดี โพธิวัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขอความอนุเคราะห์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๐๙

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโพนงามศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทั้งนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอตกลงใช้เครื่องมือการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่นในการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติครุภัณฑ์ท่านอนุญาตให้นักศึกษาทำการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๗๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติขอทราบข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

เพื่อให้การศึกษาค้นคว้าสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร จึงขออนุมัติจากท่านให้นักศึกษารายดังกล่าวได้เก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เพื่อนำข้อมูลที่ได้ประกอบการศึกษาวิทยานิพนธ์ และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ แสนทวีสุข)
ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน - เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ศิริ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๕๗ ๐๒๒๕

โทรสาร ๐ ๔๒๕๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ศิริ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายฉัตรชัย ไชยมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภทร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน - เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ศิริ จันทักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๔๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภทรดร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน - เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถนนิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายบัณฑิต นามพลแสน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๙๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน - เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายไชยันต์ ศรีสุขะ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสต์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ทิพย์ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายเฉลิมเกียรติ คำไพ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน - เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ศิริ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางสาวสาวิตรี มาตขาว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสด์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ทิพย์ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายประยุทธ์ สดสูง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๔๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ศิริ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ที่ อว ๐๖๒๑.๑๒/ว ๑๘๘๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๖๘๐ ถ.นิตโย ต.ธาตุเชิงชุม
อ.เมือง จ.สกลนคร ๔๗๐๐๐

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นางนิตยา คำสาว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ด้วย นายทศพล ลมออน รหัสประจำตัวนักศึกษา ๖๗๔๒๑๒๒๕๑๒๐ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภัทรธร จันวันดี เป็นประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ โพธิ์วัฒน์ เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขออนุญาตให้นักศึกษาได้สัมภาษณ์ท่านด้วย ทั้งนี้ผู้สัมภาษณ์จะประสานวัน – เวลา ที่ท่านสะดวกในการให้สัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ทรัพย์ธิรัฐ จันทรักษ์)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและวิจัย รักษาการแทน

ผู้อำนวยการบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๔๗ ๐๒๒๔

โทรสาร ๐ ๔๒๔๗ ๐๐๓๒

ผู้ประสานงาน นายทศพล ลมออน โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๐๘ ๓๐๘๐ ๗๘๒๐

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
 - ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อคำถาม ตามสภาพความเป็นจริง ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคำตอบที่ได้ในครั้งนี้นะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอเป็นภาพรวม จะไม่มีผลกระทบต่อท่านและสถานศึกษาของท่านแต่ประการใด และหวังอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายทศพล ลมออน

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพการดำรงตำแหน่ง

- ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา
- ☐ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
- ☐ ครูผู้สอน

2. ขนาดโรงเรียน

- ☐ ขนาดเล็ก และขนาดกลาง
- ☐ ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ

3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- ☐ น้อยกว่า 10 ปี
- ☐ ตั้งแต่ 10 – 20 ปี
- ☐ มากกว่า 20 ปี

ตอนที่ 2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21						
0	สถานศึกษามีการสำรวจและทบทวนองค์ความรู้ ที่มีอยู่เป็นประจำอย่างเป็นระบบ	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า ท่านมีความคิดเห็นว่า สถานศึกษามีการสำรวจและทบทวนองค์ความรู้ที่มีอยู่เป็นประจำอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21						
1	สถานศึกษามีการสำรวจและทบทวนองค์ความรู้ที่มีอยู่เป็นประจำอย่างเป็นระบบ					
2	ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน					
3	สถานศึกษามีการระบุความรู้ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับบรรลุเป้าหมาย ภารกิจในปีการศึกษาอย่างชัดเจน					
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถระบุแหล่งที่มาของความรู้ (เช่น ผู้เชี่ยวชาญภายใน / ภายนอก ฐานความรู้ งานวิจัย ฯลฯ) ได้ตรงกับความต้องการ					
5	สถานศึกษามีเกณฑ์ที่ชัดเจนในการจัดลำดับความสำคัญของความรู้ ตามความเร่งด่วนและผลกระทบต่องาน					
6	สถานศึกษามีการจัดหมวดหมู่ จัดทำดัชนี โดยนำเทคโนโลยีมาเพื่อให้ค้นหาและนำไปใช้ซ้ำได้สะดวก					
7	สถานศึกษามีการสื่อสารและถ่ายทอด ความรู้ที่ถูกคัดเลือกไปสู่ผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงและทันเวลา					
ด้านที่ 2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21						
8	ผู้บริหารและครูรวบรวมความรู้จากทั้งแหล่งทางการ งานวิจัย หลักสูตร ฐานข้อมูล และไม่เป็นทางการได้อย่างสมดุล					
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรับฟังการจัดการความรู้จากครู / บุคลากรแนวหน้าและแปลงเป็นบทเรียนรู้ภายในองค์กร					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)						
10	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถคัดกรองความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย ความเกี่ยวข้องก่อนบันทึกเข้าสู่คลังความรู้					
11	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการทบทวนอัปเดตเนื้อหาเดิมที่ล้าสมัยอย่างสม่ำเสมอเพื่อคงคุณภาพคลังความรู้					
12	สถานศึกษามีการจัดระบบคลังความรู้ดิจิทัลรองรับการค้นคืนด้วยคีย์เวิร์ด ตัวกรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
13	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการนำความรู้ที่จัดเก็บถูกนำไปใช้จริงในการปรับปรุงการสอนการบริหาร และสะท้อนผลลัพธ์ให้เห็นเป็นรูปธรรม					
14	สถานศึกษามีช่องทางสื่อสาร / เวทีแบ่งปัน (เช่น PLC, ชุมชนดิจิทัล, ไมโครเลิร์นนิ่ง) ที่กระตุ้นให้บุคลากรเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
ด้านที่ 3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21						
15	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการรวบรวมความรู้จากหลายแหล่งอย่างเป็นระบบ หลักสูตร งานวิจัย ชุมชนปฏิบัติ ประสบการณ์หน่วยงาน					
16	สถานศึกษามีเกณฑ์คัดกรองคุณภาพความรู้ให้มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย ความเกี่ยวข้องก่อนบันทึกเข้าสู่คลังความรู้					
17	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากแหล่งต่าง ๆ จนได้ข้อสรุป/แนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)						
18	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดหมวดหมู่/ติดสัญลักษณ์ ให้ความรู้อย่างสอดคล้อง ทำให้ค้นหาได้สะดวก					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถเชื่อมโยงความรู้ข้ามหัวข้อ ข้ามกลุ่มสาระ ข้ามโครงการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่					
20	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดระบบความรู้ กระตุ้นทักษะการคิดขั้นสูง (วิเคราะห์ ประเมิน สร้างสรรค์) ของผู้เกี่ยวข้อง					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำความรู้ที่จัดระบบแล้วถูกนำไปใช้จริง เพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการเรียนรู้ การบริหารงาน และสะท้อนผลลัพธ์ได้					
ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI						
22	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูลที่สืบค้นผ่าน AI อย่างเป็นขั้นตอน					
23	สถานศึกษามีระบบ AI ในองค์กรช่วยจัดเก็บ วิเคราะห์ คัดกรอง และแนะนำองค์ความรู้ที่ตรงกับบทบาท ความต้องการของฉัน					
24	บุคลากรในสถานศึกษามีการแบ่งปันเอกสาร / บทเรียนรู้อย่างคล่องแคล่วที่ AI เข้าถึงได้ เพื่อให้เพื่อนร่วมงานใช้ประโยชน์ต่อไป					
25	สถานศึกษามีการใช้ AI ทำให้ทีมของเราสื่อสาร และเชื่อมโยงงานได้เป็นระบบ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (ต่อ)						
26	บุคลากรในสถานศึกษามีการใช้ AI ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และลดความเหลื่อมล้ำด้านประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
27	บุคลากรในสถานศึกษามีการนำระบบ AI ช่วยเชื่อมโยง ทำแผนที่ความรู้ ข้ามหัวข้อหรือหน่วยงาน ทำให้เกิดแนวปฏิบัติใหม่ที่น่าไปใช้ได้จริง					
28	บุคลากรในสถานศึกษามีการใช้ AI ช่วยดึงและแปลงความรู้ฝังลึก (tacit) จากประสบการณ์หน้างานให้เป็นบทเรียนรู้ คู่มือที่ผู้อื่นนำไปใช้ได้					
ด้านที่ 5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21						
29	สถานศึกษามีค่านิยม ปรัชญา ความเชื่อที่สอดคล้องกันและใช้เป็นฐานในการทำงานร่วมกัน					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการกำหนดวิสัยทัศน์/ทิศทางอนาคต และแปลงเป็นเป้าหมายการพัฒนาโรงเรียนที่ชัดเจน					
31	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมเชิงรุกในการออกแบบ / ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงแทนที่จะรอคำสั่งจากบนลงล่าง					
32	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูนำความรู้ไป แก้ปัญหาในสถานการณ์จริง โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ชุมชน และทรัพยากรที่มี					
33	สถานศึกษามีการนำเครื่องมือ เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อทดลอง ปรับใช้ และติดตามความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่อง					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)						
34	สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์กรของเราสนับสนุน การเรียนรู้จากการปฏิบัติ การสะท้อนคิด การปรับปรุงซ้ำ (iterate)”					
35	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการประยุกต์ใช้ ความรู้ของเรานำไปสู่ ผลลัพธ์เชิงคุณค่า ที่วัดได้ต่อ ผู้เรียน งาน และองค์กร (เช่น คุณภาพผู้เรียน ประสิทธิภาพงาน นวัตกรรม)					

ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับ **น้อยที่สุด** มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับ **น้อย** มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับ **ปานกลาง** มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับ **มาก** มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนในโรงเรียน อยู่ในระดับ**มากที่สุด** มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน						
0	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตร	✓				

จากตัวอย่างแสดงว่า ท่านมีความคิดเห็นว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายคุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตร อยู่ในระดับ **มากที่สุด**

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน						
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียนตามหลักสูตร					
2	ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนที่สอดคล้อง กับความมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา					
3	ครูมีการเชื่อมโยงเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรสถานศึกษา กับแผนการจัดการเรียนรู้					
4	ครูมีการกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการสมรรถนะ สำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
5	ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
6	ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้อง กับความมุ่งหมายของหลักสูตรของโรงเรียน					
ด้านที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล						
7	ครูมีความรู้ความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้เรียน					
8	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)						
9	ครูมีการจัดทำสารสนเทศผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
10	ครูนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกัน					
11	ครูมีกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล					
12	ครูมีวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย มีการประเมินระหว่างเรียน ผลงานแฟ้มสะสมงาน แบบสังเกต ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อเพิ่มความแม่นยำของการวิเคราะห์					
ด้านที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้						
13	ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา					
14	ครูใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน สื่อ / แหล่งเรียนรู้ การวัด และประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)						
15	ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของนักเรียน					
16	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ไว้					
17	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย					
18	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้บนฐานคิดที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้เต็มศักยภาพและพัฒนาตนเองได้					
ด้านที่ 4 การใช้สื่อดิจิทัล						
19	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ					
20	ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม หลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ และธรรมชาติของสาระ การเรียนรู้					
21	ครูมีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อนำมาพัฒนา หรือ ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้					
22	ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้					
23	ครูนำสื่อดิจิทัลช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาการ สังคมอภิปราย แลกเปลี่ยน เพียร์รีวิว ทำงานกลุ่มออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
24	ครูมีการบูรณาการมัลติมีเดีย วิดีโอ อินโฟกราฟิก เพื่อเสริมความเข้าใจเนื้อหาและแรงจูงใจผู้เรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล						
25	ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
26	ครูใช้การประเมินที่หลากหลายและการวิเคราะห์รอบด้านในการประเมินผู้เรียน					
27	ครูมีการดำเนินการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) อย่างสม่ำเสมอ และใช้ผลเพื่อปรับการสอนระหว่างหน่วยการเรียนรู้					
28	ครูมีการใช้ การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) หลังเรียน/ปลายหน่วย/ปลายภาค ตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างชัดเจนและเป็นธรรม					
29	ครูมีการสะท้อนผลและป้อนกลับคุณภาพ (feedback) ที่เฉพาะเจาะจง ทันเวลา และนำไปปฏิบัติได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล					
30	ครูมีระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนรู้ เพื่อติดตามพัฒนาการ ความก้าวหน้า และแจ้งผู้ปกครอง/ผู้เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส					

ข้อ	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้						
31	ครูสามารถระบุปัญหา ความต้องการพัฒนาของผู้เรียนในกลุ่มสาระที่รับผิดชอบได้ชัดเจนก่อนเริ่มวิจัยในชั้นเรียน					
32	ครูสามารถทำแผนวิจัย นวัตกรรมสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระและเป้าหมายการเรียนรู้					
33	ครูมีการเก็บข้อมูลและประเมินผล ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน ให้เหมาะสม น่าเชื่อถือ และสะท้อนสมรรถนะ/คุณลักษณะที่ต้องการ					
34	ผลวิจัยในชั้นเรียนของครูสามารถแก้ปัญหา พัฒนาผู้เรียน ได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น คะแนนสมรรถนะ เจตคติดีขึ้น					
35	ครูมีการติดตามผลระยะยาว ความยั่งยืนของผลลัพธ์หลังจบโครงการหรือหน่วยการเรียนรู้					
36	ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย แนวปฏิบัติที่ดีผ่าน PLC เวทีวิชาการ บทความ หรือแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้ต่อมี					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์

นายทศพล ลมออน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

**แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัยแบบกึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับ
แนวทางการยกระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ
จัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม**

ชื่อผู้วิจัย นายทศพล ลมออน นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.ภัทรธร จันวันดี และ ผศ.ดร.สวัสดี โพธิ์วัฒน์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

สถานที่ทำงาน

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์

เริ่มการสัมภาษณ์เวลา.....จบการสัมภาษณ์เวลา.....

ในการวิจัยเรื่องการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ปัจจัยการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 5 ปัจจัย ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม คือ

1. การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21
2. การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21
3. การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI
5. การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21

ประเด็นคำถาม

1. ท่านมีแนวทางการยกระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีแนวทางการยกระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการ
ค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างไร

.....

.....

.....

3. ท่านมีแนวทางการยกระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการ
จัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 อย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านมีแนวทางการยกระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI อย่างไร

.....

.....

.....

5. ท่านมีแนวทางการยกระดับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 ด้านการ
ประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 อย่างไร

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ทศพล ลมออน

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภาคผนวก ง

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตาราง 51 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ การจัดการความรู้
ในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม									
1	สถานภาพการดำรงตำแหน่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ขนาดของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครพนม									
ด้านที่ 1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21									
1	สถานศึกษามีการสำรวจและทบทวนองค์ความรู้ที่มีอยู่เป็นประจำอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ผู้บริหารและครูร่วมกันวิเคราะห์ช่องว่างความรู้ที่กระทบต่อการดำเนินงานหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			

**ตอนที่ 2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครพนม (ต่อ)**

ด้านที่ 1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

3	สถานศึกษามีการ ระบุความรู้ที่ จำเป็นต้องใช้” สำหรับบรรลุ เป้าหมาย ภารกิจ ในปีการศึกษา อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสามารถระบุ แหล่งที่มาของความรู้ (เช่น ผู้เชี่ยวชาญ ภายใน / ภายนอก ฐานความรู้ งานวิจัย ฯลฯ) ได้ตรงกับความต้องการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	สถานศึกษามีเกณฑ์ ที่ชัดเจนในการ จัดลำดับความสำคัญ ของความรู้ ตาม ความเร่งด่วนและ ผลกระทบต่องาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			

**ตอนที่ 2 การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษานครพนม (ต่อ)**

ด้านที่ 1 การกำหนดองค์ความรู้ใหม่ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)

6	สถานศึกษามีการจัด หมวดหมู่ จัดทำดัชนี โดยนำเทคโนโลยีมา ใช้เพื่อให้ค้นหาและ นำไปใช้ซ้ำได้สะดวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7	สถานศึกษามีการ สื่อสารและถ่ายทอด ความรู้ที่ถูกคัดเลือก ไปสู่ผู้เกี่ยวข้องอย่าง ทั่วถึงและทันเวลา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ด้านที่ 2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21

8	ผู้บริหารและครู รวบรวมความรู้จาก ทั้งแหล่งทางการ งานวิจัย หลักสูตร ฐานข้อมูล และไม่ เป็นทางการได้อย่าง สมดุล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)									
9	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการรับฟังการ จัดการความรู้ จากครู / บุคลากร แนวหน้าและแปลง เป็นบทเรียนรู้ภายใน องค์กร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสามารถ คัดกรองความรู้ ที่มีความน่าเชื่อถือ ความทันสมัย ความ เกี่ยวข้องก่อนบันทึก เข้าสู่คลังความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการทบทวน อัปเดตเนื้อหาเดิม ที่ล้าสมัยอย่าง สม่ำเสมอเพื่อคง คุณภาพคลังความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 2 การค้นหาและสร้างความรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)									
12	สถานศึกษามีการจัดระบบคลังความรู้ดิจิทัล รองรับการค้นคืนด้วยคีย์เวิร์ด ตัวกรองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการนำความรู้ที่จัดเก็บถูกนำไปใช้จริงในการปรับปรุงการสอนการบริหาร และสะท้อนผลลัพธ์ให้เห็นเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14	สถานศึกษามีช่องทางสื่อสาร / เวทีแบ่งปัน (เช่น PLC, ชุมชนดิจิทัล, ไมโครเลิร์นนิ่ง) ที่กระตุ้นให้บุคลากรเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21									
15	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการรวบรวม ความรู้จากหลาย แหล่งอย่างเป็นระบบ หลักสูตร งานวิจัย ชุมชนปฏิบัติ ประสบการณ์ หน้าที่งาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	สถานศึกษามีเกณฑ์ คัดกรองคุณภาพ ความรู้ให้มีความ น่าเชื่อถือ ความ ทันสมัย ความ เกี่ยวข้องก่อนบันทึก เข้าสู่คลังความรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิเคราะห์และ สังเคราะห์ความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ จนได้ข้อสรุป / แนวปฏิบัติที่ เหมาะกับบริบท ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)									
17	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิเคราะห์และ สังเคราะห์ความรู้ จากแหล่งต่าง ๆ จนได้ข้อสรุป / แนวปฏิบัติที่เหมาะสม กับบริบทของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการจัด หมวดหมู่/ติด สัญลักษณ์ ให้ความรู้ อย่างสอดคล้อง ทำ ให้ค้นหาได้สะดวก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสามารถ เชื่อมโยงความรู้ข้าม หัวข้อ ข้ามกลุ่มสาระ ข้ามโครงการ เพื่อ สร้างองค์ความรู้ใหม่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 3 การจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)									
20	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดระบบความรู้ กระตุ้นทักษะการคิดขั้นสูง (วิเคราะห์ ประเมิน สร้างสรรค์) ของผู้เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสามารถนำความรู้ที่จัดระบบแล้วถูกนำไปใช้จริง เพื่อพัฒนาตนเอง การจัดการเรียนรู้ การบริหารงาน และสะท้อนผลลัพธ์ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI									
22	สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติ โดยอาศัยข้อมูลที่สืบค้นผ่าน AI อย่างเป็นขั้นตอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (ต่อ)									
23	สถานศึกษามีระบบ AI ในองค์กรช่วยจัดเก็บวิเคราะห์คัดกรอง และแนะนำองค์ความรู้ที่ตรงกับบทบาท ความต้องการของฉัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	บุคลากรในสถานศึกษามีการแบ่งปันเอกสาร/บทเรียนรู้คลังความรู้ที่ AI เข้าถึงได้เพื่อให้เพื่อนร่วมงานใช้ประโยชน์ต่อไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
25	สถานศึกษามีการใช้ AI ทำให้ทีมของเราสื่อสารและเชื่อมโยงงานได้เป็นระบบ เกิดการเรียนรู้ร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI (ต่อ)									
26	บุคลากรในสถานศึกษามีการใช้ AI ช่วยลดข้อจำกัดด้านเวลา สถานที่ และลดความเหลื่อมล้ำด้านประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	บุคลากรในสถานศึกษามีการนำระบบ AI ช่วยเชื่อมโยง ทำแผนที่ความรู้ ข้ามหัวข้อ หรือหน่วยงาน ทำให้เกิดแนวปฏิบัติใหม่ที่น่าไปใช้ได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	บุคลากรในสถานศึกษามีการใช้ AI ช่วยดึงและแปลงความรู้ฝังลึก (tacit) จากประสบการณ์หน้างานให้เป็นบทเรียนรู้ คู่มือที่ผู้อื่นนำไปใช้ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21									
29	สถานศึกษามีค่านิยม ปรัชญา ความเชื่อ ที่สอดคล้องกันและ ใช้เป็นฐานในการ ทำงานร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการกำหนด วิสัยทัศน์ / ทิศทาง อนาคต และแปลง เป็นเป้าหมายการ พัฒนาโรงเรียน ที่ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
31	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีส่วนร่วม เชิงรุก ในการ ออกแบบ/ขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลง แทนที่จะรอคำสั่ง จากบนลงล่าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)									
32	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูนำความรู้ไปแก้ปัญหาในสถานการณ์จริง โดยคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ชุมชน และทรัพยากรที่มี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	สถานศึกษามีการนำเครื่องมือ เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อทดลองปรับใช้ และติดตามความก้าวหน้าของงานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
34	สถานศึกษามีวัฒนธรรมองค์กรของเราสนับสนุนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ การสะท้อนคิด การปรับปรุงซ้ำ (iterate)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 (ต่อ)									
35	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีการประยุกต์ใช้ความรู้ของเรานำไปสู่ผลลัพธ์เชิงคุณค่าที่วัดได้ต่อผู้เรียนงาน และองค์กร (เช่น คุณภาพผู้เรียน ประสิทธิภาพงาน นวัตกรรม)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

**ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษานครพนม**

ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน

1	ครูมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ เป้าหมายการพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน ตามหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2	ครูมีการกำหนด เป้าหมายคุณภาพ ผู้เรียนที่สอดคล้อง กับความมุ่งหมาย ของหลักสูตร สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (ต่อ)									
3	ครูมีการเชื่อมโยง เป้าหมายคุณภาพ ผู้เรียน และ มาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตร สถานศึกษากับ แผนการจัดการ เรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4	ครูมีการกำหนด เป้าหมายในการ พัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ สมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5	ครูมีการวางแผนการ จัดการเรียนรู้ ตาม เป้าหมาย คุณภาพ ผู้เรียน ครอบคลุม ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะสำคัญและ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 1 การกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน (ต่อ)									
6	ครูมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล									
7	ครูมีความรู้ความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9	ครูมีการจัดทำสารสนเทศผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10	ครูนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเหมาะสมกับผู้เรียนที่แตกต่างกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 2 การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล (ต่อ)									
11	ครูมีกิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12	ครูมีวิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย มีการประเมินระหว่างเรียน ผลงานแฟ้มสะสมงาน แบบสังเกต ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อเพิ่มความแม่นยำของการวิเคราะห์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
ด้านที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้									
13	ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)									
14	ครูใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัด และประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15	ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ ออกแบบการจัดการเรียนรู้ไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18	ครูจัดกระบวนการเรียนรู้บนฐานคิดที่ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้เต็มศักยภาพและพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 4 การใช้สื่อดิจิทัล									
19	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20	ครูเลือกใช้สื่อที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม หลากหลาย สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ และธรรมชาติของสาระ การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
21	ครูมีการศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อนำมาพัฒนาหรือปรับปรุงสื่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้
22	ครูนำภูมิปัญญาท้องถิ่นและเทคโนโลยีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
23	ครูนำสื่อดิจิทัลช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงวิชาการสังคม อภิปราย แลกเปลี่ยน เพียร์รีวิว ทำงานกลุ่มออนไลน์ได้อย่างมีคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
24	ครูมีการบูรณาการ มัลติมีเดีย วิดีโอ อินโฟกราฟิก เพื่อเสริมความเข้าใจเนื้อหาและแรงจูงใจผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล									
25	ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักการวัดและประเมินผล จุดมุ่งหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
26	ครูใช้การประเมินที่หลากหลายและการวิเคราะห์รอบด้านในการประเมินผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
27	ครูมีการดำเนินการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) อย่างสม่ำเสมอ และใช้ผลเพื่อปรับการสอนระหว่างหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
28	ครูมีการใช้ การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน (Summative Assessment) หลังเรียน/ปลายหน่วย/ปลายภาคตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างชัดเจน และเป็นธรรม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
29	ครูมีการสะท้อนผลและป้อนกลับคุณภาพ (feedback) ที่เฉพาะเจาะจง ทันเวลา และนำไปปฏิบัติได้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ/คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล (ต่อ)									
30	ครูมีระบบจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลผลการเรียนรู้เพื่อติดตามพัฒนาการความก้าวหน้า และแจ้งผู้ปกครอง / ผู้เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้
ด้านที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้									
31	ครูสามารถระบุปัญหา ความต้องการพัฒนาของผู้เรียนในกลุ่มสาระที่รับผิดชอบได้ชัดเจนก่อนเริ่มวิจัยในชั้นเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
32	ครูสามารถทำแผนวิจัยนวัตกรรมสอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระและเป้าหมายการเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
33	ครูมีการเก็บข้อมูลและประเมินผล ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน ให้เหมาะสม น่าเชื่อถือ และสะท้อนสมรรถนะ / คุณลักษณะที่ต้องการ	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้

ตาราง 51 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อ / คำถาม	คนที่					รวม	IOC	ผล
		1	2	3	4	5			
ด้านที่ 6 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ (ต่อ)									
34	ผลวิจัยในชั้นเรียนของครูสามารถแก้ปัญหาพัฒนาผู้เรียน ได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น คะแนน สมรรถนะ เจตคติดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
35	ครูมีการติดตามผลระยะยาว ความยั่งยืนของผลลัพธ์ หลังจบโครงการหรือหน่วยการเรียนรู้	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้
36	ครูมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย แนวปฏิบัติที่ดีผ่าน PLC เวทีวิชาการ บทความ หรือ แพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อให้ผู้อื่นนำไปใช้ต่อมี	+1	+1	+1	0	+1	4	.80	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตาราง 52 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. ด้านการกำหนดองค์ความรู้ใหม่ ในศตวรรษที่ 21 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .755 – .863 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .944	1	.780
	2	.852
	3	.755
	4	.821
	5	.854
	6	.863
	7	.778
2. ด้านการค้นหาและสร้างความรู้ ในศตวรรษที่ 21 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .746 – .860 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .938	1	.746
	2	.816
	3	.786
	4	.780
	5	.791
	6	.860
	7	.836
3. ด้านการจัดระบบความรู้ในศตวรรษที่ 21 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .762 – .891 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .954	1	.762
	2	.820
	3	.870
	4	.876
	5	.863
	6	.891
	7	.828

ตาราง 52 (ต่อ)

การจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
4. ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรผ่าน AI ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .815 – .901 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .957	1	.815
	2	.872
	3	.901
	4	.886
	5	.817
	6	.845
	7	.835
5. ด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงานในศตวรรษที่ 21 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .734 – .819 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .926	1	.760
	2	.753
	3	.734
	4	.790
	5	.819
	6	.816
	7	.738

ตาราง 53 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามรายข้อ (r) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
1. ด้านการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียน ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .773 – .929 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .937	1	.758
	2	.773
	3	.807
	4	.835
	5	.929
	6	.795
2. ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .663 – .812 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .905	1	.663
	2	.795
	3	.750
	4	.812
	5	.756
	6	.700
3. ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .250 – .689 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .889	1	.689
	2	.449
	3	.501
	4	.250
	5	.496
	6	.381

ตาราง 53 (ต่อ)

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)
4. ด้านการใช้สื่อดิจิทัล ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .643 – .890 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .931	1	.654
	2	.643
	3	.777
	4	.828
	5	.824
	6	.890
5. ด้านการวัดและประเมินผล ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .499 – .857 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .896	1	.677
	2	.499
	3	.825
	4	.760
	5	.857
	6	.758
6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .498 – .858 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .895	1	.675
	2	.498
	3	.825
	4	.762
	5	.858
	6	.758

ภาคผนวก จ

ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

Frequencies

Statistics

		สถานภาพ	ขนาดสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
N	Valid	318	318	318
	Missing	0	0	0
Percentiles	100	3.0000	2.0000	3.0000

Frequency Table

สถานภาพ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ผู้บริหาร	51	16.0	16.0	16.0
	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	51	16.0	16.0	32.1
	ครูผู้สอน	216	67.9	67.9	100.0
	Total	318	100.0	100.0	

ขนาดสถานศึกษา

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ขนาดเล็กและขนาดกลาง	234	73.6	73.6	73.6
	ขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ	84	26.4	26.4	100.0
	Total	318	100.0	100.0	

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	น้อยกว่า 10 ปี	123	38.7	38.7	38.7
	ตั้งแต่ 10 - 20 ปี	135	42.5	42.5	81.1
	มากกว่า 20 ปี	60	18.9	18.9	100.0
	Total	318	100.0	100.0	

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
SUMA	Between Groups	2.967	2	1.484	3.650	.027
	Within Groups	128.033	315	.406		
	Total	131.000	317			
SUMB	Between Groups	2.936	2	1.468	3.746	.025
	Within Groups	123.421	315	.392		
	Total	126.357	317			
SUMC	Between Groups	2.292	2	1.146	2.607	.075
	Within Groups	138.463	315	.440		
	Total	140.754	317			
SUMD	Between Groups	1.741	2	.870	2.399	.092
	Within Groups	114.254	315	.363		
	Total	115.994	317			
SUME	Between Groups	1.968	2	.984	2.222	.110
	Within Groups	139.522	315	.443		
	Total	141.491	317			
SUMEPRE	Between Groups	2.343	2	1.171	3.696	.026
	Within Groups	99.826	315	.317		
	Total	102.169	317			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
SUMF	Between Groups	.375	2	.188	.440	.645
	Within Groups	134.409	315	.427		
	Total	134.785	317			
SUMG	Between Groups	1.244	2	.622	1.693	.186
	Within Groups	115.721	315	.367		
	Total	116.965	317			
SUMH	Between Groups	.155	2	.078	.438	.646
	Within Groups	55.766	315	.177		
	Total	55.921	317			
SUMI	Between Groups	.405	2	.202	.809	.446
	Within Groups	78.769	315	.250		
	Total	79.173	317			
SUMJ	Between Groups	.458	2	.229	.934	.394
	Within Groups	77.228	315	.245		
	Total	77.686	317			
SUMK	Between Groups	.716	2	.358	2.063	.129
	Within Groups	54.701	315	.174		
	Total	55.418	317			
SUMCRI	Between Groups	.193	2	.096	.571	.565
	Within Groups	53.180	315	.169		
	Total	53.373	317			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
SUMA	Between Groups	.635	2	.318	.768	.465
	Within Groups	130.365	315	.414		
	Total	131.000	317			
SUMB	Between Groups	.513	2	.257	.642	.527
	Within Groups	125.844	315	.400		
	Total	126.357	317			
SUMC	Between Groups	.498	2	.249	.559	.572
	Within Groups	140.257	315	.445		
	Total	140.754	317			
SUMD	Between Groups	.312	2	.156	.424	.655
	Within Groups	115.683	315	.367		
	Total	115.994	317			
SUME	Between Groups	.275	2	.138	.307	.736
	Within Groups	141.215	315	.448		
	Total	141.491	317			
SUMEPRE	Between Groups	.390	2	.195	.604	.547
	Within Groups	101.779	315	.323		
	Total	102.169	317			

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
SUMF	Between Groups	.361	2	.180	.423	.656
	Within Groups	134.424	315	.427		
	Total	134.785	317			
SUMG	Between Groups	.425	2	.213	.575	.564
	Within Groups	116.540	315	.370		
	Total	116.965	317			
SUMH	Between Groups	.845	2	.422	2.415	.091
	Within Groups	55.077	315	.175		
	Total	55.921	317			
SUMI	Between Groups	.041	2	.021	.082	.921
	Within Groups	79.132	315	.251		
	Total	79.173	317			
SUMJ	Between Groups	.039	2	.020	.080	.923
	Within Groups	77.647	315	.246		
	Total	77.686	317			
SUMK	Between Groups	.126	2	.063	.359	.699
	Within Groups	55.292	315	.176		
	Total	55.418	317			
SUMCRI	Between Groups	.113	2	.056	.333	.717
	Within Groups	53.260	315	.169		
	Total	53.373	317			

	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUME	Pearson Correlation	.715**	.648**	.738**	.785**	1	.882**	.790**	.700**	.575**	.659**	.834**	.302**	.833**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001
	Sum of Squares and Cross-products	97.407	86.687	104.125	100.587	141.491	106.059	109.065	90.105	51.175	69.792	87.478	26.707	72.387
	Covariance	.307	.273	.328	.317	.446	.335	.344	.284	.161	.220	.276	.084	.228
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUMEPRE	Pearson Correlation	.900**	.845**	.882**	.909**	.882**	1	.871**	.762**	.568**	.670**	.908**	.324**	.889**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001
	Sum of Squares and Cross-products	104.089	95.987	105.773	98.936	106.059	102.169	102.171	83.337	42.965	60.234	80.893	24.353	65.659
	Covariance	.328	.303	.334	.312	.335	.322	.322	.263	.136	.190	.255	.077	.207
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUMF	Pearson Correlation	.780**	.648**	.841**	.782**	.790**	.871**	1	.795**	.614**	.637**	.812**	.271**	.904**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001
	Sum of Squares and Cross-products	103.625	84.515	115.853	97.796	109.065	102.171	134.785	99.822	53.281	65.771	83.097	23.391	76.691
	Covariance	.327	.267	.365	.309	.344	.322	.425	.315	.168	.207	.262	.074	.242
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUMG	Pearson Correlation	.661**	.564**	.743**	.693**	.700**	.762**	.795**	1	.657**	.637**	.706**	.232**	.880**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001	<.001
	Sum of Squares and Cross-products	81.856	68.584	95.369	80.772	90.105	83.337	99.822	116.965	53.164	61.345	67.296	18.716	69.551
	Covariance	.258	.216	.301	.255	.284	.263	.315	.369	.168	.194	.212	.059	.219
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318

SUMH	Pearson Correlation	.482**	.365**	.533**	.552**	.575**	.568**	.614**	.657**	1	.545**	.588**	.192**	.757**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001	<.001
	Sum of Squares and Cross-products	41.288	30.695	47.243	44.425	51.175	42.965	53.281	53.164	55.921	36.247	38.736	10.704	41.342
	Covariance	.130	.097	.149	.140	.161	.136	.168	.168	.176	.114	.122	.034	.130
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUMI	Pearson Correlation	.634**	.483**	.562**	.619**	.659**	.670**	.637**	.637**	.545**	1	.630**	.270**	.794**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001	<.001
	Sum of Squares and Cross-products	64.518	48.271	59.314	59.276	69.792	60.234	65.771	61.345	36.247	79.173	49.403	17.887	51.638
	Covariance	.204	.152	.187	.187	.220	.190	.207	.194	.114	.250	.156	.056	.163
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUMJ	Pearson Correlation	.791**	.754**	.783**	.848**	.834**	.908**	.812**	.706**	.588**	.630**	1	.333**	.875**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001	<.001
	Sum of Squares and Cross-products	79.831	74.752	81.897	80.505	87.478	80.893	83.097	67.296	38.736	49.403	77.686	21.882	56.350
	Covariance	.252	.236	.258	.254	.276	.255	.262	.212	.122	.156	.245	.069	.178
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUMK	Pearson Correlation	.282**	.313**	.260**	.274**	.302**	.324**	.271**	.232**	.192**	.270**	.333**	1	.454**
	Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001		<.001
	Sum of Squares and Cross-products	24.014	26.151	22.964	21.931	26.707	24.353	23.391	18.716	10.704	17.887	21.882	55.418	24.666
	Covariance	.076	.082	.072	.069	.084	.077	.074	.059	.034	.056	.069	.175	.078
	N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318
SUMCRI	Pearson Correlation	.788**	.676**	.813**	.815**	.833**	.889**	.904**	.880**	.757**	.794**	.875**	.454**	1

Sig. (2-tailed)	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	<.001	
Sum of Squares and Cross-products	65.855	55.495	70.440	64.118	72.387	65.659	76.691	69.551	41.342	51.638	56.350	24.666	53.373
Covariance	.208	.175	.222	.202	.228	.207	.242	.219	.130	.163	.178	.078	.168
N	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318	318

**. Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Model Summary^d

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics				Durbin-Watson
						F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.889 ^a	.791	.790	.18807	.791	1192.944	1	316	<.001	
2	.900 ^b	.810	.809	.17922	.020	32.989	1	315	<.001	
3	.902 ^c	.814	.812	.17789	.003	5.740	1	314	.017	2.104

a. Predictors: (Constant), SUMEPRE

b. Predictors: (Constant), SUMEPRE, SUMB

c. Predictors: (Constant), SUMEPRE, SUMB, SUMD

d. Dependent Variable: SUMCRI

Model Summary^e

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	Change Statistics				Durbin-Watson
						F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.833 ^a	.694	.693	.22739	.694	716.221	1	316	<.001	
2	.883 ^b	.780	.779	.19308	.086	123.307	1	315	<.001	
3	.901 ^c	.812	.810	.17895	.032	52.696	1	314	<.001	
4	.903 ^d	.815	.813	.17754	.004	6.012	1	313	.015	2.126

a. Predictors: (Constant), SUME

b. Predictors: (Constant), SUME, SUMC

c. Predictors: (Constant), SUME, SUMC, SUMA

d. Predictors: (Constant), SUME, SUMC, SUMA, SUMD

e. Dependent Variable: SUMCRI

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients Beta	t	Sig.	95.0% Confidence Interval for B		Zero-order	Correlations		Collinearity Statistics	
		B	Std. Error				Lower Bound	Upper Bound		Partial	Part	Tolerance	VIF
1	(Constant)	2.067	.079		26.286	<.001	1.912	2.222					
	SUME	.512	.019	.833	26.762	<.001	.474	.549	.833	.833	.833	1.000	1.000
2	(Constant)	1.775	.072		24.737	<.001	1.634	1.916					
	SUME	.315	.024	.512	13.081	<.001	.267	.362	.833	.593	.346	.456	2.195
	SUMC	.268	.024	.435	11.104	<.001	.220	.315	.813	.530	.293	.456	2.195
3	(Constant)	1.626	.070		23.375	<.001	1.490	1.763					
	SUME	.242	.024	.394	9.903	<.001	.194	.290	.833	.488	.243	.379	2.637
	SUMC	.203	.024	.329	8.419	<.001	.155	.250	.813	.429	.206	.392	2.548
	SUMA	.175	.024	.274	7.259	<.001	.128	.222	.788	.379	.178	.421	2.378
4	(Constant)	1.585	.071		22.292	<.001	1.445	1.725					
	SUME	.220	.026	.358	8.501	<.001	.169	.271	.833	.433	.207	.333	3.002
	SUMC	.175	.026	.284	6.615	<.001	.123	.227	.813	.350	.161	.320	3.122
	SUMA	.151	.026	.236	5.832	<.001	.100	.202	.788	.313	.142	.360	2.781
	SUMD	.083	.034	.123	2.452	.015	.016	.150	.815	.137	.060	.236	4.243

a. Dependent Variable: SUMCRI

ภาคผนวก ข
ภาพประกอบการวิจัย

ภาพประกอบ 3 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร
ประธานหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต และหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร วันที่ 22 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 4 สัมภาษณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สายันต์ บุญใบ
อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
และหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
วันที่ 22 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 5 สัมภาษณ์ นายฉัตรชัย ไชยมงคล รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
วันที่ 23 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 6 สัมภาษณ์ นายชำนาญศิลป์ สุวรรณไตร ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม
วันที่ 23 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 7 สัมภาษณ์ นายบัณฑิต นามพลแสน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมัธยมพัชรกิตติยาภา ๑ อำเภอบลาคปาก จังหวัดนครพนม
วันที่ 24 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 8 สัมภาษณ์ นายไชยยันต์ ศรีสุวะ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมหาชัยวิทยาคม อำเภอบลาคปาก จังหวัดนครพนม
วันที่ 24 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 9 สัมภาษณ์ นายเฉลิมเกียรติ คำไพ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนธรรมโฆสิตวิทยา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
วันที่ 24 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 10 สัมภาษณ์ นางสาวสาวิตรี มาตขาว ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
วันที่ 23 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 11 สัมภาษณ์ นายประยุทธ สุดสูง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนปลาปากวิทยา อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
วันที่ 25 มกราคม 2569

ภาพประกอบ 12 สัมภาษณ์ นางนิตยา คำสาว ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม
วันที่ 25 มกราคม 2569

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายทศพล ลมออน
วัน เดือน ปีเกิด	5 มิถุนายน 2535
สถานที่ปัจจุบัน	139 หมู่ 3 ตำบลปลาปาก อำเภอบ้านปลาปาก จังหวัดนครพนม 48160
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนธรรมโฆสิตวิทยา อำเภอบ้านปลาปาก จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปลาปากวิทยา อำเภอบ้านปลาปาก จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2554	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนปลาปากวิทยา อำเภอบ้านปลาปาก จังหวัดนครพนม
พ.ศ. 2559	ปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาเคมี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2569	ปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2562	ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนภูสิงห์วิทยาคม อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น
พ.ศ. 2566	ตำแหน่ง ครู โรงเรียนธรรมโฆสิตวิทยา อำเภอบ้านปลาปาก จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น